

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

HAYVAN

SAYI: 13-18

HAYVAN

Eşe Dosta Selam

**Harbe giden
Sarı Saçlı çocuk!
Gene böyle güzel dön;
Dudaklarında deniz kokusu,
Kirpiklerinde tuz;
Harbe giden Sarı Saçlı çocuk!**

HAYVAN

arkaa sokaklaardaa neeleer oluyoor

Eğse Dosta Selam

HAYVAN'cılara

Çıkarmak üzere olduğunuz AYLIK HAYVAN DERGİSİ'nin, daha önceki ÖKÜZ adlı derginin daha bir kapsamlısı olduğunu, daha doğrusu olacağını sanıyor ve sizi kutluyorum.

Derginin adı, bugünkü dünyamızı, gemi azıya almış bir hoyratlığı, daha doğrusu hayvanlığı yansıtacak sanıyorum.

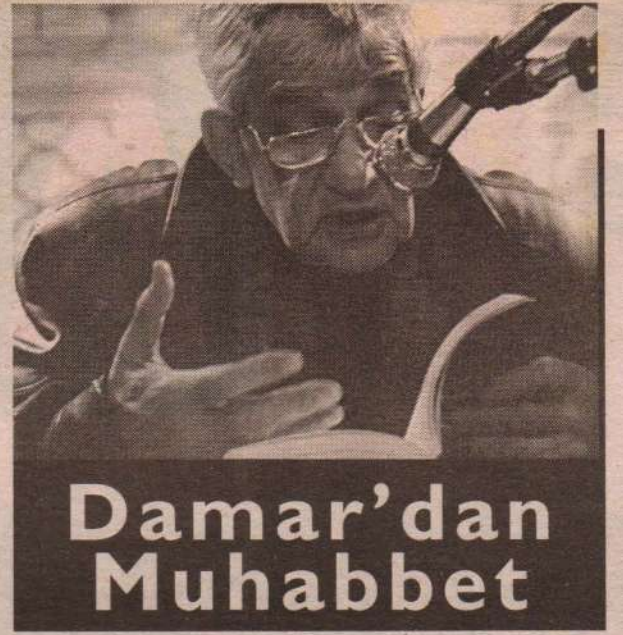
Ellerindeki silahlara bel bağlayıp, dünyanın dört bir köşesindeki geri kalmış ülkelere saldırıları hayvanlık sözcüğünden daha iyi hangi sözcük yansıtabilir?

Hayvan derken, ev köpeklerini, kedileri ve a ları ayrı tutmak isterim. Bu hayvanların nicelerinin insanlaştığına tanık olduğum için, onları öküzlerden, yırtıcı hayvanlardan ayrı tutarım.

Hayvanlar derken, hepsini, yırtıcılık, kıyıcılık bakımından aynı kefeye koymak istemem. Ama (insan-hayvanları) bunlardan ayrı tutarım. İnsanlar ne zaman hayvanlaşır ona bakalım. Burada bir latin atasözünü hatırlatmak isterim. Şöyle diyor bu atasözü: "Senatores ubi bene, senatum autem bestia (Senatörler iyi insanlardır, ama senato bir hayvandır)." Bu tanı hemen tüm topluluklar için geçerlidir. "Elinde büyük silah gücü olup da hayvanlaşmayan insan toplumları var mı" dersiniz, "Yoktur." derim.

Derginizde umarım sık sık dile getireceğiniz bu tür hayvanlarla sizi başbaşa bırakıp, girişiminizin başarılı olmasını diliyorum. ☐

VEDAT GÜNYOL

A. Kadir

Şair A.Kadir 12 Eylül darbesinin hemen ertesi gün gözaltına alınır. Üç aya yakın çok kötü koşullarda tutsak kalır. Bırakıldıktan bir süre sonra bu konuyu kendisiyle konuşurken anlattığına göre 1938 Harp Okulu Olayı sırasında meğer Kenan Evren Paşa'yla sınıf arkadaşıymış. Gözaltına alınma nedenini şöyle açıklamıştı:

- Kendisi bir şey olamadığı için benimle uğraşıyor.

Bilindiği gibi Kenan Evren o sırada cuntanın lideridir. Bir süre sonra da cumhurbaşkanı olacaktır.

Yine bilindiği gibi Evren Paşa şimdi Marmaris'te yaşıyor ve günlerini resim yapmakla geçiriyor. Her ressam gibi sergiler de açıyor. Yine bilindiği gibi Evren Paşa'nın resim yapmaya yönelmesi Picasso'nun bir resmini gördükten sonradır. Ne demişti sayın Evren:

- Bu bir resimse, bunu ben de yaparım.

Yapıtlarından birini Sakıp Sabancı'nın çok yüksek bir fiyatla satın aldığını anımsatırım. Anlamını yorumlamayı okurlara bırakıyorum.

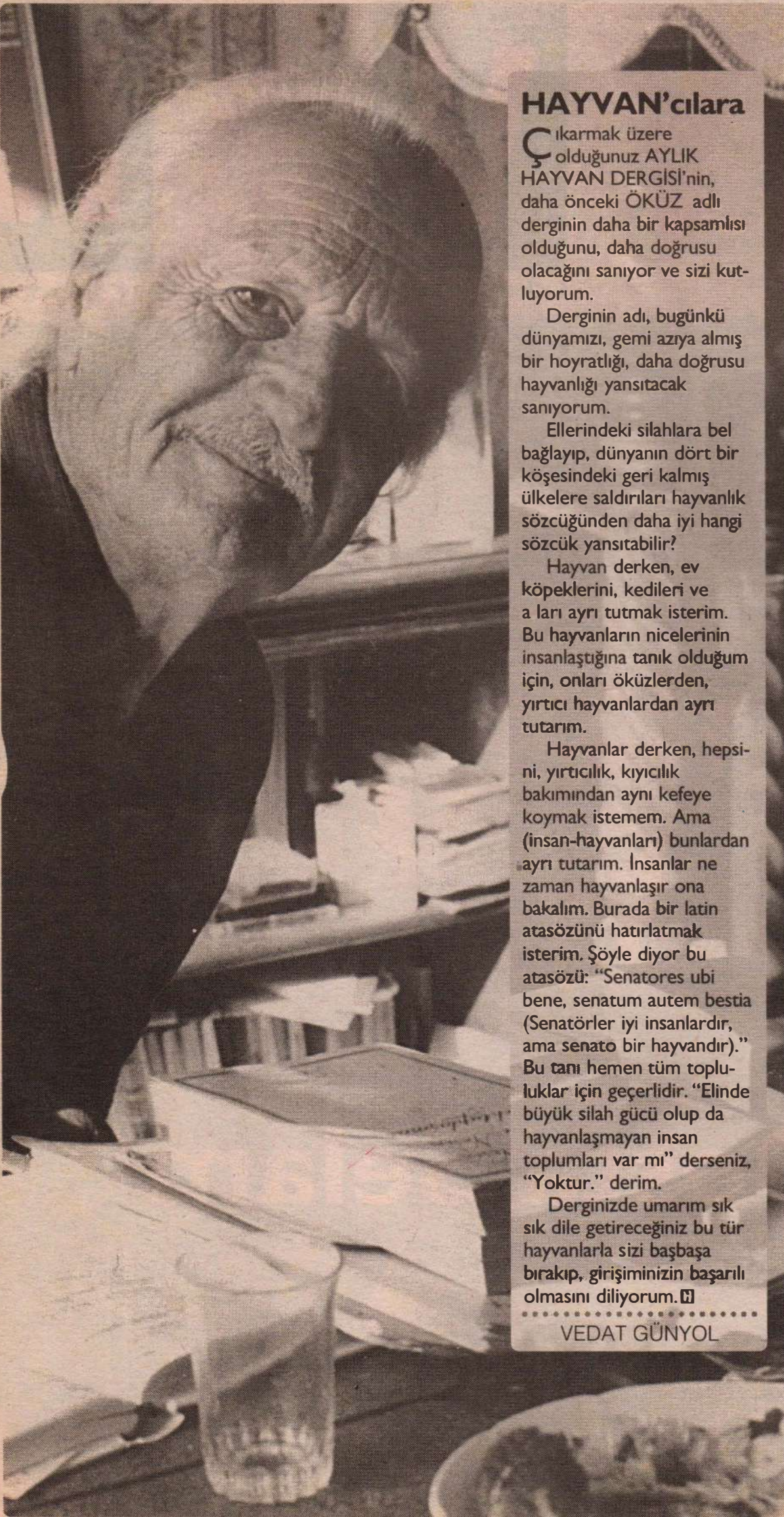
İlhan Berk

İlhan Berk'le ilgili fıkralar sayılamayacak kadar çoktur. Aklıma gel-dikçe aktarmayı sürdüreceğim.

Daha önce de söylediğim gibi İlhan 1944-45 yıllarında Ankara'da Gazi Eğitim Enstitüsü'nde, sonra ömür boyu yaşam arkadaşı eşi olan Edibe Hanımla birlikte öğrenciydi. Aynı sınıfta ve aynı sırada oturuyorlar. İlhan Berk öylesine yoksul ki sözlüsüne vereceği hiçbir değerli eşyası yok. Bir tek nüfus cüzdanı var. O kimlik defterini Edibe saklıyor. Yalnız şöyle bir durum söz konusu. İlhan, Edibe'nin canını sıkacak bir şey yaptığı ya da bir söz söylediği zaman Edibe nüfus kağıdını İlhan Berk'e iade ediyor ve birbirlerine darılmış oluyorlar. Ben yakından tanıdım, İlhan Edibe'yle geçen yarım yüz yılı aşan sürede bu hırçınlığı hep göstermiş ve Edibe Hanımı üzecek, akla gelmedik, olmayacak şeyler ya mayı sürdürmüştür. Neyse. İşte yine böyle bir durum meydana gelmiş Edibe de nüfus kağıdını İlhan'a iade etmiş. Aynı sırada oturuyorlar ya, İlhan ders arasında çıkarıyor kimliğini Edibe'ye doğru iteliyor. Edibe de ona. Bir iki derken hocanın dikkatini çekiyor. "Ne oluyor orda" falan diye sorunca Edibe bir tatsızlığı önlemek için hemen alıp cüzdanı saklıyor. Zil çalıyor, İlhan mutlu bir yüzle gülümseyerek Edibe'nin koluna dokunur dokunmaz Edibe nüfus kağıdını yere atıp yürümeye devam ediyor. İlhan yerden alıyor atılanı ve Edibe'nin arkasından sesleniyor:

-Düşürdünüz! Düşürdünüz!... ☐

ARIF DAMAR

**Ne zaman
bir yatılı okullu görsem;
bakışlarından tanırım;
tenlerinin kokusundan
bilirim onları.
Yatılı yatılı kokarlar...**

**Erken gönderiverdik
çocukları.
Tez bir zamanda.
Hayattan tasdiknameyle
süresiz uzaklaştırma...**

Deprem Yatılı Okullar ve Şiir

IHSAN TEVFIK

Kemalettin Kamu'nun, ünü neredeyse kendi adının da önüne geçen "Bingöl Çobanları" şiiri, "Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum. / Bu dağların eskiden beri aşinasıdır soyum." dizeleriyle başlar.

Her şehir, kasaba, köy içinde kendine göre bir şiir barındırır. Şairler, halk ozanları öyle söylerler ki; bir şehirden geçtiğimizde, bir beldeye yolumuz düştüğünde, o yerle ilgili ya bir türküyü ya bir şiir alır bizi götürür. Şehirleri türkülerle, şiirlerle tanımak, sevmek gerek. Onun içindir Nâzım, "Memleketimi Seviyorum" şiirinde "Erzurum yaylasını yalnız türkülerinden tanıyorum." der.

Tarih boyunca depremler, acılar yaşamıştır Erzincan. Bir Erzincan türküsünde şöyle seslenilir: "Erzincan'da bir kuş var / Kanadında gümüş var / Gitti yarım gelmedi / Elbet bunda bir iş var." Nâzım'ın diliyle 39 Erzincan depreminden sonra o türküdeki kuşun kanadı gider: "Erzincan'da bir kuş var / Kanadında gümüş yok. / Gitti yarım gelmedi / Elbet bunda bir iş yok"

O deprem kuşu Bingöl'de şu anda. Ve Çeltiksuyu Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nun çocukları 1 Mayıs'taki depremlerle çok erken bindiler Azrail kuşunun soğuk kanatlarına. Ne gümüş kaldı, ne kanat! Ah, mavi Bingöl yaylalarının kartal bakışlı çocukları ne sesiniz kaldı, ne rüzgârınız.

Şehirler ve şiir dedim de; ben, Bingöl'ü hep gurbet şairi Kemalettin Kamu'nun yukarıdaki dizeleriyle tanıdım. Zaman zaman da haritada parmaklarım dokundu üzerine. O şiirde anlatılan çocuklardı; Y.I.B.O'ya gidip de alinyalarını değiştirmeye çalışan.

Onlar, K. Kamu'nun anlattığı çoban çocuklarının alinyasından o okullarda kurtulacaklardı. "Okuma-yazma" olacaktı; "eski-yeni" bileceklerdi. Arzuları, hedefleri "başlarından yıldızlar gibi uzak" ol-

32 yıl önce Bingöl

2003 yılında Bingöl

mayacaktı. Sürü peşinde gezerken sevdikleri başkalarına gelin olmayacaktı. Büyük büyük şehirlere okumaya gittiklerinde deniz de görecektir. "Bir çoban parçasının, olmasan bile koyun / Daima eğeceksin başkalarına boyun" dizelerindeki alinyasını, aşığılanmayı 'okuyup büyük adam olarak' kıracaklardı. Yaşamlarında duydukları biricik ses, çingirak sesleri olmayacaktı artık. Y.I.B.O tek şanslıydı onların.

TEYBO'dan YİBO'ya; YİBO'dan DEYO'ya!

Ben, 70'li yıllardaki adıyla Temel Eğitim Yatılı Bölge Okulu mezunuyum. Bu okulların adı daha sonra 8 yıllık zorunlu eğitimle birlikte Yatılı İlköğretim Bölge Okulu oldu. Kısacası TEYBO'lar oldu YİBO.

Özellikle belli bir gelir grubunun altındaki olan vatandaşlara, uzak köylerde olup da okuma olanaklarından yoksun birçok insana yuva oldu TEYBO'lar. İlçemize bağlı 100'e yakın köyden öğrenci gelirdi Yatılı Okula.

Aileler, çocuklarını okula yerleştirince kolay kolay uğramazlardı bir daha. Çoğunda görevini yapmış anne-babaların rahatlığı olurdu. Ya da çaresizlikten öyle görünürlerdi. Uzun zaman, bir sorun

çıkmadıkça uğramazlardı okula. Bazen gelir, çocuklara üç-beş kuruş verip, tutumlu harcamalarını öğütlerdi. Harçlıkların verildiği gün; annelerin, ablaların yaptığı börekler, çörekler de karamelası olurdu için.

"Müdürün oğlu"ydum ben. Ama içlerimdeydin çoğu zaman. Yemek vakitleri, "Tanrımıza hamd olsun! Milletimiz var olsun!" biçimindeki kısa, göksel ayinimizden sonra nöbetçi öğretmenin veya onun görevlendirdiği nöbetçi öğrencinin "Afiyet Olsun!" komutuyla daldık yemeklere. Konuşmalar kesilir; tempolu ve süratli bir şekilde yüzlerce kaşık, çatal, bıçak, Bursa kılıç-kalkan ekibi gürültüsüyle işini görürdü. Bazen çocuklar doymaz, gece gizlice mutfağa girerlerdi. Çok helva tenekesinin başına, başka da ne çıkarsa bahçesine. Yakalanmazsan sorun yok. Lojmanda oturmamıza rağmen sıkça girerdim aralarına. "Beni farklı görmeyin!" demekti bu. Zaman zaman onlarla yatacağım yatakhanelerde. Bitten korkan öyle olsun.

Korkardı kimi çocuklar geceden ve daha kimbilir nelerden. Altlarına kaçırırlardı. Öğretmenlerimiz genelde iyiydi, ellerinden geldiğince yardımcı olmaya çalışırlardı; ama yanlış hesapların geriye sopayla döndüğü görüldü. Eh, dayak cennetten çıkmadır

nasılsa, çocuklar da bir başına.

Bizler İMECE kavramıyla kitaplarda değil; arazide tanıştık. Sadece Ağa Dikme Bayramı'nda, Orman Haftası'nda değil; devamlı belli bölgelere çeşitli zamanlarda ağaçlar diktik. Yazın memlekete gittiğimde o çam ağaçlarından okul gözüküyor neredeyse. Okulun arkasındaki o çıplak tepede ve o tepenin altındaki küçük vadide de ağaçlar çok büyümüş.

İlk müsameremizi, münazaramızı Yatılı Okulumuzda yaptık. Onlarca köyün çocuğu oralarda hayata hazırlandı; iş gücü sahibi oldu. Ellerin, ayaklarının yarıldığı çorak tarlalardan kurtulmak için var güçleriyle çalıştılar. Başaramayanlar oldu; ama başarılar daha çok oldu. Hayatta başka hiçbir şansı olamayacaklardan kimileri çok güzel noktalara da geldiler.

Kuru Bir Yaprak Gibi...

Bu aslında benim hikayem değil; tüm yatılı okulların, tüm uzak dağ ve ova çocuklarının hikayesi. Bingöl Çeltiksuyu Yatılı İlköğretim Okulu'nun kolonları altına teslim ettiğimiz "Bingöl Çobanları"nın hikâyesi. Az kaldıydı halbuki, Çoban Olacak Çocuğun, Adam Olacak Çocuğa dönüşmesine. Fırsat vermedi hırsızlar; cansız bedenleri verdiler kollarımıza.

İlk duygusal ezikliği o ranzalarda yaşadılar Yatılı Okullular. İçine girip derin hülyalara daldıkları ranzalarının hemen yanı başındaki çelik dolaplar en azından bazılarının ezikliğini -bu sefer bedenlen- engelledi. Çoğuna hayat koridoru oldu, ezilip büzüldükleri ranzalar ve dolaplar. Ama diğerleri, onlar kadar şanslı olamayınlar, Devlet Ebedi Yatılı Okulu'na (DEYO) geçiş yaptılar gecenin bir yarısı.

Kemalettin Kamu, şiirinde "Kuru bir yaprak gibi kalbini eline al, / Diye çıkırsın kaval" diyor ya, ne halt edeceğimi bilemiyorum. Koyun gibi meyleyim mi, deli gibi bakayım mı?... Yoksa gönlümü yayla mı yapayım BİNGÖL ÇOBANLARIMA!..

T. Fikret, "Sevinç çocukların, yalnız çocukların payıdır." diyor da! İnanayım mı bu saatten sonra?...

Bingöl Çobanları

Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum.
Bu dağların eskiden beri aşinasıdır soyum.
Bekçileri gibiyiz ebenced buraların.
Bu tenha derelerin, bu vahşi kayaların
Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi,
Her gün aynı pınardan doldurup testinizi
Kırlara açınız çingiraklarımızla.
Okuma yok, yazma yok, bilmeyiz eski, yeni,
Kuzular söyler bize yıldızları geçişini.
Arzu, başlarımızdan yıldızlar gibi yüksek;
Önümüzde bir sürü, yanımızda bir köpek.
Dolaştık dururuz aynı daüssılayı,
Her adım uyandırır acı bir hatırayı.
Anam bir yaz gecesi doğurmuş beni burada,
Bu çamlıkta söylemiş son sözlerini babam;
Şu karşıkı bayırda verdim kuzuyu kurda,
"Suna"nın başkalarına verdim, benim okumam.

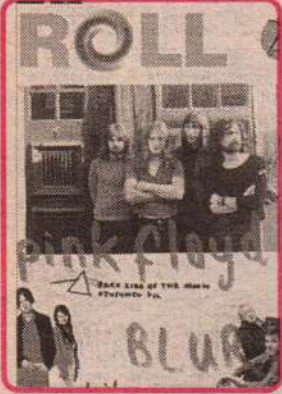
Gün biter, sürü yatar ve sararan bir ayla,
Çoban hicranlarını basar bağrına yayla.
-Kuru bir yaprak gibi kalbini eline al,
Diye çıkırsın kaval:
Bir çoban parçasının, olmasan bile koyun,
Daima eğeceksin başkalarına boyun;
Hülyana kanışmasın ne şehir, ne de çarşı.
Yamaçlarda her akşam batan güne karşı
Uçan kuşları düşün, geçen kervanları an.
Mademki kara baharın adını koydu çoban!
Nasıl yaşadığından, ne içip yediğinden,
Çingirak seslerinin dağlara dediğinden
Anlattı uzun uzun.
Şehrin uğultusundan usanmış ruhumuzun
Nadir duyabildiği taze bir heyecanla,
Kanışım o gün bugün bu zavallı çobanla
Bingöl yaylalarının mavi dumanlarına
Gönlümü yayla yaptım Bingöl çobanlarına.

Kemalettin Kamu

ALO0000!

HAYVAN'dan Ariyoruz

Alo, Roll Dergisi mi?

- Evet buyrun, ben Yücel Göktürk. Derginizin 75. sayısını hayırlı olsun.

- Sağ olun. Sizin ya da okurlarınızın en beğendiği sayılar hangileriydi?

- Bizim için her sayı güzeldi. Hepsini beğendik. Okurlarımız homojen bir kitle

olmadığı için bazı sayılar herkesin çok hoşuna gidiyor. Ama bazı okurlarımızın Ciguli kapaklı sayımızı beğendiklerini biliyoruz.

Dergiyi hazırlama sürecinde gerginlikler yaşıyor musunuz?

- Tabi gerginlikler oluyor ama bunun yanısıra dergiyi hazırlarken çok da eğleniyoruz.

Diğer dergilerden beğendikleriniz var mı?

- PostExpress, kapanmadan önce Defter, Birikim ve özellikle baş yazarı Ömer Laçiner, bir de Pişmiş Kelle.

Tirajınız kaç?

- Üç bin, beş bin civarında.

Kurtarıyor mu peki?

- Ayakta kalıyoruz işte. Sıradan bir vatandaş nasıl yaşıyorsa biz de öyle yaşıyoruz.

Peki teşekkür ederiz, son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

- Var. Sizin isminiz biraz tuhaf.

Nasıl tuhaf?

- Ne bileyim. Size güzel geliyor mu bu isim?

Geliyor...

- Bize güzel gelmiyor da.

Biz yine de teşekkür ederiz, nice 75. sayılara.

- Sağ olun.

Alo, Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Haber Ajansı mı?

- Ben Genel yayın yönetmeni Kayihan Güven.

MIHA'nın yeni kitabı hayırlı olsun. Kitabın içeriğinden

bahseder misiniz?

- Sağ olun. Kitaptaki yazılar 1998-2001 yılları arasında MIHA'lı öğrencilerin yaptıkları röportajlardan derlendi. Bu bizim üçüncü kitabımız aslında. Daha önce yayınladığımız kitaplar gibi bu da hayattan farklı kesitler sunmak için tasarlandı. Kitapta Alibeyköy'ün Çöp mahallesinde evlenen gelin kız Sutiye'den, Ülker Sokak'ın travestilerine, HIV pozitif olduklarını oğullarının ölümüyle anlayan ailenin dramından, dillere destan Agora Meyhanesi'nin Mösyö Hristo'suna kadar ilginç, bir o kadar da dramatik yazılar var. Bir önemi de bu kitapta yer alan yazılar daha önce Cumhuriyet Gazetesi'nin Pazar ilavesinde yayınlanmıştı.

Kitabın ismi nereden geliyor?

- Röportaj yaptığımız bir terzinin kızıyla aramızda geçen bir diyalogdan alındı.

MIHA ne zaman kuruldu ve kurulma amacı neydi?

- MIHA on yıl önce kuruldu. Amacı ustaların izinden giderek Türkiye'deki haber-röportaj geleneğini yaşatmayı ve röportaj karakterli yazıların basında daha çok yer almasını sağlamak. Burada yapılan çalışmaların amacı öğrencilerin, ileride yapacağı yanlışları şimdiden yapması, gelecekte herhangi bir işe girdiğinde profesyonel bir şekilde çalışması.

Röportajların dışında başka neler yapıyor MIHA?

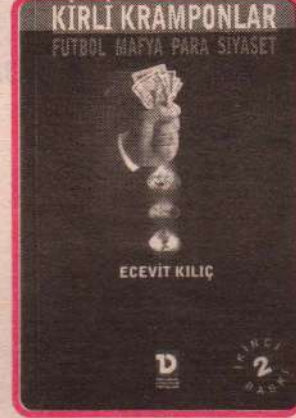
- Hürriyet, Sabah gazetelerine haberler hazırlıyoruz. Bunun dışında fotoğraf sergileri yapıyoruz.

Yeni projeleriniz var mı?

- Kitaplar ve sergiler devam edecek.

Teşekkür ederiz, iyi çalışmalar.

- Sağ olun size de.

Alo, Ecevit Kılıç'la mı görüşüyoruz?

- Evet benim. Kitabınız hayırlı olsun.

- Teşekkür ederim. Böyle bir kitap yazma fikri nereden çıktı?

- Federasyon seçimlerine mafyanın karışması sebebiyle çıktı. Çakıcı'nın adamları, Sedat Peker ve Korkut Eken seçimin olduğu zaman Ankara'daydılar. Peker ve Çakıcı aday Mustafa Kefeli'yi destekliyorlar, Eken de Ulusoy'u. Mustafa Kefeli Türkbank davasının ve Malki cinayetinin sanığı. Kısacası tüm bunlar beni böyle bir kitap yazmaya itti.

Kitabın içeriğinde neler var peki?

- Süleyman Seba'nın başkan seçildiği kongrenin güvenliğini mafyanın sağlamasından, maçlarda yapılan şikelere, Sedat Peker'in yakın dostları ünlü futbolculardan, bahis için çalışan hakem düdüklere kadar birçok yazı var.

Tehdit aldınız mı?

- Kitabı hazırlarken uyarılar aldım. Böyle bir kitap yaparsan başın belaya girer diye. Ama kitap piyasaya çıktıktan sonra tehdit filan almadım.

Teşekkür ederim, son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

- Benim kitabımda yazdıklarımı bütün futbol yorumcuları ve yazarları bilir ama söyleyemezler.

Teşekkürler, kolay gelsin.

- Size de.

Alo, Mal Olmak İsteyen Öğrenciler mi?

- Buyrun, ben mal olmak istemeyen Bülent Ok, Beytepe Kampüsü'nden.

Neden kendinize böyle bir isim verdiniz?

- "İnsanların kafasında oluşturulmaya çalışılan düşünce sistemi insanları mallaştırıyor" dedik ve böyle bir proje başlattık.

Neler yaptınız peki?

- "Çocukları Yiyelim" diye bir kampanya başlattık. Gülliver'in yazarının yazdığı bir şey bu. Yoksulluğa çare olarak çok çocuk yapılsın sonra bu çocuklar devlete satılsın, devlette bunları kessin, halka dağıtsın diye bir proje ortaya atıyor. Biz de devlete bunu önerdik.

Başka neler vardı?

- Baktık bu tuttu, "Ulan bu devleti kesmez, öğrencileri de yiyelim" dedik.

Yediniz mi bari?

- Yemez olur muyuz, yedik tabi. Benim bir arkadaş vardı Apo diye, mideme oturdu.

Eee başka?

- Savaş döneminde Amerika ile ilgili "Beni gerçekten tanısan sever miydin?" diye bir kampanya yaptık. Sevgiliye verilen mektuplar gibi kağıtlara bu başlığı yazdık, içine de Amerika'nın yaptığı katliamları yazdık. Bayağı da ses getirdi okulda.

Son olarak bize ne söyleyeceksin Mal Olmak İstemeyen Bülent?

- Bize dair tüm değerlerin sistem tarafından yokedildiği, koyunlar ve mallar haline dönüşmeye başladığımız bu dönemde isyan etmek gerekiyor.

Çünkü bizler malların olmadığı bir dünya istiyoruz.

Teşekkür ederiz.

- Ben teşekkür ederim.

Alo, Can Barslan'la mı görüşüyoruz?

- Buyrun, benim.

Merhabalar, nasılsın Can Abi?

- İyiyim, sizler nasılsınız?

Sagolun, bizler de iyiyiz. met üst, Jennifer Lopez'den önce benimle buluşur mu diyor?

- Lopez'i alsın gelsin buluşalım. Üçümüz buluşmuş oluruz daha iyi.

Jennifer Lopez'le buluşursanız ne yapacaksınız abi?

- Düşünmem lazım desem salaklık etmiş olur muyum?..

Radikal'deki yazılarınızı kitap yapmayı düşünüyor musunuz abicim?

- Evet, bu yazıları kitap yapma fikrim var. Radikal gazetesinin kültür sanat editörü Cem'de olumlu baktı. Biraz zamana ihtiyaç var, çünkü 'Sanlı' adlı kitabım yeni çıktı.

Mizahta yeni ve dikkatinizi çeken şeyler var mı?

- Mizah mesaj vermeli mi, nereye kadar vermeli, rahat mı olmalı, komik mi olmalı aslında biraz bunları düşünüyorum. Bütün bunlar yeni bir şey değil ama ben yeniden düşünmeye başladım.

Televizyona bir şeyler yapıyor musunuz? Yeni bir projeniz var mı?

- Televizyona bir şey yapmıyorum. Televizyona karşı biraz soğukum. Şartlar uygun olursa belki düşünebilirim. Atilla Atalay'la birlikte çalıştıgımızdan dolayı teklifleri değerlendiriyoruz. Açıkçası sıcak bakmıyorum. Aklımda bir sinema senaryosu var.

Senaryodan biraz bahseder misiniz Can abicim?

- Yurdum insanı başlığı altında yarı belgesel bir konseptte sahip.

Size Fener'in hali ne olucak?

- Şu an deprem olsa da bu soruya yanıt vermek zorunda kalmazam. Ama iyi olacak, Fener her zaman Fenerdir.

Teşekkürler Can Abi.

- Ben teşekkür ederim. İyi çalışmalar, ekibe selamlar.

Alo, Detay Dergisi mi?
- Evet. Ben yazı işleri yönetmeni Özgür Oğuz. **Yayın hayatınıza başlayalı ne kadar oldu?**
- Beş yıla yakın bir zaman. **Detay'ın içeriğinden bahseder misiniz?**

- Detay, Galatasaray Üniversitesi öğrencilerinin hazırladığı aylık haber dergisi olması sebebiyle daha çok öğrencilerin yazdığı yazılar var. Türk medyasının atladığı haberleri yayınıyoruz. Bunun yanı sıra sanatçılarla röportajlar ve gündem üzerine tespitlerimizde yer alıyor. **Dergiyi çıkarmaktaki amacınız neydi?**

- Deyim yerindeyse Detay, üniversitenin TRT'si. İletişim Fakülteleri genellikle dışa açılan bir pencere işlevi görüyor. Biz de dışarıya açılan bu pencereden sesimizi duyurmak istedik. **Diğer üniversite dergileri arasında kendi derginizi nereye koyuyorsunuz?**

- Bizim kendimize ait bir tarzımız zaten var, ama bunun dışında belli bir grubun dergisi olmadığımız için diğerlerine oranla daha farklıyız herhalde.

Kaç adet basıyorsunuz dergiyi?

- 2 bin.

Kolay gelsin size.

- Size de.

Alo, Göksel Öztürk'le mi görüşüyorsunuz?
- Benim.

Türk Kültüründe Argo diye bir kitap hazırlama fikri nereden çıktı?

- Türkiyat Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin 2-

3 Aralık 1999'da düzenlediği, Uluslararası Argo Toplantısı'ndan yola çıkılarak hazırlandı.

Amacımız kıyıda köşede kalan şeyleri biraz daha öne çıkarmak, herkesin ulaşabileceği bir kaynak hazırlamaktı.

Kitabın içeriğinde neler var?

- Bir sunuş ve giriş kısmı var. Örneğin Bir Argonun Anatomisi, Gizli Dil Argo'nun Fonksiyonu gibi sekiz bölümden oluşuyor. Benim de dahil olduğum kalabalık bir yazar kadrosu hazırladı.

Piyasadaki diğer argo sözlükleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Bizim yapmak istediğimizde bu aslında. Bu konu üzerine daha çok kitap çıkmasını sağlamaktı. Bunu da başardığımızı düşünüyorum. Özellikle Filiz Bingölçe'nin hazırladığı Kadın Argosu Sözlüğü başarılı.

Bundan başka projeleriniz olacak mı?

- Kapalı bir çevrede yapacağımız şimdilik adını pek duyurmak istemediğimiz bir projemiz var.

Kolay gelsin.

- Teşekkürler.

Alo, TÜMTİS Ankara şubesi mi?
-Buyrun, ben Abidin Kandeğer. **Sendikanıza üye işçiler top oynadıkları ve çay içtikleri için altı ay hapis cezası almışlar?**

- Akdeniz Ambarı'nda Şaşmaz'da nakliyeciler var. İşçiler sendikaya üye oldular diye, işveren attı bunları. Daha sonra işçiler iş yeri önünde direnişe başladılar. Hava soğuk olduğundan ısınmak için çay içiyorlar, top oynuyorlar. Tabi işveren işçilerin orada bulunmasından rahatsız olup polise şikayet etmiş. Polis gelip "Burada çay içemezsiniz, top oynayamazsınız" diyerek işçileri karakola götürmüş. İşveren şikayetinden vazgeçmesine rağmen işçilere 'iş hürriyetini engelledikleri' için dava açıldı. Altı ay hapis cezası aldılar. Sonra para cezasına çevrildi.

Peki sonra ne oldu?

- Direniş devam edildi. İşveren sendikası araya girdi, işçilerle işveren anlaştı, işçiler iş yerlerine geri döndü. Ama çok mücadele verdik bunun için ve sonunda da kazandık. **Tebrikler, yolunuz açık olsun.**

-Sağ olasın.

Alo, Musa Ağacıkla mı görüşüyorsunuz?

- Evet benim, buyrun.

Yeni kitabınız hayırlı olsun.

- Teşekkür ederim.

Nasıl bir kitap?

- Gazete yazıları ve yayımlanmamış yazılarımın bir bölümünü topladım bu kitapta. Sorgulama yapıyorum. Sokrates'in yaptığı gibi döneminin büyük başlarını sorguladım o da ve baldıran zehriyle ödüllendirildi! Ben de günümüz büyük başlarını sorguladığım için dokuz kez

şehit gazeteciler listesine girmeye ramak kala sıyrdım.

Nasıl sıyrdınız?

- Ali Baresel sayesinde oldu, tarihten silinmeme engel oldu.

Yeni projeleriniz var mı?

- Çok malzeme var elimde bunların hepsi toplumun belleğidir, zamanla ortaya çıkarmak istiyorum.

Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

- Türkiye'de ki anti-demokratik uygulamaları ve insan haklarını ihlal edenleri sorgulamak benim çalışmalarımın bütünlüğü. Ama ne yazık ki ön yargıyla karşılanıyorum. Yazdıklarımın çok çalıştığım kurumla ilgileniyorlar. Bu beni üzüyor.

Kolay gelsin.

- Sağ olun size de kolay gelsin.

Alo, Tiroj Dergisi mi?

- Evet, buyrun.

Derginin içeriğinden bahseder misiniz?

- Genel olarak Kürt kültürü, sanatı, edebiyatı ağırlıklı. Öykü, şiir, denemeler ve çeşitli konularda yazılar var. En önemlisi Tiroj Kürtçe ve Türkçe olarak çıkıyor.

Kürtçe ve Türkçe olarak çıkmasının belli bir sebebi var mı?

- Tabi. Kürt olup da bu ülkede Kürtçe bilmeyen çok insan var.

Bunlara ulaşmak gerektiğini düşünüyoruz. Ayrıca Türklere de seslenmek istiyoruz.

Derginiz çıktığından aldığınız tepkiler nasıldı?

- Olumlu, güzel tepkiler aldık. Özellikle Kürtçe ve Türkçe olması okurlarımız tarafından çok beğenildi.

İyi yayınlar size.

-Teşekkürler, size de.

Hayvan, ilk sayısından itibaren kavgayı, gürültüyü, polemiği bir kenara iterek insanları buluşturdu. Yaşar Kemal ile Oğuz Aral'ı, Lale Müldür ile Perihan Mağden'i, Selçuk Erdem ile Gülse Birseli, Fatih-Metin-Hasan Kaçan biraderleri, Fatoş Güney ile Melike Demirağ'ı, Tonguç Yaşar ile Cafer Zorlu'yu buluşturdu.

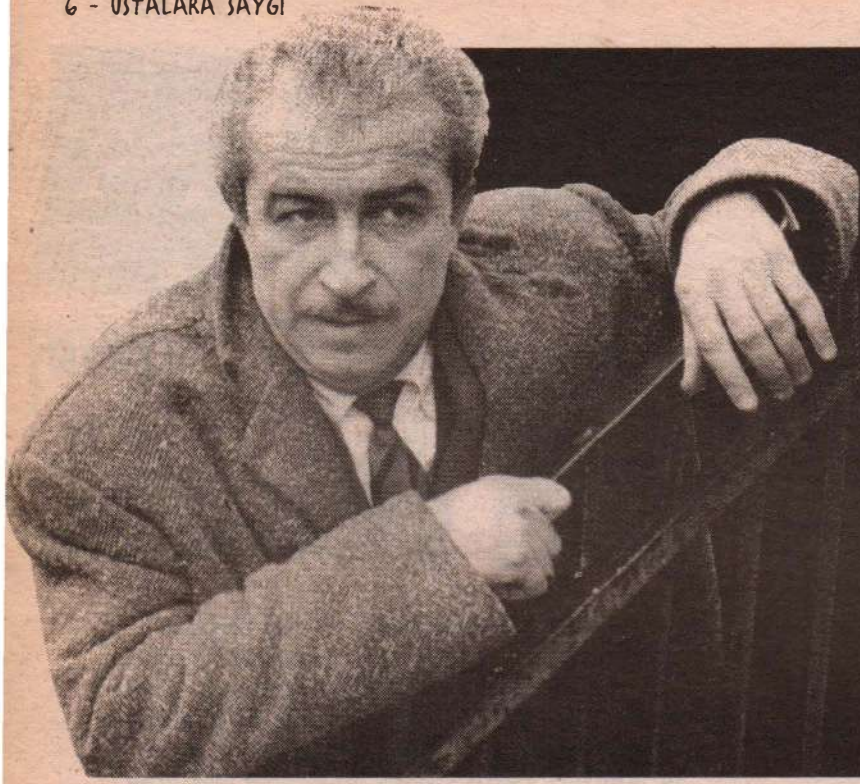
Tüm bu biraraya gelmeleri bir mantık, dostluk ve bir 'dert' çerçevesinde yaptı. Fakat ara sıra duyuyorduk "Bakalım daha kimleri buluşturacak bu lavuklar!" diye kurulan cümleleri.

Bu gafiller zannettikler ki bizdeki bu buluşturma aşkı, şehveti geçici bir heves, bir gençlik heyecanı, hatta bir yaz aşkı. Yani gün gelecek biz buluşturacak ikili bulamayarak inim inim inleyeceğiz. Fakat dostlar, bu gafillerin bilmediği bir şey var ki onu biz de bilmiyoruz. Neyse...

Bizim bildiğimiz denizde kum bizde buluşturum. İşte bundan sonra ne yapıp edip buluşturmayı taahhüt ettiğimiz ikililer ve katları...

Söz Veriyoruz Buluşturacağız

Burak ile Kut'u, Salya ile Sümüğü, Leyla ile Mecnun'u, Ateş ile Barut'u, SARS ile AIDS'i, Don ile Götü, Eşşek ile Ziki, Kapı ile Tokmağı, Davul ile Zurnayı, Hava ile Cıvayı, Abdur ile Rahman'ı, Dili ile Pak'ı, Arzu ile Oya'yı, Neşe ile Kaya'yı, Keman ile Yay, Bahtsız Bedevi ile Çöldeki Kutup Ayısını, Foto ile Sentezi, İnek ile Şaban'ı, Falan ile Filanı, Fevzi ile Çakmak'ı, Mazhar ile Fuat'ı hatta Özkan'ı, Artos ile Aramis'i belki de Portos'u, Çöp ile Püsürü, Sergen ile Yalçın'ı, Hansel ile Gratel'i, Odun ile Pinokyo'yu, Asya ile Avrupa'yı, Hasan ile Basan'ı, Kazan ile Kepçeyi, Sezen ile Cumhuriyet'i gerekirse Önal'ı, Nasreddin Hoca ile Düdüğü, Reha ile Muhtar'ı, Lahmacun ile Pizzayı, Kedi ile Köpeği, Sündüz ile Nuri'yi, İpek ile Burak'ı, Biki ile Miki'yi, Nuh ile Tufan'ı, Musa ile Asa'yı, Meryem ile İsa'yı, Arz ile Talebi, Haim ile Selim'i, Pink ile Floyd'u, Rock ile Roll'u, Selam ile Sabah'ı, Arif ile Susam'ı, Habil ile Kabil'i, Aşk ile Meşki, Gül ile Bülbülü, Redkit ile Düldülü, Dağ ile Ovary, Su ile Kovayı, Akrep ile Yelkovani, Gece ile Gündüzü, Ters ile Düzü, Çay ile Simiti, Can ile Cananı, Kahpe ile Feleği, Şart ile Şurtu, Cart ile Curtu, Ah ile Vahi, Hayat ile Memati, Laf ile Güzaflı, Fitne ile Fücürü, Art ile Niyeti, Orak ile Çekici, Sadece ile Arkadaşızı, Boyu ile İşlevini, Gez ile Gözü, Göz ile Arpacığı, Fare ile Kapanı, Karga ile Peyniri, Böbrek ile Taşı, Savaş ile Barışı, Çetin ile Altan'ı, Dicle ile Fırat'ı, Foucault ile Sarkacı, Milan ile Kundera'yı, Allak ile Bullak'ı, Allem ile Kallemi, Sap ile Samanı, Yol ile Yordamı, Akıl ile Fikiri, Kuru ile Pilavı, Vezir ile Parmağı, Ayşe ile Kadını, Mısır ile Püskülü, Kaz ile Ayagı, Tom ile Jerry'yi, Mirin ile Kırını, Karaman ile Koyunu, Temel ile Reis'i, Mr. Brown ile Mrs. Brown'u, Ying ile Yangı, Alaturka ile Alafrangayı, Şangur ile Şungur, Et ile Tırnağı, Cari ile Kambiyoyu, Ölmüş ile Olmuşu... [1]

“Eşe dosta selam...
İnandığım doğruların adamı oldum.
Böyle yaşadım, karınca kararınca
bu doğruların savaşını daha çok
sanatımda yapmaya çalıştım.
Kursağıma hakkım olmayan
bir tek kuruş dahi girmemiştir...”

Orhan KEMAL

Eşe Dosta Selam

YILDIZ BİLGİN BAYAZIT

Ölümünden bir gün önce, 1 Haziran 1970 yılında Sofya'da devlet hastanesinde damarlarındaki pıhtılaşma nedeniyle artık konuşamayan Orhan Kemal'in, beyaz kağıt üzerine mavi tükenmez kalemle son yazdığı yazı yukandaki. Ömrünün son yıllarını geçirdiği Basınköy'deki evlerinde, sevgili eşi Nuriye hanım, oğulları Kemali ve Işık Öğütçü ile, Orhan Kemal'i konuştuk.

Hepsi biraz kırılgan. Orhan Kemal'den kalan uzun ve meşakkatli yıllara, eserlerine sahip çıkıp, bir müze kurmuşlar. Yıllarını geçirdiği İkbâl Kahvesi'ne yeniden hayat vermişler. Orhan Kemal Roman Ödülleri düzenlemeye 31 yıldır devam ediyorlar. İlgî, olması gereken çok altında.

Orhan Kemal çok çabuk yazıyor diye eleştirilmiş dönemin eleştirmenleri tarafından. Dört çocuklu bir ailede, muhtemelen küçük odalarda yazmak, hele Orhan Kemal olmak kolay değilmiş elbet.

Kemali Öğütçü: Biz dört çocuktuk. Ama evin mutlak hakimi babamsa da an-nemdi. Çok otoriterdi. Gözümüze bakması yeterliydi. Sanki işin bilincindeymiş gibi babam yazı yazmaya başladığı zaman, bizim evde çıt çıkmazdı. Odasına kapanır, yazar, yazardı. Altı kişilik bir aileyi geçindirmek zor bir işti. Hiçbir zaman çok paramız olmadı. Biz de kanaatkar çocuklardık. Kitap, defter masrafımızdan başka masrafımız neredeyse yoktu. Küçülenleri giydik. En büyük sıkıntımız parasızlık değildi yine de. Hükümetlerin yaptığı en büyük zulüm, kitaplarının satılmamasını sağlamak. Piyasa çok haksızlık etti babama. Bir şeye mah-kum etme çabasıydı belki de. Dünya güzel-i kitapları yayıncılar ucuza kapatma yarışın-daydılar. En güzel beş eserini iki bin beş yüz liraya kapatan yayınevi, “Nasıl aldım ama!” diyor. Böyle rezalet olur mu? Belki hakkını verseler, adam ömür boyu sefalet

çekmeyecek. Böyle süren bir hayat. Adam vaktinden çok önce yaşlandı. Üzüntüsünden. Eve para getirememenin sıkıntısı en büyük sıkıntı yeryüzünde.

Okur yazarın az, okuyanın da yazandan az olduğu memleketimizde, hem de hükümetler tarafından rahat bırakılmadan, bir dönemden sonra sadece yazarak geçinmek, altı nüfusü geçindirmek kolay iş değil elbet.

Kemali: Biz zaten düşünüyoruz bazen, olağanüstü bir başarı. Petrol mühendisi olmuşuz, eczacı olmuşuz, kimya mühendisi olmuşuz ama nasıl olmuşuz. Bunu kimse bilmiyor. Işık'la konuşuyoruz bazen. Mucize gibi bir şey bu. Olana kadar da, annem dahil hepimizin iflahı kesilmiş. Bir Pazar hepimiz evdeyiz. Oturuyoruz. Işık daha küçük. Canımız meyve istedi. Para yok. Babam dedi ki “Git oğlum, manavdan al.” Veresiye. Ben şu an eczacıyım. Çok veresiye hesabım olur. Arkadaşlar “Niye yapıyorsun” der. Yaparım. Çünkü bilirim. Manava giderken ayaklarım ters giderdi. Bir kilo elma istediğim vakit, yününün nasıl döndüğünü görürdüm. Koyduğu çürüklere ses çıkaramamanın acısını bilirim. Bir kilo elmayı altı kişi bölüşür yerdik. Meyve yemiş olurduk böylece.

Işık: Ben de evin en küçüğü olarak veresiye köfte yerdim mahalledeki köfteci-den. Anne-me söyledim, “Git ye, babanın hesabına yazdır” derdi. Aslında bizim için önemli olan, bütün bu yoksulluğun

içinden, onurlu bir şekilde çıkmak.

Nuriye Hanım: Geçen gün bir ahbabımız geldi. Otuz senedir görüşmemiştik. “Nuriye hanım seni tebrik ederim” dedi, “Sen bu çocukları nasıl yetiştirdin? Sana bir ödül vermeleri gerek.” Güldüm, “Kim verecek” dedim. “Hükümet” dedi. İftihar ediyorum çocuklarımla. Ama başkası etmiyor. Herkes vefasız.

Hep olan şey yine olmuş. Ölümünden sonra arkadaşları kaybolmuş. Kırılgan değil ama biraz üzgün gibiler.

Kemali: Sofralar kurulduğu müddetçe, dolu olur. O masa kalkınca, başka masa aranır.

Nuriye Hanım: En yakın arkadaşı Yaşar Kemal. Evin önünden geçip gidiyor. Uğramıyor. “Bacım ne yapıyorsun” diye sormuyor. Diğer arkadaşları da öyle.

Işık: Hiç unutmam 79 yılı anma toplantısında, AKM nasıl kalabalık, herkes bir şeyler söylüyor, vakıf kuralım, şöyle yapalım, böyle yapalım, ertesi gün kimse yok. Devlet yok, kitaplarıyla büyüyenler yok, iyi de edebiyat camiası nasıl olmaz!

Kemali: Geçen gün ben de bir toplantıdaydım. Adam olmamış bir şey anlatıyor. Hem de “Kemali bilir” diyerek. Almış bastonu da sallamış babama da... Size bir şey söyleyim, ben babamla bu türlü konuşan hiçkimse görmedim; düşünemiyorum da. Nerden bu cesareti bulup konuşuyorlar benim aklım almıyor. Hep hikaye, rivayet.

Çocuk yaşlarında Antakya, Hama, Beyrut, sonra Adana, Bursa derken Malatya'ya düşmüş yolları. Malatya mensucat fabrikasında çalışmış. Hala duruyor fabrika. Kemal Tahir'in sözlüsüyle yazışmış Nuriye hanım. Adres; İnhisar fabrikası karşısı no; 1 Malatya.

Nuriye Hanım: Malatya'da bir gece vakti indik trenden. Gidecek yerimiz yok. Nazım var, Kemali küçük, Yıldız var. Yatırdım hepsini taşların üstüne, istasyonun betonunu

Orhan Kemal'in eşi Nuriye Öğütçü hanım, oğulları Kemali ve Işık Öğütçü ile birlikte.

na. Uyudular. Fakat korkunç sinek var. Hangi birini koruyayım. Bir kağıt buldum. Bir Orhan Kemal'e salladım, bir çocuklara. Öylece sabahı bekliyoruz. Biraz sonra biri geldi. Bekçiyim. "Yasak burada uyumak" dedi. "Kalkın gidin" dedi. Bizi ordan kovdu. Kalktık. Geceyarısı araya, araya bir ak-raba bulduk. Oraya girdik de sığındık kaldık sabaha kadar. Perişan bir halde.

Işık: Hikayelerinden biri bu. Dönüş isimli hikayesinde aynısını yazar. Açın okuyun. Aslında hep yaşadıklarını yazmış. Uzun yıllarını paylaştığı eşi Nuriye hanım da Cemile adlı kitabına can vermiş.

Nuriye Hanım: Aynı fabrikada çalışıyorduk Orhan'la. Gidip gelirken beni kestirmiş gözüne. Bir sürü kızın içinden. Kapıda dururdu akşam biz çıkarken, beklerdi. Göz göze bakışıydık. Sonra devam etti. Sonuna kadar. Aşk vardı tabii. Adana'da beş yıl onun yolunu bekledim. Kızım Yıldız yeni doğmuştu. Bebekti babası hapse girdiğinde. Şiirler yazdı. Yıldız'a da, bana da. Oğlum Nazım'a da.

Kanma' dan

... Kulağımdan gitmiyor 'beni unutma!' sesin
... Kulağını göğsümün çarpan köşesine koy
Dinle anlatsın sana ne türlü sevdiğimi.
Oy kilitli kapılar, kilitli kapılar oyl!

20.10.1941 Bursa

Nuriye Hanım: Orhan yokken kayınpe-derim bizi yaylaya götürürdü. Yazları tabii. Kayınvalidem de ilgilenirdi. Öyle sinemalar falan yoktu. Zor geçti yokluğu da.

Kemali: Dedem otoriter biriymiş. Babam ona hiç eyvallah dememiş. Dese belki Orhan Kemal olmayacaktı. Baba Evi, Avare Yıllar Beyrut yıllarını aralarındaki ilişkiyi anlatır esasında. Ben babamla ilişkimi ikiye ayırıyorum. Babam Orhan Kemal, arkadaşım Orhan Kemal. Baba, kendi işiyle meşgul bir babaydı. Esas ben üniversiteye girdikten sonra arkadaşlık ilişkisi ve ciddi bir yakınlaşma oldu. Top oynamam, kız arkadaşlarım onu çok ilgilendirdi. Her yere beraber gitmeye başladık. Ölümünden on gün önce bana vasiyetnamesini yazdırdı. Zor bir Pazar günüydü. Öleceğini sanmıştım. İlk defa ölüme bu kadar yakın birini görüyordum. Çok yakındık.

Nuriye Hanım: Yazdıklarını bana da okurdu. Hepimize okurdu. Bunca yazıya rağmen, her yazdığı şeyde heyecanı bizle paylaşırdı. Beğenmemek mümkün değildi tabii. Ama bazen şurası da şöyle olsaydı dediğimde, dinler, öyle yapar, tekrar okurdu. Yazıya da yazana da saygısı büyüktü. Sabahın dördünde kalkar, kahvesini alır yazmaya başlardı. Okumaktan zevk alırdı. Tabii ben de canı gönülden dinlerdim. Bütün kitaplarını okudum. Vakit buldukça. Çoluk çocuk var, oturmaya fırsat bulamıyordum çünkü.

Kemali: Sokak kapısını çalmasından bile biz onun ruh halini anlardık. Eğer aksi gelmişse vay halimize. Fırtına gibi girerdi eve o zaman. Öfkeli bir adamdı. Evdeki tavla oyunlarında bile sinirlenirdi. Yenilmeye asla tahammülü yoktu. Ben bazen yenilmek için ters zar atardım, anlar, ona da kızardı. Kaç tavla kırıldı bu evde bilemezsiniz.

Işık: İkbal Kahvesi hikayelerinde de tavla partileri büyük yer tutar. Birbirlerinin damarlarına basar, kızdırırlar. Deşarj olma yolu belki de. Babam her gece yazardı. İnanılır gibi değil. Yazı fabrikası gibi.

Kemali: Böyle anlatıyoruz ya, biz parasızlıktan hiç rahatsız olmadık. Sosyal ilişkilerimiz olamadı. Yine de ne üzüldük, ne de üzdük. Bir gün ben, annem beni uyutmasın diye çıkmışım evden, gidecek yer de yok, öyle dolaşıyorum mahallede. Babam "Oğlum ne dolaşıyorsun?" dedi. Bir şey diyemedim tabii. Bizim de başka zevklerimiz oldu. Güneş Sineması bir kamyon tutardı. Biz bütün mahallenin çocukları o kamyonete doluşurduk, içerde bir adam hoparlörle dolaşırdık. Akşam da o filmleri izlemeye giderdik. Büyük bir heyecandı.

Senaryolarını yazdığı filmleri de izleyememişler beraber. Edebiyat dünyası gibi Yeşilçam da ucuza kapatmış senaryoları. Hastalıkları da ayakta geçirtmiş. Hep ekmek parası derdinden.

Nuriye Hanım: Orhan sağlığı konusunda titiz değildi. Belki de şartlar yüzünden. 68 yılında kesin yatak istirahati verdiler. "Nasıl yatarım yahu" dedi, "Evde çoluk çocuk ekmek bekler."

Kemali: Hatıralarımızın bir kısmı da polis baskınları kabusu. 66 yılında bir baskın sonrası "Komünist hücre basıldı" haberleri çıktı gazetelerde. Bizim Unkapanı'ndaki ev. Ne hücre? Mahkemeler, aklanmalar... Bir de İsrail Başkonsolosu öldürüldüğünde, 1971'de yine geldiler. Babam yok. Ölmüş adam. İnanır mısınız kırmızı renkli kitap aradılar babamın odasında.

Nuriye Hanım: Askerler süngülü polisler birlikte gelmişlerdi. Orhan Kemal'in odasına girerken şapkalarını çıkardılar.

Işık: Mahkemelerden birinde hakim sormuş babama. "Neden hep fakir insanları yazıyorsun?" Babam da cevaben, "Çünkü ben gerçekçi bir yazarım" demiş. "Başka bir hayat bilmiyorum. Ne biliyorsam onu yazıyorum. Zengin olsaydım, zenginleri yazardım."

Fıkra değil. Gerçek. Beraat etmiş doğal olarak. Büyük emeklerle Orhan Kemal Müzesi açılmış. İçinde ona dair her şey var. Yatağı yorganı, meşakkatli yılların daktilosu. En sevdiği yemek bamyaymış mesela. Yıllarca bamyaya yediği tabak da orada.

Nuriye Hanım: Ben hanımlara da kızıyorum. "Şunu okuduk, bunu okuduk" diyorlar. Bazen dayanamayıp söylüyorum: "Orhan Kemal Müzesi var. Gittiniz mi? Zahmet olmasa da bir uğrasanız, olmuyor mu?" Türü bahaneler.

Nuriye hanım, çok güzel çiğ köfte yaparmış. Ama bizler gibi siniri alınmış kıymadan değil. Bir et alınmış, sonra büyük tokmaklarla et dövüle dövüle sinirleri alınır sonra yoğunurmuş.

Nuriye Hanım: Tabii para olduğu zaman. Para varsa eğer, kalkar kalkmaz ne yemek yapacağımı düşünür yemek yapardım önce. Çocukların kalkma vakitlerinde her

işim bitmiş olurdu. Hâlâ da öyledir. Orhan Kemal'den yadigar erken kalkmak.

Neşe Karaböcek'in hiç haberi yoktur belki de, Orhan Kemal onu dinlemeye bayılmış. Yaka sigarasının yandıkça tüten beyaz dumanını seyretmeye, bir de oğlunun buzcudan aldığı buzlardan kınarak rakısına attığında oluşan o boz bulanık griliği izlemeyi çok sevmiş. Sigara tiryakisi de değilmiş üstelik. Uzun olmamış hayatı. Bunca zorluk içinde Türk edebiyat tarihine adını yazdırmayı başarmış. Ayrıca ustalığı, ne eşi, ne de çocuklarıyla arasına girmemiş. Hepsi de hâlâ, kalan büyük mirası, Orhan Kemal adını sevgiyle taşıyor, koruyup kolluyor. □

Eserleri:

Öykü:

Ekmek Kavgası, 1949
Sarhoşlar, 1951
Çamaşırcının Kızı, 1952
Grev, 1954
Koşuş, 1954
Arka Sokak, 1956
Babil Kulesi, 1957
Serseri Milyoner, 1957
Dünyada Harb Vardı, 1963
Mahalle Kavgası, 1963
İşsiz, 1966
Önce Ekmek, 1968

Roman:

Babaevi, 1949
Avare Yıllar, 1950
Cemile, 1952
Murtaza, 1952
Bereketli Topraklar Üzerinde, 1954
Suçlu, 1957
Devlet Kuşu, 1958
Vukuat Var, 1958
Dünya Evi, 1958
Gavurun Kızı, 1959
Küçükçuk, 1960
El Kızı, 1960
Hanımın Çiftliği, 1961
Eskici ve Oğulları, 1962
Gurbet Kuşları, 1962
Sokakların Çocuğu, 1963
Kanlı Topraklar, 1963
Bir Filiz Vardı, 1965
Müfettişler Müfettişi, 1966
Yalan Dünya, 1966
Evlerden Biri, 1966
Arkadaş Islıkları, 1968
Tersine Dünya 1968
Sokaklardan Bir Kız, 1968
Kötü Yol, 1969
Üçkağıtçı, 1969
Kaçak, 1970

Oyun:

İspinozlar, 1965

Anı:

Nazım Hikmet'le Üç Buçuk Yıl, 1965

Röportaj:

İstanbul'dan Çizgiler, 1971

Çocuk Kitabı:

Küçükler ve Büyükler, 1971

İnceleme:

Senaryo Tekniği ve Senaryoculuğumuzla İlgili Notlar

Ödül:

1948'de Varlık Dergisi'nin düzenlediği bir yarışmada "en çok beğenilen" öykücü seçildi;
Kardeş Payı ile 1958 Sait Faik Hikaye Armağanı;
72.Koşuş ile 1968 Ankara Sanatseverler Derneği "Yılın En Başarılı Oyun Yazarı" Ödülü;
Önce Ekmek ile 1969 Sait Faik Hikaye Armağanı (F.Baysal ile paylaştı), 1969 TDK Hikaye Armağanı.

55 yaşında Bafralı bir girişimci olan Hamit Genç yıllardır yabancı sigaralara karşı mücadele veriyor. Karadeniz'de popüler olan "Temel ve Fadime" isimleriyle iki ayrı sigara üretmek için uğraşıyor. Türk Patent Enstitüsü'ne başvurarak bu isimlerin patent hakkını alan Genç, sigara üretimine miktar kotaları uygulayan tartışmalı Tütün Yasası'nı değiştirmek için il il dolaşıp kamuoyu yaratmaya çalışıyor.

Temel Sigaraları

SİNAN SÜLÜN

Ekim 2002 tarihinde eski TBMM Başkanı Ömer İzgi ve 57. Hükümet'i oluşturan partilerin liderleri hakkında Tütün Yasası'nda, en az 2 milyar adetlik üretim kapasitesi zorunluluğunun özel teşebbüsü engelleyici olduğu iddiasıyla simgesel olarak 100 bin liralık tazminat davası açan Hamit Genç, yasayı değiştirmeye kararlı görünüyor. Tütün Yasası'nın değiştirilmesi için dönemin Başbakanı Abdullah Gül ile görüşen Genç, Başbakanın kendisine verdiği "6 günde bu yasayı si-
lip atarız" sözünü tutmasını bekliyor. Gül'ün kendisine verdiği sözü tutmaması halinde Anayasa Mahkemesi'ne başvuracağını söyleyen Genç, İzmir, Basra, Adıyaman'da tütün üreticileriyle biraraya gelip protesto mitingi de hazırlamayı düşünüyor.

Üreteceği Temel ve Fadime sigaraları için deneme atölyesi açan Hamit Genç, yaklaşık bir yıldır sigaranın alt yapısını ve kullana-
cağı tütünün kalitesini test ediyor. Bafralı diğer işçilere yol göstererek köylünün bilinçlenmesi için mücadele eden Genç, "Yasaya göre 1 kilo kıyılmış tütün kaçakçılığına giriyor. Ben de atölyemde kıyılmış tütünlere deneme yapıyorum. Cezası ise 3 yıl hapis. Eğer devlet istiyorsa gelip beni tutuklasın. Bu yasa köylünün önüne rekabet engeli getiriyor. O nedenle mücadelemi sonuna kadar sürdüreceğim. Bugüne kadar İsmail Cem, Hikmet Sami Türk, Ercan Karakaş gibi isimlerle de görüş-
tüm ve hepsi beni destekledi" diyor.

Samsun Maarif Koleji'nden sonra İngiliz Dili ve Edebiyatı okuyan Basralı girişimci, Temel ile Fadime'nin paketini bile hazırlamış. Genç, işini o kadar ciddiye alıyor ki, bir üniversiteliyle işbirliği yaparak kimyasal maddelerden arındırılmış, gübre ve tarım ilacı kullanılmadan üretilmiş yeni bir sigara formülü de hazırlamış. 19 Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi ve TEMA işbirliğiyle 4 yıl önce köyünde 'Modern tarım'ı da başlatan Genç, yasayla ilgili şunu söyledi: "KOBI tipi sigara üreten işletmelere şans tanınmalı. Ancak mevcut yasa bunu engelliyor. Çiftçinin ürünü tarlada, devletin tütünü ambarda kalıyor. Yabancı sermayenin tekeli ortadan kaldırılmalı. Kanunla Türk pazarı yabancı sermayeye teslim ediliyor. Sigara pazarının yerli girişimciye kapatılmasına karşıyım."

Sigarayla ilgili her türlü faaliyetin Tütün Üst Kurulu'na bağlı olduğunu belirten Hamit Genç, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bir yılda 2 milyar adet sigara üretme zorunluluğu var. Ayrıca her ay 1.5 trilyon liralık sigara satma taahhütünde bulunup, 400 milyar harç yatıracaksın ve yeni teknoloji, kullanılmamış makine ve ekipman içeren entegre tesis kuracaksın."

* Çoğaltmak mı azaltmak mı, ya da bölmek mi çarpmak mı diye sorulduğunda... Hani ahçıbaşı, o keskin bıçağıyla soğanı tık tık tık diye keser biçer ya... İncecik yarım rondela soğanlar zar gibi... Zeytinyağı, limon, kekik, kırmızı pul biber, kimyon, safran, kakule, nane vesaire. İşte en önemli unsur, vesaire!

Beynelminel Kaşmerdikoz*

RAGIP DURAN

Aslında doğada yedi renkten fazla renk var. Bak-
Amasını bilenler için. Yedi rengi kaynatıp, kaynaştırıp, yedi üstü yedi renk yaratmak için melezleme zenginliğin anahtarı. Ayrıca kara koyun hadisesi. Ama bir tehlike de yok değil. Koyunların tümü karyaysa beyaz olmak gerek. Belki de gri ya da yeşil. Ama bu sonuncusu çayırın fonunda kaybolur dikkat! Her kafadan bir ses çıktığına göre, kaç kafa varsa o kadar da ses... Sanki bütün kavgı, tekçilerle çokçular arasında gibi. Tek doğru, tek düşünce, tek ses, tek renk varsa, mekanı mezarlık. Çok doğru, çok düşünce, çok ses, çok renklerin mekanı ise mahalle, şehir, memleket...

Aklın yolu bin, yüreğinki on bin!

Nereye gitsem garip yani hoş, bilinmedik yani öğrenilmesi gereken, farklı yani güzel bir şey - insandır, yazardır, müziktir, binadır, yemektir, tabeladır kısacası her şey olabilir- görsem iki satır not alırım sigara paketine, kartvizitin arkasına, kalem var da kağıt yoksa avucumun içine, cep telefonunun ekranına...

Brüksel'de Türk mahallesi-
ne giderken bir gün, derme-çatma bir binanın kapısındaki tabela mesela: Hayal Üretim Gücünü Ge-
liştirme Merkezi... Müthişsss bir şeyyy ya-
aa...

Barselona'da sahilde yürürken kapısında dev kaktüslü bir dükkan: Arap lokantası... Wallahi billahi... Hem de humus vardı.

Boston'da, şehir merkezinden Cambridge'e uzanan Massachussets Caddesinde, Markist Öğretim Kursları... Yes indeed but American type!

Teksas'ın Meksika sınırındaki San Antonio kentinde pazarın girişinde 'Juan Pepito İşkembecisi'. Abi, kocaman güveçte ve içinde nohut da vardı.

Pekin'de, şehir içinde, yabancıların pek dolaşmadığı bir kenar semtte, Uygurluların camii... Ama

Allah Mao'yu koruyamamıştı 1993'de.

Fransa'nın güneyinde Aix-en-Provence'da 'Antioche'(Antakya) lokantası. Hem de bizim Samandağlı Süryani biraderler işletiyordu.

New York'ta Kızıl Devrim kitapçısı. Gerçi Marks ve Lenin'den çok siyahi liderlerin kitapları ve posterleri vardı.

Peşaver'de 'Irish Pub'. İkisi de İngilizleri sevmeye için mi acep?

Paris'te Rue de l'Echiquier yöresinde Anadolu Alevi Partisi. Kırşallık nasıl oluyor kent kültüründe?

Kabil'de 'Lux Barber'. Kars'taki Sevil berberi, Cemal Süreya'ya Beaumarchais'yi hatırlatmıştı.

Havana'da Garibaldi heykeli. Ben bu şahsiyeti DGM'den tanıyordum oysa ki...

Kazablanka'da Humphrey Bogart Fan Clup. Piyani-
nist Sam, bu aralar mitralyözle tanyor din kardeşlerimizi.

Süleymaniye'de bir antikacı dükkanında Lady Diana'nın yüzüğü. Bir Kürt beyinin nişan yüzüğü olmasın?

Aklıma ilk gelenleri yazdım. İske-
çe'deki Galatasaraylı Herkül'ü, Kahire'deki

Firavun Recep'i, Erivan'daki Kurtuluşlu Mari'yi, Almatı'daki Zeytinburunlu terzi Alper'i ve daha nice-
celerini, yedi rengin değişik tonlarında yaşayanları tek tek sokmak gerek portreye.

Chomsky söylemişti bir keresinde: Ortaçağ'da, yani ulus-devletlerin kurulmasından önce, bugüne oranla daha popüler, daha zengin bir küreselleşme vardı bu dünyada.

(*) Kaşmerdikoz: Münasebetsiz, acaip, tuhaf.
Ferit Devellioglu, Türk Argosu, 1955, Türk Dil Kurumu, C.I. 21
ragip137@hotmail.com

5 Ne 1 Ayhan

AYHAN BOZKURT

En Sevdığınız 5 Eşya

İlhan Berk

- 1- Anahtar
- 2- Kapı
- 3- Sutyen
- 4- Yatak
- 5- Su bardağı

En Sevdığınız 5 Komik Adam

Yılmaz Erdoğan

- 1- Billy Crystal
- 2- Robin Williams
- 3- Walter Matheu
- 4- Cem Yılmaz
- 5- Babam

En Sevdığınız 5 Otomobil

Enis Batur

- 1- Bentley
- 2- Oldsmobile
- 3- Citroen ds
- 4- Citroen 2ch
- 5- Chevrolet Bell Air

En Sevdığınız 5 Yönetmen

Perihan Mağden

- 1- Luis Bunuel
- 2- M. Antonioni
- 3- M. Haneke
- 4- C. Chabrole
- 5- S. Kubrick

En Sevdığınız 5 Sokak Adı

Metin Kaçan

- 1- Tayyare Sok.
- 2- Adam Sok.
- 3- Kurdele Sok.
- 4- Dilbaz Sok.
- 5- Fıfır Sok.

En Sevdığınız 5 Beş N Bir K

Cüneyt Özdemir

- 1- Nerden çıktı bu soru?
- 2- Neden bana bu soru?
- 3- Nasıl oluyor da kimse anlamıyor?
- 4- Ne zaman anlaşılacak BEŞ N BİR K?
- 5- Nerde bu devlet, niye bu sorular?

En Sevdığınız 5 Üç Silahşörler

Bahadır Baruter

- 1- Artos
- 2- Portos
- 3- Aramis
- 4- Doritos
- 5- Panços

En Sevdığınız 5 Padişah

Nebil Özgentürk

- 1- Vahdettin
- 2- Fatih Sultan Mehmet
- 3- III. Selim
- 4- Abdülmecit
- 5- Kanuni Sultan Süleyman

En Sevdığınız 5 Ülke

Coşkun Aral

- 1- Türkiye
- 2- Hindistan
- 3- Tayland
- 4- Endonezya
- 5- Güney Afrika

En Sevdığınız 5 Yarış Atı İsmi

Ülkü Tamer

- 1- Karayel
- 2- Seren
- 3- Demirkır
- 4- Zışan
- 5- Neslihan

En Sevdığınız 5 Beş Çayı

Fatih Solmaz

- 1- Lipton sallama
- 2- Doğu demleme
- 3- Adaçayı kaynatma
- 4- Yellow label lama
- 5- Kuşburnu dallama

En Sevdığınız 5 Beş Hececiler

met üst

- 1- Orhan Seyfi Orhon
- 2- Halit Fahri Ozansoy
- 3- Enis Behiç Koryürek
- 4- Yusuf Ziya Ortaç
- 5- Faruk Nafiz Çamlıbel

Hayatın bizlere armağan ettiği insanlar vardır. Ve bu insanların çektiği filmler, bu filmlerde oynayan oyuncular vardır. Maalesef sayıları çok değildir ve çok özeldir onlar. Sessizce yol alırlar, gürültüsüz... Şanstır onlarla sessizce tanışmak, yönettiği filmde oynamak, o filmin başrol oyuncusuyla sessizce bakışmak, konuşmak. Hayatın bize armağanıdır N. Bilge Ceylan, M. Özdemir, M. Emin Toprak (Armağandı). Bu şansı "Uzak"ta oynayarak elde etmiş bir isim olan Muzaffer Özdemir'le Ankara'dan, 'Uzak'tan uzağa sessizce konuştum. Kendisine "Seni tanımak istiyoruz, sinemayla ilişkin ne zaman başladı, Nuri Bilge Ceylan'la nasıl tanıştın, Cannes'te ödül alacak mıyız" sorularını sordum.

Muzaffer Özdemir'le UZAK'tan Uzağa

NAZAN KIRILMIŞ

1955'te Gümüşhane'de doğdum. İlk orta, liseyi Ankara'da tamamladıktan sonra 1974'te İTÜ Jeoloji'ye kaydoldum. Yeşilçam'a yakın olsun diye. Lisede okulda ve mahalledeki ismim "sinema kuşu"ydü.

İstanbul'daki ilk gözağrım Cihangir ve Sıraselviler'deki Sinematek'ti. O yıllar il-

ginç zamanlardı. Okula gidip gidemeyeceğimiz daha yolda Taksim civarında belli oluyordu. Uzaktan uzağa gelen seslerden çatışmanın şiddetini, hangi gruplar arasındaydığını, boykot mu, işgal mi, dışarıdan bir saldırı mı, yoksa sol fraksiyonların kendi aralarındaki bir hesaplaşma mı olduğunu vs. anlardık ve duruma göre he-

men Sinematek'e kapağı atardık. Orası bir vaha gibiydi benim için. Bir yandan da ödünç aldığım 8 mm'lik antika bir kamerayla İstanbul'dan hareketli fotoğraflar çekiyordum.

1975 yılında o günkü şartlara göre hayli pahalı olan süper 8 mm'lik Sanyo marka bir kamera satın alarak yaz tatilinde 15 dakikalık bir kısa film çektim. Sonucu beğenmedim. Süper 8 mm denilen şeyi nihayet sessiz çekiyorduk ve ses eklemek de neredeyse imkansızdı. Daha baştan filmin yarısı yok oluyordu. Sonraki birkaç yıl boyunca bol miktarda olaylı! dökümanlar çektim. Okuldan çok Sinematek'e devam ettim; Yeşilçam denilen o acayip yerle ilgili hoş tecrübeler edindim. TV öncesi dönemdi ve o zamanın televole ve magazincileri için tek çekim merkezi olan Yeşilçam'da ortalık dansöz kaynıyordu. Orada işimin olmadığını zaten baştan anlamıştım ama birkaç yıl daha kendimi kandırmaya devam ettim.

Okuldan mezun olduktan sonra Doğu Karadeniz'de ciddi sayılabilecek bir dağ tırmanışının 16 mm'lik belgeselini çektim. Üç bin metreden fazla renkli negatif film, kaba kurgu sonrasında pozitif baskı filan derken bayağı para gitti ve sonuç yine kötüydü. Bu işin çok para işi olduğunu anlayınca iyice koptum, bıkmılık geldi ve hayatın akışına bıraktım

film yapmayı.

Zaten Malkoçoğlu filmlerinden aldığı keyif de kaybolup gitmişti artık. Uzaklaşma başladı mı arkası geliyor. Yine de günümüzdeki dijital teknolojinin kolaylıklarını hesaba katarak kısa bir film çekip sonucu görmek gibi küçük bir hevesi kaybetmemeye çalışıyorum.

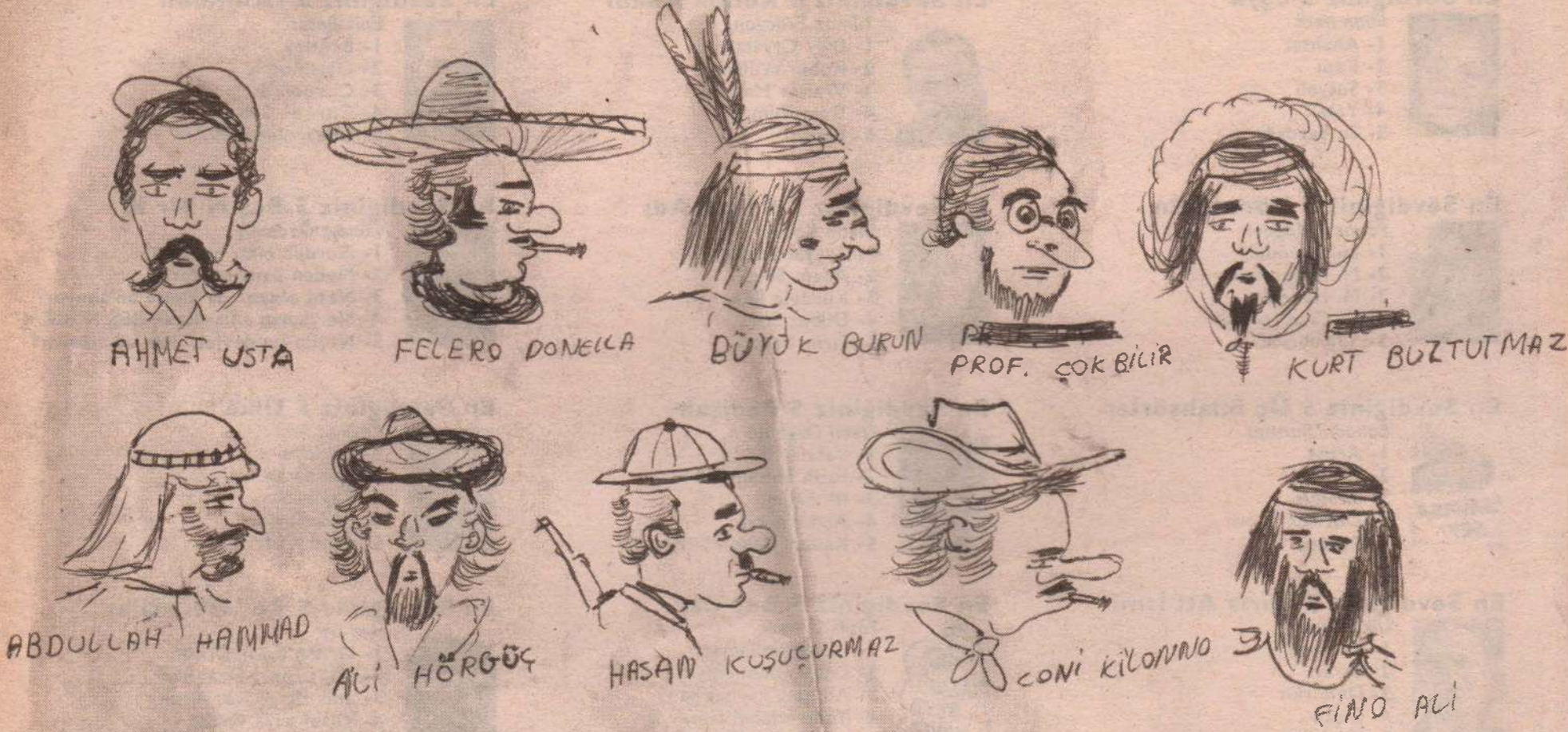
Jeoloji öncelikli olmayan hobilerimden biri olarak kaldı hep. Okuldan sonra aile geleneğine uyararak inşaatçılığa bulaştım. Daha çok mimari restorasyonlarla ilgili işler yaptım. Halen aynı işle iştigal ediyorum, ve yaptığımız işleri "çok hoş, çok şahane olmuş, ama..." diye takdir eden, isimlerinin önüne genel müdür, genel müdür yardımcısı, baş mimar gibi ekleri ihmal etmeyen ve işverenimiz olan resmi kurumların çok maaşlı, takım elbiseli, kravatlı memurları ile muhatap olmaya devam ediyorum.

Bilge ile yirmi yıl öncesine uzanan tanışışlığımız, birçok konudaki duygudaşlık, yardımlaşma ve yoldaşlık duygusu, daha da önemli olan satışı için çok iyi bir ortam yakalamış olması. Oradan gelen paranın yine sinemaya gideceği aşikar.

Teolojiye rağmen tanrıya inananlar vardır ya, bende Uzak'ı kendime rağmen sevdim.

Adam Olacak Çocuk

Hayvan'ın bu sayfalarında günümüzde usta olan, çeşitli sanat ve hayat alanlarından insanların henüz daha çok küçükken yaptıkları çalışmalar yer alacak. Bu sayfaların ilk konuyu çizgisi, editörlüğü, en önemlisi neşeli bileğiyle mizah dünyasına şahane pozitif enerji, renk ve lezzet getiren Bahadır Baruter. İşte küçük Baruter'in marifetleri ve büyük Baruter'in Çizgi üzerine düşünceleri.

(Tıpsız Tipler) Ankara, 1971 Yaş 8

Kırmızı Başlıklı Kibrit Çöplerim

BAHADIR BARUTER

Hayal meyal değil, capcanlı bir anı. Hatırlayabildiğim en küçük yaş, dört ya da beş. Halinin üzerinde kibrit çöplerinden resimler yapıyorum. Kendi başıma bulduğum bir oyun. Çöpler uç uca birleşiyor, adam, kadın, çocuk, köpek, at, kedi oluyorlar. Annemin bir arkadaşı "Aman" diyor, "uçları zehirli bunların, ağzına götürür, zehirlenir mazallah!". Kısa bir süre sonra, ucunda kırmızısı olmayan binlerce çöple dolu,

kafam kadar kocaman bir kutu odanın ortasında bana bakıyor. Yurtdışından, ilkokul çocukları için özel tasarlanmış oyun çöpleri. Halinin üstüne de bir yaygı. Halinin desenleri kafamı karıştırmasın diye, tual gibi, bembeyaz bir yaygı. Artık pratik, işlevsel ve güvenli bir yaratıcılık ortamım var. Tepemde de minik sanatçıya destek ve minik sanatı teşvik kıvancıyla yanıp tutuşan pedagoji uzmanı bir "koca ayaklılar" sürüsü. Yerdeki mucizevi cücenin dahiya ne eserlerini görmek için sabırsızlanan, ileri görüşlü sponsorlar. O an dev bir jiletin çılgık çılgına bir cızırtıyla belleğimde açtığı çentiği unutam.

mam. Annemin mutfağından, masaların, sehparın üstlerinden, büfenin gözünden, oradan buradan edinilmiş, kırmızı başlıklı sihirli ordum gitmiş, yerine ucu başı belirsiz tahta parçacıkları gelmiş ve emrivaki bir telaşla "hadi bizden de bir dünya yarat" der gibi yalakanıyorlar. Üstelik desenlerini kuşlara, ağaçlara, yıldızlara, bulutlara, evlere, yollara benzettiğim uçan halım, ölüm gibi bembeyaz bir karın altında artık. Annem der ki, "Ne o kefen bezinin başına oturdun, ne de o tahtaları eline aldın o günden sonra".

döneceği kesin. Yarışma iki saat, konu "İstanbul'da yaşam". İki saat boyunca yollar, arabalar, camiler, otobüsler, adamlar, okullar, çocuklar, köpek-

(Bir Asker)
İstanbul, 1974 Yaş 11

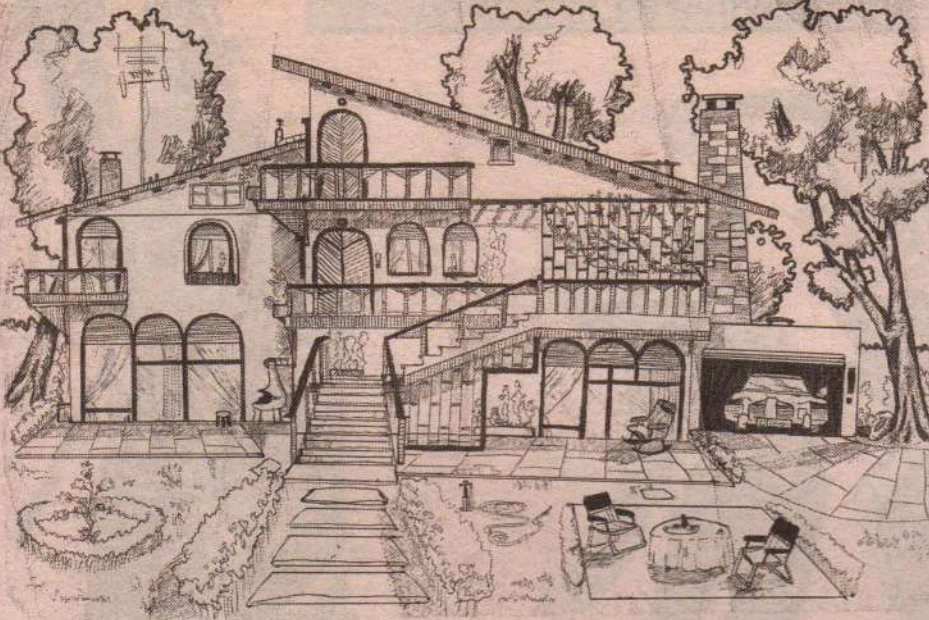
(Bir Asker)

Seneler sonra, ilkokul... İlkokul arası resim yarışması var. Minik yetenek Bahadır, okulu adına bilmemne ilkokulundaki büyük yarışma için kağıdını, kalemini, suluboyalarını çantasına koymuş, öğretmenlerinin anlı şanlı birincilik beklentisinin elinden tutmuş, 40-50 seçkin veletle kapışmaya gidiyor. Okumayı söktüğü günden beri öyle perspektifler döktürüyor, öyle proporsiyonlar öttürüyor ki bu olağanüstü cüce, okuluna minik bir kucak dolusu, öyünç ve kıvançla

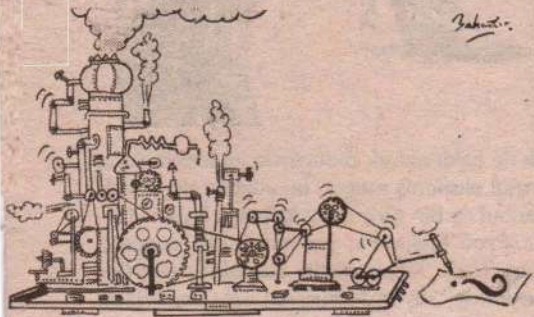
(Otoportre)
İstanbul Erkek Lisesi,
1980, Yaş 16

(Villa Baruter Tasarımı) İstanbul 1975, Yaş 12

lerle dolduruyor onlarca minik hırslı fırça kartonlarını. Sonra zaman doluyor, maç bitiyor, herkes tipiş tipiş evine. Günler sonra sonuçlar açıklanıyor: Hüsrân; Bahadırıcığın boyundan büyük kocaman bir hüsrân! **"Boyamamış bile!"** diyor öğretmen anneme. Onca çocuksu samimiyet, nahif lezzet ve saf duyarlılık fışkıran binbir renkli resmin

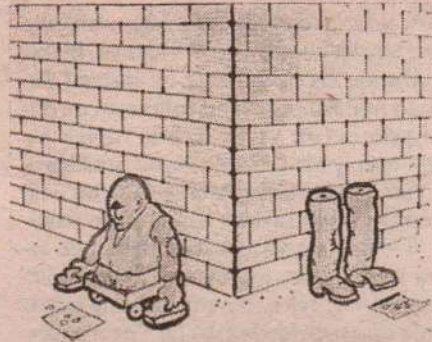
çok uzaklarımdan ve derinlerimden izliyorum aşağıdaki akran civiltılarını. Yanlarına inerssem, saklambaçta sobelenicem, kovalamacada ebelenicem, topum patlatılacak, misketlerim ütülecek. Onlar gibi topa vuramam, onlar gibi sapan atamam, onlar gibi küfür bilemem, onlar gibi kavga edemem asla. Ama onların hepsinden daha güzel **"Hüdaverdi"** çiziyorum. Günlerce sığınağıma kapanıp, boy boy, renk renk, çeşit çeşit Hüdaverdiler, Pırtıklar boyuyorum kocaman kartonlara. Sonra kartonlarımı, yüzlerini sokağa döndürüp odamın camına yapıştırıyorum. Yalnızlık imparatorluğumunun anlı şanlı bayrakları oluyorlar ve meydan oku-

(Elektronik Beyin) İstanbul 1975, Yaş 12

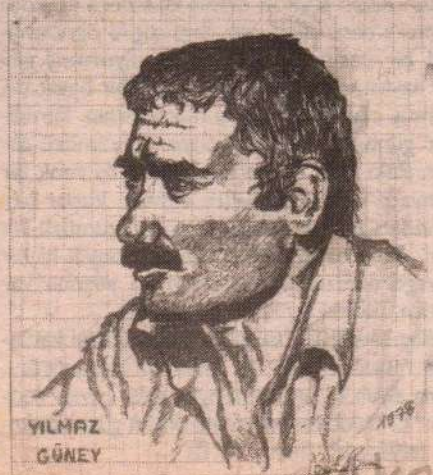
içinde benimkisi doğru gözlem, doğru perspektif, doğru proporsiyon azminin kabızlaştırdığı, büyümüş de küçülmüş bir **"çokbilmişlik"** abidesi. Kör jilet bir cırmık daha atıyor cillop gibi belleğime. **"Çocuk resimlerindeki saf- lıktan eser yoktu senin yaptıklarında"** diyor annem.

11-12 yaşlarım. Bir kez bile sokağa inmeden, bir tek yaşıtımla arkadaşlık etmeden, ana rahmi gibi odamda yapayalnız geçirdiğim uzun bir yaz var anılarımda. Ağır bir sosyofobik endişeyle, inindeki ödle bir kurt yavrusu gibi,

(İki Dilenci) İstanbul 1975, Yaş 12

yorlar ulaşamadığım, tadını çıkaramadığım bütün arkadaşlıklara. O koskoca, yapayalnız yaz boyunca camımdaki Hüdaverdiler kovalıyor, ebiliyor, sobelıyor mahallenin bütün çocuklarını.

(Yılmaz Güney) İstanbul 1978, Yaş 15

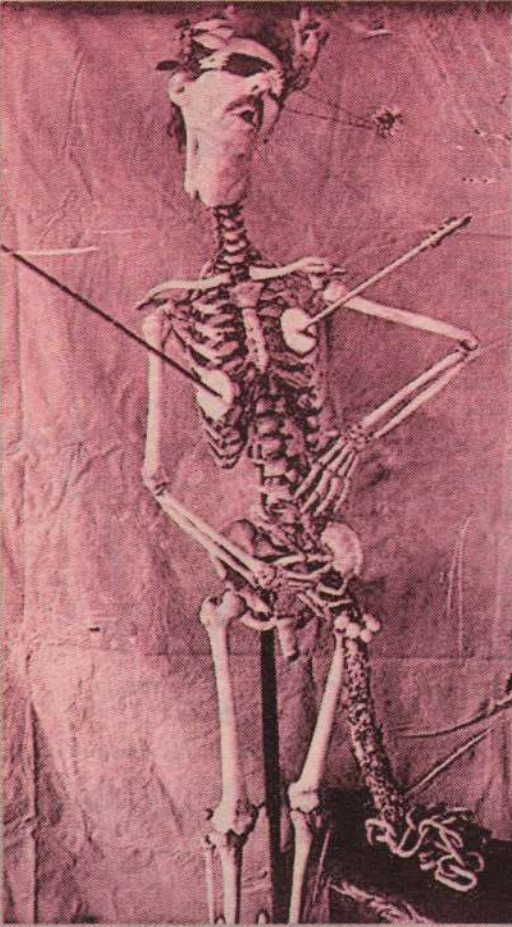
Bugün 40 yaşında, kazık kadar adamım. Ama hala çocukluğumda elimden alınan kırmızı başlıklı kibrit çöplerimin ve beyaz yaygılara gömülen sihirli halının acıklı anıları peşimi bırakmadı. Birgün birtakım **"koca ayaklılar"**ın benim doğallıkla tadını çıkardığım oyunumu bozmaya kalkışabilecekleri tecrübesinden belleğimde öyle acı bir tat kaldı ki, hiçbir **"koca ayaklı"**nın tepeme dikilemeyeceği kadar yukarılara tırmanıp durdum can havliyle. Bu yüzden aslında benim meslek hayatım, bir takım **"koca ayaklılar"**a karşı **"kibrit çöplerimi kaptırmama kavgası"**ydı. Kibrit çöpleri değil, boyamaya fırsat bulamadan elimden alınan ve çocukluğumun kara duvarlarına hüsrânla çerçvelenen yarışma resmim de bir türlü silinmek bilmez gözlerimin önünden. Benim çizimlerim akranlarımlıkiler gibi çocukluklarını, saflıklarını doyasya yaşayamadan çarçabuk büyüydükleri ve üstelik bu yüzden dışlandıkları için, biraz ezik ve biraz da kinlidirler sıradan olana karşı. Ve o, odamdan çıkamadan, hayata karışmadan geçirdiğim yapayalnız yaz... İşte o yazdır bana lanetli yalnızlığımdan çıkış yollarımı öğreten. Ve bugün dergilerde sergilediğim her çizimim, tıpkı o yaz boyunca cama yapıştırdıklarım gibi, içine karışmadan ürküntüyle izlediğim **"gerçek hayat"**ın karşısındaki bütün eksikliklerimin, beceriksizliklerimin ve uyumsuzluklarımların telafisi olup, kendilerine bir anlayan, onaylayan ve seven ararlar. []

(Tipsiz Bi Tip) Ankara 1971, Yaş 8

8 yaşındayken 1971 Ankara

Aristo'ya göre ağrı iç organlardan değil, deriden kaynaklanır. Deriden yola çıkan ağrı, kan damarları yoluyla kalbe ulaşır, ısınan kalp, ağrının daha da artmasına neden olur.

Yırtılan Kalp Dikiş Tutmaz

ALTAY ÖKTEM

Kendimi yırtılmış bir tiyatro bileti, eski bir daktilonun "ş" tuşu, belediye otobüsü koltuğu, cam sileceği, siyah bir jartiyer, ruj lekesi, hatta dört ortalı, kareli bir defterin fiyat etiketi gibi hissettiğim çok olmuştur.

Ama itiraf etmeliyim ki, hiçbir zaman Mısırlı bir keşiş gibi hissetmedim kendimi. Mısırlı keşişleri küçümseydim sanmayın. Önemsemiyorum, bu doğru. Ama küçümsemiyorum da.

Zaten yaşadığımız çağda ve şu mahrem coğrafyada, ruhsal açıdan sağlıklı bir bireyin Mısırlı keşişlere öfke duyması, kin gütmeye düşünelemez. Mantıklı bir açıklaması olamaz bunun. Hatta insan kendini ne kadar zorlarsa zorlasın, mantıksız bir açıklama dahi bulamaz.

Gerçi Mısırlı keşişlerin varoluş amaçlarında ve uğraştıkları işlerde de bir gram mantık yok. Söylediklerime bakarak bu konuda uzman olduğum sanılmasın. Mı ır'a hiç gitmediğim gibi, bir tek keşiş de görmedim hayatımda. Zaten gitmek, görmek şart değil. Okuduklarımdan öğrendiğim

şeyler var. Döndürüp döndürüp onları satıyorum.

Hülya Avşar'la eşi nasıl kültürlü görünebilmek için açıp açıp ansiklopedi okuyorlarsa, ben de eşimle beraber "kullanma kılavuzları" dahil her şeyi okuyorum. Hatta her gün gazete alırız eve. Aldığımız gazetenin en arka sayfasındaki Mağdeni köşe yazısını bile okuruz ki hiç sektirmeden, her gün her gün, Mısırlı keşişler halt etmiş, yani yeryüzünde harflerle, sözcüklerle ifade edilen her şeyi, her kavramı biliriz sular seller gibi.

Durup dururken, hem de mayıs mayıs Mısırlı keşişleri yad etmemin amacı şu; işim gereği iç ve dış dikişlerle ilgiliniyorum doğal olarak. Geçenlerde okuduğum bir ansiklopedi, en ilkel dikiş atma yöntemini Mısırlı keşişlerin bulduğunu yazıyordu. Kesğin iki ucunu birleştirip karıncaya ısırtıran keşişler, karıncayı ortadan ikiye bölerek dikiş işlemini tamamıyormuş. Karıncanın ağzından çıkan salgı da ağrı kesici etki yaptığından, yaranın ağrısı da kesiliveriyormuş.

Gerçi ağrıdan söz edersek ipin ucu kaçır. Mısırlı keşişleri falan bir tarafa bırakır, dünyanın dört bir yanındaki ağrı kesici yöntemlere dalıp gideriz. Mesela, 17. yüzyılda yazılan Matera Medica'ya uyarsak, başağrısını geçirmek için başımızın üstüne Torpedo

balığı koymamız gerekir.

Platon, ruhun armonisi bozulursa ağrı oluşur der mesela. Aristo'ya göre ağrı iç organlardan değil, deriden kaynaklanır. Deriden yola çıkan ağrı, kan damarları yoluyla kalbe ulaşır, ısınan kalp, ağrının daha da artmasına neden olur.

Gerçi kalp ısındıkça ağrının arttığı bugün de kabul edilen bir gerçek. Kalbin diki tutmadığını ise bilmeyen yok.

Ne Mısırlı keşişlerin karıncaları, ne de modern yöntemlerle, el değmeden hazırlanmış agramatik iplikler kalpteki söküğü dikemez.

Dönüp dolaşıp aynı noktaya geldim yine. Kendimi Mısırlı bir keşiş gibi hissetmiyorsam, bunda bir sakınca yok. Yırtık bir sinema perdesi, belediye otobüsünün egzoz borusu, dantelli ve az kullanılmış bir külot, kapı kolu, hatta tırtıklı bir vibratör gibi hissetmem ise gayet doğal.

Kalbim ısınıp da ağrıyı arttırmasın, el âleme kendini yırttırtmasın yeter! □

altayoktem@hotmail.com

Zamanında Anlaşılmamış Filmlere Yeniden Bir Bakış Denemesi (IV)

"Killink" İstanbul'da

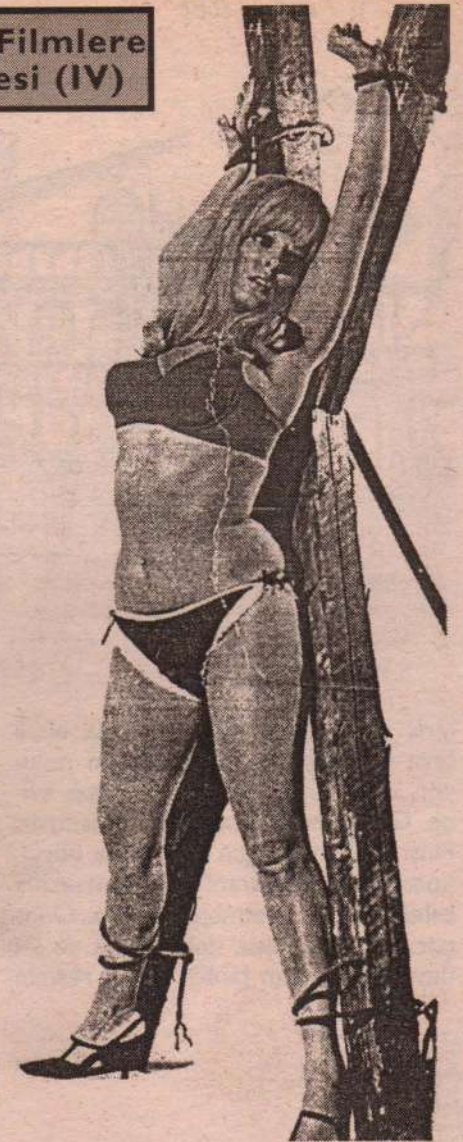
OSMAN CAVCI

**Reji:Yılmaz Atadeniz
Oynayanlar: İrfan Atasoy, Mine Soley, Suzan Avcı, Pervin Par.**

70'li yılların başında İtalya'dan dahiyane bir eser yayıldı dünyaya ve Türkiye'ye. Bu bir fotoromandı, erotik polisiye mi desem? Sado-mazo mu? Fantastik anti kahraman mı desem? İskelet adam ya da iskelet resimli bir kostüm giymiş adı Killing olan bir antikahraman. Yaşı 35-40 olanlar hatırlayabilir bu ünlü fotoromani. İkinci sayfada Killing şöyle tanıtılıyor. "Dehşet saçıyor, şeytani dehası ile insanlara kabus hayatı yaşatıyor..." Dina adında bir sevgilisi var; seksi, devamlı siyah iç çamaşırlarıyla dolaşıyor(evde tabii ki). Fotoromandaki diğer kadınlar da çıplaklar; her fırsatta iç çamaşırlarıyla kalıyorlar, seksiler. Jartiyerler, kırbaçlar, sado-mazo ölümler, işkenceler... İşte böyle bir fotoroman. Ve bu harikulade fotoromanın üzerinde "18 yaşından küçükler okuyamaz" yazmıyor, bu yüzden de bizler yedi ya da sekiz yaşımızda elimize geçmiş bu kitap yüzünden sakat kalmış durumdayız. Elleri bağlanmış kadınlar, seksi siyah külot ve sutyenleriyle kanlar içinde kalıncaya kadar kırbaçlanıyor ve ölümler orgazmik çılgınlık atıyorlar. Zevk alan vücutlar cezalandırılmalı, ama Killing'de cezalar peşin kesiliyor, cezalandırılan vücutlar zevk alıyorlar. Hep bunlar **Marki De Sade**'nin yüzünden, yazmayacaktı o sapık romanlarını.

Bizim Yeşilçam'ın uyanık prodüktörleri hemen bir Killing filmi yapıyorlar. Killing'i Killink yaparak yani sondaki g harfini k harfi yaparak telif problemini de çözüyorlar.

Filmin konusu kısaca şöyle: Killink gizlice Türkiye'ye geliyor... Bir tabut içerisinde, Profesör Hulusi tabutu açıyor. Killink çıkıyor ve formülü istiyor, çünkü bu formül sayesinde dünyayı ele geçirecektmiş. Prof. Hulusi direnmiyor, vermek istemiyor bu formülü, tabii Kil-

link de haklı olarak öldürüyor Hulusi'yi. Ama formül eksikmiş meğer, bu yüzden de Killink İstanbul'da bir süre daha kalmaya karar veriyor. Prof. Hulusi'nin cesetini bulan komiser gayet Türk "Boş verin bu olayı büyüt-meyelim" diyor. Hulusi'nin oğlu mezarlıkta babası için fatiha okurken bir takma sakal cin, deli karışımı ihtiyar çıkıyor; ekolu bir sesle "babanın intikamını al" diyor, ona sihirli bir sözcük de öğretiyor, "şadem" diyeceksin diyor. Şadem diyen oğul bir anda uçan adam oluyor... Killink'in peşine düşüyor. Killink götü zor kurtarıyor. Bir sahnede Uçan adam kötü adamların arabasının üstüne atlıyor "küt" diye. Kötü adamlardan biri işe uyanıyor "Yine arabanın üstünde uçan adam var" diyor, anlıyoruz ki arabanın tepesine devamlı uçan adamlar düşüyor. Tabii ki erotik sahnelerde var. Prof'un seksi sekreteri Mine Soley o yılların en hoş kadınlarından biri üstelik çıplak yine aynanın karşısında soyunuyor. Fotoromana sadık kalınmış ve siyah iç çamaşırı ile sado-mazo bir sahne çekilmeye çalışılmış. Killink önce öpüyor sonra gırtlaklıyor falan... Kalles bir makas kesiyor bu sahneleri **Aldo Kyrou** demiş ki; sizlere en kötü filmlere nasıl bakmanız gerektiğini öğrenmenizi bir başka dünyadan sesleniyormuş gibi bir havası var. Bol çizikli sürreal bir hayat bu. Olmuş olabilir diye düşünüyor insan. Parıldıyor güneş de yanıp sönüyor gözümüzü alıyor. Peki nasıl oluyor da sadece iki renk bir dünyada insanlar, ağaçlar, eşyalar, kuşlar birbirinden ayırt edilebiliyor, ışık gözümüzü alıyor. Eğer hayat sadece beyaz olsaydı hiçbir şey göremezdik, belki siyah bu yüzden var bence. Neyse bu konu beni aşar. Killing sevgilisi Dina'ya şehirdeki güzel kadınlara musallat olan bir katilden bahsediyor... Dina siyah iç çamaşırlarıyla yine, cevap veriyor "O halde bu şehirdeki bütün güzel kadınlar tehlikede" Bence de. □

Galiba devletin bir güvensizlik sorunu var. İnsanlarına, kimseye inanmaması. Halkta güvensizlik sorunu olduğunu düşünüyorum. Türk halkı tipik bir laboratuvarı bunun. Özgürleştirdiğin an zenginleşen bir halk.

Neşe Düzel

Tanışma

Neşe Düzel: Hürriyet gazetesindeydik. Servislerimiz yanyanaydı. Ahmet dış haberlerin şefiydi. Ve zaten dış haberlerle ekonomi servisi her zaman iyi irtibat halindeydi.

Ahmet Altan: Aramızda sadece bel yüksekliğinde dolaplar vardı, orada tanıştık. Benim bir müdürüm vardı. **Şevki Adalı.** İnanılmaz derecede hoş bir adamdı, Babı Ali'de gelmiş geçmiş en ilginç insanlardan biri. Aynı zamanda da Neşe'nin çok iyi ahbabıydı. Onun odası vardı. Biz onun odasında karşılaştık.

N: Şevki abi, **Ferai Tınç, Meriç Köyatası, Ayşe, Murat Bardakçı, Zeynep Göğüş** hep birlikteydik orada.

Kırmızı Koltuk, Dinamit, Son Celse

N: O sırada Star'ın yöneticileri eski TRT'ciler. İki gazeteciyle yurtdışında örnekleri de olan bir program yapmaya karar vermişler. İki gazeteci çapraz ateş yapacak. Benim yanıma bir gazeteci aranıyor. Ahmet de o ara işsizdi. İlk olarak **Mehmet Altan'** düşündük. Fakat sen işsiz kalınca ibre sana döndü. **Murat Çelikkhan** vardı, Mehmet vardı daha sonunda Ahmet oldu ve Kırmızı Koltuk'u yaptık birlikte.

A: İşimi size borçluyum yani... (gülüyorlar) Patronla kavga edip, beni atukları için Babı Ali'de bana iş vermediler. Doğru bir karar vermişsiniz bence. Çünkü ben beş kurşunsuz kalmıştım.

N: Daha sonra Kırmızı koltuk'tan başka programlar da yaptık. Beş altı yıl televizyonda beraber çalıştık. Dinamit diye bir program yaptık. Son Celse diye tek bölümlük bir program yaptık. O zaman gece haberleri yoktu televizyonda, Gece Haber'i diye bir program da yaptık. Zaten daha çok Ahmet'ten çıkıyordu fikirler, çok yaratıcıdır Ahmet.

A: Benden mi çıkardı!

N: Evet, evet.

A: İşte ben buyum.

N: Dinamit bugünkü televizyon tartışma programlarının temelidir. Karşıt fikirlerin bir araya gelerek serbest bir ortamda, Türk usulü tartışılması. Bu tamamen senden çıktı.

A: Ya bu biraz çaresizlikten. Bizi işten atıyorlardı, para da yok, onun için yeni bir şeyler keşfetmek lazımdı. Yeni bir format, yeni bir program. **Alev Er** çok yardımcı olmuştu. Son Celse'yi o bulmuştu. Benim okul ve iş hayatım hep aynı kelimeyle bitir; "**Beni kovdular, beni attılar**". Neşe'yle beraber epey iş değiştirdik.

N: Bütün televizyonların ilk kuruluşlarında çalıştık.

A: Bizi yerleşik olanlar almazdı. Biz daha ziyade televizyonlar gecekondtu halindeki çalıştık. **Cem Uzan'**ın odasını maki-

Neşe Düzel ve Ahmet Altan, Onlar, özel televizyonların hayatımıza girmesiyle birlikte popüler oldular. Kırmızı Koltuk'a oturttukları konuklarına kimselerin sormaya cesaret edemediği soruları sordular, kimselerin el atamadığı konular üzerine cesur programlar yaptılar. Sonra yolları ayrıldı. HAYVAN, bu iki eski dostu tekrar buluşturdu.

Tarih Türklere Göre Akmıyor

ne odası olarak kullanıyorduk, zaten sadece iki odası vardı.

N: Tavan arasıydı, uzun boylu birinin zorlanacağı bir tavan arası.

A: Zaten yerleşik hale geçenler bizi kovuyordu.

Sahiden de İyi Bir Ekiptik Biz

A: Benim Neşe'yi tanımlamaya cesaretim yetmez, fikirlerim var ama söyleyemem.

N: Ben biliyorum fikirlerini aslında. Çabuk panikleyen, heyecanlı, cesareti kırılabilen

biri olduğumu söyleyeceksin. Ahmet daha sakin, sabırlıdır. Herhalde senin sabrındır, anlayışındır problemlerin çıkmamasını sağlayan.

A: Tamamen katılıyorum, doğru söylüyor. (gülüyorlar) Bizim aslında iyi bir dengemiz vardı. Neşe olmasa o programları yapamazdım. Kelimeye gelecek bir şey değil, elektrikle ilgili bir şey. Ben özellikle iş konularında dikenli, elektrik yayan bir adamım. Neşe'ninse pozitif, uyumlu bir tarafı var. Öyle ki insanlar onunla birlikteyken yumuşuyorlar. Neşe'nin varlığıyla sürdür-

Türkiye için sorun, kendisi mi değişecek, değiştirilecek mi? Türkiye son zamanda şu cevabı veriyor, "Hayır ben değişmeyeceğim, sen beni değiştir." Dünya da demeye başladı ki "Ben seni değiştireceğim". Tarihe karşı dövüşemezsin.

Ahmet Altan

bildik aslında onca işi. İyi bir ekiptik yani. **N:** Genellikle gazetecilik bireysel bir iştir. İki gazetecinin birlikte çalışması zordur. Ama Ahmet'le bunu becerdik, çünkü kendimizi değil işi önemsiyorduk.

Alevilik, Kürt Sözcüğü, İdam

A: Birtakım şeyler ilk olarak bizim programda kalabalıklar önünde telaffuz edildi. Zannediyorum ki biz o programı yapana kadar insanlar alevi olduklarını rahatça söyleyemezlerdi.

N: Programdan sonra ağlayarak telefonla arayanlar oldu.

A: Konuk **İzzettin Doğan'**dı. Alevilikle ilgi her şeyin konuşulduğu bir programdı. Alevilik ön yargısı kırıldı sanıyorum o programla.

N: Faili meçhul cinayetlere değiniyorduk, aslında sonra Susurluk olayı ortaya çıktı. Çok heyecan verici şeylerdi.

A: İlk programı **Mehmet Keçeciler'**le yapmıştık. İdam tartışılıyordu. Türkiye aynı şeyi çok uzun zaman tartışan bir ülke. Sorunlarına düşkün bir ülke burası. Mehmet Keçeciler bakandı ve idam konuşuluyordu. Biz ona "**Şu kameraya bakarak insanların ölümünden yana olduğunu söylese**" demiştik. Program öyle başladı. Çünkü idamı savunuyordu. Çok çok ilgi gördü.

N: Ekranlar eşit ilişkiye hiç alışkın değildi bir kere. Bir bakana, bir başbakana, hatta iş dünyasından bir patrona bile her şeyin soruluyor olabilmesi tepki de çekti çok. Eşit ilişkiyi saygısızlık olarak niteleyenler oldu.

A: Biraz da antipatik olduk belki bu programla. Ama birçok konu da tartışıldı.

Bir Başka İklim: Turgut Özal

N: Tabii o dönemde Turgut Özal'ın sağladığı olumlu bir iklim de vardı. Turgut Bey'in ölümünden sonra, beş yıl önce yaptığımız programlardan ötürü yargılanmaya başladık. Ben Turgut beyi hayatımda bir kere, kalabalık bir davette gördüm. Onu gazeteci olarak tanıyan biri de değilim. Fakat gerçekten de onun döneminden sonra o iklim sertleşti. Tartışamaz oldu insanlar.

A: Çok doğru bir şey söylüyor Neşe. Özellikle bizim solcuların, entelektüellerin epeyce ödleik olduklarını düşünürüm; Turgut Özal da onların ödleiklik konularından biri. On sene oluyor değil mi, bu adam "Federasyonu bile tartışabiliriz" dedi.

N: "**Benim annem Kürt**" diyebilen bir adamdı.

A: Bu adam bizim ülkenin en kötü insanı ilan edildi. Tamam bu adamın yaptığı onca kötü şey var ama bugün bile bu adamın söyleyebildiği şeyleri çıkıp kimse kolay söyleyemez. Bu adam devletin başın-

dayken bunu söyledi. Devletin başındaki adam bunu söylediği anda bir anda ülkenin tartışma iklimi değişiyor.

N: Şimdi gene Avrupa Birliği sürecinden ötürü benzer bir elverişli tartışma iklimine sahibiz.

Gazetecilik Kapının Menteşesi

A: Gazeteciliğin amacı aslında toplumu şeffaflaştırmak, saydam bir hale getirmek, sorunları görünür kılmak, söylenmeyi söyletme yapmaktır. Bu ülkenin egemen yapıyla gazeteciliğin bu amacı arasında çok ciddi bir çelişki var. Bu ülkede hakikaten gazetecilik yapmak isteyen herkesin başı belaya girer. Ben çok genç gazetecilik yapmaya başladım ama sevmedim bu ülkenin gazetecilik anlayışını. Gazeteciliği hala severim ama. Çok esaslı adamlar vardı Bab-ı Ali'de ama tek tek, bir okyanustaki adalar gibi. Adalar vardır ama okyanus kirli. Buranın gazeteciliği kirli. Ve gazeteciliği düzeltmeden burayı kolay kolay düzeltmek mümkün değil. Gazetecilik kapının menteşesi gibidir, menteşe çalışmadığı zamanlar kapıyı açamazsın. O menteşeler yalanlarla paslanıyor.

N: Kendini Ankara'ya beğendirmeye çalışan bir gazetecilik bu.

A: Güneş gazetesinin yayın müdürlüğü teklif edildiğinde bir şartla kabul ettim. "Bana patron karışmaz, para işlerine ben karışmam, o da yayın işlerine karışmayacak." Çok iyi bir ekip vardı. **Metin Münir** daha önce çok esaslı bir kadro toplamıştı oraya. Benim bildiğim en bağımsız deneme oydu. Kimse karışmıyordu ama sadece on gün sürdü. O anlamda tam bağımsız gazeteciliğin Türkiye'de on günden fazla sürmesinin imkanı yok yani. İlk olarak Kıbrıs konusunda kavga çıktı. Daha doğrusu şöyle oldu. 12 Mart'tı. Alev (Er) aşağıdan aradı. "**Pinochet istifa etti**" diye haber verdi. Ne yapalım, ne yapalım... Benim de aklıma bir b şlık geldi; "**Bugün 12 Mart, Pinochet de gitti netekim**". Biz bunu sürmanşete koyduk. Ha bir de Kıbrıs meselesi vardı, **Asil Nadir** Kıbrıs konusunda gazeteyle karışmaya karar verdi. Halbuki daha önce karışılmayacak diye anlaşmamız vardı, daha sonra ben Kıbrıs konusunda gazeteyle hiçbir haber konulmamasına karar verdim. Bu manşetin çıktığı günün akşamında **Asil Nadir** beni aradı. **Hadi Uluengin**, bizim Mehmet, Alev ve ben benim odamda oturuyorduk. **Asil Nadir**'le yirmi dakika kadar bir konuşma geçti aramızda. "Bu başlığı anlamadım." dedi. Ona "Siz burada değilsiniz, bu 'netekim' burada çok bilinen bir espridir." Dedim. "Yani siz karışmıyorsunuz?" dedi. Fakat bu arada -demek ki ben de iyi gazeteci değilmişim- Evren'in damadı **Asil Nadir**'in danışmanıymış; ben bunu bilmiyordum. Sonra dedim ki: "**Ben askeri darbelerle karşıyım, bu gazetede olduğum sürece bu gazete de karşı olacak**." "Peki, Kıbrıs konusunda ne düşünüyorsunuz?" dedi. "**Kıbrıs'ın bağımsız bir ada olmasını tercih ederim. Oradaki Rum'larla Türk'ler anlaşabilir**." dedim. Anlaşıldı ki onun hayata bakışıyla benim hayata bakışım arasında en küçük bir ortaklık yok. Gerçek şu ki gazetenin sahibi o, ve beni kovdular, Mehmet'i kovdular. Bizi kovdukları için Alev de istifa etti. Alev Er benim Bab-ı Ali'de gördüğüm en dürüst ve en çalışkan insanlardan biridir. Bab-ı Ali'den şikayet ediyorum ama orda Alev gibi insanlar da var yani.

N: Kıbrıs insanların dikkatini pek fazla

çekmezdi, ama ne zamanki Avrupa Birliği süreci başladı Türkiye'de insanlar o zaman Kıbrıs'la ilgilenmeye başladı.

A: Benim için gazetecilik herhalde **Ata-kürt** yazısından sonra bitti. Beni **Ata-kürt**'le attı Milliyet. Yeni Yüzyıl'da çalıştım bir süre, sonra Yeni Binyıl'da yazdım. En sonunda benim gazetecilikle bitti ilişkim. Zaten Milliyet'te yazı yazarken sanırım beni pek sevmiyorlardı. Okuyucular da pek ilgilenmiyordu galiba. İlgiyenler de hoşnut bir şekilde ilgilenmiyordu belki.

N: Nereden çıkarıyorsun bunları, yok böyle bir şey.

A: Böyle anlatmak daha hoş.

Gazetecilik ve Yazar Olmak

N: Ahmet zaten edebiyatın içindeydi. Romanları vardı. Gazetecilik yaparken romanları çıkıyordu.

A: Gazeteciliği bıraktıktan sonra daha yoğun çalışmaya başladım. 95'ten sonra neredeyse her yıl bir kitap çıkarmaya başladım.

N: Ben Ahmet'i gazeteci olarak tanımadım, romancı olarak tanıdım. Hürriyet'e geldiğinde Ahmet'in romanını okumuştum. Zaten dış haberlerde çalışanlar pek fazla tanınmazlar. O zamanlar zaten imza kıskançlığı da vardı Bab-ı Ali'de. İmzalar da çok kolay atılmazdı. Onun için kmlerin gazeteci olduğunu bilmezdik.

A: Bab-ı Ali yazarlara iki tür yaklaşırdı. Yıllarca kimseye sütun bile vermediler, daha sonra da herkesi yazar yaparak yazarlığı yok etmeye çalıştılar. Bab-ı Ali bir tür yazar düşmanıdır. Yazarlığı bu kadar zor bir kapıdan geçirmek yazar düşmanlığından, yazarlığı bu kadar kolay hale getirmek gene yazar düşmanlığından. Bugün Bab-ı Ali'de yazar olmakla övünmek pek mümkün değil. "Gazeteciyim ama yazar değilim" gibi bir açıklama yapman gerekiyor, çünkü gazeteci olup da yazar olmayan çok az insan kaldı. Bu da bir tür yazar düşmanlığı. Hürriyet'teyken işte, Dış haberler şefliği yapmak istemediğimi, yazı işlerine geçmek istediğimi **Çetin Emeç**'e söylemiştim. Bir gazetenin yazı işleri keyiflidir çünkü. "Ya bırakıp giderim, ya yazı işlerine alırsınız ya da o zamanlar Bir Günün Hikayesi'ni yazıyordum, onu düzenleyebilirim dedim. Bir hafta sonra "Onu sen yazacaksın, imzanla" dediler. Ama zannediyorum ki Bab-ı Ali tarhinin en küçük puntolu imzasıydı o. Altı punto filandı. Görmenin imkanı yok. Odam bile yoktu. Ben yazar oldum ama çok tartışmalıydı yani. Hakikaten bu gazetede yazar oldum mu olmadım mı! Çünkü önemli yazarların odası var. E ben yazı işlerinde oturuyordum, etrafta insanlar var, bir yandan maç tartışıyoruz, bir yandan siyasi yorumlar yazıyorum, bir yandan yazı işlerine yemek geliyor, pirinçler benim klavyenin içine giriyor vs. Sonra Erol Simavi emir verdi, bana küçük tabutluk gibi bir oda yaptılar. Daha sonra benim yazıları iyi gitti, benim oda büyüdü. Araba vermeye çalıştılar, onu istemedim. İşte böyle oldu. Hürriyet'e gece muhabiri olarak girdim, köşe yazarı olarak ayrıldım.

N: Zarfet eksikliği diyorsun ama bazen

Sürekli Yağma Hali

A: Ben bu ülkeyi severim. Bu ülke iyi yönetiliyor mu. Hayır. Sorunları, acıları, çirkinlikleri var mı. Evet. Ama ben gene de başka ülkede yaşamak istemem. Yani dünyanın her tarafını bana sunsalar ben gene burayı tercih ederim. Bütün bu çirkinliğe, zeka eksikliğine, estetik eksikliğine, zarafet eksikliğine rağmen severim burayı.

N: Zarfet eksikliği diyorsun ama bazen

de inanılmaz zarafetle karşılaşırsın. Çok sürprizli bir yer.

A: Bir hergeleliği var buranın. Az rastlanır bir mizahı var buranın; gözardı edilemeyecek bir mizah bu.

N: Batı'nın hızından azade bir hayat burdaki.

A: Tabii, bizim zamanımız Batıların zamanı gibi değil. Endüstri devriminden geçemediğimiz için zaman bizim için daha bol. Ben alaturkalığını da severim buranın. Yani gelişmiş ülkelerde aletin getirdiği bir mekaniklik, fazla bir bireysellik, fazla dokunamaz insanlar birbirine... Bazen boğucu olmasına rağmen o dokunma, sıcaklık iyidir. Bence Türkler devlet yönetmeyi bilmiyorlar. Zaten tarihlerinde öyle uzun boy-lu yönettikleri bir devlet de yok. Kuruyorlar, batırıyorlar. Benim bildiğim kadarıyla yetmiş yıldan daha uzun süren bir Türk devleti yok. Osmanlı bir Türk devleti değil bence. Osmanlı'da Türkleri asla yönetime ve orduya sokmuyorlar. Girdikleri anda zaten Osmanlı çöküyor. Ben Türklerin devlet bilmediklerini düşünüyorum. Çok da sempatik yanları devlet bil-memek.

N: Kurmayı biliyorlar...

A: **Demirta Ceyhan** çok güzel anlatıyor bunu. Göçebe oldukları için yaşadıkları toprağı da devleti de benimsemiyorlar. Bir devlet kurup sonra da soyup batırıyorlar. Yani Türkiye'yi kimler soyuyor ki! Türkiye'yi hiçbir zaman emperyalistler gelip de sömürmedi.

N: Irak'taki yağmaya ne kadar şaşırdı herkes, değil mi!

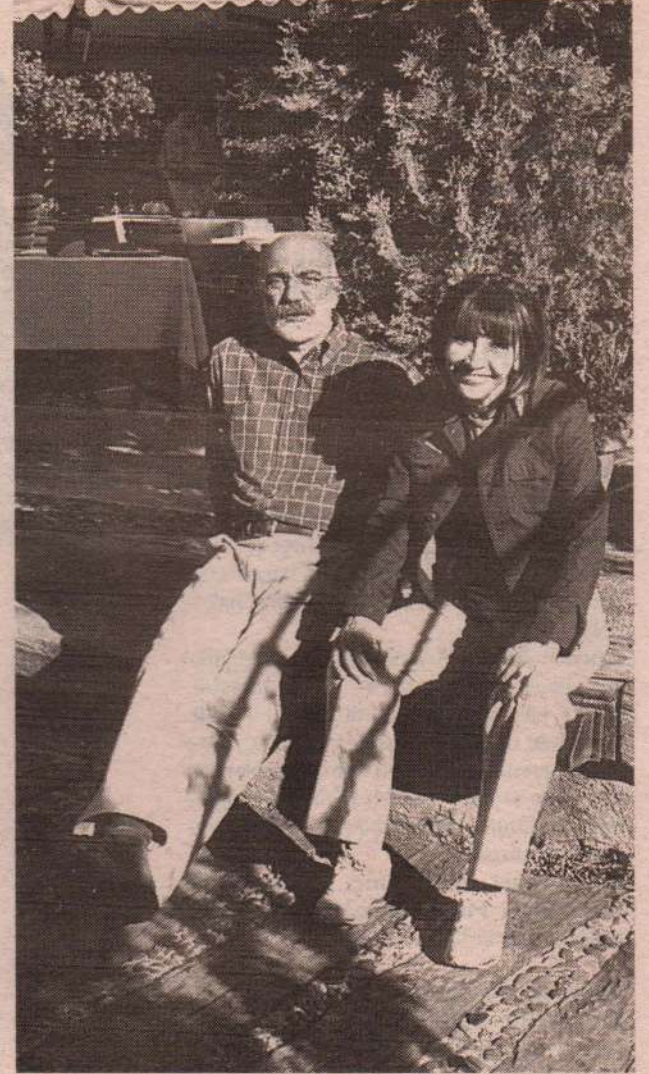
A: Sanki 6-7 Eylül'ü burada yaşamamışız gibi.

N: Sürekli yağma halinde. Burası kendi devletini hep yağmalayan insanların toprakları altında. Burası sürekli bir yağma halinde.

A: Ya burda hırsızlık serbesttir, hatta katillik de serbesttir. Devletin içinden çete çıktı. Adamları öldürmüşler. Çok da doğal karşılandı. Ama burda hırsız olan sadece yöneticiler değil, bu bir yalan olur, biz altmış milyon hep beraber hırsızız.

N: Gayet tabii, şimdi SSK'da yaşanan nedir.

A: Biz devleti yönetenlerin devleti soymasına göz yumuyoruz; devleti yönetenler de bu ülkenin topraklarının soyulmasına göz yumuyor. Toplumsal anlaşma hırsızlık ve güvensizlik üzerine kurulu. Kimsenin hayatı güvende değil burada. En tepedeki adam da dahil. Burası başbakanını asmış, padişahının ırzına geçmiş, genel kurmay başkanını tutuklamış bir yer. Burada kimse kendisini güvende hissedemez. Ama bu bizim sosyal anlaşmamız, güvensizlik. Gelişmiş ülkelerde sosyal anlaşma güven üzerine kuruludur. Burada her an her şey olabilir. Ormanlar, arsalar, şehir etekleri yağmalanıyor ve buna göz yumuluyor. Burada büyük ve küçük hırsızlar var. Hak ettiğinden

fazlasını alıyorsan bu hırsızlıktır aslında. Şimdi Türkiye'de insanlar haklarını istemezler; ben hiç rastlamadım. Türkiye'de insanlar biraz daha fazla para isterler. Arada ciddi fark var bence. Türkiye'de insanlar "**Bana hakkımı verin!**" diye ayağa kalkmaz, "**Bana biraz daha para verin!**" diye ayağa kalkar. Kimse sistemin değişmesini istemez çünkü bu sistem birinin birine biraz daha fazla para vereceği bir sistem hakikaten.

N: Bu Çetin Bey'in (Altan) söylediği şeyle ilgili. Meslek sahibi olur ve üretirsen hak iddia edersin.

A: Şöyle bir şey söyleyeyim, buraya çok kolay teşhis koyamazsın. Bunun altında birçok şey olduğunu söyleyebilirsin. Göçebeliği söyleyebilirsin, dine bağlayabilirsin, devlete alışkın olmamasını söyleyebilirsin, toprağı benimsememesini söyleyebilirsin vs.

Türk'lerin Güven Sorunu

N: Galiba devletin bir güvensizlik sorunu var. İnsanlarına, kimseye inanmaması. Halkta güvensizlik sorunu olduğunu düşünmüyorum. Galatasaray'ı gördük, Turgut Özal'ın birkaç yasak kaldırdığında insanların nasıl kendilerine güvenerek ihracatlar yaptığını gördük. Yani imkan sağlayıp, özgürleştirdiğin zaman zenginleşiyor halk. "Özgürlük mü Zenginlik mi" diye bir iktisat tartışması vardır. Bu kanıtlandı ki insanlar özgürleştirirsen zenginleşiyor. Türk halkı tipik bir laboratuvarı bunun. Özgürleştirdiğin an zenginleşen bir halk. Hem men. Yani kendine güveni olmasa özgürleştirdiğin de zenginleşemez.

A: Özal zamanında "tekrar, bütün dünyayı ele geçirebiliriz" gibi bir fikir yayıldı ve bir anda herkes buna inandı. İhracatımız bir anda patladı. Ben Afrika'da küçük bir ülkeye gittim. Orda minicik bir müze var.

yanın en diktatör ülkesine uyanırsın. Deği şen beş tane yasayla olur bunlar.

Herkes Ağa Olmak İster

A: Türk halkına ne kadar kötü özellikleri olduğunu mizahla anlatırsan, kahkahalarla güler ve kabul eder. Türk halkı kötü özelliklerini çok iyi biliyor. Hepimiz gibi. Sadece bunun yabancılar tarafından söylenmesinden hoşlanmıyor. Ama şunu unutmamalı. Burası imparatorluk mirasçısı, büyük bir mirası kaybetmiş zavallı bir mirasyedi gibi. Hep eski günler aklında. Türkleri kandırmak çok zor bir şey değil. Batıların çok akıllı olmadığını düşünüyorum. Türkiye'ye bir şey mi yaptırmak istiyorsun, "Siz, sizden daha özgür olabilir mi ya, siz Türkler isterseniz Avrupa'yı geçersiniz" Bunu dört defa bunu söyle, ertesi gün Türkler başlar, "Bizden daha özgür yok, yarın olacağız."

N: Şımartılmak istiyor biraz.

A: Övünmek istiyor, itibar görmek istiyor. Türkiye'de en önemli şeydir itibar. O

hep ezildiğini düşünüyor, kendisine hep haksızlık yapıldığını düşünüyor. Ama bundan seksen sene önce dünyanın en büyük imparatorluklarından biriydin. Kim seni ezdi ki. Birinci Dünya Savaşı'nda parçalandın, savaşa sen kendin girdin. Türk halkı bu gerçeği unutmak istiyor. Kimse sana musallat olmadı Birinci Dünya Savaşı'nda. Sen gittin musallat oldun, adamlar seni yendi, sonra kalles ilan ettin. Niye kalles. Bizi yendi. E, savaşıyorsan ve senden güçlüyse seni yenecek. Sende de akıl ve sa hesabını yapacaksın, kazanamayacaksın girmeyeceksin. Birinci Dünya Savaşı'nda inanılmaz derecede sopa yedik. Çünkü çok kötü askerlerimiz, çok kötü generallerimiz vardı, yeteneksizlerdi. Askerlikten anlamıyorlardı, bunlar da açıkça yazılı. Mahmut Şevket Paşa'nın anılarında yazıyor. Dediğim gibi burası çok çabuk tanınabilecek, teğhis konulabilecek bir yer değil. İmparatorluğu kaybetmiş olduğunun travmasından hala kurtulabilmiş değil. Burada herkes ağa olmak ister. Geçen gün Mehmet Altan yazıyordu, İsmet İnönü'nün bir sözünü. "Türklerle öl de ölür, bir kuyuda otur su çek der, çekmez" İş ölümden beter geliyor. Demirtaş Ceyhun'un kitabında okumuştum. Biri sana bir şey hediye ettiğinde ne diyorsun. Teşekkür ediyorsun. Nece bu.

N: Şükrandan geliyor.

A: Türkçe değil. Türkçe'de teşekkür etmek yok. Çünkü Türkler birisinin eşyasını izinle almayı bilmiyor. İstiyor, gidiyor, dövüyor, alıyor. Niye teşekkür etsin ki. Mesela tarihe baktığımızda aldığımız şehirlerle övünürüz. Yaptığımız şehirle övündüğümüz var mıdır. Demek ki biz şehir kuramıyoruz. Kurmadığın şehir çok da senin olmuyor. Bak İstanbul hala senin değil. Tanrının yarattığı belki en güzel şehir ve sen bu şehirle uyum sağlayamıyorsun. Ha bunlar yeni gerçekler mi. Hayır Türkiye

ye'den en bağınaz adamı seç. Bir masada oturup konuşalım. İlk yarım saat söylediklerime itiraz eder, yarım saat sonra "Ya, senin de haklı olduğun taraflar var ama işte bunları çok söylememek lazım" der. Niye söylememek lazım. Çünkü düşmanlarımız duyar. E, düşmanlarımız bunu bilmiyor mu. Bence çalışma tembelliğinden çok beyin tembelliği çok Türkiye'de. Ona "düşün" dediğin zaman galiba canı çok sıkılıyor. Mesela niye burada düşünce suçu var. Düşünce suçu, düşüncenin olmadığı yerde olur. Düşünceyi üreten ülkeler de düşünce suçu yok. Düşünceyi üretemeyen ülkeler yasaklıyor. Bu çok tuhaf değil mi. Düşüncenin olmadığı yerde düşünce yasasının olması.

Dünya Burayı Böyle Bırakmaz

A: Türkiye her zaman dünyanın bir parçası. Dünya değişiyor. Türkler dünyanın değişimine direnecek bir güce sahip değil. Ne öyle bir zenginlikleri, ne yaratıcılıkları, ne de güçleri var. Türkiye için değişim diye bir ihtimal yoktur. Türkiye için sorun kendisi mi değişecek, değiştirilecek mi? Türkiye son zamanda şu cevabı veriyor, "Hayır ben değişmeyeceğim, sen beni değiştir." Dünya da demeye başladı ki "Ben seni değiştireceğim". Tarihe karşı dövüşemezsin. Dünyada hiçbir toplum tarihe karşı dövüşte başarılı olmadı. Tarih Türkleri göre akıyor. Tarihin kendi akışı var. Türkler tarihin akışına karşı durursa çiğner geçer. Çiğnenerek değişirsin. Bir de aklın varsa kendi kendini değiştirirsin. Ama Türkiye daha bu refleksi gösterebilmiş değil.

N: Ortadoğu'yu değiştiren dünya, burayı böyle bırakabilir mi? Irak değişiyor, Suriye değişiyor, İran değişiyor, dünya burayı bırakmaz bu haliyle.

Geri Alınan Ödül

N: Benden habersiz bana bir ödül verildi, benden habersiz geri alındı. O süre içinde her şey çok komikti. Hatta yakın arkadaşlarım konuyu açmak istemediler, benim üzülebileceğimi düşündüler. İşte orda ben insanların farklı algıladığını görüp sıkıştım. Onlara, benim buna güldüğümü, bunun komik bir olay olduğunu anlatmaya çalıştım. Verdiler ve aldılar.

A: Ben davetiyeleri gördüm. Neşe'ye veriyoruz diye.

N: Sonra Hablemitoğlu'na verdiler ödülü. Ama tabii o süreç içinde İpek Çalışlar mücadele verdi, vakıfla sürtüşmeleri oldu ve yönetimden ayrıldı. Fakat bütün bu süreç içinde İpek'i bir tarafa koyarsam sağduyulu davranan biri daha oldu: Hablemitoğlu'nun eşi. Çünkü bana verilmiş bir ödülü kabul etmedi. Ama bir başkasına verildiği için değil. "Bu görüşe verilen ödül benim kocama nasıl verilir" düşüncesiyle. O çok doğrudu. Sağduyulu bir tepki. Yani ödülü o da almadı. Geçen gün Celal Başlangıç aradı, Metin Göktepe Ödülü'nü verdiler. "Emin misiniz, iyi düşündünüz mü, ertesi gün geri almazsınız değil mi" diye sordum.

Çetin Altan Faktörü

N: Çetin Altan bir kere okumayı öğrendiğim zamandan beri okuduğum bir insandır. Çetin Bey Akşam'dan Milliyet'e, Milliyet'ten Akşam'a geçince evde gazete değiştirilirdi. Ben onu okuyarak büyüdüm, okumayı söktüm. Çetin Altan benim hayatıma sistemli düşünmeyi getirdi. Kavramları açıkladı. Benim meslek ve düşünce ha-

yatımda çok önemli.

A: Çetin Altan iyi bir şans baba olarak bence. Olağanüstü zeki ve çok cesur bir adam. Çocukluktan itibaren her zaman olaylara değişik açıdan bakabildiğini gördüm; kalabalıkların hep birlikte inandığı bir gerçeğe onun başka bir açıdan yaklaşıp birdenbire bütün o gerçeği değiştirebilecek bir ışık yakabildiğini gördüm. Bunu yapabilmek için zekanın dışında cesaret gerekiyor. Devletle, karşıt görüşlü insanlarla dövüşebilirsiniz ama taraftarınızla dövüşmeyi göze almak... İşte bu büyük cesaret isteyen bir şey. Ben babamda bunu gördüm. Görüşlerinin, yaşarken doğrulandığını gören ender insandan biri. Babamdan dolayı çocukken ayrıcalıklı oldum. Ama bir taraftan da babanı alıp hapse götürüyorlar. Babanı hapisanelerde görüyorsun. Tercih hakkım olsaydı babamın oğlu olmak ister miydim? Evet isterdim. Ucuz kavgalara girmemeye öğreniyorsun. Seni bir çocuk gibi değil bir adam gibi karşısına alıyor. Orada bir insafsızlık da var, bir yüceltme de var. Çocukça şantajlar yapamazsın, zeki olmak zorundasın.

N: Çok şanslı çocuklarsınız ama baban da çok şanslı. Yazar babanın yazı yazan, dövüşse böyle iki oğlu oldu.

A: Bana yazar olmamamın daha iyi olacağını söyledi. Teknik bir adam olmamı istedi. Ama bir taraf daha var ki, çok ünlü bir adamın oğlu çıkıyor "Ben de yazar olacağım" diyor. Bu gerçek mi yoksa bir heves mi. Bu hevesse o çocuğun hayatı mahvolur yani. Beş yaşındayken bir piyes yazmışım.

N: Konusu neydi?

A: Eve hırsız geliyor, çocuk da onu dolaba kapatıyor, sonra da yakalıyor.

Yatılı Okul

A: Ben beş yaşında yatılı okula gittim ve çocuklarımı beş yaşındayken yatılı okula göndermeme kararını aldım.

N: Ben çok memnunum yatılı okulda okumaktan. Dört sene okudum. On iki - on altı yaş arası.

A: Ben çocuğumu göndermedim ama yatılı okul insana hayatın gerçekliği karşısında bir direnme gücü veriyor.

N: İnsanı olgunlaştıran ve zenginleştiren şeyler...

A: Çok küçük yaşta kimseye sığınmadan dövüşmek ve ayakta durmak zorundasın.

N: Diğer insanları da tanıyorsun, algılamam da güçleniyor.

A: Benim sınıfımda tamamen iktidar partisinin çocukları vardı, sadece ben muhalefetin çocuğuydum.

N: Dayanışmayı da öğreniyorsun arkadaşlarınla.

A: Ben sınıfın en güçlüyüydüm. Akşam yatmadan önce ayaklarımızı yıkamak zorundaydı. Ama ayaklarım çok zor yetiştirdi lavaboya. Zar zor yetiştirdim ki birisi gelir, beni iter ve elini yüzünü ayaklarını yıkardı. Ben ancak herkes yattıktan sonra yıkayabiliyordum.

Arkadaşlık

N: İyi arkadaşız. Değil mi?

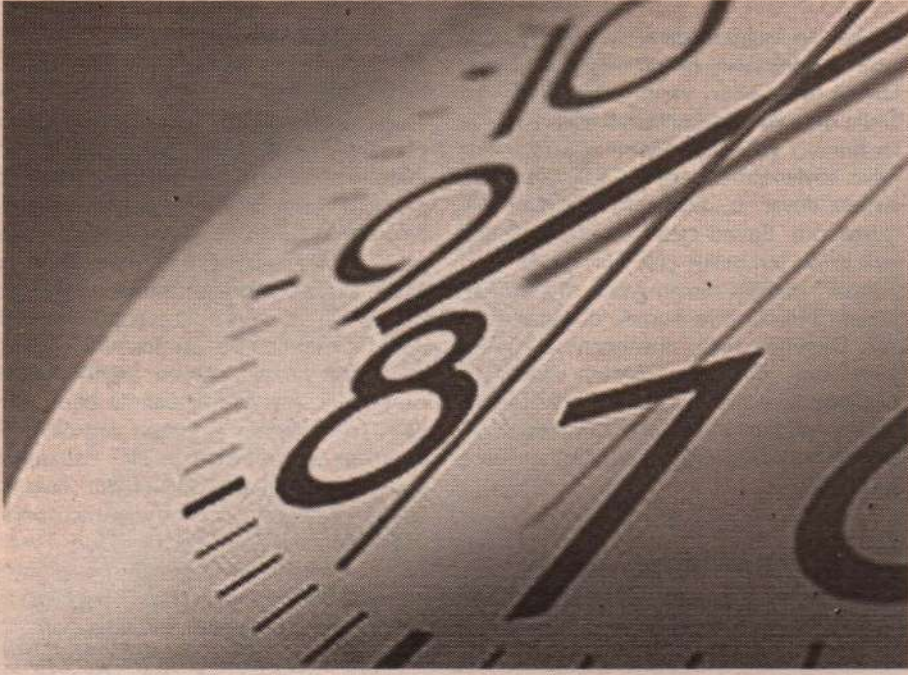
A: Evet.

N: Ben kötü gün dostuyumdur da Ahmet'i bilmiyorum. Daha denemedik.

A: Hatta bu açıklamadan sonra dost olduğumuz bile tartışılabilir.

N: Şaka yapıyorum, çünkü biz bir dövüşün içinden birlikte geçtik. Beş altı yıl birlikte çalıştık. Çok sınanmış bir arkadaşlık bu.

A: Çok beladan birlikte geçtik, onca zorluğu birlikte atlattık. Birlikte yargılandık. Bence çok denenmiş bir arkadaşlık. □

Zaman Tuhaftır

MİNE SÖĞÜT

Bir zamanlar tuhaf bir kayıkçı tanıdım. Adı Zaman Dayı'ydı. İsmine yakışır ke-tumluğuyla tek kelime etmeden, kıçtan motorlu küçük kayığıyla bizi Haliç'in bir ucundan öbür ucuna taşımış ve sanki Za-man'ın gerçekten ete kemiğe bürünmüş haliymişçesine hep susarak sırrını çözme-mize zerre kadar izin vermemişti.

Zamanla karşılaşmanın, zamanın tekne-sinde yol almanın ve zamanın anlaşılma-zlığıyla böylesine somut bir şekilde karşı karşıya kalmanın tedirginliğini ilk o zaman his-settim.

Sonra zamana bir şeyler oldu. Herkes zamandan yakınmaya başladı. Günün hızla geçip gitmesinden, güneşin doğuşuyla batı-

şının bir olmasından, o küçücük çemberin içinde akreple yelkovanın telaşla yol alma-sından...

Oysa varlığımızın şartı, onu eksiltme-mize bağlı...

Zamanla barışmaya çalışmak boşuna. Önceleri bizim yetişemeyeceğimiz bir hızla yol alırken, gün geçtikçe hızını aştığımız, önünden gittiğimiz ve onu geride bırakma-nın ceremesini yaşama sığamamakla, taş-mak, kabarmak ve kontrolsüz bir şekilde yitirmekle çektiğimiz zaman, söz dinleyen bir kavram değil.

Sanırım bize ait bir şey olmadığından... Tanrısal düzenin saati bel-li ki biz anlayalım diye ku-rulmadı. Sadece bir yer-den bir yere belli bir süre içinde sürünmek/yürü-mek/koşmak zorundayız. Ama zamanın sırrına hiç vakıf olamasak da yaşam bize onu sorgulama hak-kını hep veriyor. Belki de, cevabını asla bulamayaca-ğımız soruların peşinden koşmak, varolmanın sayısız tanımından biri olduğu kadar hayatı çekilir kılan çocuk oyunlarından da biri.

İnsanların bakışlarından, ellerindeki çiz-gilere, ayak parmaklarının şekilden, sesle-rinin tınlarına kadar dışarıya yansıyan her şeylerinin karakterleri hakkında ipucu taşı-dığına inanırım. O yüzden falcıları ve büyü-cüleri hiç yabana atmayanlardanım. Onlar, doğüstü bir bilicilikle değil tam tersine son derece doğal ve anlaşılır bir şekilde sa-dece şeffaf ipuçlarını görebilme yetileriyle, sırlarımıza vakıf olurlar. Geçmişimiz de, ge-leceğimiz de avucumuzun içinde gerçekten

yazılıdır. Onlar bedenimize yansıyan huyla-rımızı anlayarak, yapmış olduklarımızı ve yapabileceklerimizi tahmin etmekte ustala-şan mükemmel okuyuculardır. O kadar mükemmeldirler ki gerçekte yüzleşmekten ve ilmik ilmik çözülmekten korkanlar tara-fından yakılmayı gerçekten hak ederler!

Gerçek falcıların/cadılarının görkemli hü-nerleriyle boy ölçüşemeyecek kadar nahif oyunumda zaman benim elimden tutar ve insanların aşılması zor duvarlarla çevrilmiş huy labirentinde yolumu bulmama yardım eder.

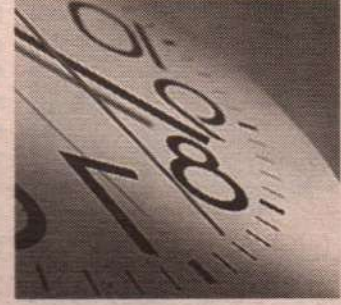
Bazen zamanı karınca yuvasını çiçek sa-pıyla karıştıran bir çocuk merakıyla saklandığı yer-den çıkarmak isterim. Er-ken sabah saatlerinde ya-zılan bir mektupla, gece-nin zifiri sessizliğinde ya-zılan bir mektup arasın-daki farkta gizlenir bulu-rum onu. Olmuşlarla içi-mi serinletirken olacak-larla ürkütür. Ya da ol-muşlarla pişman ederken, olacaklarla umutlandırır.

Bazen onu unuturum. Anlar, saatler, günler gönlümce birbirine karışır.

Tıpkı tanrı gibi, inanmazsanız zaman da yoktur.

Ta ki bambaşka bir kılıkta karşıma bek-lenmedik bir telaşla çıkıncaya kadar. Geci-kenleri, unutulanları, ihmal edilenleri ku-caklar, en despot tavırla geçmişten hesap sorar. Sırtındaki çuvalda tüm günahlar; yü-zündeki bakışta tarifsiz suçlamalar...

Küçük bir dairenin sınırlarında kovala-maca oynarsınız zamanla. Kimin arkada ki-min önde olduğu asla anlaşılamaz.

Kıpırdamamanın güdüklüğü ve hareketin estetiği.
Yaşasın çalışmak ve makina olmak.
Yaşasın sadece bir şey yaparak herşeyi yapmak.
Yaşasın yanlış anlaşılmış güzel fikirler.
Zalim birer deve dönüşmüş fabrikaların
Aslında ne güzel fikirden doğdukları.
Yaşasın neden çok çalıştığını çoktan unutmuş işçiler.
Yaşasın Carra, Boccioni, Mayakovsky, Marinetti.
Ve fütürist manifestonun Haliç'te dibe oturmuş,
aklımızı koruyan hayaleti.

Sistemli ve planlanmış bir savaşı günlük hayatımızın içinde sinemalarda, televizyonda, kitaplarda, gazetelerde kaybettik. Nerede ise güle oynaya, 'eğlenerek' teslim olduk.

Hadi diyelim biz kurtulduk peki ya bu askerler, bu ülke, bu cüretkar Amerikan İmparatorluğu ruhlarımıza hükmetme savaşına ara vermeyecek mi hiç?

Hollywood Sendromu

Çöle dizilmiş yüzlerce askeri araç. Başlarında binlerce asker... Günlerdir bunca silah, bunca savaş aracı arasında dolanırken bir his beni inanılmaz rahatsız ediyor. Bu savaş aletlerine, elbiselerine, duruşlara, mimiklere bu dile ve alt dillerine inanılmaz aşinayım. Evet işte bu aşinalık rahatsızlık veriyor insana. Sıradan bir insanın hayatından çok çok uzakta olması, durması gereken bir durum, bir kültür söz konusu sonuçta. Ama öyle değil işte. Fazla tanıdık, fazla bilgi sahibi olduğumuz bir durum söz konusu.

"Neden?" diye soruyorum birkaç gündür kendime. Bir ülkeyi işgale giden, bu ürkütücü savaş arabaları, silahlı profesyonel askerler neden bana bu kadar aşinalar?

Sanırım sonunda cevabını buldum; "Hollywood Sendromu".

Biz sıradan dünya vatandaşları İkinci Dünya Savaşı'nın ardından topsuz tüfek-siz, silahsız bir kültür savaşını sessizce ve farkında olmadan kaybettik. Amerika'nın binlerce kilometre ötesinde olmamıza rağmen bir radyasyon gibi kültürel serpilmeyi üzerimizde hissettik. Sistemli ve planlanmış bir savaşı günlük hayatımızın içinde sinemalarda, televizyonda, kitaplarda, gazetelerde kaybettik. Nerede ise güle oynaya, 'eğlenerek' teslim olduk. En az çevre kirlenmesi kadar önemli, en az bir ülkenin işgali kadar trajik olan, sonuçları kendi evrenimizde daha büyük tahribatlara yol açan bu kültürel emperyalizm savaşının farkına bile varmadık. Ne yazık...

O kadar çok savaş filmi seyrettik ki artık gerçeği bizi bir film kadar etkilemiyor. Buradaki askerler de benzer durumda. O kadar çok savaş filminin kahramanları tam da zamanında kurtarıldı ya da öyle şahane, onurlu, etkili öldüler ki beyazperdede, bu etrafındaki askerler de benzer bir şekilde kurtarılabileceklerini ya da öleceklerini umuyorlar.

Hadi onlar umuyor peki bana ne oluyor?

Bir Amerikan askerine Iraklı savaş esirlerini gördüğünde ne hissettiğini soruyorum. Amerika'da ordunun kantininde seyrettiğini söylüyor. "Vatanseverlik, kahramanlık, şeref..." diye tek tek, tane tane sözcükleri sayıyor. Oysa benim gördüğüm "şaşkınlık, korku, ürkeklik"ti... O da en hafif deyimini ile...

Günlerdir bu askerlerle beraberim ama şu ana kadar yalnızca bir tanesi "Benim burada ne işim var?" diye sordu. Yalnızca bir... O da haddinden fazla şaşkın gözüküyordu. Şu ana kadar gördüğüm Amerikalı askerler asla başlarına kötü bir şey geleceğini düşünmüyorlar. Onlar ken-

di filmlerinin kahramanları, gibi. Ve şu anda bu topraklarda da film icabı bulunur gibi fütursuzca dolanıyorlar. Belki bu yüzden savaşa giderken bu kadar gamsızlar...

Dönelim yine aynı soruya. Hadi onlar öz be öz Amerikan İmparatorluğu'nun köyünden kalkıp geldiler de böyle hissediyorlar, peki Allah'ın Türkiye'sinden gelen bize ne oluyor? Biz nasıl oluyor da bu durumlara, hadi geçtim gazeteciyi, bir insan olarak bu kadar aşinayız ya da var mı dünyanın çeşitli coğrafyasında aşina olma-

Trajik bir itirafta bulunursak benzer bir aşinalık hali ile taçlandırılmış gamsızlık hali bizde de kendini gösteriyor. Burası bir film seti gibi. Yanımızda **Er Ryan**'in Colorado şubesi duruyor, az ileride **Tom Hanks** Er Ryan'ı kurtarmaya her an hazır havalarda dolanıyor. Şuradaki yüzbaşı **Top Gun** filminin setinden az önce çıkıp yanımıza gelmiş **Tom Cruise**, gibi. Bir film setinde dolaşır gibi dolaşıyoruz askerlerin arasında.

Benzer bir aşinalık durumunu ilk kez Amerika'ya gittiğimde hissetmiştim. Taksici bindiğimde adresi söylerken bir film karesi geliyordu aklıma, inerken başka bir film karesi. Bilmediğim bir şehir uzakta, yıllarca o kadar çok burnuma dayanmıştı ki biliyor gibiydim. Bu taksicinin parayı alırken söyleyeceği sözleri, aksanını, garsonun tavrını biliyordum.

Hollywood başkanlığında dev bir kültürel ordunun sessiz ve derinden hareketinin ve sonuçlarının ruhlarımızda bıraktığı bir savaşta rahatsız olmamıza el vermeyen hislerden nasıl kurtulacağız bilmiyorum. Bu önümüzde duran savaşa ya da başka savaşlara nasıl yabancılaştıracağız kendimizi... Bir ilaç bir serum var mıdır acaba? Hadi diyelim biz kurtulduk peki ya bu askerler, bu ülke, bu cüretkar Amerikan İmparatorluğu ruhlarımıza hükmetme savaşına ara vermeyecek mi hiç? İki gün önce bir komuta çadırının önünde bizi götürecek aracı beklerken içerden bir subay çıktı. Çok rahat sigarasını yaktı. "Saatlerdir bilgisayarın başındayım, çok yorul-dum," dedi. Laf olsun torba dolsun sordum; "Ne yapıyorsunuz o bilgisayara başında o kadar saat?" Subay dünyanın en sıradan şeyiymiş gibi "Silahlı binaların yerini işaretleyip üst birime bildiriyorum" dedi. Üst birim, bombardıman uçakları. Yani uçakların bombalayacağı binaları işte bu subay seçiyordu. Son derece sıradan ve sıkıcı bir iş yapıyor hali vardı. Seçtiği her binanın vurulacağından emindi. Ama

kafası hiç de karışık ya da vicdanı tedirgin gözüküyordu. Elimde olmadan bu askerin ne bok yediğinin farkında olmadığını düşündüm. Farkında olsa bu kadar sakin olmazdı herhalde diye umdum.

"Hollywood Sendromu" önce zihinlerimizi ele geçiriyor. Hücreler tek tek güçsüzleşiyor, teslim oluyor, duygularından arınıyor, insanlığa yeniliyor.

Bir duruma yabancılaşma ile aşına olma arasındaki fark aradan kalkıyor.

Sonrası kolay.

Sonrası bildiğiniz gibi...

Bilmem tepenize birilerinin bomba yağdırmasına gerek var mı? **H**

12 nisan 2003

güney irak

cepheden kişisel notlar...

cuneyto@deepnot.com

CÜNEYT ÖZDEMİR

Neler gördüm?

20 Nisan 2003, eve giderken.

- > Küçük bi eczane, içinde ilaçlar orkitler
- > Kalabalık bi banka, ama para yerine kağıt dolu
- > Çöplük, neyse ki kokmuyo, ama etrafa saçılmış
- > Yanında sağlığa zararlı yazan kutular, biri boş biri dolu
- > İnce uzun bi parfümeri, daha çok makyaj malzemesi var
- > Eskimiş bi kırtasiye, kağıt kalem defter çeşit çeşit
- > Kırmızı örgü saçlı küçük ece, yeşil deri giymiş
- > Bi şekerçi dükkanı, drajeler yerinde bonbonlar dağılmış
- > Sayfa sayfa düşünceler, roman gibi
- > Yeşil lambası yanıp duran telefon, arasan bulunmaz
- > Kapısı kapanmayan kocaman bi gözlükçü
- > İçine kapanık bakımsız bi kuaför, sadece aynası ve tarağı var

Anahtarımı

bi türlü vermeyen

sinir çantamın

içinde.

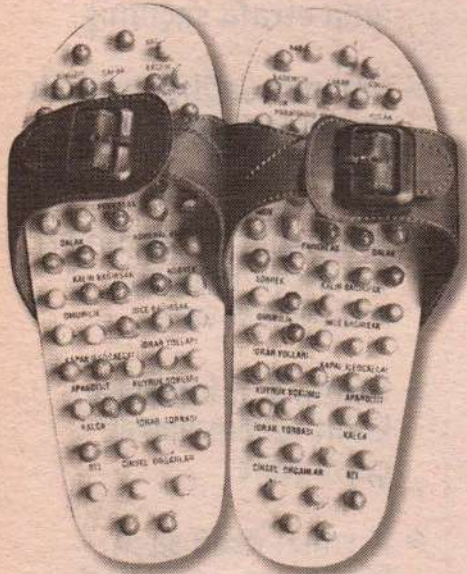

BAKANGÖR

En Bi Hakiki Öz COLORS

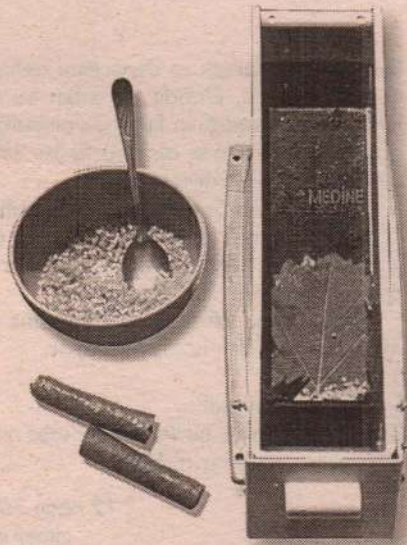
EXTRA/ORDINARY OBJECTS SIRADIŞI OBJELER

Paldır Kültür aleminin en kral dergisi Hayvan, Mayıs ayı içerisinde sergilenen Colors sergisine gitti, gezdi, gördü. Sergi çıkışında "Ulan bu sıradışı objelerden bizde bir dolu var" diyerek, bi koşu Eyüp'e gitti, ordan da Tahtakale'ye zıpladı. Yani toplam iki saat içerisinde sıradışı objeler topladı. İşte daha önce hiçbir yerde birlikte göremeyeceğiniz, kimilerine göre çok gerekli ama kimilerine göre işe yaramayan en kral 14 obje.

Sihirli Terapi Terliği

Bu masaj yöntemi Asya kökenli olup binlerce yıldan beri uygulanıyor. Akupunktur kökenli bu terlik yaklaşık yirmi bin sinirin bulunduğu ayak bölgesinde kullanıldığında baştan ayağa birçok bölgenin uyarılmasını sağlıyor. Koreli tasarımcılara göre metabolizmayı dengede tutmak için bu terliklerin günde 60 dakika giyilmesi öneriliyor. Bu masaj terliği Eyüp'te halen yedi milyon liraya satılıyor.

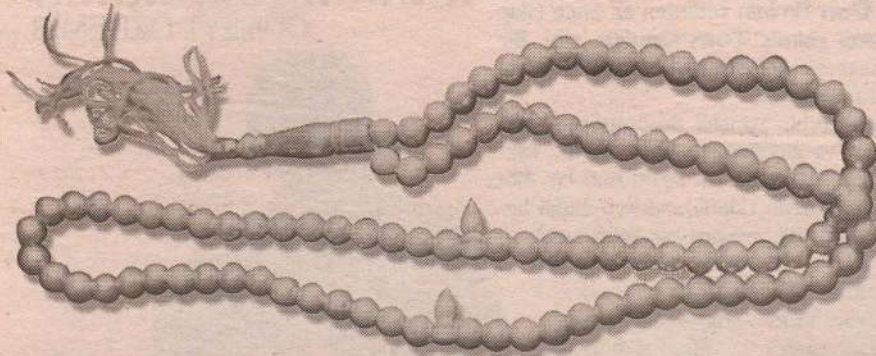
Yaprak Dolma Sarma Makinesi

Muciti bilinmeyen bu pratik makine daha çok ev kadınlarınca kullanılıyor. Ancak tecrübe edenlerin anlattığına göre bu makineyi kullanabilmek en az elle dolma sarmak kadar güç ve zahmetli.

Kerhane Tatlısı

Genelde kerhane önünde satılan bu tatlı aslında sıradan bir şerbetli hamur tatlısıdır. Cinsel gücü artırdığına dair halk arasında yaygın bir inanış vardır. Bir nevi "erkek tatlısı" da sayılabilir. Ev hanımları bu tatlıya itibar etmezler. Dolayısıyla evlerde pişirilmez. Seyyar satıcılar, meslektaşlarının aksine bu tatlıyı bağra bağra satamazlar.

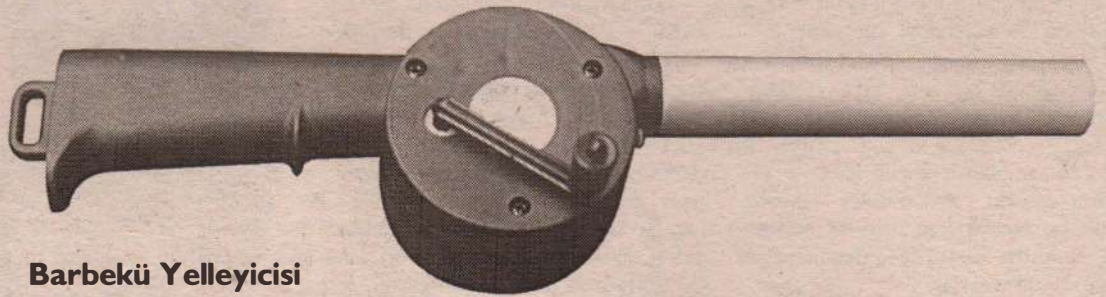
İmamesinden Kabe'yi Gösteren Tespih

Bu tespihin imamesinde küçük, şeffaf bir delik bulunuyor. Ve her istendiği vakit kutsal mekan Kabe seyredilebiliyor.

Cep Telefonu Aksesuarı

Cep telefonlarına yapıştırılan bu aparat Tahtakale'de peynir ekmek gibi satılıyor. Telefon çaldığında bu parçanın "yanıp sönerek sahibine yerini belli etmek" gibi bir vazifesi var. Türk bayraklısının rağbet gördüğünü öğrendiğimiz bu aksesuarın mikili, çiçekli, ayılı, boksörlü çeşitleri de var.

Barbekü Yelleyicisi

Her ne kadar bir Türk "at, avrat, silah" üçlemesiyle tanımlanabilirse de, mangal da en az onlar kadar değerli bir parça. Ancak mangaldaki ateşin sönmesi her zaman ciddi bir sorunsal olarak mangal keyfinin önünde durur. Gazete kağıdıyla ateş közünün yellenmesi işlemi bu aletle sona ermiş, basit bir mekanizmayla bu sorun hallolmuştur. Manyeto kolunun çevrilmesiyle mangal keyfinize diyecek yok artık.

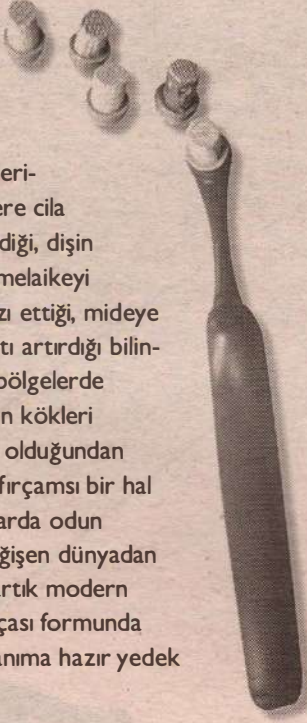
Elektronik Tespih

Özellikle yaşlılar, tespih çekerken türlü sebeplerden dolayı saydıkları tespih tanesini unuturlar. Elektronik tespih hem bu konuda yardımcı oluyor hem de beş vakit ezana ayarlanabiliyor.

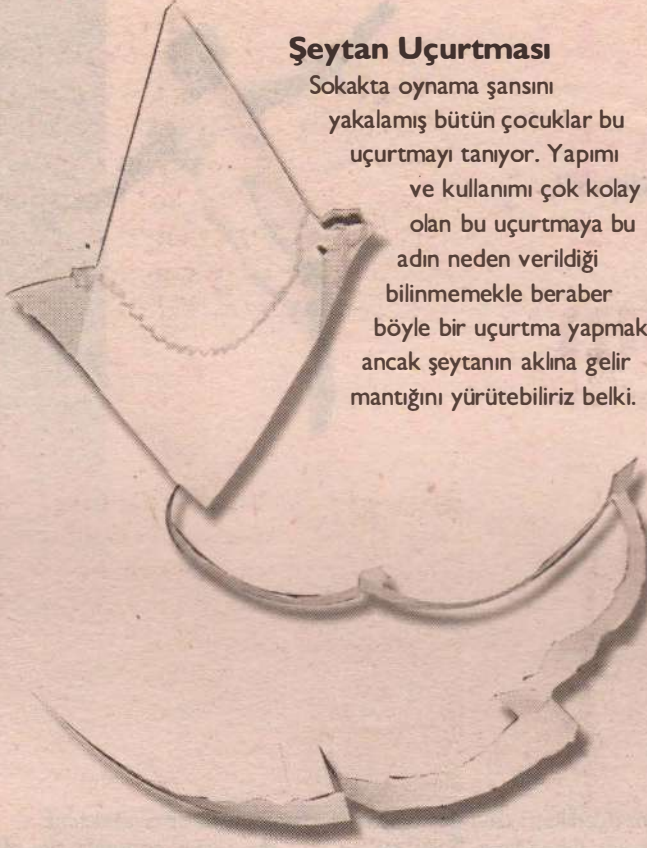
Misvak

Inananlar için özel bir anlamı var. Hz. Muhammed'in hadis-i şeriflerine göre Misvak'ın diş etlerini güçlendirdiği, gözlere cila verdiği, balgamı giderdiği, dişin çürümesini önlediği, melaikayı sevindirdiği, Rabbi razı ettiği, mideye sıhhat verdiği, hasenatı artırdığı bilinmekte. Misvak sıcak bölgelerde yetişen "erak" ağacının kökleri oluyor. Lifli bir yapısı olduğundan biraz ıslatılıp ezilince fırçası bir hal alıyor. Eskiden aktarlarda odun şeklinde satılırken değişen dünyadan nasibini alan misvak artık modern görünümlü bir diş fırçası formunda satılıyor. Üstelik kullanıma hazır yedek parçalarıyla...

Şeytan Uçurtması

Sokakta oynama şansını yakalamış bütün çocuklar bu uçurtmayı tanıyor. Yapımı ve kullanımı çok kolay olan bu uçurtmaya bu adın neden verildiği bilinmemekle beraber böyle bir uçurtma yapmak ancak şeytanın aklına gelir mantığını yürütebiliriz belki.

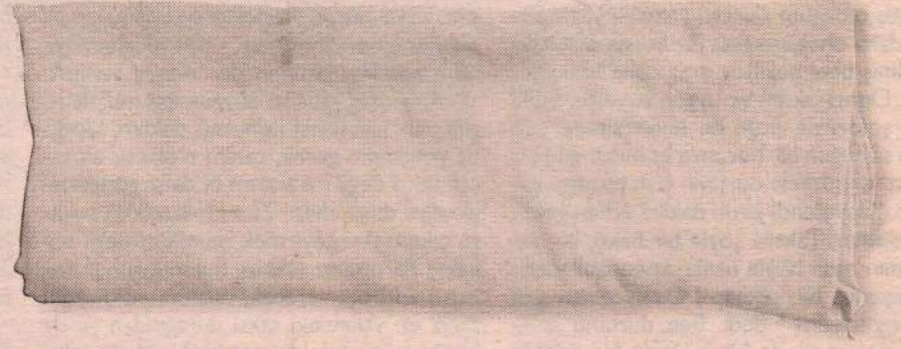
Kan Kalemi

Erkeklerin traş olurken yanlışlıkla kesilen ciltlerinden sızan kanı durdurmak için kullanılıyor. Zenginlerin rağbet etmediği bu kaleme özellikle orta direk ve alt sınıf erkeklerin sahip olduğu sanılsa da bu kışmen yanlış bir bilgi. Çünkü kalem formuna sokulmuş bu taş parçası zengin fakir herkesin ilgisini çekiyor.

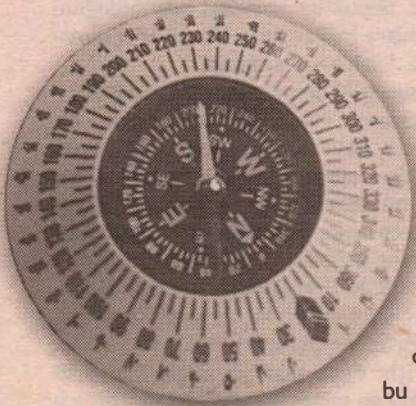
Taharet Bezi

Diğer adı kış silme bezi. Tuvalet kağıdından önce kullanılan hijyen maddesi. Cildi tahriş etmemesi için genellikle havlu ya da penye gibi yumuşak malzemelerden yapılır. Beyaz renkte olması makbuldür. Eski alışkanlıklarından kurtulamayan bilhassa yaşlı kadınlar tarafından hâlâ kullanılıyor.

Baca Deliği Kapakı

Soba borularının duvarla buluştuğu noktanın yaz aylarında kapatılması için kullanılan metal kapak. Sobalı evlerin olmazsa olmaz eşyalarından biri. Üzerinde güzel manzara resimleri, dallarda bülbüller, çiçek bahçeleri gibi çalışmalar bulunuyor çoğunluk. Bekar evlerinde genellikle kullanılmıyor. Bekarlar baca deliklerine sıkıştırılmış gazete kağıdı tıkkıyorlar.

Kâbe'yi Gösteren Pusula

Dünyanın neresinde olursanız olun Kâbe'nin yerini bu pusula sayesinde öğrenebiliyorsunuz. Eğer

İstanbul'daysanız üzerindeki ibrenin beyaz ucunu 230'a ayarlayarak sabit çerçeve üzerindeki işaretli kısmın Kabe'yi gösterdiğini anlayabilirsiniz.

Alkolsüz Esans

İçinde alkol bulunmuyor. Zaten cilde pek yaramadığı bilinen alkol ayrıca dinen de mekruh sayıldığından güzel kokmak isteyen dinibütün hanım ve beyler bu alkolsüz esansa rağbet ediyorlar.

Fare Kapanı

"Temel bilim adamıdır, bulmuş olduğu yeni icadın (fare kapanı) telif hakkını almak için Dursun'a gitmiş. "Ula Dursun, ha bunun telif hakkını bana ver bakayım" demiş. Dursun: "Hele bi dur bakalım, icadı bi anlat" demiş. Temel başlamış anlatmaya: "Bak şimdi, fare şu ufak köprü'nün üstünden geçecek, köprü'nün sonuna gelecek, jiletin arkasındaki peyniri almak için yerde duran jiletin üstüne gelecek, jilet kafasını kesecek ve fare ölecek" demiş. Dursun: "Olmaz, bu jilet sağa sola hareket etmiyor ki farenin kafasını kessin" demiş. Temel de: "O zaman bu kapanın üzerinde biraz daha çalışayım" demiş ve kapanı alarak gitmiş. Aradan bir gün geçmiş, Temel yine Dursun'un yanına gelmiş: "Ula Dursun, bu sefer yaptım fare kapanını, ver telif hakkımı" demiş. Dursun kapanı bi bakmış, kapan aynı kapan. Sadece peynirin olmadığını görmüş ve Temel'e "Anlat bakayım, nasıl yaptın onu" demiş. Temel başlamış anlatmaya: "Bak Dursun, fare köprüyü geçecek, jiletin üstüne gelince bakacak ki peynir yok, çok şaşırarak ve Allah Allah diyerek kafasını sağa sola sallayacak ve ölecek"

Avrupalılara "Benim etnik kökenim önemli değil, ben milliyetçi değilim" ya da "İrkla işim yok" gibi bir şey söyleyemezsiniz... Kimse kalkıp "Helal olsun adama ırkçı değil" demez; "Türk ama reddediyor" demeye başlar.

Türk Olmanın Zorlukları Ya da Viyana Kuşatması

YAKUP KARAHAN

Havalimanına gitmek için taksi santralini aradım; gitmek istediğim saati, adımı, adresimi belirttim ve bir taksi istedim. Vermiş olduğum saatten yaklaşık yirmi dakika daha önce sokakta bir korna sesi, taksi gelmiş beni bekliyor ama daha hazır değilim. Dışarı çıktım ve uygun bir dille, sanki taksi şoförüyle değil de üniversitede çok sevip saydığım bir hocamla konuşur gibi bir dikkat ve titizlikle durumu izah etmeye çalıştım. "Beyefendi yirmi dakika erken geldiniz" dedim. Taksici şöyle bir baktı, bir yabancının nasıl böyle ukala davranabileceğine şaşırmış bir şekilde **"Geliyorsan gel bekleyemem"** dedi. Ben durumu anlamaya çalışır ve de biraz kızgın bir şekilde hatanın benden kaynaklanmadığını anlatmaya çalışırken bizim taksici, sert bir şekilde "Geliyon mu gelmiyon mu hemşerim, işine geliyorsa yoksa çekip gidiyon"un Hollandacasını ünlledi; ee ben de bir yere kadar sabrettim tabii ve tam bir Türk duyarlılığı ve tarzı ile ağza alınmayacak şekilde nasıl gidebileceğini, yolu göstererek ve el kol hareketleriyle izah ettim. Taksici bir yabancının bu kendinden emin ve asabi tavrına gayet şaşkın bir şekilde uzaklaştı. Ben arkadan el kol sallayarak biraz daha kalsaydı başına neler gelebilirdi'yi anlatmaya çalıştım.

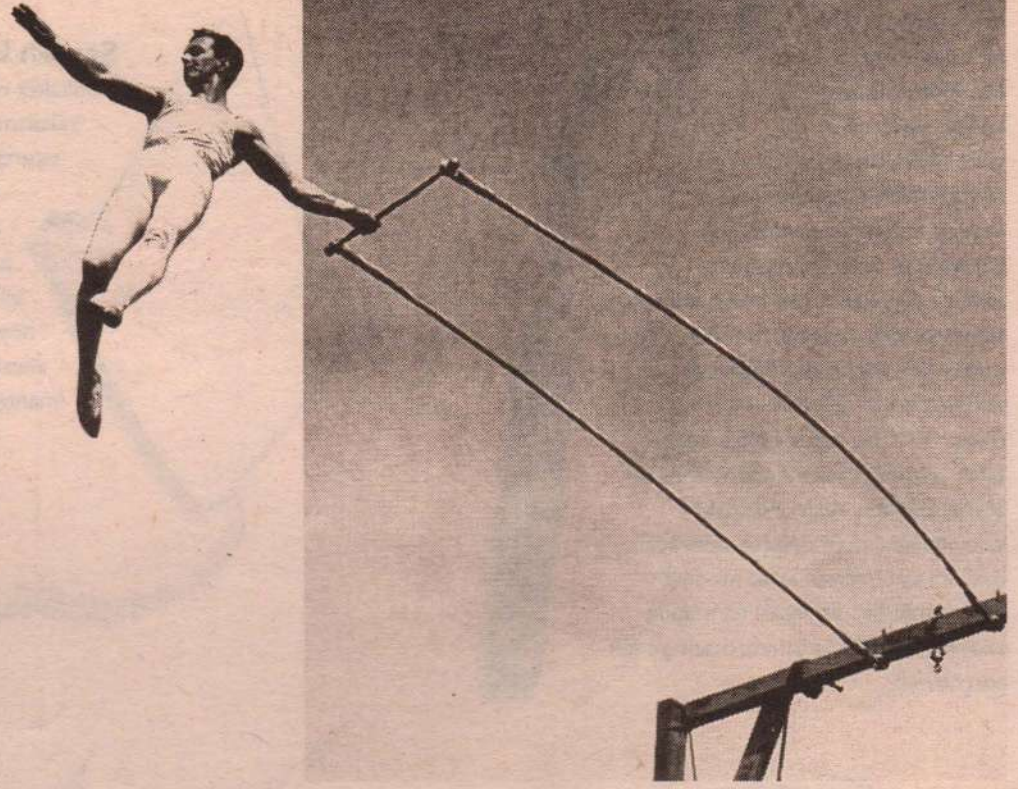
Adettendir iki adam birbirini kesse Hollanda'da kimse dışarı çıkıp "Ulan neyi paylaşamıyorsunuz terbiyesiz herifler? Hadi lan hadi ayrılın" demez. Komşuların bir kısmını camların kenarından korka korka bana bakarken gördüm. Uzun süredir burada oturan bu yabancı herif çok titiz, temiz, terbiyeliydi hatta sanatçıydı heykeller falan da yapıyordu ama bak genetik işte, vahşi Türk, bir gün böyle olacağı belliydi, gerçek yüzü ortaya çıktı der gibi bir halleri vardı. Biz de genetik olan başka bir şey var herhalde ya da yetiştirme tarzı, asap bozan bi konu olunca her şey ve herkese öfke duyma. Bir anda bu tatsızlığın üzerine bir de Hollandalı komşularımın korku ve şüphe dolu bakışlarını da görünce, yaşadıkları binalardan, evlerine ayakkabılarını çıkarmadan girmelerinden, hayvan sevgisi adı altında hayvanlarına işkence etmelerinden, ülkesinden, milletinden her bir şeyden bir anda nefret ettim. Tam **"Ne bakıyosunuz lan!"** demek geçti ki içimden, topar-

landım. Bu tam istedikleri davranış olacaktı. İçeri girdim, kendi kendime "Salak taksiciye bak ya, ukala herif sen kimsin kardeşim, hayır bütün mesleklerle saygım var da bu herif ne yani şimdi" diye düşünmeye başladım. Bir taraftan da "Acaba benimki aşırıya gitmiş yabancı duygusallığı mı?" falan gibi kafa karıştırıcı konulara daldım. Uçağa da yetişmem gerek, canım n'olacak alt tarafı taksi değil mi ararım bi daha gönderirler diye düşündüm. Zira Hollanda'da sokağa çıkıp taksi çevirmek mümkün değil sokakta da olsanız adınızı, bulunduğunuz sokağın adresini vererek, telefonunu biliyorsanız en yakındaki taksi durağından ya da bütün taksi duraklarının bağlı olduğu taksi santralinden size bir araç gönderilmesini isteyebilirsiniz.

Tekrar santrali aradım, adımı adresimi verdim, taksi istediğimi söyledim. Telefonda buz gibi bir ses "Siz taksi göndermiyoruz, isminizi kirmızı listeye aldık" dedi. Neye uğradığımı şaşırdım. Bu benim bir daha kesinlikle taksiye binemem anlamına geliyordu. Yani kendi adımı ve adresimi verdiğim sürece bu mümkün olmayacaktı, ancak sahte isimle ve yandaki komşunun adresini vererek, sonra da gidip adamın kapısında bekleyerek taksiye binebilecektim.

"Nasıl yani, bu ne demek, neler söylüyorsunuz" gibi sözlerle durumu anlamaya çalışırken cevap geldi, "Size gönderilen taksiyi istemeyi ve sürücüsüne saygısızlık etmişsiniz. Ancak aynı taksiyi gönderebiliriz şoförden ötür diler ve bu arada geçen sürenin ücretini öderseniz sizi affedebiliriz" dendi.

Direnirseniz haklılığınızı kanıtlamanız için uzun uzun şikayet mektupları yazacaksınız, durumu, olay anını bütün detaylarıyla anlatacaksınız ayrıca bütün bu bürokratik işlemler sonuçlanana kadar taksi hizmet-

den yararlanamayacaksınız.

Bu olayın sonunda ne olduğu, kimin haklı kimin haksız olduğu çok önemli değil; ben sadece sisteme ait bir örnek vermek istedim.

Sistem, bütün detaylarına kadar öylesine düşünülmüş ki küçük bir uyumsuzlukta bile sizi dışına atabiliyor. Haklılığınızı kanıtlama çabanız ise sizi ciddi ciddi bunaltan bir süreç. Sistemin içinden bir kere atıldığınızı diğer hizmetlerden yararlanmanız da zorlaşıyor. Kayıtlara geçiyorsunuz, hatta biraz ileri giderseniz kriminallikle suçlanabiliyorsunuz.

Avrupa'ya, biraz daha fazla Avrupalı olabilmek için, Avrupa kültürünü içinize sindirmek için giderseniz bir de bakarsınız ki tam anlamıyla Türk oluvermişsiniz. Bu sizin elinizdeki bir şey değildir. Türkiye'de yaşarken hiçbir zaman Türk olup olmamak gibi bir sorununuz olmamıştır ama burada **"Türk'üm"** demeye başlarsınız ya da siz demesenez de ilk adınız Türk'tür, size öyle hitap edilir. Bir atasözümüz vardır.

"Bir adama kırk gün deli dersin, deli olur". Onun gibidir gerçek. Türkiye'de dünyayı tartışsınız; buralara geldikten sonra sadece yabancı olmayı konuşur duruma düşersiniz.

Yaşadığınız yerlere sığmaz, ülkenizde duramaz çıkar buralara gelirsiniz, bir de bakarsınız ki yere göğe sığmazken 40 metrekare evlere sığvermişsiniz. İlk başta söylenenleri pek anlamadığınız için bütün Avrupalıların pek anlamlı ve önemli şeyler konuştuklarını düşünürsünüz. Dili anlamaya başladıktan sonra ne kadar sıradan ve anlamsız şeyler olduğuna karar verirsiniz.

Size sürekli olarak yabancılığınız ve Türk'lüğünüz hatırlatılır; siz de bir süre sonra bir denli Türk oluverirsiniz. Hatta

işi ileri götürüp Fatih'in İstanbul'u fethini düşünmeye başlarsınız, belki de bazen **"Tüh ya şu Viyana'ya keşke girebilseydik"** demeye başlarsınız. Avrupalılara **"Benim etnik kökenim önemli değil, ben milliyetçi değilim" ya da "İrkla işim yok"** gibi bir şey söyleyemezsiniz; böyle bir tercihiniz olamaz, buna karar vermek sizin elinizde değildir. Kimse kalkıp "Helal olsun adama ırkçı değil" demez; **"Türk ama reddediyor"** demeye başlar. Sanatla uğraşırsınız sanatçılığınızın önünde etnik kimliğiniz vardır, **"bir Türk ressam"** ya da **"bir Türk heykeltıraş"** diye bahis edilir. Hatta Batı tarzı resimler yapmanız yadırganır sizden, halı kilim motifleri yapmanız beklenir.

Sürekli sizin entegre olamamanızdan söz edilir, bunu bir türlü anlayamazsınız. Entegrasyonun sözlükteki karşılığını arar durursunuz. Her gün sokağa suçlu gibi çıkarsınız, sanki bütün Avrupalılara niye orada

olduğunuzu açıklamamız gerekiyormuş gibi bir duyguyla dolaşırsınız. Hep bir şeyleri göstermeye, kanıtlamaya çalışırsınız. Sizden, ülkenizden bahsedilirken daha bir can kulağıyla dinlemeye başlarsınız. Yabancı olmak sizi öyle bir noktaya getirir ki ülkenizin sistemine, yanlışlarına sövmeniz de el alemin yanında savunmaya çalışırsınız. Bir yabancı suç işlese kendinizi suçlu hissedersiniz. Büyük bir kriminal olay olduğunda sabahlara kadar 'suçlu bir yabancı olmanın' diye Allah'a yalvarırsınız.

Karınızın neden türban takmadığını, sizin ramazanda niye oruç tutmadığınızı bir Türk veya Faslı size sormaz da Avrupalı sorar, şaşar kalırsınız. "Ne münasebet, nasıl yani, ne demek istiyorsunuz" gibi karşılıklar ve cevaplar vermeye başlarsınız, hatta bilmiyor galiba diye ülkenizin ne kadar modern yanları olduğunu anlatmayı denersiniz. Bir süre sonra hiçbir şeyin değişmediğini görür, siz yorulursunuz. Mutsuzluk verdiği için önce dışarıyla bağları kesersiniz. Sonra da kendi Avrupa'nızı yaratır, içine yerleşir, sizden olmayana içeri almazsınız. Bagajda ne getirdiyse onlarla idare etmeye başlarsınız. Dışarıdaki hayat gürül, gürül akar gider, zaman geçer, siz aynı ilk geldiğiniz yıl olduğu gibi yaşayacağınız mutlu yılların hayalini kurarsınız. □

Avrupa'da, babalarının ilk geldiği yıllarda yaşadığı ilişkilerden olma yabancı kardeşlerini arayan birçok Türk'ten biri Günay Uslu.
Hayvan'ın Hollanda muhabiri Yakup Karahan kendisiyle konuştu.

Haarlem ve Emirdağı Kardeş Şehir Olamazlar mı?

Biraz hikayenden ve tez çalışmandan bahseder misin?

-1972 Hollanda Haarlem doğumluyum. Amsterdam'da Tarih Yüksek Okulu'nda okudum. Sonra Amsterdam Üniversitesi Hukuk Bölümü'nde okumaya başladım ve aynı üniversitede Avrupa Kültür Tarihi alanında master yaptım. Şimdi, gene aynı üniversitede öğretim görevlisi olarak çalışıyor, kültür politikası dersleri veriyorum. Ailem aslen Afyon Emirdağı'lı, yaklaşık bir kırk yıl olmuş annem ve babam buraya yerleşeli. Dört kardeşiz iki kız, iki erkek. Daha doğrusu, geçen yıl tez konumu hazırlama dönemine kadar ben dört kardeş olduğumuzu zannediyordum. Şimdi iki de Hollandalı kardeşim olduğunu öğrendim, yani henüz yüzlerini görmek nasip olmayan iki erkek kardeşim daha var, anneleri Hollandalı.

Bunu nasıl öğrendin?

- Aslında ben birinci kuşağın yaşadığı olaylara ilişkin bir çalışma yapıyordum, araştırma kendiliğinden bu noktaya geldi. Gerek babamla gerek diğer insanlarla yaptığım konuşmalar da bazı şeyler dikkatimi çekmeye başladı. Bir gün babama "Türkiye'den geldikten sonra alabildiğine cinsel özgürlük var, burada ilişkileriniz olmadı mı" dedim. O da bana her şeyi itiraf etti.

Ne tür itiraflar bunlar?

- Babam ilk geldiği yıllarda, yani 1960'larda annem henüz Türkiye'deyken burada Hollandalı kadınlarla ilişkileri oluyor ve bu kadınlardan ikisinden de çocukları oluyor. Hatta kadınlar evli. Aslında çocukların olmasını babam istememiş ama engelleyememiş de. Kadınların yıllar önce oturdukları adresleri verdi. Bulmak çok zor ama ben ciddi bir şekilde araştırmaya devam ediyorum. Çocuklardan birinin adını da öğrendim, Albert'miş. Diğerini bilmiyoruz. İlginç olan bir diğer konu da babam, kadınlardan birinin ve çocuklardan birinin adını hatırlayamıyor. Şimdi ben bu kardeş-

lerimi aramakla meşgulüm. İkisi de yetişkin, iş gücü sahibi insanlar. Onlar birer Hollandalı, yani tam bir Hollandalı olarak yetiştirildiler.

Benzer durumda olan başka insanlara da rastladın sanırım.

- Evet aynı durumda birçok insanın olduğunu söyleyebilirim.

Sence ne kadar insan var ve sen kaç kişiye ulaşabildin?

- Şimdi bir sayı verilecek durumda değilim, yalnız çok fazla var, araştırma sonuçları onu gösteriyor.

Kardeşlerin olduğunu ya da Hollandalı kardeşlerin olduğunu ilk öğrendiğinde neler hissettin?

- Tabii çok şaşırdım. Bir çeşit şok da denilebilir. Şimdi biraz alıştım, bazen çok da hoşuma gidiyor. Tanımlanamaz bir şekilde merak, tanıma isteği de duyuyorum. Umarım bir gün kendilerine ulaşabilirim.

Sence kardeşlerin nasıl tepki verecek bu karşılaşmada?

- Bizde olsa namus konusu olur, kişi kendini çok kötü hisseder, belki saldırganlaşabilir de. Bunlar artık küçük çocuk değiller, iş gücü sahibi insanlar belki kendi ailelerini de kurdular.

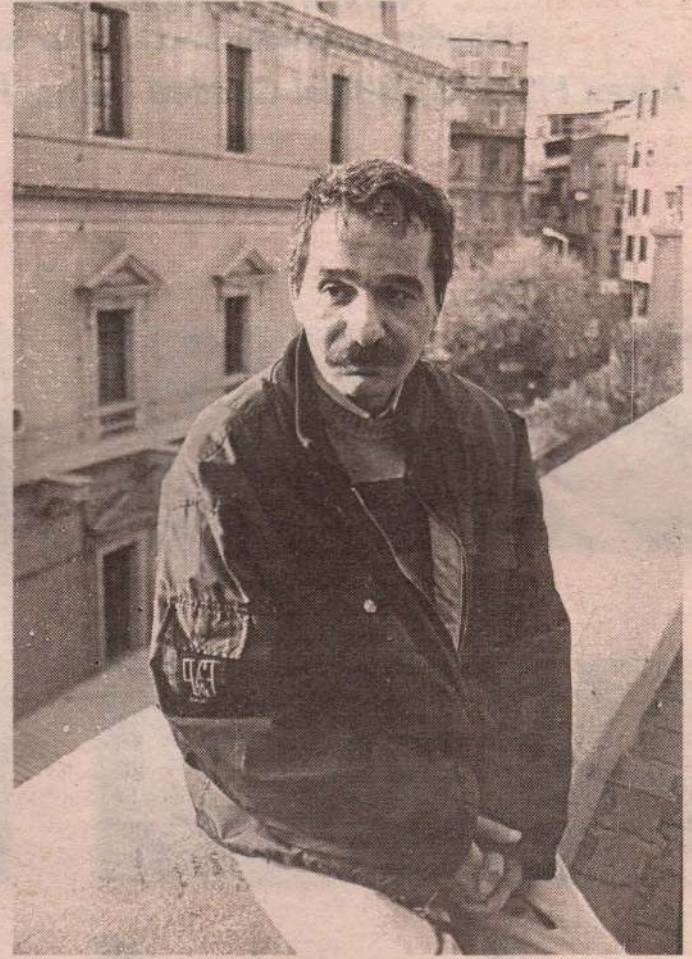
Sence çok şaşırmayacaklar mı. Hatta

ağır bir travma nedeni olmaz mı. Hollandalı, Amsterdamlı olarak yaşarken birdenbire Afyon Emirdağı olduğunu öğrenecek.

- Evet kesinlikle onlar için de büyük sürpriz olacak, buna eminim. Ben de ara sıra kafa yoruyorum. O anı gözümün önüne getirmeye çalışıyorum. Ama ben bütün planlarımı yaptım. Ne olursa olsun bulmaya kararlıyım. Hatta ablamla beraber kardeşlerimizi ararken yaşadıklarımızın dökümanter bir filmini yapacağız, Hollanda televizyonu için. Yaşadıklarımızın her anını kaydedeceğiz. Bunun Türkiye için de önemli bir çalışma olacağına inanıyorum.

Ne diyeceğini bilemiyorum gerçekten, Allah kavuştursun, inşallah Hollandalı kardeşlerini bulursun.

- Teşekkür ederim.

Büyük Expres Kuşağı'na

Sula beni Ramazoni - takma adı Ramazan

Donat şu sofrayı bakalım

Cebim ne diycek

Bir kadın bakar sanki

Atlasların bütün kıyılarından

Oysa içimi çeksem duyup da ağlayacak

Sen benim kuşağıma yataklık

Etmedin mi - yalan mı

Yatalak bir hüznle biralara kulaç atarak

Aki'ye sormalı bu kaçınıcı cürme girer

Yatılı okumadan yatakları

Hep buruşuk bırakmak

Ramazonai! Bayındır sokaktaki

O akasyaya bir çentik de

Benim için at!

.....
 AHMET ERHAN

Aşağıda çeşitli sanat ve hayat alanlarından, yerli yabancı ve ille de elleri kafasında olan 65 kişinin fotoğrafı yer alıyor. Bu kişilerin isim ve soyisimlerini doğru olarak yazıp mektup, faks ya da el yordamıyla Hayvan'a ulaştıranlardan ilk on kişiye sürpriz armağanlar vereceğiz.

Haydin ne bekliyorsunuz... Eller kaleme, kağıda, faks... Allah zihin açıklığı versin.

Adres: HŞBEKY, İstiklal Caddesi Turhol Han No:373 D:7 Beyoğlu - İstanbul Faks: 0212 293 32 79

Haydi Şimdi Bütün Eller Kafaya Yarışması

Dişi olanını eğitmek çok zor, uçar gider alimallah.
Yalnız çiftleşir çiftleşmez yumurtlar bunlar, işte o vakit istediğin kadar havaya sal,
hemen döner yumurtasına. Artan bir merakla soruyorum:
“Ya erkeği!”

“Dişisi varsa, zaten döner erkek olanı.”

Nuh Peygamber Güvercini Gagasından Öptü mü?

HATİCE MERYEM

Ne güvercin meraklısıyım, ne de saka. Topkapı Surdibi'nde bir kuş pazarı olduğunu da gazeteden öğrendim. İşi gücü bir günlüğüne boş vererek serserilik etmeye karar verdim ya, daha akşamdan başımı yastığa kor komaz tuhaf rüyaların esiri oldum. Binbir çeşit kuşun çığlık çığlığa ötüştüğü, kafeslerinden kurtulmaya çalıştıkça kanat seslerinin bin yıllık Topkapı surlarında yankılandığı rüyalar. Üstelik bunlardan birinde Afrika ülkelerinden kaçırılarak yurda gizlice sokulan rengarenk ve tatlı mı tatlı dilli bir papağan buralara gelene kadar çektiklerini bir bir anlattı da şaşırmadan dinledim.

Sabahın erken saatlerinde Tekkepazarı durağında otobüsten inerek surlara doğru yürümeye başladım. Etrafta tek tük birkaç adam. Bir iki taksi durmaya yelteniyor. Yol boyu saçma bir ıssızlık duygusu. İran filmlerinde gördüğüm cinsten bir ıssızlık.

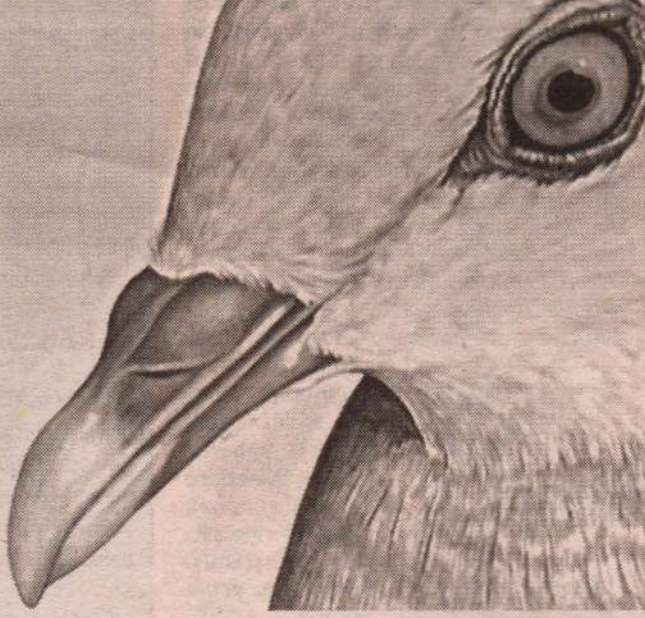
Sonra kalabalığı gördüm; yaklaştıkça bende yanlış yere geldiğim hissi ni uyandıran bu kalabalığı nasıl tarif edeyim. Üst baş yoksulu, saç sakalı birbirine girmiş, fosur fosur sigara içen bir erkek gürhu. Ya kuşlar... Kuş sesi bile yok ortalıkta. Geçtim rengarenk papağanlardan, ötüşüyle surları sallayacak bülbüllerden, Allah rızası için kuş yok ortada. Sonra, kalabalığa karıştım ben de. İşte o vakit gördüm ki kuşlar yerde duran karton kolilerin içinde uslu uslu duruyor. Sessizce. Erkekler durmadan konuşuyor. Kuş alıp, kuş satıyorlar durmadan. Ağzlarında hiç sönmeyen sigaraları, ağzlarında güzelim kuş isimleri: Mardin, Kelebek, Ayna Kuyruk, Ateş Topağı, Gümüş, Mavi, Lacivert, Küllü, Sütbeyaz...

Bir sigara yakmak için kenara, surun dibine yaklaşıncaya gördüm onu. Görür görmez de edepsiz teki olduğunu anladım; çünkü sigarasından kuvvetle hortumladığı dumanı bir müddet ağzında tuttuktan sonra elindeki kuşun yüzüne üflüyordu. Kendisine baktığı mı görünce -beni alıcı sandığından herhalde- sigarasını yere atarak kuşu gagasından öpmeye başladı. Bir tür gösteri.

Oysa hiç sevmem bir kuşu gagasından öpeni. Kuşların mahremiyeti

olduğuna inananlardanım da ondan. Fakat bu adamın elindeki kuş da arsız mı arsız bir şey. Adamın etli, köfte dudaklarına dünyanın en tatlı yemi serpiyliymiş de toplamaya çalışıyormuş gibi iştahla karşılık veriyor ona.

- Cinsi ne bunun, diyor.
 - Ayna Kuyruk, diyor.
 - Hani saliverince geri dönenlerden mi?

- Geri dönenlerden.
 Bir iki şey daha soracak oluyorum ama satın alacağımı düşündüğünden olsa gerek, Ayna Kuyruk'u gökyüzüne hızla fırlatıyor.

Eh n'apalım, Ayna Kuyruk gökyüzünde birkaç takla atar, özgürlüğü ucundan kıyısından tadar ve sahibine, onu gagasından öpen, yüzüne sigara dumanı üfleyen, biraz yılışık da olsa kendisini besleyen sahibine döner, diye düşünüyorum.

Hayat da böyle değil mi, diyorum kendime bu arada; insan da takla atmak zorunda çoğu zaman ve insan da özgürlüğü ucundan kıyısından tadarak işine gücüne, hayati mecburiyetlerine örnek zorunda.

Ayna Kuyruk'un ayağındaki kirden sararmış ipi daha önce fark etmemiş olduğumu üzüntüyle fark ediyorum birkaç saniye sonra. Çünkü az evvel sahibiyle gamsız kedersiz oynayan Ayna Kuyruk ayağındaki ip yüzünden uçamamış, bir müddet çırpınıp durmuş, bu çırpınış esnasında kendisini yere çeken ip yüzünden hızla yere çarpmıştı. Kuşun etrafında bir anda toz duman birbirine karıştığından, köfte dudak onu yerden kapıldığı gibi karton bisküvi kutusuna, öteki kuşların

yanına hani neredeyse sinirle bırakıyor. Bunun gibi kendiliğinden gelişen can sıkıcı olaylar karşısında her zamanki gibi elim ayağım buz kesiyor ve bin yıllık tarihi surlara sırtımı dayayıp yere oturuyorum. Köfte dudak da az öteme oturuyor. Bir zaman sessizlik oluyor, sonra çantamdan sigara çıkarıp ikram ediyorum ve:

- Canı yanmıyor mu hayvanın, ayağına ip bağlamaktan başka yolu yok mudur bunları eğitmenin, diyorum.
 - Var, diyor, meraklısı alır evine götürür, bildiğin para bandıyla kanatlarını yapıştırır, sonra öteki kuşların yanına salar, tanış olsun, arkadaş olsunlar diye...

- Alışınca geri mi gelir...
 - Yok be abla, bunların dişi olanını eğitmek çok zor, uçar gider alimallah. Yalnız çiftleşir çiftleşmez hemen yumurtlar bunlar, işte o vakit istediğin kadar havaya sal, hemen döner yumurtasına.

Artan bir merakla soruyorum:

- Ya erkeği!
 - Dişisi varsa, zaten döner erkek olanı.

- Hadi ya, diyorum.
 Ben de sigaramı onun gibi yere atıp otobüs durağına doğru yürümeye başlıyorum. İnsanın dünyaya dair en sağlam bilgiyi, edepsizlerden alabileceğini düşünüyorum yolda. Sonra o kısacık, o ıssız mesafede aklıma şunlar geliyor:

1- Ayna Kuyruk'un ayağındaki kirden ipi bir insanın, daha çok da bir kadının hayatındaki yükümlülüklerine benzetmek saçmalık mı acaba. Yatırılacak faturalar, pişirilecek yemekler, dipleri ovulacak tencere tava... Düğüm düğüm, kirden sapsarı bir ip.

2- Yalnızca dişisi yüzünden özgürlüğünden vazgeçen erkek kuşları anlayabilmek için daha ne kadar kafa yormam gerekiyor; ve neden dişi kuşlar eşlerini sevmiyor yavrularını sevdiği kadar.

3- Bir de, kimbilir ne zamandan aklımda kalakalmış bir bilgi birden kendini hatırlatıyor. “Nuh tufanından sonra karaya ilk ayak basan kuştur güvercin.” Nuh peygamberin binbir güçlüğüle kurtardığı onca canlıya bir zeytin tanesini taşıma görevini üstlenen bu güvercini Nuh peygamber de gagasından öptü mü acaba. [1]

ergenlik öyküleri

Ülkemizin önde gelen polisiye roman üstadı güzel insan Ahmet Umit ilklerini Hayvan'a anlattı.

İlk Sivilce

İlk sivilcem ne zaman çıktığını hatırlamıyorum ama muhtemelen orta birinci sınıfta olmalı. Çünkü ilk o zaman aşık olmuştum. Sivilce açısından şanslı bir ergenlik dönemi geçirdiğimi söyleyebilirim. Aşırı, yani yüzümü kaplayacak kadar sivilcelerim olmadı. Ancak şimdi -ki 43 yaşımdayım- alkolü fazla kaçırınca, güneşte fazla kalınca yüzümde aknelere çıkabiliyor. Sizin anlayacağınız, ergenlik döneminde yüzümü işgal edemeyen sivilceler şimdi intikam alıyor.

İlk Sakal

İlk sakalım lise birinci sınıfta çıkmaya başladı. Ama ben traş olmaya çok meraklı değildim. Çünkü o sıralar devrimcilğe başlamıştım. Tabii ki Che'yi kendime örnek aldığım için, sarımsak tarlası görünümündeki sakallarımı sergilemek hoşuma gidiyordu. Lisemizde demokratik bir ortam yaratmayı başardığımız için de idare pek burnunu sokmuyordu benim “devrimci sakallarım”.

İlk Öpüşme

İlk öpüşmem oldukça gerilere, sekiz yaşlarına kadar uzanır. Komşumuzun bir kız vardı. Büyük olasılıkla benden bir yaş küçüktü. Bir öğleden sonra bize misafirlğe gelmişlerdi. Evimiz iki katlı müstakil bir Antep eviydi. Annelerimiz yukarıda sohbet ederken, biz de alt katta, tuhaf duygular içinde öpüşmüştük. İçinde cinsel istegin kırıntıları da olan bu temas yaşamımın en masum öpüşmesiydi. [2]

Yıl 1976, Delikanlı Ahmet, arkadaşı Halil ile Antep'te

Tünay Akdeniz'in şarkıları oldukça kült. Dinleyende bir tür "Dünyayı Kurtaran Adam" tadı bırakıyor.

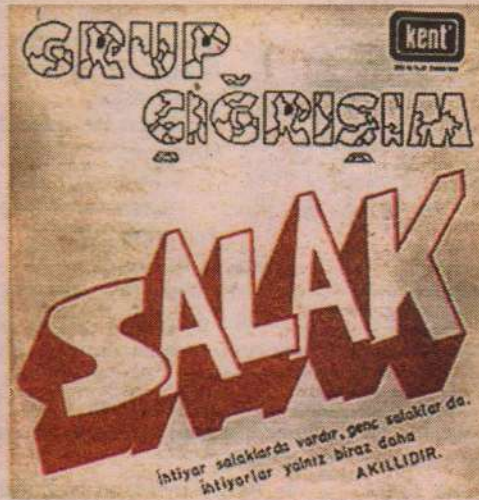
Babam Yazdı Ben Besteledim

Yetmişlerin başında İngiltere'de ortaya çıkan, gelmiş geçmiş en önemli alt kültür oluşumlarından biri olan punk'ta, mümkün olduğunca az akorla müzik yapılması, boğuk ses, bir şeyleri törpüler gibi şarkı söy-

ve 80'lerin oi / punk gruplarından etkilenerek müzik yapan, müstehcen, alaycı sözleriyle bilinen CMUK gibi birçok grup geldi geçti. Şimdilerde **Less, Sokak Köpekleri, Kirli Çoraplar** gibi punk grupları var, ama bütün bunların arasında en çok ses getiren, kuşkusuz Rashit. Türkiye'de punk diyence akla ilk gelen ismin Rashit olması gayet doğal. Diğer gruplar daha çok demo aşamasında kalırken, yıllarca bu işe gönül verdi, her türlü mücadeleyi göğüsleyerek iki yasal albüm çıkardı ve adlarını Türk müzik tarihine yazdırdı bu çocuklar.

Ama onlardan önce, hem de çok önce punk'a gönül veren, Türkiye'nin ilk punk rock'cısı sayılan **Tünay Akdeniz**'i de unutmamak gerekir. Her ne kadar punk soundunu tam olarak karşılamasa da, yetmişli yıllar Türkiye'si düşünüldüğünde hiç de yabana atılmayacak, ilginç çalışmalara imza atmış Tünay Akdeniz. Yetmişli yılların başında çıkardığı 45'likler daha çok

folklorik özellikteyken, 1973 yılında yaptığı, kız kardeşinin yazdığı, kendisinin bestelediği **Salak** adlı şarkı Tünay Akdeniz'in ilk rock parçası. Yine babasının yazdığı, kendisinin bestelediği **Babam Yazdı Ben Besteledim** adlı şarkı belli bir ironi, muzip bir yaklaşım içeriyor. Aslına bakarsanız oldukça kült şarkılar bunlar. Dinleyende bir tür "Dünyayı Kurtaran Adam" tadı bırakıyor. Şarkıların içeriği de son derece basit ifadelerle dayanıyor. Hatta son derece çocukça bir bakış da var. Örneğin, Babam Yazdı Ben Besteledim adlı şarkıdaki "hişt dedim, pist dedi, bakıştık, hı hı dedim, hı hı dedi, gülüştük... ah dedim, oh dedi, seviş-

tik, evet dedim, evet dedi, evlendik..." sözleri ikili ilişkilere, evliliğe ve statükoya bakışını, her türlü ilişkide yaşanan prosedürlerin, kuralların aşkta da aynı biçimde gittiğini gösteriyor.

Tünay Akdeniz ve grubu **Çıgırışım**, 1978'de çıkardıkları **Dişi Denen Canlı - Mesela Mesele** ile epey dikkat çekmiş, üstelik plak kapağına "punk-rock" ibaresini düşerek bir ilke de imza atmış. Bununla da bitmiyor; şarkı sözleri basit bulunduğu için TRT'nin denetiminden geçmeyince TRT'yi Danıştay'a dava ederek protest tavrından da ödün vermemiş Akdeniz. Her ne kadar davayı kaybetse de, adından uzun süre bahsettirerek dikkatleri üzerine toplamış, altı ay boyunca Mesela - Mesele liste başı olmuş. Bu arada çocuğu olmuş, askere gitmiş, dolayısıyla Karabük'teki işinden ayrılmış. Askerlik dönüşü 1980 darbesi olmuş, işsiz kalan Tünay ağbimiz Türkiye'de bulunmayan - o günler bu günler gibi değil,

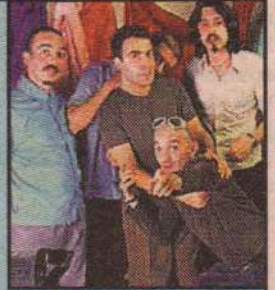
henüz Özal başa geçmemiş, güm-rük kapıları açılmamış- yabancı plakları kasetlere çekerek, rock dinleyicilerine satmaya başlamış. Bununla da yetinmemiş, Üsküdar'da kızının adını taşıyan **Melodi** adlı bir dükkan açmış; kısa sürede **Aptülika**'nın, **Pentagram**, **Hazy Hill**, **Objektif** gibi grupların uğrak yeri olmuş bu dükkan.

Ama işler umduğu gibi gitmeyince, büyüdüğü yere Karabük'e döner Akdeniz. Bir fabrikada iş bulur; yani emekli olana kadar

(1993) çalışır; fakat plakları kasetlere çekmekten vazgeçmez. Yine tişörtler, kartpostallar, afişler satmaya, barlarda eski günlerini yad edip, zaman zaman şarkılarını söylemeye devam eder. Kısacası plak döner, devran döner, yaşam böyle akıp geçer... Bize de hoş bir seda kalır. □

Vur Kaç Şarkılar

Replikas geçen yıl çıkardığı ikinci albümü **Dadardı**'den Karabasan şarkısıyla ruhumuzu başka taraftan öpüyor.

KARABASAN

Bir gece baktım elime bir ışık konmuş
Çatlamış büyük kubbe, mihrap kanla dolmuş
Sönmemiş ateşi, her yanı sarmış
Benimle yananlar benim sayılır.

Elim, bir günah ağacı
Belim, hep koluma düşman
Yaşlar biriksin gözümde
Görmeyen göz değdiğini benden ayır.

Ölüm, ölüm, güzel ölüm
bir gün beni öper
Bilmeyenin ipliğini bilene bağlar
Gün gelir, bildiğimi bana sorarlar
Benimle kalanlar, benim sayılır.

Özlü Sözler

Alışveriş duygusu beni çok tatmin ediyor.
Bu sevişmekten de güzel bir duygu.
Ayşegül Aldinç

Sabaha doğru Beyoğlu'dan dönerken, kafalar hafif kıyak, orada öyle bir ezan okunuyor ki insan bir iç hesaplaşmaya giriyor.
Cem Karaca

Evet, zaman zaman yemek yapıyorum.
Ben yemeği emprovize yapıyorum.
Ajda Pekkan

Kara Kutu

Kuzey, yeni bir isim, üstelik Kuzey Kıbrıs'tan. Gerçi yeni bir isim desem de onu daha öncelerden, Haluk Levent'e verdiği Akşamlar ve Deliveran adlı bestelerinden tanıyoruz. Böylelikle Haluk Levent'in takdirini yıllar öncesinden toplayan Kuzey, kolları sıvayarak ilk solo çalışmasını da bizlere sundu. Albümü elime ilk aldığımda on yaşındaki oğlum, kapaga bakıp "Hip hop mu?" diye sordu, "Hayır, rock'mış" dedim. Merakla albümü cd çalara koyduk, birkaç saniye sonra benim oğlum, "Ne hip hop, ne rock, bu pop!" dedi. Belli ki beğenmemişti. Be-

ğenmediği müziğin tarzı değil, Kuzey'in tavrının karışık olmasıydı. Haklıydı da, etnik funk rock albümü olarak lanse edilen 476, rock temalarının nerdeyse hiç hissedilmediği, daha doğrusu farklı bir şeyler yapılmaya çalışılmış bir pop albümü havasındaydı. Bir yanılla da bana Asrın son çalışması ve çıkması beklenen Maksimum Asrın'ı hatırlattı. Aynı bakış, aynı yaylılar... Sadece oryantal temalar Kuzey'de daha az.

Albümün kuşkusuz en popüler parçası Kelle, anonim bir türkü. Yeniden düzenlenip, iki farklı versiyonda çalınmış. Bunun dışında bir de Kıbrıs türküsü Dillirga var. Baska da bir şey yok.

Artık Sana Muhtaç Değiliz Petrol

Eurovision'u çoktan unutmuş, hiç yokmuş gibi yapmaya başlamıştık. Ama TRT, bu yıl 90'lı yılların star'larından **Sertab Erener'i** bu işe "memur" edince, Eurovision, yeniden gündelik hayatımızın bir parçası oldu, üzerinde konuşmaya, kafa yormaya başladık. Bugüne kadar, tam da Sertab kızımızın şarkısında ("Everyway That I Can") söylüyor olduğu gibi; bu yarışmada dişe dokunur bir sonuç elde etmek için çok çaba harcadık, elimizden geleni aradı-

mıza koymadık, her türlü yolu denedik. Ama, 1997 yılını hariç tutarsanız ("Dinle" ile **Şebnem Paker** üçüncü olmuştu), istediğimiz gibi bir sonucu hiç elde edemedik. TRT bu yıl atağa kalktı ve hamamlı - göbekli - İngilizceli bir hareket organize ederek hiç olamamış olabilir kılmaya çalışıyor. Belki olur da. Çünkü işin içine Sony de karıştı ve uluslararası bir plak firmasının desteği, her zaman çok fazla şeyi değiştirebilmekte. Ama olsa da olmasa da, şu ana kadar olanları kimse değiştiremeyecek - silemeyecek: Müzikal yaşamının sonlarına gelmiş gibi görünen Sertab Erener'i, bu yarışmada elde edilecek bir birincilik bile kurtaramayacak. İlk üç içine girebilmek, yalnızca dibe vurmayı biraz daha geciktirecek. Daha aşağıda bir yer ise, bu çoktandır başlamış çökmeyi hızlandıracak. Müziğe gerçek anlamda tutkun olanların ise hiç umurunda olmayacak

bu. Hayat boyu "Ben neden bir Tarkan olamıyorum?" saplantısı ile yatıp kalkmış **Demir Demirkan**'ın her türden slogan ile ördüğü ve yeni bir "Şıkıdım" ya da "Şımarık" olsun diye elinden geleni ardına koymadığı bir şarkıya zaten uzak durmuş olanlar, "dibe vurma"nın hemen ya da bir zaman sonra olması ile de ilgilenmiyor olacaklar. Belki **Voice Male** üzülecek. O manasız sesleri çıkarmayı marifet bilen yeteneksizler ordusu, belki Sertab'ı da alır ve tamamen Belçika'ya çekilirler artık. Belçika listelerinin sonlarında bir yerde, hem onlar hem de arkadaşları için her zaman bir kontenjan bulunmakta.

Seninle Kaç Dakika?

Biraz da tarih: Türkiye'nin Eurovision'a katıldığı ilk yıl 1975. Yarışmaya katılmak için 1974 yılında başladı koşturmaca. TRT'nin çok sık yapılan anonsları bütün sanatçıları çok fazla heyecanlandırırdı ve o yıl rekor sayıda isim katıldı elemelere. **Esin Afşar, Cahit Oben, Fusun Önal,**

Yeşim, Yeliz, Atilla Atasoy, Ali Rıza Binboğa, Cici Kızlar, Uğur Akdora, Gökhan ve elbette Semiha Yankı. Biliyorsunuz, o yıl epeyce "derece" dağıtıldı... Üstelik iki "resmi" birincimiz ("Deli-

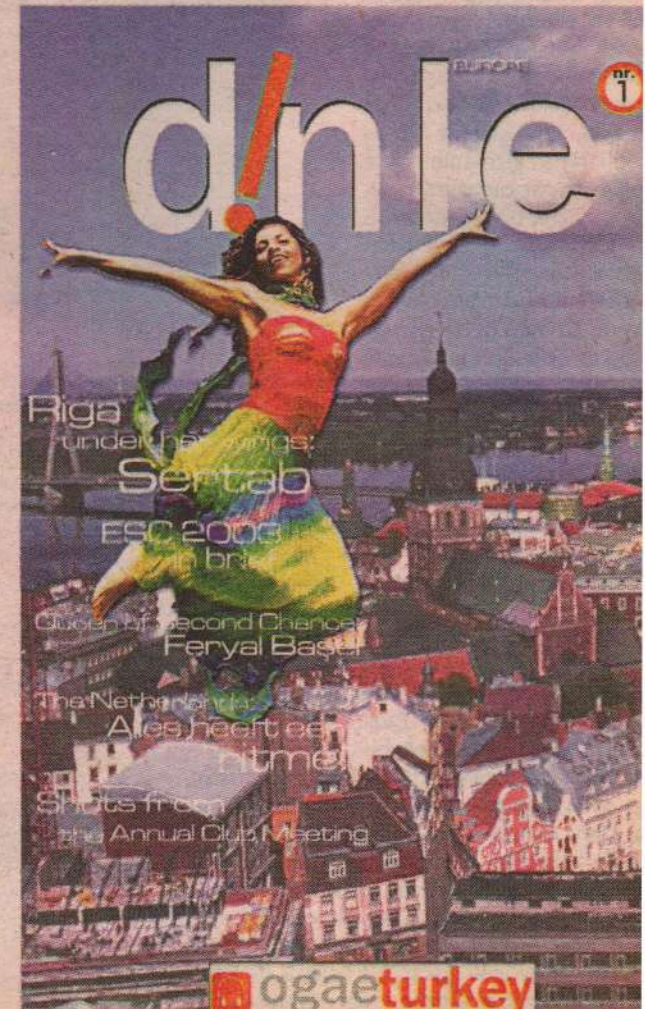
sin" ile **Cici Kızlar** ve "Seninle Bir Dakika" ile **Semiha Yankı**) ve bir de "halk" birincimiz ("Yarın" ile **Ali Rıza Binboğa**) de oldu... 1978 yılında yapılan ikinci elemelere yine rekor sayıda isim katıldı. Üstelik bu sefer çok "baba" isimler çok da "sıkı" projeler ile hazırlanıp katılmışlardı elemelere. Bu sefer jüri **Nilüfer'i** seçti ve Nilüfer **Grup Nazar**'ın bir üyesi olarak gitti Paris'e. Sonuncu olmadık ama bir evvelki yıldan da pek farklı durumda değildik. 1980 yılında, Ajda Pekkan'ın gitmesine karar verildi. Superstar için besteler ismarlandı, hazırlanan "cici"lerin arasından üç tanesi ayrıldı ve "beğen bunlardan birini" dendi jüriye. **Cenk Taşkan**'ın "**Bir Dünya Ver Bana**", **Şerif Yüzbaşıoğlu**'nun "**Olsam**" ı bir kenarda kaldı ve "**Petrol**" ile gitti Ajda Pekkan Hollanda'ya. 15. Olmuştuk, üstelik üç-beş ülkeden de olsa 23 puan toplamıştık ama, Ajda Pekkan'dan beklediğimiz bu değildi, biz birincilik beklemekteydik... Bu beklentimiz epeyce bir süre devam etti ve hep de hüsrana uğradık. 1981 yılında Modern Folk Üçlüsü ve Ayşegül Aldinç "**Dönme Dolap**"; 1982 yılında Neco "**Hani**"; 1983 yılında Çetin Alp "**Opera**"; 1984 yılında Beş Yıl Önce On Yıl Sonra "**Halay**"; 1985 yılında MFÖ "**Diday Day Day**"; 1986 yılında Klips&Onlar "**Halley**"; 1987 yılında Seyyal Taner ve Lokomotif "**Şarkım Sevgi Üstüne**"; 1988 yılında bir kere daha MFÖ "**Sufi**"; 1989 yılında, Timur Selçuk'un kızı Hazal Selçuk'un başı çektiği Grup Pan "**Bana Bana**" ve 1990 yılında Kaya-

han "**Gözlerinin Hapsindeyim**" ile gittiler bizi temsilen ve Klips&Onlar'ın dokuzunculuğunu hariç tutarsınız hiçbir şey de yapamadan döndüler. Biz de "artık tamam dedik" o zaman: "Artık kim gidiyorsa gitsin umurumuzda değil"... Sahiden de öyle oldu. Yarışmaya ilgi azalınca, bu sefer ünlü isimler de el ayak çekti yarışmadan, meydan biraz daha fazla gençlere kaldı. 1991 yılında, Günümüzün İzel ve Reyhan Karaca'sı, aralarına Can Uğurluer'i alarak gittiler İtalya'ya. 1992 yılında Aylin Vatankoş, 1993 yılında Burak Aydos (ki "Esmer Yarım" adlı şarkısı sahiden de çok güzeldi), 1995 yılında

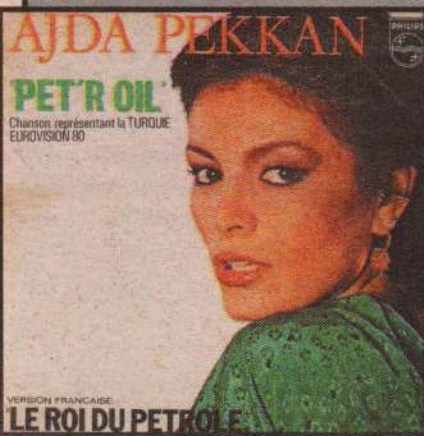
(1994 yılında katılmadık) Arzu Ece, 1996 yılında Şebnem Paker düştü Avrupa yollarına. Bu Şebnem Paker'in gidişiydi ve "Beşinci Mevsim" adlı şarkısı 57 puan alarak 12. oldu. Şebnem Paker bir sonraki yıl da tekrar yarıştı, bu sefer şeytanın başcağını (nispeten

kırabildik ve üçüncülük ile döndü Şebnem Paker. Kıyametler koptu elbette. Herke yeniden böyle bir yarışmanın olduğunu hatırladı, televizyon kanallarının hepsi birde düştü kızımızın peşine, bir süre yeniden Eurovision ile yatar, onunla kalkar oldular. Ama sadece birkaç gün. Artık hem akıllanmıştık, hem de aklımızı başımızda alabilecek bir dolu başka şeyimiz de vardı. Yüzlerce dizi, onlarca talk-show, onlarca zevzek... Birkaç gün sonra, zavallı Şebnem Paker'i, şarkısını, albümünü ve klibini bir kenara fırlattık... Sonraki yıllarda da kayda değer bir sonuç çıkmadı.

Bu yıl ise bir parça daha renkli bir havayla var gibi. Final 24 Mayıs gecesi. Televizyonun karşısına kurulmalı, "hamamcı" olmamızın bize ne kazandırdığını bir görmeli. Türk Popu'nun bugüne kadar görebildiği en hastalıklı "iddi yumağı"nın başına, bir tas su da bide döküveririz artık. Arınmasına katkı olsun diye değil tabii, dalgamızı geçelim diye. C hepimizle çok kafa buldu, sıra bizde. 1

En Güzel Eurovision Şarkıları

- 1- "Olsam" - Ajda Pekkan
- 2- "Bir Yıldız" - İlhan İrem
- 3- "Seninle Bir Dakika" - Semiha Yankı
- 4- "1945" - Sezen Aksu
- 5- "Petrol" - Ajda Pekkan
- 6- "Küçük Bir Aşk Masalı" - Sezen Aksu / Özdemir Erdoğan
- 7- "Anılar" - Uğur Akdora
- 8- "Hayalimdeki Adam" - Yeliz
- 9- "Böyle mi Başlar" - Yeşim
- 10- "İmkansız" - Grup Karma

Ekşi Çağrışımlar

REŞAT ÇALIŞLAR

Depresyon Hırkası ve Diyalektik Yalan

Kızları etkilemek için Grunge takılan ve yırtık hırka giyen bir arkadaşım vardı. Ekşi Sözlük'teki depresyon hırkası maddesini okuyunca gözümde o canlandı. Bu madde, kızları etkilemek için grunge takılan, depresyon hırkası olarak tanımlanan bir yırtık hırka giyen, ama özünde 'grunge ruhu'ndan ve grunge ruhundaki 'idealizm'den yoksun ve kaybedenlikten çok uzak olan erkekleri nefis bir mizahla anlatır.

İlk başta, 'depresyon hırkası' maddesinin, arkadaşımı mükemmel bir şekilde tasvir ettiği izlenimini edindim. Ama, derinlemesine düşündüğümde, arkadaşımın psikolojisinin bu maddede anlatılandan daha karmaşık olduğunu farkettim. Depresyon hırkası maddesinde anlatılan sahteliği içermekle birlikte, çok daha karmaşık bir sahtelik de içerdiğini farkettim.

Bu arkadaşım, grunge takılan, ama özünde grunge'a pek yakın olmayan bir insandı. Bu ikiyüzlülüğünü yakın erkek arkadaşlarına itiraf edebilecek kadar açışözlüydü. Dinlediği bütün 'çılğın' ve depresif müzikleri kızları etkilemek için dinlediğini, giydiği bütün 'çılğın', 'marjinal' vb. elbiseleri kızları etkilemek için giydiğini söylerdi yakın erkek arkadaşlarına. Esrar çekmesindeki tek amacı, bu şekilde 'seks alemleri'ne girmenin daha kolay olması olduğunu söylerdi. Tipik bir "depresyon hırkası adamı" gibiydi arkadaşım. Dışarıdan grunge tarzı görünen insanların hepsinin de özünde onun gibi olduğunu, erkeklerin hayattaki her türlü kültürel etkinliğinin, hatta neredeyse her eyleminin dolaylı amacının kadınları etkilemek olduğunu düşünürdü. Aslında bu düşüncesinde çok da haksız değildi ama biraz abartılı düşünüyor ve aşırı basite indirgiyordu.

Arkadaşım yakışıklıydı, zekiymi, iyi bir okulda okuyordu, zengin sayılabilecek bir ailenin çocuğuydu. Yani, kızların zaten ilgisini çekebilen biriydi. Kendini olduğundan farklı göstermesine, yapay aykırılıklara girmesine o kadar da gerek yoktu aslında. Daha derinlemesine düşündüğümde, şöyle bir yorum oluşturf kafamda: Kendini, hayattaki her şeyin altında yatan amacın kız götürmek olduğuna inandırarak, yaşadığı şeylerin anlamını sorgulamaktan, onlara anlam vermekten kaçınıyordu. Aslında, dinlediği müzikleri, bir bakıma da kendisi için dinliyordu. Esrarı bir bakıma da kendisi için çekiyordu. Duyguları sadece kızları kandırmak için icat edil-

miş şeyler değildi, gerçek duyguları da vardı. Ama, bu şeyleri kendisi için yaptığını ve yaşadığını kendine itiraf etse, bunlar, onun için anlam kazanacaklardı. Üzerinde düşünülmesi gereken anlamlar kazanacaklardı.

Yakın arkadaşları ile bu şeylerin onun için taşıdığı anlamlar üzerine konuşması, onların sordukları soruları cevaplaması falan gerekecekti. Mesela, giyime çok önem vermeyen bazı ukala erkek arkadaşları, onun giyimine bu kadar özen göstermesini irdeleyebilir, hatta bu özelliği ilahî alay edebilirlerdi. Ama, "her şeyi kızlar için yapıyorum" dediği için, erkek arkadaşları, onun iç dünyasını ve zevklerini sorgulamıyor, onu adeta iç dünyasız ve zevkten yoksun bir varlık olarak algılıyorlardı. Yakın erkek arkadaşları tarafından böyle algılanmak, hoşuna gidiyordu. Yakın erkek arkadaşları onu bu şekilde algıladıkları için, iç dünyasını kurcalamıyorlardı. Her şeyi kızlar için yaptığına inanmak ve her şeyi cinselliğe dayandırmak, hayatının 'basit' ve net kalmasını sağlıyor, onu karmaşık, yoğun bir içsel yaşantıdan koruyordu. Her şeyi tek bir sabit noktaya çekerek kendini belirsizlikten koruyor, dünyasını sabitlediyordu. Bunu yapmanın onun için belki gerçekten yararlıydı da.

Buna karşın, şu noktayı da vurgulamak istiyorum: Bu arkadaşım, bir yönüyle, gerçekten de her şeyi bir bakıma kızlar için yapan birisiydi. Ama, sadece onlar için yapan birisi değildi. Belki %60 kızlar için, %40 kendisi için yapıyordu müzik ve giyim konusundaki tercihlerini ve her şeyi. Kendisi için yaptığı %40, küçümsenmemesi gereken bir orandı. (Eksiz Sözlük'te anlatılan 'depresyon hırkası' adamı'nda ve toplumumuzdaki birçok erkekte bu oran, belki %40'tan çok daha düşüktür) O, kendisi için yaptığı %40'ı kendisine ve erkek arkadaşlarına neredeyse %0 gibi, kızlara neredeyse %100 gibi gösteriyordu.

Arkadaşım, birbirine zıt iki yalan biçimi geliştirmişti: Kendini kendine ve erkek arkadaş-

larına olduğundan daha boş ve sahte gibi, kızlara ise olduğundan daha dolu ve gerçek gibi gösteriyordu. Yaşadığı şeylerin anlamını kendisinden ve erkek arkadaşlarından gizliyor, kızlar için ise yapay ve yalan anlamlar uyduruyordu. Kendini olduğundan daha gerçek gibi göstermek, 'normal' yalanı, kendini olduğundan daha yalan gibi göstermek, 'paradoks' yalanıydı. Diyalektik bir yalancılığı vardı arkadaşımın deyim yerindeyse. Yalan, bu arkadaşımın hayatının en temel sözlerinden birisiydi. <https://rantev.org>

genellikle kahverengi-koyu kahverengi ya da gri-koyu gri renklerinde olurlar, anne örmüş gibi iri irmikler ve normal ip renginin 2 ton açığı renkte bir iple yapılmış kırışılar dikkati çeker. bu hırkaları giyen insanlar kantinde sağda solda hep aynı yere otururlar ama bundan daha ilginç kucaklarına oturan kızlardır, depresyon hırkası giymiş olup da kucağına devamlı surette bir kız oturmaşın insan evladına rastlanmamıştır. ama kızla hiç konuşulmaz, kız hırkanın ipleriyle fermuarıyla falan oynar, hırkayı giymiş olan erkek ise camdan dışarı dalmış pozlarındadır. arada bir öpüşürler. bu hırkaları giyenlerin mi depresyona girdiği, yoksa depresyona girenlerin mi bu hırkaları giydiği hala aydınlanamamış bir muammadır.

(zebellah - ekşi sözlük)

(zebellah - ekşi sözlük)

Serbest Piyasa

Dengeli Yatırım Uzmanı

Meneviş Pıhlı

Kapitalist toplum bireylerinin günümüzdeki en büyük sorunlarından biri de sahip oldukları menkul ve gayrimenkulleri en kazançlı biçimde nasıl değerlendirmesi gerektiğini bilmemesidir. 15 yıldır finans sektörünün içinde bulunarak parayı telinden tanıyacak kadar uzmanlaşmış; piyasaların nabzını Nacar saat gibi sım sıkı tutan ekonomist yazar Meneviş Pıhl bu aydan itibaren birikimlerinize yön vermek, paranıza para katmak için sorularınızı bilimsel bir şekilde yanıtlıyacak...

Kubilay Özen'in Sorusu: Meneviş Bey benim tam 50 milyon liram, biraz da bozukluğum var. Acaba bu parayı ne şekilde değerlendirerek dört günde 12 milyar liraya çıkartabilirim?... Borcum var da...

Meneviş Pihî'nin Yanıtı: Kubi Bey 50 milyon lirayı dört günde 12 milyar liraya çıkartmak çok kolay... Bütün yapacağın TEM otobanına çıkıp, gelen geçen arabalara cilveli hareketler yapmandır canım. Sonrası kolay... Müşteri başına 50 dolardan kestaneyi çizdireceksin hayatım. Yani efektif kurdan 12 milyar sekiz bin dolar ettiğine göre total olarak kestanen 160 kez çizildiğinde hedeflediğin meblağa erişirsin bebeğim... Oww yeaaa!...

Sadberk Tütengil'in Sorusu: Sayın Yatırım uzmanı, bir yatırımcı olarak borsadan 500 adet Ereğli Demir Çelik hisse senedi aldım. Şimdi bu durumda ben Ereğli Demir Çelik'e ortak mıyım?... Eğer ortaksam fabrikaya gidip, orada çalışan işçilere höt zöt deme hakkım var mı?...
Meneviş Pıhr'nın Yanıtı: Aaaaammmm... Evet. Olayo bakış açın ilginçmiş. Şimdi Ereğli Demir Çelik'in Borsa'da ortalaması 12 milyon adet hisse senedinin işlem gördüğünü düşünürsek; senin 500 adet hissen devede kulak veya at şeysinde keleşek gibi kalır. Bu durumda Ereğli Demir Çelik fabrikasında 3000 işçinin çalıştığı var sayarsak; matematiksel bir hesaplarsen ancak bir işçinin onyedî bölü birine patronluk yapabilirsin. Bu da o işçinin neyine denk gelir biliyor musun?... Bilme ben-ce... Ahh ahh ahhhh!!!...

Necmi Bingöl'ün Sorusu : Sayın Meneviş Bey ben birikimimi döviz bazında değerlendirmek istiyorum. Fakat çevremdeki insanlardan bir farkım olsun istiyorum. Çevremdeki insanlar ya Euro ya da Dolar alıyor. Ben daha extremme, daha marjinal ülkelerin paralarına yatırım yapmak istiyorum. Bu doğrultuda bana hangi ülkelerin paralarını önerirsiniz?...

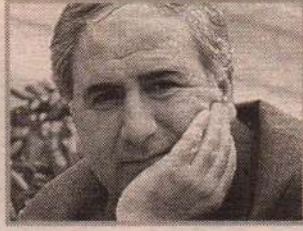
Meneviş Pihri'nin Yanıtı: Bir söz vardır, Necom. Bilmem, bilir misin?... “Paran kadar konuş...” diye... Meksikalılar, İtalyanlar, İspanyollar ve de biz Türkler neden çok konuşuyoruz hiç düşündün mü bebegim?... Ben düşündüm. Bu ülkelerin paralarının değeri çok düşük olduğu için herkesin cebinde bir sürü paralar var tabii... Çok paraları olunca da n'aapıyorlar?... Çok konuşuyorlar di mi hayatım?... Neyse geelim senin marjinal ülke döviz merakına... Sana tavsiyem Japon Yen'ine yatırım yap. Fakat kolunu kırmamaya dikkat et, canım çünkü kol kırılır yen içinde kalırsa bir daha çıkaramazsın. Puhaaaa haa haaa!... Oooo yeeeeee! **H**

NOT: Yatırım, finansman, para, senet, tahvil, kambiyo,change, fon, sorulannız için e-mail adresimiz aşağıda, mektup adresimiz kişniye-
de...Fındık ise Ünye'de deeermişim.
solmaz@lombak.com

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

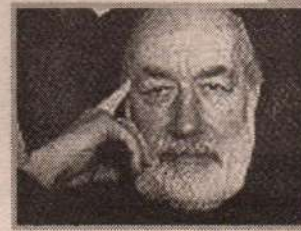
51

52

53

54

55

56

57

58

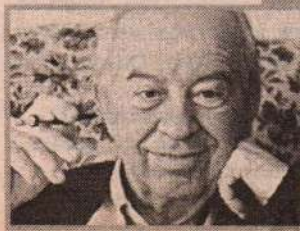
59

60

61

62

63

64

65

Sokak Mobilyaları

OKTAY GÜZELOĞLU

İkisi de sokak çalgıcısı.

Zaman Efendi kemençeci, Yahya Efendi kemancı.

Zaman Efendi ile Yahya Efendi

Kaç yıldır İstanbul'dasın Yahya?

Y - 1974'den beri buradayım.

Aslen nerelisin?

Y - Trabzon'danım.

Hemşeriyiz, ben de Karadenizli'yim.

Ne iş yapardın Trabzon'da?

Y - Yine aynı müzik işi.

Nerde çalışıyordun?

Y - Ona göre işti. Müzik evrensel bir olaydır.

Doğru.

Y - Her yere çıkardık. Bayağı geniş bir düğün salonu da olabilir. Müziksiz olmaz. Olmaz, müzik felsefesi ayrı konular.

Eee, Trabzon'dan niçin ayrıldın?

Y - Öyle icap ediyordu. Biz gezginciliği sevdiğimiz için gezginci, göçmen kuşlara benzeriz. Gezgincilik insana çok şey öğretir.

Abi yüksek sesle konuş birazcık!

Y - Duyuyor musun kulağın mı hasta?

Evet.

Y - Yani ee bu şeye benzer, bir ormanın en yüksek ucuna çıkar kuşbakışı seyretmeye benzer. Yani ormanın ta tepelerine çıkıp oradan doğayı seyretmeye benzer gezgincilik.

Nereleri gezdin abi?

Y - Hemen hemen her tarafı.

Mesela?

Y - Her tarafı işte, Kuşadası, Bodrum, Marmaris...

Abi sen Türkiye'yi mi, yazlık yerleri mi gezdin?

Y - Dedik ya az evvel, her şeyden bir nem kapmak, önemli olan bu yani.

Anladım, zaten o yerler çok nemli değil mi?

Y - Evet bir yerde kapanıp kalsan ne olur. Olduğum yerde kapanıp kalsam ne olur.

Bilmiyorumki ne olur?

Y - Eee ne olsun... Hiç yani... Toprak-tan farkın olmaz. Hatta toprak bile bir işe yarıyor, ama sen olduğun yerde kalıyorsun, hiçbir şeyden haberin olmaz.

Yaş kaç abi?

Y - Elli bir.

Maşallah hiç göstermiyorsun çok gezmekten galiba, sakalların bol, hiç kesmemişsin?

Y - Bu bir karizma, karizma.

Haa, şapka!

- Şapka ile de tamamlıyor işte. (Zaman araya girdi)

Güzel ya çok kıyak, eh Yahya Abi sen şimdi bu nemli yerleri gezdin artık İstanbul'dasın, burada ne iş yapıyorsun?

Y - İşte bildiğiniz gibi müzik olayı var.

Nerde çalışıyorsun abi?

Y - Önemli yerler var.

Nereler mesela?

Y - Çok yer var efendim. Eee düğün salonları olabiliyor veya şenlikler.

Sen keman çalıyorsun değil mi abi?

Y - Keman tabii. Yerli çalgılar. Yerli tambur...

Güzel bir akşam bir yere çağır da dinleyeyim seni.

Y - Ne demek, ne demek, ya nasip ya nasip...

Şimdi çalmıyorsun galiba?

Y - Çalacağız zamanı var, şimdi aletimiz biraz hasta, aletimizde tipik bir sorun var.

Ne var?

Y - Eee ses... Bir yoğun bakıma yatırmam gerekiyor. Güzel bir ustanın elinden anladın mı? Hemen hemen bir ay kalması gerekiyor. Bir ay...

Ne yapacak o usta?

Y - Ses tonunu ayarlaması gerekiyor.

Bir ay sürüyor mu abi o?

Y - Sürüyor ses tonunun güzel bir yankı yapması için. Biliyorsun müzik kulağa hoş gelmesi gerekir en güzel şekilde.

Haaa onun için yoğun bakıma girmesi lazım, bayağı insan gibi bir şey?

Y - Tabii.

Yani bir keman çalacaksın, bir ay beklemek mi lazım? Peki keman sırtında geziyor...

Y - Biz ondan vazgeçemiyoruz, biz bıraksak o bizi bırakmıyor.

Abi o zaman yatır yoğun bakıma?

Y - Zamanı var ustanın bazı önemli işleri var.

Hangi ustanın?

Y - O ustanın, Ermeni ustanın yoğun siparişleri olduğundan dolayı biz biliyorsun Türkler bir şeyi başaramıyoruz.

Zaman: Başarsa da yarım yamalak olur. Adam Ermeni ustası.

Daha iyi başarır diyorsun Zaman abi.

Y - Ne demek, şu minarelere baktığımız zaman diyoruz "Vay canına be, böyle şey olur mu hiç, alemde tutamayız."

Peki Yahya Abi keman yoğun bakımdan çıkana kadar nasıl geçineceksin?

Y - Dedik ya şeydir...

Abi... Ne yiyeceksin, nerede yataca-sın, para nereden gelecek?

Y - İşte sır.. Sırdır... Her şey söylenmez.

Ama abi hepimizin bir mesleği var, çalışmazsak geçinemeyiz, yemek yemenin yatmanın sırrı olmaz ki?

Y - Şöyle bir şey var, şimdi öyle insan vardır, der ki; "Ben şu adamı bulsam da ondan bir kelime öğrensem" der. Adamın içinden gelir, çıkarır koyar cebine bir harçlık.

Anladım...

Y - Paranın hiçbir önemi yoktur. O insanlar sezebilir. Karşısında öyle kelimeler duyar ve der ki, "Ben bu adamın yanına gitsen, randevu alsam. Bu adamdan bir şeyler öğrensem" İşte biz... İnsanlığın trilyonlarca seneler arkasında, kavgasında kalmış, sokakta yürümesini bile bilmiyoruz. İşte o adam bu konuyu sezer... Gelir bir randevu alır konuşur, şok olur ve memnuniyetle, laf lafı, konu konuyu açar, sonra "Ben doydum" der...

Abi şimdi seninle konuşan adam doydum mu diyor?

Y - Buna benzer.

Yani sen konuşmayı parayla mı satıyorsun?

Y - Hayır, onunla alakası yok. Şimdi nasıl burda oturuyorsun?

Evet.

Y - Çay içiyoruz.

Tamam.

Y - Şimdi bende para yok n'olacak?

Anladım, bak şimdi Zaman'ı uzun yıllar tanıdım, çiçek satar sokaklarda ama sen neyle geçiniyorsun?

Y - Az evvel bir şey demiştim ben, kulak vermiyorsun mevzuya sen...

Hangi mevzuya?

Y - Zaman beyin de eee... Konularımız hemen hemen eşittir. Ona da aynı işler çatıyor, ben Zaman Bey'i bulayım da bir muhabbet edeyim, para konusu hiç önemli değildir, konu bu ya...

Zaman abi bu Yahya Efendinin dedikleri sinyale girmiyor mu?

Zaman - İstmeden oluyor bu sinyal olmaz bu yani insanın gönlünden kopar, yani bir insanlık şeyidir bu...

İyi de abi diyor ki; kemancı yoğun balama yatıracam diyor, iyi de bu arada nasıl geçinecek?

Zaman - Vardır ona göre bir çevresi, para nasıl gelir...

Ha anladım, dostları vardır.

Zaman - Efendim lebleb demeden leblebi anlamak konu zaten, konuşmak üstüne.

Valla Yahya abi kıyak adamsın.

Zaman - Entel, entel...

Evet fazla.

Zaman - Tarih tarih...

Peki Zaman, sana konuşurken "Nereden tanışıyorsun, sokaklardan mı" diye sordum, sen dedin ki "Ben onu Adana'da görüyordum"... Ne demek bu?

Zaman - Rüya gibi bir şey...

Sen Yahya abiyi rüyada mı gördün?

Zaman - Hayal; hayal gibi bir şey.

Sonradan kendini gördün nasıl oldu?

Zaman - Eh işte tanıştık. Arkadaş olduk.

Ciddi misin?

Zaman - Tabii ya niye yalan söyleyim. İnsanın inanası gelmiyor?

Zaman - Sokakta tanıştık...

Eee Zaman, Paris'te tanışacak haliniz yok, tabii ki sokakta.

Zaman - Ruhumu, kendisi var oldu, yok oldu.

Kaç sene evvel, nerde yahu?

Zaman - Adana'da otuz sene falan oldu.

İyi ama o Trabzonlu.

Zaman - Olabilir, insan rüya görür ya karşısına çıkar o rüya...

Sen mi gidip tanıştın?

Zaman - Evet, tesadüf oldu yani.

Yahya abi ne zaman dinleyeceğiz kemancı, yoğun bakıma yatırmadan?

Y - Sabır her şeyin ilacıdır.

Çalmak istemiyor musun?

Y - Dedik ya hasta, ses, ses çok önemli müzikte, demin bahsettik... O ses tonunu bulduktan sonra artık devam edeceğiz.

Zaman - Yahya Bey bi tane de kedi alalım şey yap-sın, vokal yap-sın, o da sokakta yaşıyor yani farkı yok.

Çok bilge bir zatsın Yahya Abi.

Y - Hee efendim dolu dolu konuşmak gerekir.

İyi de bir saattir bir şey konuşmadık, sadece kemancı hastaneye yatırmaktan başka.

Y - Şimdi her şey zamanla, hele bir Zaman her şeyi halleder.

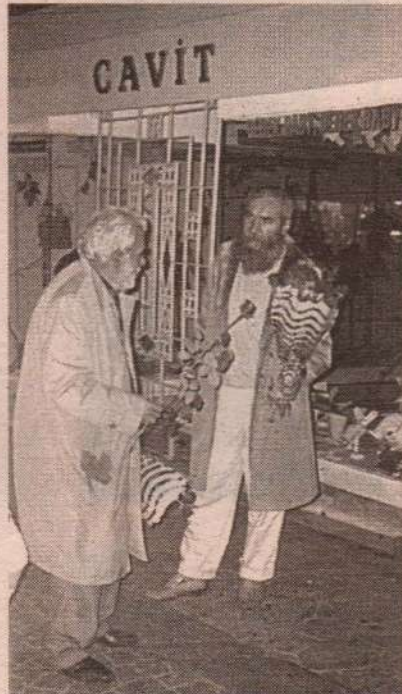
Zaman - Ben kendimi halledemedim ki... Zaman yaralı, Zaman hasta. Sizleri nasıl tedavi edecek, sizlere nasıl yön verecek, yani yol gösterecek zaman, Zaman rahatsız.

Zaman'ın rahatsızlığı ne, Zaman?

Zaman - Var bir şeyler var, anlatsam şimdi haybeye hikaye gibi inanmazsın.

Benim mantığım alırsa inanırım.

Zaman - Ordan benim de rahatsızlı-

ğım var.

Geçmiş olsun? Hastaneye gittin mi, istersen gideriz Zaman.

Zaman - Abi anlamazlar sanmıyorum, benim alerji olayım var, negatif enerji var vücudumda, ters düşüyor bana yaramıyor. **Rahatsız mı ediyor, ne gibi etki yapıyor?**

Zaman - Gaz gibi hücrelerime dağılıyor, rahatsız ediyor, hazımsızlık yapıyor. **İlaç aldım sana, içkiyle aran nasıl?**

Zaman - Ara ara içerim. **Bak bende bir ilaç var, belki iyi gelir.**

Zaman - Gerçekten gaz için mi, yoksa kafa hapi mi?

Yok be bende de olur bazen.

Zaman - İçelim bakalım.

Yahya abi bak, Zaman'ın rahatsızlığı varmış, hiç sordun mu arkadaşına "Nasılsın, geçmiş olsun" falan, ilgileldin mi sinyalci arkadaşınla?

Y - Ben şimdi Zaman efendiye çok güzel öneride bulundum. Hatta onun ilacını cebimde taşıyorum. Sarımsak dedim kırk derde devası vardır, fazlası vardır dedim, onun için taşıyorum cebimde. (cebinden bir baş sarımsak çıkardı) Oktay Bey'e de ver yesin. (Zaman sarımsağı yerken ortaya bir sarımsak kokusu yayıldı).

Sağol ben yemem, siz akşam yemeği yediniz mi?

Zaman - Yok yok yedik.

Pardon lafını kestim Yahya Abi. Bir diş sarımsak verdin, yiye şimdi ne olacak Zaman?

Zaman - Tamam işte ilacı aldı kurtuldu, fakat ağacın kovuğuna dahi girse insana ölüm var, bunların hepsi vesile yani. Sarımsak marmısak olayı vesile. Ömrün bir şekilde sona erdi mi, tamam iş biter bunlar yaşamın öyküleri işte, başka bir şey değil, biz yine de lokman hekimin peşinden gidelim evet...

Kaç sene oldu tanıştınız?

Zaman - Bir sene var.

Ben sizi hiç birlikte görmedim.

Zaman - Buralarda oturuyorum, şey var, bazen insan yanından geçer görünmez. İnsan yok olur, çıkar.

Zaman - Olur abi insan bazen yok olur, bazen hiç ummadığımız yerde çıkarım. **Zaman, bu konuşmaları cigaracılar yapar, ben şimdi kafayı mı yıyorum yoksa sizin mi kafanız dolu, yahut patlama mı yaptın?**

Zaman - Yok öyle bir şey.

Yahya abi sen ne diyorsun?

- Ne demek ben onu görüyorum.

Zaman - Benim ikizim var.

Haydaa, bir de ikiz çıktı, ben niye hiç görmedim.

Zaman - Ben de görmüyorum, karşı karşıya gelmeyiz.

Oh Allah Allah, sen yoksa görüyor musun ikizini?

Zaman - Ben de karıştırıyorum.

Yav, sen bazen Zaman, bazen Kazım Efendi diyorsun.

Zaman - Evet, ben Zaman Efendiyle, Kazım Efendiye karıştırıyorum. Acaba hangisi Zaman, hangisi Kazım Efendi anlamıyorum.

Peki oturduğunuz zaman "Seni dün gördüm şurda burda" diye konuşuyor musunuz?

- Bu boş kelimedir, ses tonları da aynı olduğu için.

Zaman - Biz gelmeyiz karşı karşıya, kesinlikle hiçbir zaman olmuyor.

Yani bir ikizin var inanıyorsun.

Zaman - Tabii.

Ya sen Yahya Efendi.

Y - Hımmm elbette... Çünkü her insan bunu çözemez ben çözebilirim. **Bak sana verdiğim fotoğrafı kaybetme.**

Zaman - Yaa ben bunu nereye asacağım, evin var mı senin?

Zaman - Sen bunu evin bir köşesine as, bir faydası olur belki yani.

Ne faydası olur? Yahya Abi, ne faydası olur bu Zaman'ın resminin?

Y - Sen de işin içinden çıkamayınca Zaman'a tasdik ediyorsun.

Zaman - Bir eve gittim, tavanda kendiliğinden bir yuva var oldu böyle.

Ne yuvası? Kuş yuvası mı?

Zaman - Yok, yok mağara gibi çamurdan çatallı matallı bir yuva yoktan var oldu. **Allah Allah nasıl olmuş senin yanında mı oldu?**

Zaman - Olmuş... Onlar da bilmiyorlar yani... Ben gittikten sonra etrafını yeşile boyadılar, türbe gibi yaptılar, mağara gibi olmuş.

Yahya Efendi, sen ne diyorsun Zaman'ın dediklerine?

Y - Katılıyorum, bu konular kozmik konular. Çözülmesi zordur, bu da bir şeydir. **Aklımı karıştırıyorsunuz, ikiniz de üflemiş de konuşuyor gibisiniz.**

Y - Olmaz, daha ne yapabiliriz ki, o resim sende de işe yarar, sizi var eden o küçücük yuvayı var edemez mi?

Bilemem.

Zaman - Senin inancın yok.

Y - Aynen katılıyorum.

Sen de her şeye katılıyorsun be Yahya Efendi. Peki senin böyle bir şeyin oldu mu?

Y - Hatırlamıyorum.

Buna benzer oldu mu?

Y - Buna benzer şeyler olmuştur, ama şimdi hatırlamıyorum.

Hangi oteldesin Yahya Abi?

Y - Belli olmaz, bazen Bostancı, Kadıköy, Beyoğlu...

Oralarda ne işin var?

Y - Çağırıyorlar... Gönül fethetme konusu vardır.

Yani seni özel çağırıp gönlümüzü fethetmek mi diyorlar?

Y - Şimdi alet hasta diye, hiç mi sohbet etmeyelim, dostlar "Ayrı kalmayalım, muhabbet edelim, çilingir sofrası var" diyorlar, efendim ordan bakarsın birisi gelir, keman getirir.

Şimdi arkadaşlar, ben sırı ermiş iki insanla mı oturuyorum, onu söyleyin?

Zaman - Allah bilir, sırdır.

Zaman, ne sırrı bu yahu?

Zaman - Öyledir, ben sırrımı dostuma verdim, zamanında o da beni yaraladı.

Y - Şimdi sır insanın hazinesidir, esiridir, verirsen sen onun esiri olursun.

Abi sizin önemli ne sırrınız olabilir, ikiniz de sanatçısınız? Zaman gitar çalar, sen keman... Memleketi mi idare ediyorsunuz?

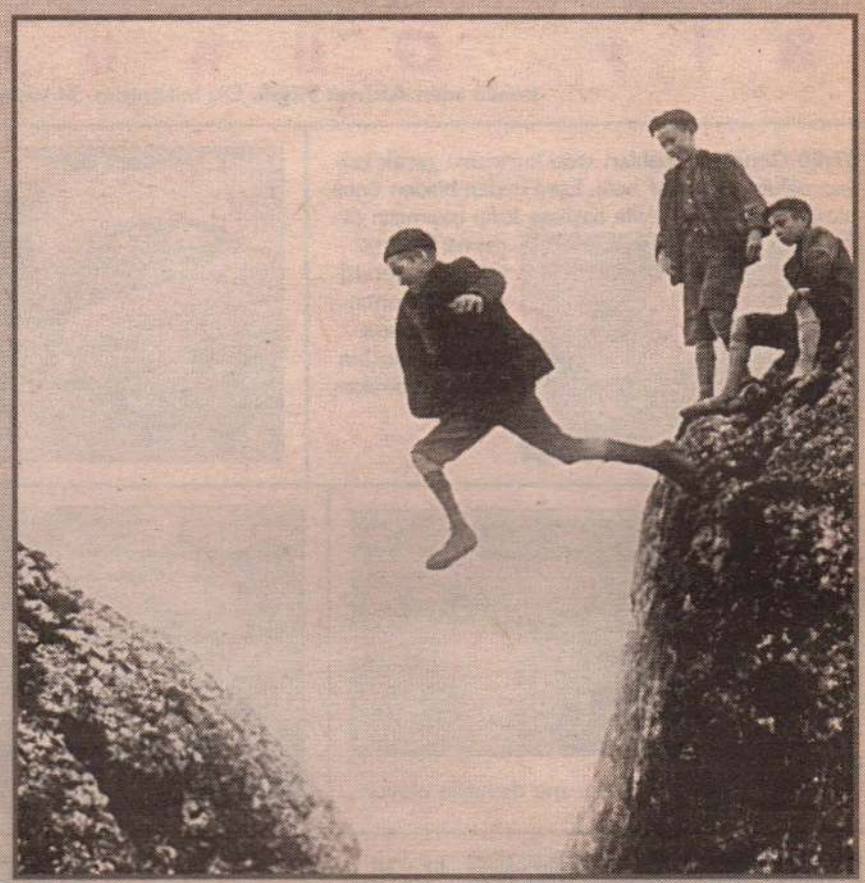
Y - Olabilir, her insan dopdoludur, insan bir kitaptır sen onun gidişini değiştiremezsin.

Bu gece ben kafayı yemezsem iyi, sonra birlikte çilingir sofrası kurup daha uzun sohbetleyeceğiz. Bu gece, ya sizin kafalar çok iyi, ya benim kafam boş.

Y - Bir kitabı bir kere okuyarak anlayamazsınız.

Zaman - Ben kalktım, şu çiçekleri satmam lazım, otel parası...

Yaa, işte yaşamın gerçeğine döndük, hadi kalkalım abidesiz

Suç, insanın kendine verdiği cezaların ilkidir. Ve maruz kaldığı hiçbir ceza insanın kendine verebileceklerinden daha şiddetli değildir.

Oyun Yaşı Ölünce Geçer

HAKAN GÜNDAY

Devletin halkın sırtında rodeo yaptığı Kolombiya'nın en garip çocuğu olan Deidre 15 yaşındaydı ve kokain beyazı dişleri vardı. Bogota'nın dolunayda cehennemine dönüştüğü gecelerden birinde, o dişler ölü bir tavuğu ısırdı. Tuanda Meydanı'ndaki mermer malikânenin şarap mahzenindeki Deidre ağzındaki eti kaç kez çiğnediğini saydı. Dişleri parçalandı, damağı rendeledi. Deidre oyalanıyordu, sahip olduğu tek oyuncakı yani yemeğiyle oynuyordu. Çünkü cezalıydı. Annesinin, mahzenin ağır kapısını dışarıdan kilitlemek de dediği gibi Deidre küçük bir şeytandı. Oysa sadece sigara içerken yakalanmıştı. Betrava tütününün dumanını küçük burun deliklerinden çıkartırken annesi odasının kapısını açmış ve Deidre'yi kayan bir yıldız benzeyen sağ eliyle tokatlamıştı. Deidre ters yüz edilmiş bir çocuktu. Bu yüzden göz yaşları içine akmış, ağladığını ise bugüne kadar gören olmamıştı. Ancak Deidre de bu kadar şarabı bir arada hiç görmemişti. Böcek sesi çıkaran floresanın tozlu ışığında, duvarları kaplayan raflarda mantarları kendisine doğultulmuş yüzlerce şişeye, kurşuna dizilecek bir hain gibi baktı. Yerin altındaki Deidre dağcı çakısını çıkardı pantolonunun cebinden. İçindeki tirbuşonu çekti ve gözgöze geldiği ilk şişenin boynundan tutup kafasını ko-

pardı. O an hiçbir çocuk onun kadar susamamıştı. Şişe hafifleyince yavaşça yere bıraktı. Bir şişe daha yakaladı ve sapladı ağzına. Kör gibi içiyordu. Eli yine hafifledi ve şişeyi bıraktı yere. İki şişe arasında iki metre vardı. İçi et artığıyla dolu tabağa sol ayağıyla bir tekme attı. Kolombiya Son Dünya Kupası'ndan erken elenmişti ama o gece Deidre iki cam direğin arasından akşam yemeğini geçirmeyi başarak kadar iyi oynuyordu. Mahzendeki şaraplar üç saat daha yıllanmışlardı ki ceviz kapı açıldı ve annesi yerde yatan çocuğunun ağzında sarı bir çamur gördü. Deidre'nin bilinci, mantarını açtığı yedi ama içtiği altı şişe şaraptan sonra kaybolmuş ve nefes borusu kustuklarıyla dolmuştu. Annesi, Fafola Caddesi'nde oğlunun bir gondola benzeyen tabutunun arkasında yürürken, siyah eşarbindan taşmış saçlarıyla oynuyordu. Deidre'nin-se oyun yaşı geçeli iki gün olmuştu.

Suç, insanın kendine verdiği cezaların ilkidir. Ve maruz kaldığı hiçbir ceza insanın kendine verebileceklerinden daha şiddetli değildir. "Bir çocuk olarak yaşar, ölünce de büyürüm," diyenlerse cezaların en ağırını seçmiş olanlardır. Sokakta tanınması en kolay olanlar deliler ve onlardır. □

B i r G ü n ü n H i k a y e s i

Benim adım **Ahmet Kığılı**. Diş hekimiyim. 34 yaşıdayım. Confi-dent'de çalışıyorum. Bir günüm şöyle geçiyor.

07:00 Genelde sabahları saati kurmama gerek kalmaz oğlum uyandırır beni. Eşim evden bizden önce çıktığı için oğlumla evde başbaşa kalıp başımızın çaresine bakarız. Oğlumun servisi gelmeden onun hazırlanmasına yardımcı olurum ve evden birlikte çıkarız.

08:30 Arabada hareketli müzikler dinleyip güne adapte olmaya çalışırım. Şanslı günümdeysem otoparka para vermem, nitekim bu günde böyle oldu. Bazen çantamı arabada unutup arabaya tekrar döndüğüm zamanlarda olur.

09:00 Bakın bu kısım çok önemli ayağımıza galoş giyinmediğimiz zaman içeriye alınmıyoruz. Gördüğünüz üzere galoşumu giyiniyorum.

09:03 Sekreterimden bu günkü hastaların periyotları hakkında bilgileri alırım. Bu gün bir ameliyat da varmış. Diş te ameliyat olur mu demeyin oluyor.

09:30 Üzerimi değiştirdikten sonra hemen toplantı odasına geçiyorum. Rutin günlük toplantımızı yapıyoruz ve hastalarımızın durumları üzerine konuşuyoruz. Toplantı sırasında çayımı içmeyi unuturum ve soğuduğu için ikinci bir çay hemen arkasından gelir.

10:00 Okullardan gelen çocuklara dişle ilgili eğitim veriyoruz. Burası büyük bir klinik ve üst katlarda doktor arkadaşlarım diğer hastalarla ilgileniyorlar.

11:30 Çene kemiği ile ilgili önemli bir ameliyat... Hasta aneztesi altında olduğu için hiç bir acı hissetmiyor.

13:00 Yorucu bir ameliyattan sonra yemeği hakkettik.. Biz daha yemek hazırlanmadan masada ki yerimizi alırsız ve çocuklar gibi yemeği gelmesini sabırsızlıkla bekleriz.

13:20 Biz yemeklerimizi yerken öğleden sonra randevusu olan hastalar gelmiştir bile.

14:00 Burada her doktorun uzmanlığı farklıdır ve bir hastanın dişine müdahale yapılmadan önce diğer doktor arkadaşlarla birlikte karar veririz.

15:00 Alt katımızdaki laboratuardaki diş teknikerimizle birlikte yapılacak kaplama dişin rengine karar veririz.

16:30 Bazen tedavilerde ışın kullanmakta gerekiyor ve ışın tabancasını tutan hastanın oğlu da olabiliyor.

17:00 Fırsat bulduğum zamanlarda en üst katta kestirmeye çalışırım. Burası doktorlar arasında en paylaşılamayan odadır. Çoğu kez bu doktorların baskını ile uyukum yarıda kesilebiliyor. -Yaa iki dakika uyutmuyorlar adamı. Evde oğlum burada doktorlar..

18:00 Bu kliniğimizin önemli odalarından biridir. Buurada dişçi koltuğu yoktur. Burada engelli hastalarımızın konumlarına göre dizayn edilmiştir. Çok para harcadık çooookk.

19:00 Gününün sonunda asistanlarla birlikte günün değerlendirmesini yaparız. Esprilerimi çok sevdikleri için onları güldürmekte zorlanmam.

20:00 Akşamları evde eşim karşılar beni. Kapı açılır açılmaz burnuma gelen yemek kokularını takip ederek mutfığa giderim. Ayaklarım otomatige bağlanmış gibi rotayı bilirler kendi kendilerine giderler.

21:00 Karnım doyduktan sonra kendimi kanepeye atarım. O kanepede sadece bana aittir. Oğlum da her zamanki yerini alır ve televizyon izleriz. Kumada devamlı bendedir.

22:00 Genelde televizyonun karşısında sızıp kalırım ve eşimin kaldırması ile yatağıma geçerim. Yatağıma geçtikten sonra kazanacağım paralarla alacağım evin hayalini kurarak uyumama devam ederim.

Kürtçe'de Türk Edebiyatı!

MUHSİN KIZILKAYA

Kürt edebiyatı bir sürgün edebiyatıdır. Kendi yurdunda doğmamış. Tam tersine, kendi yurdundan uzakta, daha geniş özgürlük ortamlarında, yazarların daha rahat yazabildiği, dışarıdan içeriye daha soğuk, daha hüznü, daha kederli, daha politik bakabildikleri yerlerde şekillenmiş.

Kürt edebiyatı aynı zamanda politik bir edebiyattır. Yazarlık mesleğine soyunmuş olan birçok yazar, politik bir gelenekten, siyasetin katı kurallarının ege-men olduğu bir siyasal atmosferden geli-yor; bu siyasal atmosferde büyümüş, bu politik bilinçle yoğrulmuşlar. Dolayısıyla edebiyatı, çok yakın zamana kadar, kendi politik görüşlerinin, siyasal tavır-larının ifade aracı olarak görmüş-ler. Hemen hemen hepsi, Mark-sist gelenekle büyümüş. Hemen hemen hepsinin, çok yakın zama-na kadar bir siyasal örgütü var. Edebiyatı, uzun yıllar bu siyasal örgütlerin içinde verdikleri müca-delenin, kurtuluş için geliştirilen reçetelerin daha yalın veya dolay-lı ifadesidir bunlara göre. Top-lumcu gerçekçi edebiyat anlayışı, bütün yaratıcıların ortak anlayışı-dır. Edebiyat, toplumun ve ona önderlik yapan kadroların hizme-tinde bir silahtır. Hem de güçlü bir silah... Bu silahı en yalın, en doğru, en etkili kullanan, kendi politik görüşlerini de o derece yalın, doğru ve etkili kullanmış demektir.

1970'li yılların ikinci yarısı, ba-sılı mefkute alanında Kürtçe'nin altın yıllarıdır. Onlarca fraksiyona ayrılmış olan Kürt siyasal hare-ketlerinin hemen hemen hepsinin birer yayın organı var. Bu gazete, dergi ve broşürlerin çoğu Türk-çe'dir. Ancak hemen hemen her yayın organı, birkaç sayfasını Kürtçe'ye ayırır. Bu Kürtçe yazı-lar da siyasal içerikli denemeler, makalelerdir. Bu Kürtçe sayfalar-da bile kimse edebiyatın asıl işle-vini tartışmamakta; edebiyat, bu dergilerin sayfaları arasına sıkış-mış olan birkaç fıkra, ata sözü, mani ve türküden ibarettir. Ciddi anlamda bir edebi çalışma için, 1990'lı yılların başına kadar beklememiz gerekecek.

Bu dergilerin bazılarında, zaman za-man Cegerxwin'in Kürtçe şiirleri de yayınlanıyordu. Bu dönemde, Kürtçe şiir yazan şairler bir anda çoğalmaya başladı. Bir süre sonra Kürtçe şiirlerin yanında, Türkçe'den Kürtçe'ye yapılan şiir çeviri-leri göze çarptı. **Özgürlük Yolu** adıyla yayınlanan aylık siyasal bir dergide, kendi namına ilk olarak **Nazım Hikmet**'in **"Taranta Babuya Mektuplar"** şiiri-nin Kürtçe çevirisi gördüm. Daha sonra Nazım'ı **Orhan Veli** izlemeye başladı ve hemen arkasından **Ahmed Arif**'in **"Otuz Üç Kurşun"** şiiri... Bu çevirileri o zamanlar, zaman zaman kendi adıyla, zaman zaman da müstear adlarla **Kemal Burkay** yapıyordu.

12 Eylül darbesinden sonra bu dergi-

leri çıkaranlardan canını kurtarabilenler yurt dışına kaçtı. 1980-90 arası, hem yurt içinde, hem yurt dışında on yıllık bir kuluçka dönemidir. Herkes yaptıklarıyla hesaplaştı, saflar belirlendi, ayrılıklar ya-şandı, edebiyatla uğraşanlar kendilerini edebi uğraşa verdi, politikada karar kı-lanlar da siyasal mücadeleyi sürdürdü. 1990'dan sonra da, sürgünde mayalanmış olan edebi uğraş, modern anlamda ilk örneklerini vermeye başladı. **Mehmed Uzun**'la başlayan modern roman, **He-senê Metê**, **Firat Cewerî**, **Fewaz Hûsen** gibi isimlerle başlayan modern öykünün örnekleri su yüzüne çıktı.

İşte bu dönem çok yoğun bir çeviri

eksiksiz buluşmuş oldu.

Önemli şiirleri Kürtçe ile buluşmuş olan Türkçe'nin ikinci şairi **Murathan Mungan**'dır. Özellikle **"Sahtiyan"** ve **"Omayra"** kitaplarından sonra Mun-gan, birçok Kürtçe çevirmenin iştahını kabartmış olan bir şairdir. Onun şiirle-rinde Kürtçe düşünülmüş izlenimini ve-ren birçok dize vardır. Bu işe Türk-çe'den Kürtçe'ye, Kürtçe'den Türkçe'ye çeviriler yapan **Ruken Bağdu Keskin** talip oldu. Bütün şiirlerinden yaptığı seç-meyi, **"Li Rojhelatê Dilê Min"** (**Kal-bimin Doğusunda**) adıyla, 1995 yılında çevirdi ve kitap aynı yıl **Metis yayınları** arasında çıktı.

1999 yılında **Aziz Nesin**'in **"Fil Hamdi"** adlı hikaye kitabı, **Mustafa Aydoğan**'ın çevirisiyle, **"Fil Hemdi"** adıyla, İstanbul'da **Doz Yayınları** ara-sında çıktı. Yine aynı yıl, Avesta Yayınları bu kez bir başka Diyarbakır doğumlu Er-meni asıllı yazarın, **Mıgırdiç Margos-yan**'ın **"Gavur Mahallesi"** adlı kitabını, **Ruken Bağdu Keskin**'in çevirisiyle, **"Li Ba Me, Li Wan Deran"** (**Bizim Or-da, Oralarda**) adıyla çıkardı.

2002 yılında, Türk edebiyatının en önemli yazarlarından biri olan **Orhan Pamuk**, ilk defa Kürtçe ile buluştu. Ya-ratıcılık sorunlarını irdeleyen, hem tarih-sel, hem de polisiye bir öykü olan, post modern teknikle yazılmış **Orhan Pamuk**'un en çaplı eserlerinden biri olan **"Benim Adım Kırmızı"** adlı romanı, kimilerinin dil bile saymadığı Kürtçe'ye çevrildi. **Mustafa Aydoğan**'ın uzun yıllara dayanan çalışması, **"Navê Min Sore"** (**Benim Adım Kırmızı**) adıyla aynı anda hem İstan-bul'da, hem de Stockholm'de okurla buluştu.

Kuşkusuz bu listenin dışında bıraktıklarım da vardır. Adını an-dığım kitaplar, bugün hemen he-men her kitapçıda bulunabilecek kitaplardır. Çeviriyi meslek edin-miş olan Kürtçe çevirmenler, şu anda çeviri işine daha da ağırlık vermiş durumda. Yakın bir za-manda, kardeş halkın edebiyatı-nın başka örnekleriyle de karşıla-sacağız. Bu listenin şimdilik kısır görülmeginin bir nedeni de, Kürtçe okurun tümünün aynı za-manda Türkçe bilmesidir.

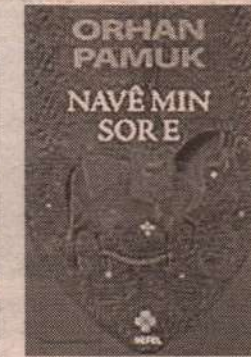
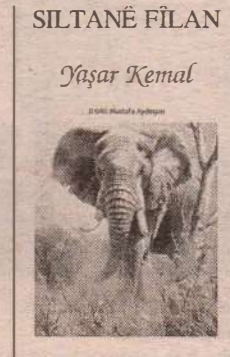
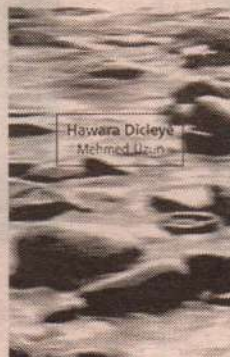
Bir de şunu eklemekte yarar var; sağda solda bir **"Türkiye edebiyatı"** lafı dolaşır zaman zaman. Kürt olup da Türkçe ürünler veren yazarları nereye koymayı bilemediğimizdendir bu kavrama başvurmamız. Kürt edebiyatının önemli eserleri şimdi Türkçe ile buluşuyor, eğer gün gelir de, Türk edebiyatının önemli eserlerinin tümü Kürtçe ile buluşursa, Türkçe okurun Kürtçe'den yapılmış çevirilere gösterdiği ilginin bir benzerini,

Türkçe'den Kürtçe'ye çevrilmiş Türk edebiyatının ürünlerine Kürtler de ben-zer bir ilgiyi gösterirlerse, yani iki dil ara-sında atılmış olan uzak ve yakın köprüle-rin tümü yeniden onarılsa, yani Kürt-çe'nin de bir dil olduğu, edebiyatının ya-pılabildiği, başka dillere çevrildiği, başka dillerden çevirilerin yapıldığı anlayışı top-lumun her yerine yerleşirse, yani başta devlet olmak üzere, Kürtçe'ye uzak du-ran toplumsal kesimler o dilin kardeşli-ğini önyargısız kabul ederse, işte o za-man **"Türkiye Edebiyatı"**ndan söz edebi-liriz.

O gün gelmeyinceye kadar Türkçe yazılan her ürün Türk edebiyatının, Kürtçe yazılmış her ürün de Kürt edebi-yatının ürünü sayılacak.■

Şunu eklemekte yarar var; sağda solda bir "Türkiye edebiyatı" lafı dolaşır zaman zaman. Kürt olup da Türkçe ürünler veren yazarları nereye koymayı bilemediğimizdendir bu kavrama başvurmamız.

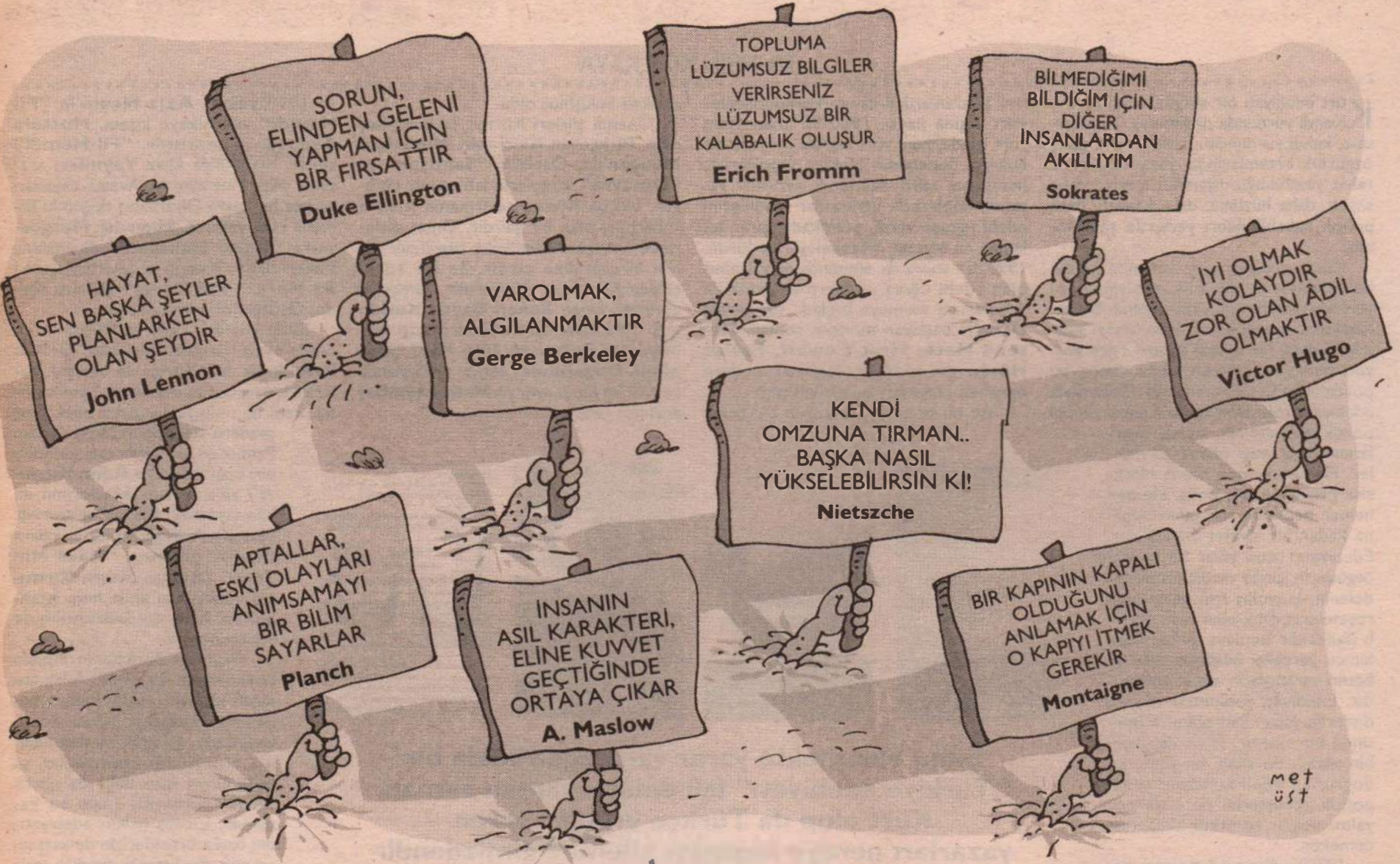
dönemidir aynı zamanda. Özellikle İs-veç'te, devletin de desteğiyle dünya edebiyatının klasiklerinden örnekler Kürt-çe'ye çevrildi. **Dostoyevski**, **Tolstoy**, **Çehov**, **Gogol**, **Balzac**, **Flaubert**, **Victor Hugo**'nun kitaplarının da içinde bulunduğu birçok önemli klasik, **Hesenê Metê**, **Hazım Kılıç**, **Firat Cewerî** gibi çevirmenlerin eliyle Kürtçe ile buluştu. Bu çevirilerin hemen hemen çoğu batı dillerinden yapıldı.

Yurt içinde, **Ahmed Arif**'in **"Hasre-tinden Prangalar Eskittim"** adlı şiir kitabı, 1992 yılında **Felat Dilgeş**'in çevirisiyle, **"Qeydan Kevinkir Min ji Hes-reta Te"** adıyla İstanbul'da **Koral Ya-yınları** arasında çıktı. **Kemal Burkay**'ın daha önce sadece **"Otuz Üç Kurşun"** şi-irini çevirdiği **Ahmed Arif**'in bütün şiirle-ri böylece, sesini aldı. Kürtçe ile ilk defa

1996 yılında, Diyarbakırlı öykücü **Su-zan Samancı**'nin Türkçesi daha önce **Can Yayınları** arasında çıkmış olan **"Reçine Kokuyordu Helin"** adlı ki-tabı, **Songül Keskin**'in çevirisiyle, **"Baja-rê Mirinê"** (**Ölüm Şehri**) adıyla **Avesta Yayınları**'ndan çıktı. Konularını Diyarbakır'dan seçen Samancı'nın ana di-li, böylece aslına rücu etmiş oldu.

Yaşar Kemal, uzun süreden beri Kürtçe çevirmenlerin üstünde çalıştığı bir yazardır. 1998 yılında, **"Filler Sul-tanı"** adlı kitabı, **Mustafa Aydoğan**'ın çevirisiyle, Stockholm'de **"Siltanê Fi-lan"** adıyla Kürtçe'ye çevrildi. Yine aynı yıl, yazarın **"Höyükteki Nar Ağacı"** adlı kitabı, **Firat Cewerî**'nin çevirisiyle, **"Dara Hinarê"** adıyla yine Stock-holm'de **Nudem Yayınları** arasında ya-

Patasöz Tarlası

Haticeye Değil Neticeye Bakalım

MENEKŞE TANIR

Hayatında yazdığın ilk mektup kimeydi?

İlkokulda, ikinci sınıftayken aşık olduğum kıza. Ama öyle cebine koymaca falan değil. Yaz gelip de okullar tatil olduğunda, Van'dan İzmir'e, anneannemin yanına gittik. Ben de kıza hava atacağım ya... "Buralar şöyle güzel, böyle güzel..." diye bir mektup döşenmişim. Bütün bunları hatırlıyorum da, kızın adı neydi, onu unuttum... Yalnız Hatice değildi, o kesin.

Peki en son kime mektup yazdın?

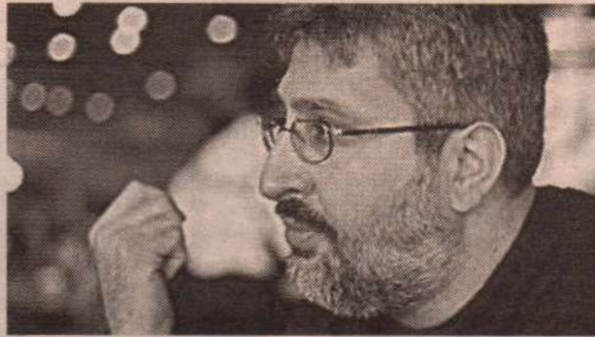
Artık mektup yazılmıyor ki... Herkes birbirine mesaj atıyor. Bizim çocukluğumuzda 'iadeli taahhüt' diye bir laf vardı. Şimdi hayat SMS'li oldu. En son birkaç dakika önce kızımı bir mesaj attım, "buzluktaki tavuğu çıkar" diye...

Bundan sonraki kitap kime yazılacak?

Neticeye herhalde... Çünkü herkes ona bakmayı seviyor. Irak Savaşı'nı bile o gözle izliyor. Arkadaşlarım arasında kitabımı "Oğlum, Hatice kerhaneye düştü" gibi zarif bir espirole karşılayanlar bile oldu.

Haftada 9, bilemediniz 10-12 maç oynanıyor. Oysa piyasada bir yığın futbol yazarı var. Bu kadarı fazla değil mi?

Bu sorudan, sizin "maç başına bir yazar, milletin neyine yetmez" gibi bir fikirde olduğunuzu çıkarıyorum. Aslında bir sadeleştirme olsa hiç fena olmaz ama bir de şu var: Haftada en fazla 3-4 yeni film vizyona giriyor ama gazetelerin başyazarlarından, eklerdeki alışveriş cadılarına kadar herkes gittiği filmleri yazıyor. Zaten siyasi konularda yazmasını beklediğimiz yorumcular da bugünlerde ya film yazıyorlar ya futbol maçı. Te-

levizyondaki tartışmalar da Telegol programından farksız. **İdeal spor yazarının tarifini yapar mısın?**

Muhterem bir gazetecinin oğlu, beş yılda üç özel lise gezip dolaştıktan sonra diplomasına kavuşur. Üniversiteyi kazanması söz konusu bile olmadığı için, babası onu alır, kulağından tuttuğu gibi çalıştığı gazetesinin spor servisine bırakır. Servis şefine de "Eti senin, kemiği benim" diye talimat verir. Oğlan, bir yıl içinde telefonla maç yazısı almayı, ajanstan gelen haberleri kısaltıp toparlayıp sayfaya koymayı, resimaltı yazmayı, üç kelime konuşan bir futbolcuyu sanki bir sayfa konuşmuş gibi manşete çıkarmayı öğrenir. Ertesi yıl da köşe yazarı olur. O kadar yetenekli değilse, sırasını bekler, on sene sonra servisin müdürü olur. Spor yazarlığı, bu örnekten de anlaşılacağı üzere, Türkçeyi 300 kelimeyle konuşan bir 'hayta'nın, hayatta 'otorite' olarak hüsnü kabul göreceği tek alandır.

Kitap içine sindi mi?

Genel olarak evet. Ama bazı yazılara eklediğim 'Bugünden Bakınca' notları belki daha fazla sayıda ve daha ayrıntılı olabilirdi.

Türkiye'de futbol kitapları satmaz deniyor ama duyduğumuza göre seninki iyi satıyormuş...

Valla, adında erotik bir çağrışım var, kapağına da çıplak erkek fotoğrafı koyduk. Millet 'Kaymak Tabacı' gibi bir şey zannediyor herhalde... [7]

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Dokunuşlar

Düş

*Belki de denizin düşü
Bir havuz olabilmektir
Oynamaktır geceleri
Kırmızı balıklarıyla*

Yeni Zamanlar

*Sokaklar ses zengini
Kemancı
Ya kör ya yoksul*

.....
GÜNGÖR TEKÇE

İstanbul'da, hemen hemen bütün otobüs duraklarında bilet satan bir seyyar satıcıya rastlanıyordu daha düne kadar. Ama şimdi birçoğu yok. Nedeni ise, İETT'nin otobüslere taktığı ve sahte biletleri tanıyan elektronik cihaz.

"Acaba sahte bilet satan seyyar satıcılar şu anda ne yapıyorlar?" sorusuna cevap bulmak için araştırma yaptığımızda, kendimizi "sahte" bir dünyanın içinde bulduk. Sahte para, sahte bilet, sahte kimlik, sahte pasaport derken, büyük bir dosya çıktı ortaya.

FERZENDE KAYA

M.Ü. 46 yaşında bir emlakçı. Emlakçılıktan önce kalpazanlık yapmış. Bundan dolayı sabıkası bile var. Şimdi tövbe ettiğini söylüyor. İşte eski bir kalpazanın ağzından sahte para dünyası...

- Atıyorsun Kimyasala 1 Doları, Tak Siliniyor Yazılar - Sonra Bas Üstüne 100 Doları

Sizi tanıyabilir miyiz?

- 46 yaşındayım. Erzurumluym, emlakçılık yapıyorum.

Cezaevinde kalmışsınız...

- Haliyle birtakım işlere karıştık ve bazı yıllarımız mapusta geçti, doğrudur.

Kalpazanlık yapmışsınız...

- Geride kaldı hepsi, şimdi yapmıyorum artık. Bir dönem öyle bir hata ettik.

Nasıl girdiniz o işe?

- Arkadaşlarla. On beş yıl önce İstanbul'a geldim. Asıl mesleğim marangozluk. Bazen iş buluyordum, bazen bulamıyordum. İşsiz olduğum bir zaman, bir hemşerim girmemi istedi. O işi yapıyormuş. Ben de şeytana uydum, başladım.

Ne yaptınız, bir işe başlamak gibi miydi?

- Ben ilk başta bir şey bilmiyordum. Bana biraz para verdiler ve bunlar sahte, ama gerçeğinden hiç fark etmiyor. İstedigin kadar kullan dediler. Galiba denemek istediler. Ben de o gün ilk olarak minibüste kullandım.

Hangi yıldır?

- Galiba 1990 ya da 1991.

Minibüsçü yuttu mu parayı?

- 1 milyon vermiştim. Aldı yukarı kaldırdı ve cebine koydu. Para üstünü verdi. Ben çok heyecanlandım ve iki durak sonra indim.

Niye?

- Şöyle düşündüm. Adam belki yolda çıkarır kontrol eder. Acemiyiz ya. Bir de para üstünü aldım, sahte olmayan paralar. Nasıl olsa artık param da vardı, başka bir minibüse daha rahat bindim ve eve gittim.

Sonra ne yaptınız?

- Ertesi gün bakkala olan borcumu kapatmayı düşündüm. Sonra düşündüm, olmaz dedim bu adam tanıdık, tanıdıklara hiç sahte para vermedim. Mahallenin dışına yeni bir market kurulmuştu. Oraya gittim, bayağı bir alışveriş yaptım. Parayı orda da aldılar. Eşyaları bakkaldan gizli eve götürdüm, gittim artan parayı da bakkala verdim.

İşi sevdiniz mi?

- O zamana kadar hiçbir şey yapmamıştım. Daha sonra o arkadaşla buluştuk. Bana beraber çalışmak istediğini

söyledi. Kabul ettim.

Ne yaptınız?

- O biraz para almıştı. Biraz dediğim bayağı vardı. Beyaz eşya alalım dedi spotçulardan. Bizi tanımayan semtlere gidip beyaz eşya alıp, sonra da başka semtlerde satıp paraya çevirecektik. Ben bir iki denedim olmadı. Adamlar kılandı benden. Sonra o arkadaşın yanında gittim. Baktım bu pırl pırl. Elbiselerini değiştirmiş. Elinde bir çanta var. Sanırsın esnaf. Gittik bir spotçuya. Ben de yanında hamalı gibi duruyorum. Dedi ki şu, şu, şu ne kadar? Adam şu kadar dedi. İyi dedi, oğlum evleniyor da, ona alacağım, fazla zamanım yok. Hemen bir araba getirsin arkadaş, siz de eşyaları hazırlayın. Çaylar geldi, ikramlar yapıyorlar. Eşyaları aldık. Adam hiç bakmadı bile, o kadar güveniyor yani. Sonra da bir depoya koyduk. Dedi ki hemen satarsak iz bırakırız. Bir ay sonra parça parça sattık. İyi bir para aldım.

Para başka nasıl harcanıyordu?

- Ben pek bilmiyorum ama galiba eroin işlerinde çok sahte para gidiyor. Adam 100 bin dolarlık iş yapıyor, araya 10 bin dolar sahte karıştırıyor. Öyle elden ele dolaşıyor ve azalıyor. Yani herkes bir şekilde alıyor kazığı.

Peki arkadaşınız parayı nereden almıştı?

- Bana bir arkadaşından aldığını söyledi. Ama sonra anladım, kendileri basmış.

Nerde basmışlar?

- Çağaloğlu'nda bir matbaada.

Siz hiç basım işi yaptınız mı?

- Ben yapmadım. Ama gördüm.

Nasıl oluyor?

- En önemlisi kağıdı bulmak. Kağıt bulundu mu gerisi kolay. Herhangi bir şeyi, basmak gibi basılıyor.

Kağıt nereden bulunuyor?

- Kağıt getiren adamlar var. Onlar para basma işine karışıyorlar. Sadece kağıt satıyorlar. Zaten o işten çok para kazanıyorlar. Avrupa'dan getiriyorlar. Almanya'dan falan. Para kağıdı çok önemli çünkü.

Baskı nasıl yapılıyor?

- Paranın kalıbı hazırlanıyor. Sonra da para kağıdına basılıyor. Bu işin değişik yolları var. Herkes iyi yapamıyor. Bazıları çok kötü yapıyor, bazıları aynısını yapıyor. Aynısını yapanları bulamıyorlar zaten.

İlginç bir anın var mı?

- En çok Amerika doları basılıyor. Çünkü bizim paramızdan daha kıymetli. Ben işin içine girdiğimde herkes 1 doların

100 dolara çevrilmesinden söz ediyordu. Ama kimse inanmıyordu. Ben de ilk olarak duyduğumda inanmadım. Yani bana mantıksız falan geldi. Sonra baktım yapıyorlar.

Nasıl yapıyorlar?

- Bir defa işin eğer buysa, sen de araştırmasını yapıyorsun, bu konuda okuyorsun, bir takım uzmanlardan yardım istiyorsun. Çünkü devlet de çalışıyor. Polis her basılan parayı bir vakit sonra buluyor. Onun için hep yeni şeyler yapıyorlar. Onların kafası çok çalışıyor. Bütün paraların üzerindeki işaretleri, yazıları, paranın büyüklüğünü biliyorlar. 100 dolar ile 1 doların büyüklüğü aynı. Mardin'li bir adam vardı bu konularda uzman. Yusuf isminde. Şimdi yurtdışında hapistedir. Onun adamları var. Üniversite falan bitirmiş kişiler. Onlar bir boya getirmiş, parayı atıyorsun tak, bütün boya siliniyor. Ama kağıtta sağlam kalıyor. Sonra bas üstüne 100 doları.

Neyle basılıyor?

- Renkli fotokopiyle. O zaman sahte de olmuyor, gerçek oluyor.

Siz yaptınız mı?

- Ben yapmadım, ama yanımda yaptılar.

Neden yapmadınız?

- Yapmak kolay. Ama o kimyasal boyayı bulmak zor. Onu bulan herkes yaptı zaten.

Sonra nasıl ortaya çıktı bu?

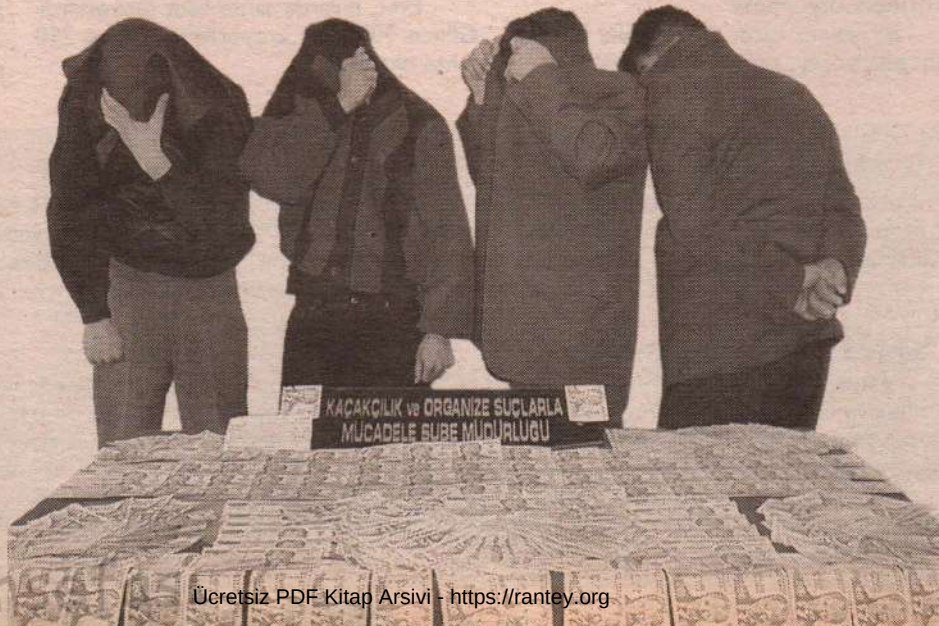
- Boyayı getiren şebekeyi yakaladılar. İçeri attılar. Ondaki kimse o kimyasalı getiremedi. Yoksa başka şekilde anlaşılıyor, sahte olmuyor ki.

Peki siz nasıl içeri düştünüz?

- Evde para kalmış. Benim çocuğum var bir tane 23 yaşında. O götürmüş çiçekçiye, sevgilisini ne bir şey için çiçek alacak. Almış, vermiş parayı. Çiçekçi de birisine vermiş. Onun üzerinde makinayla yakalamışlar. Nerden aldır falan derken çiçekçiye, çiçekçi nereden aldın, benim çocuğa, ordan da bana. Bir yerden aldım dedim inanmadılar, evde başka da bulunca yakaladılar.

Ne kadar kaldınız içeride?

- 3.5 yıl kaldım, aklı beraber çıktım. Allah razı olsun, affı çıkaranlardan. Şimdi ki aklım olsa o işlere hiç karışmazdım.

Kalpazanlık Nedir?

Madeni ve kağıt paraların taklit edilmesi veya değerini yükseltmek amacıyla gerçek paralar üzerinde değişiklik yapılması. 19. yüzyılın ilk yarısında başlayan banknotlarda sahtecilik girişimleri, günümüzde teknolojik yenilikler sonucu gün geçtikçe artıyor. Özellikle baskı ve renkli fotokopi makineleri ile scanner'lerin bu amaçla kullanımı, kalpazanların işini oldukça kolaylaştırıyor. Globalleşme kalpazanların da yararlandıkları bir şey. Dünya genelindeki birçok kalpazan çetesi birbiriyle bağlantılı çalışıyor. Kalpazan çetelerinin yegane para aklama alanı ise uyuşturucu pazarı olarak biliniyor.

Cezası Nedir?

Kalpazanlık, Türk Ceza Kanunu'nun 316-331'nci maddelerinde yer alıyor. Bu kanuna göre kalpazanlık suçu; 3 yıldan 12 yıla kadar hapis ve ağır para cezası ile cezalandırılıyor. Ayrıca, aynı kanunun 531'inci maddesi; bilmeden sahte banknot alanların 3 gün içinde bunları ilgili makamlara bildirmelerini zorunlu kılıyor.

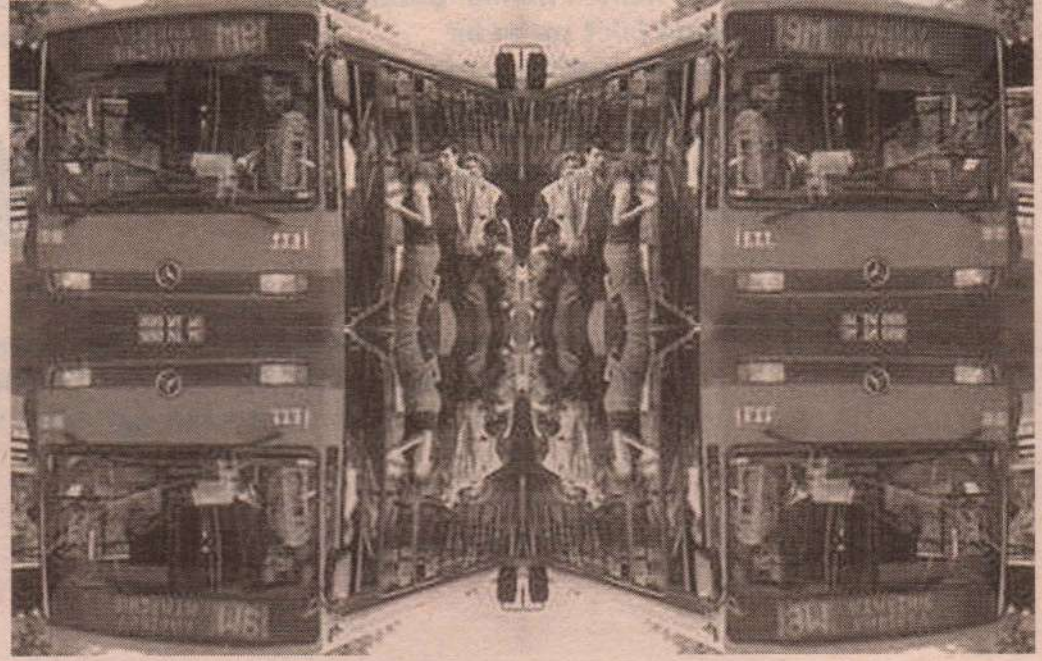
Devletlere Karşı Kalpazanlar

Her devletin kalpazanlarla başı beladadır. Özellikle işin içine "derin devlet"ler ve istihbarat örgütleri girdiğinde, bu sorun başedilemez bir hal alır. Devlet yetkilileri, paralarının kopyalanmaması için sürekli yeni arayışlara giriyor, kalpazanlarda kopya yöntemleri için araştırmalarını sürdürüyor. Şu ana kadar kağıt para tedbir olarak konulmuş, ama kopyalanmış yöntemler şunlar: Türkiye'deki banknotlarda kullanılan emniyet özellikleri üç ana gruba ayrılıyor. a. Banknot kağıdında. b. Banknot mürekkeplerinde. c. Banknotun baskı aşamasında kullanılan emniyet özellikleri. Para kağıdının aynı elde edildiği için, kağıt üzerinde ekstradan emniyet yöntemlerine gidildi. Örneğin filigran denilen üç boyutlu, emniyet şeridi ve renkli elyaflar gibi. Şu ana kadar filigran ve emniyet şeridi taklit edilebildi.

Türkiye'deki En Büyük Olay

Türkiye, kalpazanlar açısından tam bir cennet. Birçok Ortadoğu ülkesine göre, teknolojik olarak ileri de olmasının avantajlarını kullanıyor kalpazanlar. Şu ana kadar yakalanan en büyük kalpazan çetesi, CIA'yı bile hayrete düşürecek işler yapmıştı. İstanbul polisinin 5 Aralık 1997 tarihinde yaptığı bir operasyon sonucu sahte 5 milyon dolar basan bir kalpazan çetesini yakalanmıştı. 7 kişiyle birlikte toplam 1 milyon 318 bin 500 adet sahte doların ele geçirildiği operasyonda, ABD'nin 'Gerçeğinden ayırt edilemez ve basılamaz' diyerek piyasaya sürdüğü yeni 100 dolarların da basıldığı görülmüştü. Mali Şube'ye giderek paraları inceleyen CIA görevlileri, paranın ilk defa kopyalandığını belirtmişlerdi. Sahte para makinelerinin ayırt edemediği dolarları, Japonya'da üretilen bir makinenin ayırt edebildiği açıklanmıştı.

Z.A., 26 yaşında bir seyyar satıcı. Diyarbakır'dan İstanbul'a gelip, iş bulamadığı için sahte İETT bileti satmaya başlamış. Otobüslere, biletleri tanıyan elektronik cihazlar takılınca işsiz kalmış, şimdi "nohutlu pilav" satıyor. Bize sahte bilet dünyasının iç yüzünü anlattı.

Alet Çıktı Bilet İşi Yattı

Kaç yıl bilet sattın?

- 4 - 5 yıl sattım, herkes satıyordu.

Sen nasıl başladın?

- İş arıyordum, o işi buldum.

İstanbul'a ne zaman geldin?

- 1995 yılında geldim.

Başka ne işler yaptın?

- Lokantalarda çalıştım, bulaşıklık yaptım.

13 saat çalışıyordum, ancak karnımı doyuruyordum. Bir de tabak kırınca dayak atıyorlardı, kızıyorlardı. Ben de çıktım oradan.

Bilet işine nasıl başladın?

- Ev arkadaşım o işi yapıyor. Mardinlilerin çoğu yapıyordu. Bana dedi, istersen sen de al sat, karlı bir iş. Ben de başladım.

Kimden alıyordun?

- Bir abimiz vardı, o her hafta hepimiz için getiriyordu, parayı alıp veriyordu.

Nerde, nasıl basıldığını biliyor muydun?

- Yok bilmiyordum, ama duyuyordum, Topkapı'da matbaada basılıyordu. Birçok matbaa basıyordu.

Kaç para kazanıyordun?

- Bilet başına 200 bin lira kâlıyordu bana.

Bilet alanlar biliyor muydu, sahte olduğunu?

- Herkes biliyordu, zaten pazarlık yapıyorlardı. Toptan alıyorlardı. Mesela tam bilet 500 bin liraydı. 300 bin liraya toptan alıyorlardı.

Yakalanan oluyor muydu?

- Kimse bakmıyordu ki. Zaten büfeciler de satıyordu.

İETT bayileri mi?

- Evet, onlarda sahte bilet satıyorlardı. Günce 300 bilet satıyorlarsa, bunun 200 sahte oluyordu.

Sen hiç yakalandın mı?

- Yok, kimse karışmıyordu. Sadece büfeciler bırakmıyordu oralarda satmamızı. Çünkü onlar satıyordu.

Nerde sattın?

- Ben ilk başladığımda, Halıcıoğlu'nda bir durakta durdum. Günde en fazla 20 - 30 tane satıyordum. Baktım böyle olmu-yor, bir arkadaş'a söyledim. Aksaray'a al-dırdı beni.

Nasıl aldırıldı, memur gibi mi?

- Aksaray'da tanıdığım büfeci vardı. Ora-da tezgah kurmama izin verdi. Kimseye izin vermiyordu. Sonra da Taksim'de aya-küstü satmaya başladım. En iyi satış Tak-sim'deydi.

Niye bıraktın peki?

- Yeşil otobüsler çıkınca işler yavaşlaştı. Şoförlerin bazısı bakıyordu bilet sahte mi diye. Sonra akbil de etkiledi işlerimizi. Bir de alet yaptılar. Bileti taniyor diye. Aslında yalan, tanımıyor, ama millet korkuyor ve bilet almıyor.

Sen de pilavcılığa başladın...

- Pilav işi de iyi, ama bilet kadar karlı değil.

Çok kişi bilet satıyordu, onlara ne oldu?

- Hepsi başka başka işlere girdi. Bazısı maç bileti satıyor.

Onunda korsanı çok mu?

- Büyük maçlarda yapıyorlar. Zaten iki maçta satsan bir aylık kazan kazanıyorsun.

İETT Sorunu Çözemedi

Duraklarda satılan sahte biletlerin değeri, İETT cirosunun yüzde 3'üne eşitti. Sahte bilet satmanın cezası 1 aydan 1 yıla kadar hapis. Cezalar yıldırıcı olmayınca insanlar vazgeçmiyorlardı. İETT'nin akbil projesi de yetersiz olunca, elektronik cihazlar devreye sokuldu. Ancak onların da birçoğu bozuk ve gerçek - sahte hiçbir bileti almıyor. Sahte bilet sorunu için hologramlı biletler de çözüm olamadı. İETT sahte bilet yüzünden her ay 300 milyar zarara uğruyordu.

Stat Gişesinde Sahte Bilet

Sahte bilet, sadece İETT'nin sorunu değil. Futbol kulüpleri de bu sorunla başedemiyorlar. Özellikle derbi karşılaşmalarının sahte biletleri hemen piyasaya sürülüyor. Derbi maçlarda sahte biletler gişelerde bile satılıyor. Bunun bir örneği geçenlerde yaşanmış. Tımuçin Bilgör isimli futbolsever, Fenerbahçe - Beşiktaş karşılaşmasını izleyebilmek için gişe önünde kuyruğa girer. 15 milyon lira ödeyerek kapalı tribünün H blok, 28'inci sırasındaki 13 ve 14 numaralı koltuklara ait iki bilet alır. Stada girdiğinde ise neye uğradığını şaşırır. Çünkü, H Blok'un 28'inci sırasında 13 ve 14 numaralı koltuklar yoktur. Koltuk numaraları 11'de bitiyordu. Bilgör'e gişede statta olmayan koltukların biletleri satılmıştır. Satılan bilet sahtedir.

Ona, "Bir arkadaşımıza kimlik lazım" diye gittik. Bahçelievler'de bir kahvede yaptığımız sohbeti dergide yayınlayacağımızı en son söyledik tepki verir diye. Ama çok doğal karşıladı ve hiç önemsemedi. Hatta isminin yazılmasına bile karşı çıkmadı. Ama biz yine de ismini kodlayarak veriyoruz. 33 yaşındaki A. R. "sahte kimlik ve sahte pasaport" piyasasını anlattı.

Kimlik 100 Pasaport 500 Dolar

Bir kimlik edinmek kaç paraya mal oluyor?

- Değişiyor, 100 dolardan 500 dolara kadar yolu var.

Nasıl yani?

- Kimden aldığınıza bağlı. Bu işi yapan çok kişi var. O yüzden fiyatlar da değişiyor. Bir de bu işte ne kadar tecrübeli olduğunuza göre fiyat veriyorlar.

Ne kadar sürede alınabiliyor?

- İki, en fazla üç gün. Çok acil bir şey oluyorsa, bir günde de hazırlanabiliyor.

Nerede basılıyor kimlikler?

- Basılmıyor ki, basılmış olarak alınıyor.

Kimden alınıyor?

- Bu işi yapanlar var. Kimlikler sahte değil. Sadece isim ve fotoğraflar sahte oluyor. Yani kayıtlarda olmayan isimler yazılıyor. Gerçekte yok, ya da kayıtlarda olan birisinin üzerine, başka fotoğraflarla çıkarılıyor.

Peki pasaportlar?

- Onlar da aynı. Hazır pasaport üzerine isim yazılıyor ve fotoğraf yapıştırılıyor.

Soğuk mühür yapılabilir mi?

- Emniyet ya da nüfus memurluğunda varsa, o işi yapanlarda da var. Soğuk mühür de basılıyor, her bi şey de yapılıyor.

Çok talep var mı?

- Çok isteyen oluyor. Ama herkese çıkarılmıyor. Çünkü herkese güvenemiyorsun. Ancak tanıdığı olacak.

Nasıl bir tanıdık?

- Bu işte araçlar var. Komisyoncular. Onlar üzerinden gelen işler direk yapıyor, onlar üzerinden gelmemişse, bir komisyoncunun referansı olmadan kimse yapmıyor.

Kimler talep ediyor?

- Belli olmuyor, herkese lazım olabiliyor. Ama en çok yabancılar istiyor.

Nerenin yabancıları?

- Irak ve İranlılar. Bazen de Suriyeliler.

Bunlar Türk kimliği istiyor; Türkiye'de kalabilmek için kullanıyorlar. Bütün sülalesine kimlik çıkaran İranlılar var mesela.

Peki anlaşılıyor mu?

- Bir ihbar olmadığı sürece anlaşılması zor. Niye anlaşılсын ki. Bir de kısa süreli iş için yapanlar var, onda anlaşılssa da önemli değil.

Nedir o işler?

- Adam kredi kartı çıkartıyor başkası adına. Kartı kullanıyor, kimliği yırtıp atıyor sonra.

Pasaportu niçin istiyorlar?

- Ben onu bilmiyorum. Ama galiba daha çok siyasi işi olanlar istiyor. Pasaport alamıyorlar ve yurt dışına çıkmak için sahte pasaport çıkartıyorlar.

Yabancılar var mı işin içinde?

- Türkiye'deki sahte pasaport işleri İranlıların elinde. Kimlik olayında da etkililer. Iraklılar da yapıyor. Son dönemde de Rusya'dan gelenler işin içine girdi. Bir de zenciler.

Nasıl oluyor bu?

- Bence işin içinde birtakım yetkililer de var. İranlılar Türkiye'de çok rahat kimlik alabiliyorlar. Biraz sanki göz yumuluyor.

Pasaport almak kaç para?

- 500 dolar ile 2 bin dolar arası. Eğer vize de istenirse 5 bin dolara kadar çıkıyor fiyat.

Vize de mi alınıyor?

- Tabi, pasaportu veren, vizeyi de veriyor, niye vermesin.

Kaç yıldır bu işi yapıyorsunuz?

- Ben yapmıyorum, tanıdıklarım var sadece, ordan biliyorum yani.

Peki ne zamandır biliyorsunuz bu işleri?

- 3-4 yıldır haberim var. Zaman zaman arkadaşlara lazım oluyordu, öyle haberim oldu yani. [E]

Sözü bugünlerde İstanbul'da gösterilerine başlayacak olan İmperyal Sirk'ine getirmek istiyorum. Sirkler...

Onca vahşi hayvanın çeşitli işkencelerle yapmaya zorlandıkları gösterilerde insanlar eğleniyorlar.

PANTER EMEL

Odyseus, Truva savaşlarından döndüğünde, kendi halkına ait bir düzine kadın köleyi aynı ipe astırdı; çünkü yokluğu sırasında uygunsuz davranışlarda bulunduklarından kuşkulanıyordu. Bu asma cezasının yanlış olduğu asla gündeme gelmiyordu. O genç kızlar onun mülkiyetindeydi ve bir mülkiyet üzerinde serbestçe tasarrufta bulunulması, o zaman da bugün olduğu gibi, bir kişisel tutum sorunuydu; yoksa doğru ve yanlışla ilişkin bir sorun değil. Bugün bile, yeryüzünü ve yanı sıra onun üzerinde bulunan hayvanları ve bitkileri konu alan bir etik yoktur. Yeryüzü, tam da Odysseus'un genç köleleri gibi, her zaman için bir mülkiyet olarak düşünülmektedir. Yeryüzüyle kurulan ilişki hâlâ kesinlikle ekonomiktir. Ayrıntıları ve hiçbir yükümlülüğü dikkate almamaktadır.

Sözü bir süredir Türkiye'de bulunan ve bugünlerde İstanbul'da gösterilerine başlayacak olan İmperyal Sirk'ine getirmek istiyorum. Sirkler... Onca vahşi hayvanın çeşitli yöntemlerle (işkencelerle) yapmaya zorlandıkları gösterilerde insanlar eğleniyorlar.

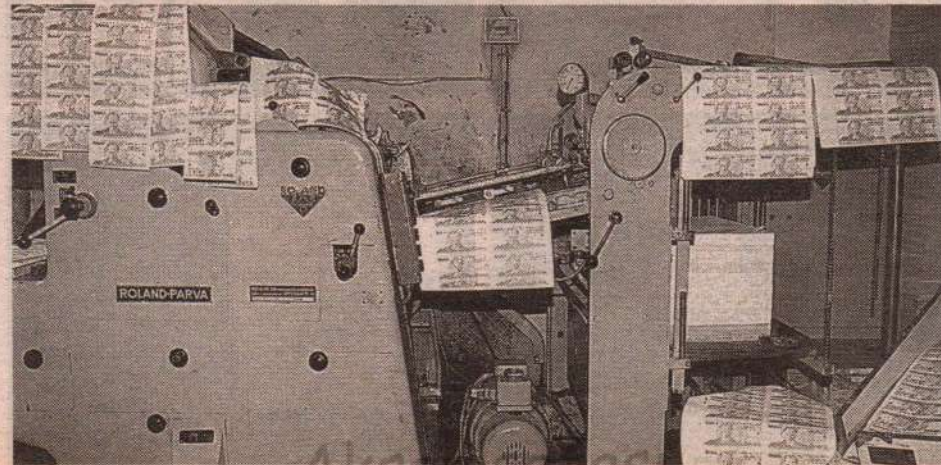
Müzik eşliğinde ayaklarını kaldırıp basan bir filin, aslında ayağının altına kızgın saç konarak alıştırılması, o müziği duyduğunda ayağının yanacağını sanarak korku ile ayağını kaldırması, seyredenlerin sadist değilse eğleneceği bir şey midir?

Aslanların ateşten korktuğunu bilmeyen yoktur. Peki nasıl oluyor da ateş çemberinin içinden geçiyor. Kendi isteğiyle olamayacağına göre acaba o hale hangi tasarlantı ile işkenceler sonucu gelmiştir. Daha önce ülkemize gelen bir sirk, kafeste duran maymununa insanların onu

seyrederken yaptıklarını anlatmak istiyorum. Toplanan kalabalıktan biri, hayvanı korkutup kızdırmak için elinden geleni yapıyordu: Gözlerini açıyor, garip sesler çıkarıyor, saldıracakmış gibi davranışlar takınıyor, elindeki çubuğu telden içeri sokmaya yelteniyordu. Maymun ise bir köşede oturmuş, gözlerini adama dikmiş, bütün dikkatiyle bakıyordu. Korkunç bir görüntüyü bu, adamı deli sandığı besbelliydi maymunun. Yalnız onu mu? Belki hepimizi. Çünkü kimse bu saldırganı durdurmaya kalkmıyordu, herkes gülüyordu. Singer şöyle der: Ölüm cezasına çarptırılmış bir insan aynı durumdaki bir hayvana kıyasla daha fazla acı çekecektir, çünkü öleceğini bilecektir. Buna karşılık, "hapse" (kafeste) tıkmış bir hayvan, bir insandan daha çok acı çekecektir, çünkü tutsaklığının, muhtemelen geçici

niteliğini, kendisine hiçbir acı vermeyeceğini ona anlatabilmek mümkün değildir.

Yıllardır hayvanlara yönelik işkenceler, öldürme eylemlerini kayıtsızca izleyenler, üstelik bu kayıtsızlığı hümanist olmakla tescilli sayanlar, polislin copladığı insanlara ya da karakol işkencelerine öncelik vererek işkencenin hiyerarşisini yaratanlar, kendi türü dışındakilere yapılan işkenceyi izleyenler, bizatihi işkenceci olduklarının farkında olmayacak kadar kendin bilmez durumda hümanist sloganlarla oluşturdukları bir söylemi yıllardır sürdürüyorlar. İşkence insana gelip dayanmaz, kadar sessiz kalınırsa, yani bu denli beslenip gelişmesi izlenir ve uzlaştığı son noktada yaygara koparılsa bu yaygara, işkencelerin zevkle izlediği yeni bir işkence biçiminden öteye geçemez. Aynen sirklerde olduğu gibi. [E]

tül

-Muratol'a

I
üstelik biliyordum
henüz değildi ağzımdaki harfler,
susmam bir harfin yalnızlığını kaldırır değildi.

henüz paylıyorken ruhumu
ırkıma vebayla bakıyorken henüz
her şeyi unutup gitmek isterdim
süt tüllerine azalan vaktin geciken zamiriyle..

II
ben ki sıhhatli kelimelerden ürkerim..
giderken o mor heceye
yüzümü dövdüğüm bir harfin sancısıyla
taşıdım cürmümü,
yağmurun ve sarnıcın korkuyla beslenen sükûtuna..

III
o dar avluya sığınan mucizevî sıfatım..
seni de bağışladım..

anladım ki
- yol hiç kimsenin değilmiş..
bütün hecelerın doğusu
yakutî bir sessizlikmiş meğer..

Şubat' 2003 İmrahor

METİN KAYGALAK

Çevremizde gördüğümüz her nesne,
her eşya bilinen kullanımından bambaşka
yerlerde de işe yarıyor.
Bu köşe, bilinen eşyalara bambaşka
kullanım alanları önerecek.

İlk olarak dergimizi okuduktan sonra çöpe atmamanızı
bir de aşağıdaki şekillerde kullanmanızı öneriyoruz.

ÖZLEM AYBEK

Geri Dönüşüm Kutusu

Altınıza minder yapabilirsiniz...

Üzerinde soğan doğrayabilirsiniz...

Oynayan masa ayağının altına koyabilirsiniz...

Külah yapıp leblebi, kuru üzüm koyabilirsiniz...

Olmadı gemi yapıp legende yüzdürebilirsiniz...

Kafaya takke yapıp güneşten korunabilirsiniz...

Şeytan uçurtması yapabilirsiniz...

Zuladan ıslatabilirsiniz...

Sıkılınca oyun oynarsınız...

Dedektifçilik oynayabilirsiniz...

Aksamsefası

**İzmir Özel Işıkkent Okulu
Türkçe öğretmeni Gönül
Aygün, Metin Üstündağ'ın
Pablo Neruda'ya Cevaplar
Kitabı'ndan esinlenerek
6.sınıf öğrencilerine
Neruda'nın sorularından
sorup yanıtlarını dergimize
gönderdi.**

Pablo Neruda'ya Çocuklardan Cevaplar

**Pablo Neruda adını taşımaktan saçma
başka bir şey olabilir mi dünyada?**

- Ayakkabıların Nike, pantolonun Levis,
tişörtün Calvin Claine ve adın Abdurrahman olsa
daha mı iyiydi yani.

Arman Bozacı

- Evet, her yaşta yenilmemiz.

Ceylin Yavuz

**Nerededir denizin merkezi,
neden oraya gitmiyor dalgalar?**

-Kardeşim sana ne!

Birak da bilim adamları kafayı yesinler.

Utku Koças

-İkide bir gel git olayı olduğundan yoruluyorlar.

Umur Tüner

-Çok uzak olduğu için, yoruluyorlar.

Yılmaz Boyalı

**Çöldeki yolcuya güneş,
neden öyle kötü bir arkadaşır?**

-Torpilsiz bir yolcu olduğu için.

Arda Coşkunol

-Yalnız birbirlerini görmekten
sıkılmışlardır da ondan.

Yiğit Ulusoy

**Ve ödünç mü verildi acaba
bir süre için deniz yeryüzüne?**

-Öyle olsa şimdiye kadar geri alırlardı.

İlkyaz Karatay

-Hayır, hediye edildi.

Gülnur Özbaş

-Ödünç verildiyse bile biz onu geri
vermeyeceğiz.

Umur Tüner

-Ödünç alınan şeylere zarar verilmez.

Doruk Ünsal

**Neden gülüyor sürülmüş tarlalar,
solgun gözyaşlarına gökyüzünün?**

-Eminim ki annen seni bu soruyu sorduğun için
eşsek sudan gelene kadar dövmüştür.

Ece Nil Aras

-Hangi canlı sevdiği bir şeyi geri çevirir.

Ceylin İdel

**Geç olacağına hiç olmasın,
bu daha iyi değil mi?**

-Değil, canım! Bence geç olsa da tadını çıkar.

Berkin Tüner

-Ben çok sabırsızım ama.

Ayşe Attaroğlu

-Daha iyi değil. "Ya olsun, ya olsun." Daha iyi.

Yılmaz Boyalı

**Neden anımsamaz yaşlı insanlar,
borçlarıyla yara izlerini?**

-Bak, ben daha on bir yaşındayım.

Çinde yüz otuz beş yaşına kadar
yaşayanlar varmış.

Onlara sorsanız!

Mehmet Demirtaş

-Borçlar cep, yaralar can yakar da ondan.

Efe Soysal

**Anıların izlediği bir kör
nerede yaşayabilir ki durmadan?**

-Yaşayamaz, sağa sola çarpmaktan ölür.

Umur Tüner

-Arı kovanında.

Yılmaz Boyalı

**Hani nerede o eski isimler
bir zamanlar pastalar kadar tatlı?**

-Eski artık geçmişte kaldı. Şimdi yeni şeyler
yaşanıyor.

Dilara Özbaşbuğ

-Bilmiyorum. Yatağın altına falan bak. Ya da
anneneye sor. Belki o kaldırmıştır.

Selin Kitiş

-Şimdi Gıyaseddin Keyhüsrev tatlı mı ki ya...

Zeynep Tekin

**Cehennem mi cehennemsiz bir yaşam
yeniden kuramaz mıyız onu?**

-Senin yoga yapman gerekiyor.

Her şeye negatif bakıyorsun?

Utku Koças

Ne, nasıl, kim, ha!

Alican Savuran

Evet, ama kumdan yapma. Depremde yıkılır.

Mehmet Demirtaş

Kurarsın ama bir 17 Ağustos'ta yıkılır.

Arda Coşkunol

**Sen bana, gül, çırılçıplak mısın
hep böyle mi giyinirsin yoksa?**

-Modayı kesinlikle takip etmiyorsun.

Takip etseydin böyle acayip sorular sormazdın.

Virginia Sponza

-Çıplak kalmak daha iyi ama hastayım.

Arda Coşkunol

**Neden anlatıyor öğretmen
ölümün coğrafyasını derste?**

-Gerçekten ya neden anlatıyor.

İlayda Gözegir

-Biraz sonra işleyeceği cinayetleri iyi anlamaları için.

Doruk Ünsal

**Venezuela mıydı sahi
ışığın ilk yaratıldığı yer?**

-Hayır anneannemle dedem romantik bir yer
arıyorlarmış. Böylece ışığı bulmuşlar.

Berkin Tüner

-Hadi canım, orası Işıkkuzella...

Efe Soysal

-Hayır, ışık önce bizim okulda bulundu.

Aral Özsalan

**Ve neden bu kadar cana yakın
hastane bahçelerinde güneş?**

-Sen yanlış görmüşsün, o güneş değil, Azrail.

Mehmet Demirtaş

-Hastalar son kez güneş yüzü görsün diye.

Efe Soysal

-Morgtakilerin biraz ısınması için.

Aral Özsalan

-Hasta ziyaretine geldiği için.

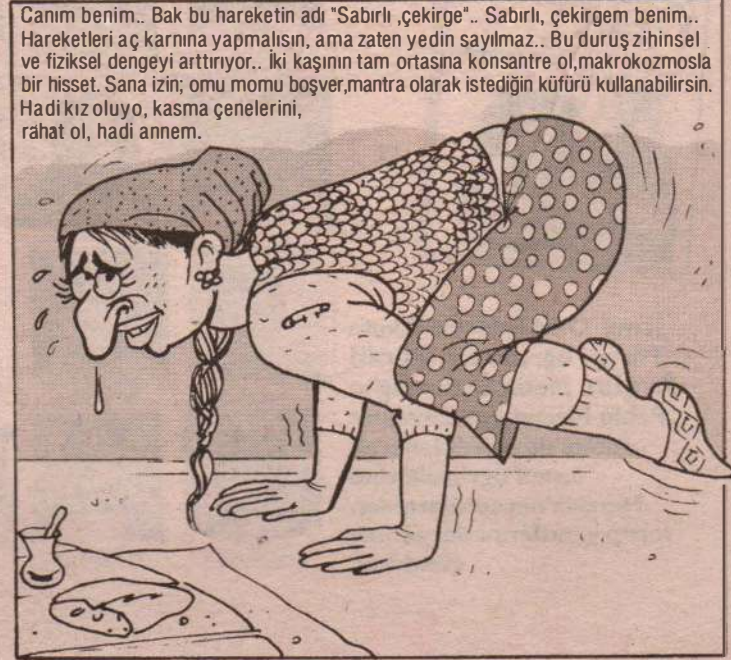
Selin Akçiçek

-Güneş giren yere doktor girmez
atarözüne karşı çıkmak için.

Zeynep Tekin

Ortanın üstü için
yoganın ve hayatın
anlamı tabii ki bu değil.
Yoga şöyledir,
yoga böyledir diye
tropikal bir meyveyi
anlatıp, bulamayanların
bi yerlerini şişirmek
niyetinde değilim.,
çünkü yoganın esas,
fakirin fukaranın zayıf
kemiklerine; kasılmış
ket vurulmuş, zırhlılaşmış
diyaframlarına;
kabızlaşmış ve
hayatiniyetini durdurmuş
sindirim sistemlerine,
yaralı, küs kalplerine
ve kanama geçirmiş
beyinlerine
söyleyeceği
şeyler var..

Hint kökenliymiş gibi düşünürsen yoga 5-6 bin senelik bir hikaye, bence 50-60 bin senelik. Doğuş yeri enerjilere vakıf öyle bir uygarlık ki, onlar için yoga zaten çok çok elzem, belki de çıkış yeri akupunkturla ortak.. 50 bin sene sonra günümüze gelmiş etkilerinden sadece bir tanesi; diyelim bel fitiğine çare gösterilince, bel fitikli şükran Yenge'nin şifa bulucam derken kendini birdenbire Yeni Çağ'a, Hint tanrılarına, şiva'ya, şakti'ye tapınıırken buluvermesi ne fecii..

Kimseyi Hindistan'a, tütsülere bulaştırmayacağıma
önceden söz veriyorum. Bırak şrödinger'i,
kuantumu, ölmeden önce ölmeyi- hatta
yoganın en basit duruşlarından habersiz öyle
çok hoca meydana geldi ki, talep yaratıldı diye-
bu hocalar mecburen dikkatleri müziğe,
tütsülere çekmek zorunda kaldılar. Hatta bazen
tütsünün dumanı bile olayı örtmeye yetmiyo,
ortaya sis bombası falan atılması lazım..

Kişisel açıdan yoganın akması gereken mecra
Tesla'ya, Wilhelm Reich'a doğru olsaydı ya. Bu
mecra şu anda, her zamanki gibi yeni dünya
düzeni tarafından ve uluslararası yoga olarak kendi
esenlikleri amacıyla vızır vızır kullanılıyor. ABD,
HAARP projesiyle istediği yere enerji nakledip
odaklayarak kara büyünün, kara bilimin kralını
yapıyor, Tesla'yı bir şekilde yok etmiş, bütün
oyuncaklarını elinden çekip almışlar. Kimsenin pek
bahsetmediği veya gerçekten tanımayıp aklı
şeyinde bir adammış gibi kötülediği Reich ve
sonuca ulaşmış bir sürü çalışması..
Başlarında James Demeo,
Amerika'da Orgon Araştırma
Merkez'inde aynen devam
ediyorlar, ama nasıl, anlatılacak
ayrı bir rezalet de bu..

Yoganın, Çiller'leri çok.. Otmayı değil,
uçmayı vaad edenler; bu aşrama kayıt
olanların uzaylılar nezdinde torpilli
olacaklarını, vakti geldiğinde de uzaylılar
tarafından kurtarılacaklarını vaad edenler;
Red Kit'teki sahtekar şifacılar; en
babaları Hint'li guru Bhagvan-Rajneş;
neredeyse Amerika'yı ele geçirecekti
de Amerikan hükümeti sanki
Yugoslavya'yı yıkıyormuş gibi zor-
lanarak grup içinde çıkardığı fitnelerle
Rajneş'i çökertti ve Hindistan'a
gönderdi. Bir de Türkiye'ye zırt pırt
gelen şu maşacı kadının bir sitesi var,
ekranda çıkan fotoğrafına sadece bir
dakika, gözünü ayırmadan bakarak
aydınlanıyomuşun. Ay içim daraldı,
fenalık geldi..

çalışırken

- ▲ İkinci Yeni'çeri ağası mısın sen dürrük!
- ▲ Otura otura şiştim, Mobidik gibi oldum!
- ▲ Ya, birdenbire çok heyecanlandım!
- ▲ 24 yaşına geldim daha uçağa binmedim!
- ▲ Bir akşam kahvaltıya gelsene!
- ▲ Mahallede küçükken bana Maradona derlerdi!
- ▲ Kumpirim bitiyö, sen beni ara!
- ▲ Hayatımda Yunaytd Kingdim van point tadını arıyorum!
- ▲ Alem metriks olmuş!
- ▲ Etik kim abi, akraban mı!
- ▲ Sökme olm kayış!
- ▲ Daldık yine kültür sanat ortamlarına!
- ▲ Ben de bulmacayı doldurup gönderebilir miyim!
- ▲ Bana Fenerbahçe demeyin, içim acıyo!
- ▲ Gidecek yerim mi var!
- ▲ Tam okul kırma zamanları geldi!
- ▲ Olm, Haziran'da okul zaten bitiyö!
- ▲ Kırmızı halıda yürümek istiyorum!
- ▲ Keni Ravis'e uçan tekmeyele girmek arzusunda'yım!
- ▲ Haberiniz var mı, Cüneyt Arkın Metriks'i mahkemeye vermiş!
- ▲ Kıcının çatalı çok orijinalmiş dost!
- ▲ Az kuru fasülye yesen de bi buçuk osurtuyö!
- ▲ Embeddedmed miydi, neydi o!
- ▲ Bazı kadınlar avuç içlerinden de regl oluyomuş!
- ▲ O da bi şey mi ben götümünden ishal bile olabiliyorum!
- ▲ Biri aradı, Tefik Fikret'in telefon numarasını istedi!
- ▲ Polemiğe girelim mi girmeyelim mi polemiğine girelim mi arkadaşlar!
- ▲ Ben bu dergideki kalabalığı Rio karnavalında bile görmedim!
- ▲ Lan bizim eski bi çay makinesi vardı ya, müdür olmuş o!
- ▲ Bi zamanlar bi milenyum vardı, n'oldu!
- ▲ İndiyana Cons eltim olur!
- ▲ Ağustos geliyor!
- ▲ Ters gitmek gerekiyor, sertten yumuşağa doğru vijtt diye!
- ▲ Bu gece çok bilim-kurgu geçiyor!
- ▲ Ticari bi takside döverim seni!
- ▲ Pakistan'da daire aldım!
- ▲ Bir ara bira içmeye gidiyoruz biz!
- ▲ Bu ay bana aşık olan kimse yok mu ya!
- ▲ Toplum bi izin verse herkese saksafon çekerim!
- ▲ Edebiyat seninle gurur duyuyor Orhan Baba!
- ▲ Öyle bi şey yok, bunların hepsi senin kafanda olum!
- ▲ Böbreküstü bezlerimle silerim ben bu derginin her yerini!
- ▲ Saddam köşede dürrümcü açmış!

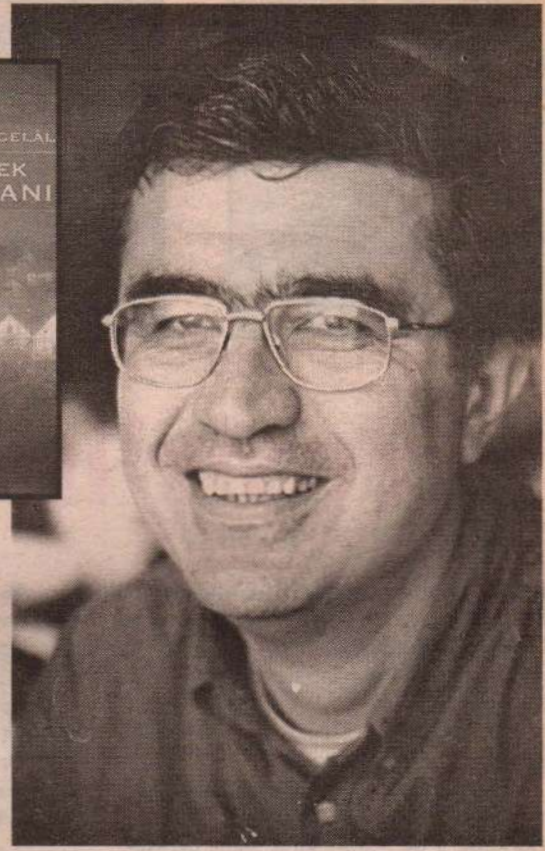
"Terk edip gideceğim buraları"...
Bu cümleyi hayatında bir kere etmeyen yoktur herhalde.
Yeni bir şehir, yeni bir hayat, yepyeni insanlar sanki bizi de değiştirecekmiş gibi gelir bazen.
Metin Celal, son romanı Gitmek Zamanı'nda işlediği gitmek, gitmek zorunda kalmak ve sürgün konularında düşüncelerini Sinan Sülün'e anlattı.

Gitmek Zamanı

Her şey bir gazete haberiyle başladı. O haberin bende yarattığı çağışları, düşüncelerimi yazıya dökmeyi düşündüm. Ve bunun şiirle iyi ifade edemeyeceğimi farkettim. Önce öykü yazmayı denedim; fakat öykü tatmin etmedi, kısa geldi. Yazmayı sürdürürken anladım ki **'bu bir roman olacak'** ve böylece roman yazmaya başladım. Daha önceden planlanmış bir şey değildi. **'Ne Güzel Çocuklardık Biz'** adlı ilk romanımın çıkış noktasını oluşturan hikayeyi gazeteden okumuştum. Birisi gözaltına alınıyor, emniyette sorgudayken dördüncü kattan atıyorlar veya atlamış oluyor. Böyle bir haber benim çıkış noktam oldu. O insanın oraya gelişine kadar yaşadıkları, onunla ilgisi olan insanların başlarından geçenler... Bunları yazarken öykü büyüdü roman oldu, **'Ne Güzel Çocuklardık Biz'** ortaya çıktı.

Gitmek Zamanı'nın omurgası gitmek duygusu ve onu sorgulamak. Oradaki siyasi bir sürgün olmayabilirdi, sadece giden biri de'olabilirdi. Gitmek, bir ütopya insanlar için. Yaşadığımız ortamdan, çevremizdeki insanlardan, ilişkilerden rahatsız oldukça gitmek arzumuz artıyor. Belki de bu duygunun temelinde kendimizle barışık olmamız var. İç huzurumuzu bulmak için kendimizle yüzleşmektense mekan değiştirmeye gerektigini sanıyoruz; sorunu kendi dışımızdaki olgularda arıyoruz. "Gidersem her şey değişir, güzelleşir, ben de mutlu olurum" diye düşünüyoruz. Tamam gidelim, gitmek güzel, gittiğimiz yer bir cennet... Peki oraya gittikten sonra insanın başına neler gelir? Benim sorduğum soru buydu. Bir cennet olduğunu umarak gittiği yerde insanı neler bekler? Yeni bir hayat kurmak, o ülkeye uyum sağlamak, ayaklarının üstünde durmak sanıldığı kadar kolay mı? Ve tabii o cennet sandığımız yere giderken neleri terk ettik? Kitabın kahramanının Almanya'da yaşadıklarının tümünün Türkiye'yle bir bağlantısı var. Türkiye'de sevdiği birisi var, onunla ilişkisini sürdürüyor mektupla, telefonla... Sevgilisi hakkında kuşkuları var; koştuk mu, ayrıldık mı diye merak ediyor. Ya Türkiye'ye dönecek, ya o gelecek.. Belki de sevgilisi ile ilişkisini kopartıp yepyeni bir hayat kurmayı deneyecek... Devamını okur getirsin istedim doğrusu.

Gitmek Zamanı'ndaki kahramanlardan biri 'sürgün hatırlamaktır' di-

yor. O cümleyi önemsiyorum. İnsan bir yeri, mekânı, bir ilişkiyi terk ettiğinde zaten birçok şeyi hatırlar ve onlarla hesaplaşmak ister. Hele bulunduğu yer sürgünse... Eşinden, sevgilisinden, ailesinden, dostlarından kopmuş bir vaziyetteyken sanırım o hesaplaşma duygusu daha yoğun oluyor.

Kitaptaki kahramanların hemen hepsi profesyonel devrimci. 16-17 yaşında siyasi mücadeleye başlamış, bir örgüt içinde varolmuşlar. Bütün hayatlarını örgütün verdiği görevler çerçevesinde sürdürmüşler. Bu 80 darbesine kadar böyle sürüyor. Ondan sonra da örgüt toparlanacak mücadeleye yeniden başlayacak beklentisiyle sürüyor... Umutları var. Halen yapının içindeler. İçeriden bakmaları, yaşama nedenlerini oluşturan yapıyı nesnel bir yaklaşımla eleştirmeleri pek kolay değil.

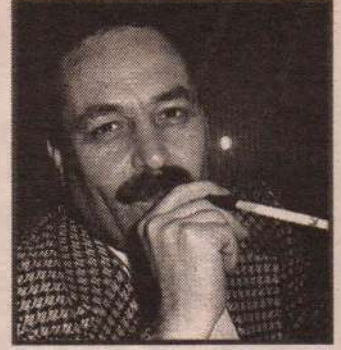
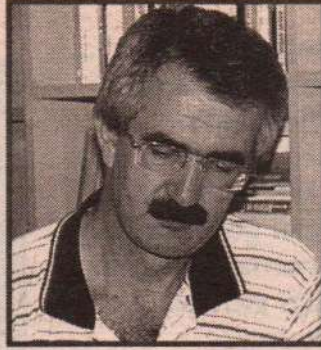
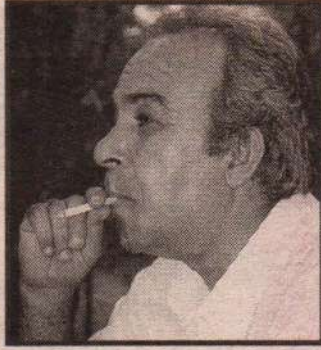
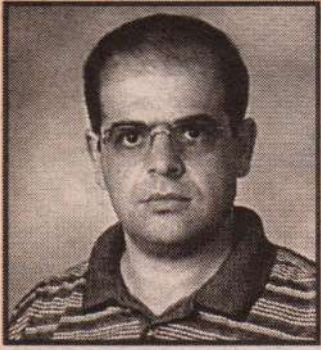
Hiçkimse yurtdışına çıktığında orada kök salacağız diyerek gitmemiş. Hepsinin aklında **"Türkiye'deki durum düzene kadar burada kalacağız"** fikri var. Onun için göç ettikleri ülkelerde de kökleşmeyi düşünmemişler, dil öğrenmemişler, kendilerine yer, iş edinmeye çalışmamışlar. Arkadaşlıkları bile sınırlı kalmış. Sadece siyasi olanlar değil, ekonomik anlamda oraya göç edenlerde de bu var; bir gün memlekete geri dönmeyi kurarak gidiyorlar. Bu durum da zannediyorum gönüllü veya gönülsüz sürgünün psikolojisini oluşturuyor. Bu geri dönme arzusunun en önemli sebeplerinden biri de kendilerini orada yabancı hissetmeleri. Hiçbir zaman kendilerini oranın vatandaşı olarak kabul ettiremeyeceklerini, hep dışlanmışlık duygusu ve durumu ile yaşayacaklarını anlıyorlar, bu durum da geri dönme arzusunu her zaman yaşıyor, körükliyor.

Romanın kahramanı ve onun arkadaşları hem ilerici insanlar, hem de -bence Türkiye'deki solun en önemli açmazlarından biri olan- gelişmiş bir feodal anlayışları var. Neredeyse din'den daha tutucu bir anlayış bu. Kahramanımız da o boyutta bir insan. Sürgünde, yanında kaldığı arkadaşının karısıyla birlikte olup sonra **"emane-te hıyanet"** ettiğini düşünerek ağır pişmanlık duyan Engin'in durumu anlattıklarını özetliyor. Sonuç olarak bu adam yetişkin birisi, yalnız ve doğal olarak hem cinsel

hem duygusal ihtiyaçları var. Oradaki ilişkinin kurulmasında birinci neden budur. Daha sonraki pişmanlık duygusunda ise bahsettiğim feodal anlayış ön plana çıkıyor. Bunun dışında, bu hesaplaşmayı ben de doğru bulurum. Sen birisinin evinde misafir oluyorsun ve onun karısıyla birlikte oluyorsun, bunun hesabını vermesi lazım. Ahlaki bir hesaplaşmaya gerek var o noktada. Kendini haklı veya haksız bulur; bu ayrı.

Aslında herkes aynı şeyi yaşıyor, bir kere anlatmak istediğim bu. "Hayat sırf politikayla gitmiyor, diğer şeyler beni ilgilendirmiyor" diyemiyorsun. Çevrende, seninle pek ilgili görünmeseler de insanlar var. Onların yaşam biçimleri, sorunları seni bir şekilde etkiliyor. Onları görmezden gelebilmen olanaksız. Normal hayatta nasıl yaşıyorsa öyle yazmak istedim. Kitapta olduğu gibi hayatın gidişatı da böyle, birdenbire çeşitli olaylarla karşılaşabilirsiniz. Hayatınız değişebilir. Olgularla, olaylarla öyle karşılaşılıyor. Genelde zaten tesadüflerle oluşuyor hayat.

Bir kere ben kimsenin uzun romanlar okuduğuna inanmıyorum. Kimse beş yüz sayfalık, bin sayfalık bir romanı artık satın almak bile istemiyor. Az ve öz olmalı. Lafı gereksiz yere uzatmamalı. Roman yazma tekniği olarak konunun okuru bir yerinden yakalaması, dilin akıcı olması gerektiğini düşünüyorum. Roman yazmaya başladığımda kendi kendime sorduğum bir soru var; **"Bu romanı ben okusam memnun kalır mıyım?"** Benim okumayacağım, okumaktan keyif almayacağım bir romanı okurlara okutmaya çalışmak garip geliyor. Bir de şunu düşündüm; **"Yazmak istediklerimi nasıl bir şekilde ifade etmeliyim ki olaylar okunaklı olsun."** Çünkü şöyle bir şey var; sonuçta bir şey anlatıyorsunuz, romanda bu çok da ilginç olmayabilir. Onu daha ilginç kılacak bir üslup gerekiyordu, teknik gerekiyordu. Onları bulmaya çalıştım, ne kadar başarılı olduğuma kuşkusuz okurlar karar verecek. Roman basılıp, kitapçı raflarına konulduktan sonra artık benim değil, onların...^[1]

İzmir'in Kelebek Ozanları

İzmir Tüyap Kitap Fuarı'nda, Nisan ayının ortalarında karşılaştığımız dergi editörüm **Metin Üstündağ**'la, hani 'Sinek'ten büyük olsun koca dediğin' deyiveren **Hatice Meryem**, birlikte söyleniyorlardı bana:

'Hüseyin sen yaz bakalım, İzmirli şairler kuşağında ne görüyorsun?'

İyi geldi bana. Gerçi diyeceklerim; mutlaka doğru alanına teğet geçse de yanlış merkezle de uçacak ama, affına uğrayacak İzmirli şairler ordusunun yanından geçiyorum şöyle bir:

Önce **Fergun Özelli**'nin (O da İzmir'in kocaman şairlerinden biri, şöyle şakacı bir şiiri var, ismi gibi. Öyle ya niye Ergun değil de Fergun, bu isim bana hep kitabının adı '**Aşkıya**' gibi şaka gelir. Şaka deyince bir de, '**Bir Şakaydım Dünyada**' kitabıyla ilgi çeken İzmirli şair **Namık Kuyumcu** gelir. Sahi nedir bu şakanın aslı? Hadi Fergun güldürmek ister her haliyle, duruşuyla bizi. Ama Namık esmer esmer güler de, şiirleri ciddidir bir bakıma. Şaka derken canımızı acıtmak istiyor olmasın.). **Dize Dergisi** (O da İzmir'de çıkıyor. **Veysel Çolak** tarafından hazırlanıyor, sunuluyor. Aslı Karadenizli ama Veysel İzmir'in bir başka kocaman şairi. Zaten kocamanlar beş altı tane İzmir'de. **Veysel Çolak**, **Sina Akyol**, **Mehmet Mümtaz Tuzcu**, beni saymazsak (daha küçüğüm), **Muzaffer Kale**, **Altay Ömer Erdoğan** ilk aklıma gelenler... Daha vardır. Ötekiler de kocamandır ama, bu öndekiler bir başka. Her şeyden önce bu dediklerim) Temmuz 2002 sayısında şöyle saydı İzmirli şairleri:

Dinçer Sezgin, **İ. Mert Başat**, **Mehmet Mümtaz Tuzcu**, **Sina Akyol**, **Halim Yazıcı**, **Yusuf Alper**, **Veysel Çolak**, **Fergun Özelli**, **Derya Çolpan**, **Zeynep Uzunbay**, **Tuğrul Keskin**, **Namık Kuyumcu**, **Ünal Ersözlü**, **Asuman Susam**, **Muzaffer Kale**, **Muzaffer Sarıgül**, **Sedat Şenvar**, **Hüseyin Yurttaş**, **Hidayet Karakuş**, **Ahmet Günbaş**, **Mansur Balcı**, **Hamdi Gedik**, **Mustafa Özturanlı**, **Asım Öztürk**, **Timuçin Özyürekli**, **Didem Madak**, **Altay Ömer Erdoğan**, **Serap Erdoğan**, **Mehmet Sarsmaz**, **Attila Er**, **Hüseyin Peker**, **Onur Şenli**, **Mehmet Atila**, **Mehmet Kazım**, **Yunus Koray**, **Özgür Balaban**, **Yücelay Sal**, **Yaşar Aksoy**, **Mehmet Sadık Kırımlı**, **Çınar Çiğ**, **Veysel Gültaş**, **Kazım Şahin**, **Dedocan**, **Baha Önem**, **Aydoğan Yavaşlı**, **Ece Ürkmez**, **Ataman Avdan**, **Hayri K. Yetik**, **Özcan Yalım**.

Hani saydıkları doğru olduğu gibi, aralarında bilmediklerim bile var. Bunlara **Ertan Yılmaz**'ı (**Şarapya Dergisi**'ni çıkaran), **Onur Akyıl**'ı (en yakışıklı şair), **Al-**

per Akdeniz'le, **Alper Erkoca**'yı (birisi ödüllere küll bırakmayan genç şair, diğeri de aşk şiirinden yoksul dünyaya kol uzatan, çiraklıktan ustalığa geçiş ozanı).

Hepsine değinmem mümkün olmaya-
cağı için birkaçını size kendi dilimce aktarayım. Önce yukardaki kocamanlar listesine almayı unuttuğum **Yusuf Alper**'den başlayalım. Çünkü o da kocaman. Ama yalın,

nek sizlere:

'yokular tiksiniyordu

geride bıraktıklarından

beni de bu nehrin kıyısında unutan zaman

ev sahibi değil mi bu anlamsız sessizliğe

bir çalıyla yatağına kazıdığım sözcüğü

sevdim

akıp giderken unutkanlıklar denizine

yol kimin, yolcu kim?'

**'Haşarı bir kelebek olayım dört yıldızlı gecelerde
Uçayım yorulayım önce bozkırlarda kentlerde
Sonra geleyim ta ananın alnına konayım'**

ama sesi ağırdan, ölçülü kullanan, yara açmadan şiir yazan, düşünce tuğlalarını incitmeden istifleyen bir yeryüzü ozanı. Sesi yalın ama üstü örtülü bir yanıklık bu. İstemedi bozlaş. İstenirse pop çılgınlığına dönüşecek uslu işler yaratıcısı. Her şeyden önce kendinden tembihli bir ozan. Bana bundan ötesini deditemezsiniz diyen bir sesi arttırıyor. Ondan bir dize aktarmak yerine, son iki kitabının adını yan yana yazarsam ne demek istediğimi anlarsınız. Şu kitap adlarını kendinizce bir deşin bakalım? '**Yıldızlı Bir Yanılsama**' ve '**Dalgaların Sesiyle**'. Söylesenize dalgaların sesiyle neler olmaz. Adam uçar gider be!

Altay Ömer Erdoğan şair değil de; sanki Kordon boyundan bayram gecesini göğe fırlatılan bir havai fişek şalesi. Durmadan renklenir, ışıklı bir serüven. Dostluğu firdöndü gibi sağlamdır. Sizi bırakmaz, ama yanınızda başkasına da bakar; Bileğinizden tutar, başkasını incitir. Ama Altay, son ve ilk kitabı '**Taş/ra Baskısı**'nda şiirin sesini yırtmıştır. Koca bir delik açmıştır içindekiler. Sanki taşan bir derenin çağlıtı ondadı. Bu inanılmaz şiir gürültüsünden bir ör-

'**Taş/ra Baskısı**' sayfa 44'deki Kroki şiirinden seçtiğim bu bölüm gibi; nice bölümler var, bu ilk kitapta. Daha doğrusu bu kitaba ilk kitap demeye dilim varmıyor. Sondan bir evvelki sesi demem daha doğru olur: Uğultulu ve derin. Parlayan bir İzmirli Altay.

Muzaffer Kale'de onun yakınından seyrediyor. Derin sarhoşluklar ozanı. Şiiri hiç uyanık durmuyor. Durmadan sığıyor. O kavramdan bu kavrama. Sanki rüzgarın kendisi. Çağliltı, şimşekli. Ama yağmuru yok. O sadece esiyor, okşuyor estiğince... Rüzgarı yanak okşar durar. Varlığını hissettirir geçer, can acıtmaz.

'İyi kötü bir hayatı yaşadın

Elinden aldıkları hayatı değil ama

Onun gibi bir seslilikti

taşların yarım bıraktığı dik bayırdan

aşağı fırlattığın taşı,

yalnız kalınca

kendin anladın. Niye bildin şarkıyı.'

M. Kale'nin son kitabı (Daha önce beş şiir kitabı yayınlamış) '**Sakin Zar Atma**'dan seçtiğim bu '**Dayanıklı Gürültü**'

örneği kitabın 53. sayfasında konaklayıp duruyor. Muzaffer Kale'yi seçmek kendi elinizde. Onun rüzgarına kapılmak, ne de olsa bir bahar tozu gibi onunla çiçekten çiçeğe dağılmak...

Edremit'te yaşayan ama bir ayağı İzmir'de olan **Bülent Güldal**'da Fergun'un listesine benden bir ek. O İzmir için iyi bir yürek örneği hem de. Kalp atışlarını yanında taşıyan bir Ege ozanı. Bir İda kaplanı. '**Anası Okyanus**' kitabının 67. sayfasından seçtiği aşağıdaki mitolojik anlam taşırmaları dikkate değer. 'Yıldızlara bakarak yollarını arayan denizciler'den biri neden o olmasın? B. Güldal'ın nemli kalbinin çarpıntılarını her zaman anıyorum. Dergilerde anıyorum. **Kazım Şahin** de İzmir Ufuk Mahallesi'ni sayan öğretmen ozanlardan. '**Aklımda Birkaç Fotoğraf**' dokunaklı bir şairi muştuluyor. Kelimeler bir ürperti gibi onada.

'elma şekeri kadar güzeldir dünya

titreyerek baksa da yoksul çocuklar

umut dolduruyorum çantama

olmasın diye avlumuzda ölü kuşlar'

'Geldim sana kirlenmeye' diye

başlayan '**Çocuk ve Hayat**' şiiri 28. sayfasında bizi bekliyor '**Aklımda Birkaç Fotoğraf**' kitabının. Bu ikinci yapıtında '**biliyorum her göçün kendini anlattığını**' (S.51) diye bir dize buldum. Kazım Şahin büyük dev anlamları; şiir diliyle eritip, ince ve damıtık bir anlatım diliminde incelterek sunuyor bizlere. Bunu da ustaca yapıyor. Dünyasında her şeyden önce şiire yer verdiği, bütün damıtık dillerinden belli. İzmir'in yarını varedecek ozanlarından bence.

Hayri K. Yetik'de İzmir'in iddialı seslerinden. Yeni bir biçim arayıp duruyor. Kabına sığmayan bir şiir onunki. Büyük seslerin peşinde. Bu uğurda şiirin geniş olanaklarını ihmal etmiyor. Kitap fuarına yetişen '**Dördüncü Hal**' adlı yeni kitabında bu biçimin seçkin köşelerini taramış.

Mehmet Sadık Kırımlı İzmir'in yaşlanmayan bahar dallarından. '**Güz Kuşatması**' adlı incelikli son yapıtında, Oğuz Tümbaş gibi TRT çıkışlı ikinci bir ozan olmanın keyfini getiriyor bizlere. Tümbaş, Gaziantep koçaklamaları yaratıyor önümüzde, Kırımlı da dostlara açık bir şiirin, incelikli yumuşacık, yel gibi kıpırdanan sesini aktarıyor önümüze. 'Vagonlar dolusu kapkara zaman geçer önümüzden/ suya söylenir en büyük türküler' (Güz Kuşatması, s.45) aynı kitaptaki '**Suya Türkü**' şiirinden.

E. Bülent Yardımcı'da '**Sen de Beni Getir**' kitabıyla dikkatimizi çeken İzmirli ozanların bir yenisi. Hem eleştiri yapıyor, hem şiir üretiyor. Tıpkı psikiyatri dalında

seçkin örnekler verip şiire de arada gönderme yapıp ilk kitabını çıkaran Ahmet Çelikkol gibi. Yardımcı da, Çelikkol gibi yalın ve anıtlı bir sesin, üçüncü süzülüştür sonra önümüze aktarılan damıtık örneklerinden şiirler yazıyor: Sanki hiç pürüz ve fazlalık yok onun şiirlerinden, 'isterseniz sevmeyin' dedirten bir şiir onlarınki:

Kitabın ilk şiiri Anımsamak'ta kısacık bir başlangıç yapıyor şiire. Onu aktarıyorum:

'Samanyolu kayıp gece
Bağbozumunda ayaklara kına
Öküzgözü izleri

Kandırıdınız şarabı'

Farkındaysanız bu yazıda İzmir'in önde gelen şairlerini fazla anmadım: Veysel Çolak, Sina Akyol, Derya Çolpan, M. Mümtaz Tuzcu vb. Hatta İzmir'in az yazan ama şiir tuturan Sinan Oruçoglu'sunu bile anmadım: Son sözümü onların yerini Ünal Ersöz'ü dost, Tuğrul Keskin gibi incelikli yürek, Mansur Balcı gibi içten gelen bir çığlık olarak saymayı unuttuğum bir yığın İzmirli ozan adına Yücelay Sal'a bırakıyorum: Yücelay Sal'ın 'J' adlı kitabı 1996 Arkadaş Z. Özger ödülünü almış efsane bir İzmir kitabı her şeyden önce. Bir tek kitabı var bu ozanın. Ama hâlâ dillerde. Eminiz bir gün Türkiye'nin de diline düşecek.

Yücelay Sal bir üst dille yazıyor. Tıpkı ustası Ece Ayhan gibi, kapı komşusu İlhan Berk gibi usanmadan, çekinmeden yazıyor. Yerine göre şiirinde bir küfürü koyulaştırıyor. Yerine göre damıtık bir çehre ile ironi yapıyor. Güldürmüyor, özendiriyor.

'İşte bundan bağlatmadım gözlerimi kurşuna dizilirken' (s.15)

Diyor 'J' kitabının bir yerinde. Yücelay Sal, şiire dört elle sarılıp, durmadan üretmeli, Türk şiirinde hak ettiği yeri bulmalı. Ben onun birkaç dizesiyle noktalıyorum İzmir'i:

'Haşan bir kelebek olayım
dört yıldızlı gecelerde
Uçayım yorulayım önce
bozkırlarda kentlerde
Sonra geleyim ta ananın alnına konayım'
(Ananın alnına koyayım 'J', s.53)

Ayrıcalıklı Dipnotu:

İzmir'in bayan şairlerini sona, dipnotuna ayırdım. Üçü de önemli, üçü de kocaman:

Zeynep Uzunbay, 'Yaşamaşık' dediğinden beri bir üst noktada. Acılı bir alayı yazıyor son günlerde. Bayan duyarlılığını, insan olmayı, ezilmeyi yerden yere vuruyor. Bence Türk şiirinin de, İzmir'in de dikkat çekene ozanlarından.

Didem Madak da öyle. Önce Polyan, Pamuk Prenses gibi masal kahramanlarına yaklaşan bir imge sağanağıyla duyguları alt üst ediyordu. Şimdiye 'Ah'lar Ağacı'ndaki gibi son kitabıyla gittiği yerdeki adresini şaşırtıyor.

Serap Erdoğan İzmir'den Beypazarı'nda öğretmenliğe, oradan da Arkadaş Z. Özger ödülünü aldıktan hemen sonra evliliğe taşındı. Büyük şair olmanın izleri vardı onda. Sonrası ne olur?

Baha Önem de unutulmaması gereken bir İzmirli ozan. 'Sevgimle Yaşat' yazına rağmen izler bırakan bir inceliği yeşertiyor. 'Aşk Boyu Sürgün'deki ödül ve imge toplayıcısı Ahmet Günbaş da ustaları Hüseyin Yurttaş ve Hidayet Karakuş gibi onlardan iz kapıp büyük yerlere yaklaşan İzmirli ozanlar serisinden...
HÜSEYİN PEKER

Biz dergiyi hazırlarken sinema salonlarına Matrix gelmiş memleketimin. Zehir elemanımız Ayhan Koç bilet bulmuş, manitayla gidip seyretmiş bize anlattı, siz de okuyun istedik.

Meeetriiiksss

Öğün, bugün. Dur bakayım takvime. İhtiyatlı davranmak lazım. Yanılmamışım takvim ayın 17'sini işaret ediyor. Günlerden Cumartesi. Aylardır, hatta yıllardır beklediğim filme gidiyorum. (Bir gün geç olsa da.) Daha perşembe gününden biletlerimi aldım. Fitaş sineması 10:30 matinesi. Matrix Reloaded.

İki bilet almıştım perşembe günü. Biri kendim, biri de kız arkadaşım için. Gerçi kız arkadaşım mı, değil mi hâlâ durum netlik kazanmış değil. Neyse sabah onu on gece buluştuk. İkimiz de heyecanlıyız. Sabırsızlığımıza yenik düşüp daha filmin başlamasına yirmi dakika varken sinemaya girdik. İyi ki de girmişiz, film beş dakika erken başladı.

Filmin başından, verilen araya kadar ne oldu bilmiyorum. Fakat şu bir gerçek, ben de Matrix'teydim. Sanki ben de ajanlarla dövüşüyordum, sanki ben de Neo gibi uçuyordum. Sanki, sanki, sanki...

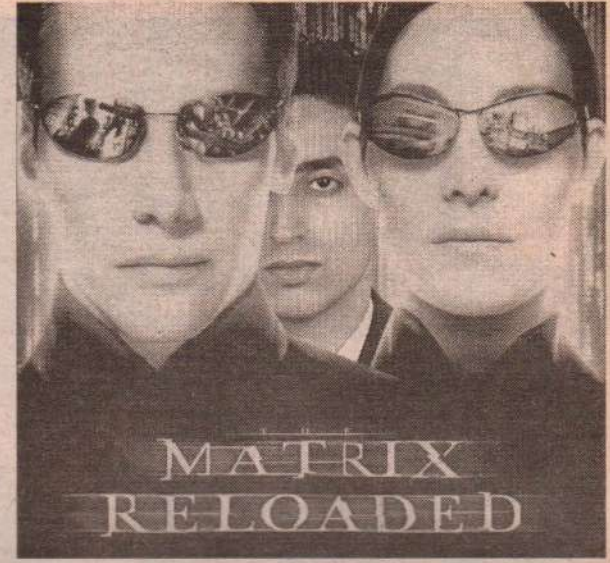
Yanımda oturmakta olan kızın da benden farkı yok. Yüzde yüz o da Matrix'in bir sahnesine takılmış. "O keşke ben olsaydım" diye düşünüyor. Ve eminim şu an Neo ile Trinity'nin öpüşme sahnesinde kendini Trinity olarak hayal ediyor.

Verilen arada salonu biraz kontrol ettim. İnsanları gözledim. Herkes yanındaki ile fısıfısıf bir şeyler konuşuyordu. Hara-

retli hararetili el kol hareketleri havada uçuşuyordu. Birbirinden farklı o kadar çok insan vardı ki orada, bu benim bir şeyi anlamamı sağladı. Birbirimizden ne kadar farklı olsak da, ne kadar gerçek hayatta dövüşü, vurdu kirdiyi sevmesek de, ne kadar yaşamımızda felsefeden ve bilumum karmaşık bilimlerden hoşlanmasak da bu filmde öyle bir şey var ki; (bilmiyorum ne) sabahın köründe o salonu doldurmuşuz.

Filmde görsel efektler serinin ilk filmine nazaran daha çok kullanılmış. Dövüş sahneleri daha fazla. İlk filmde hep ismini duyduğumuz Zion kentini en sonunda bu filmde görebiliyoruz. Önceki filmde manitayla kıldığı vardı ne yazık ki. Yapımcılar bunu farketmişler ki, Matrix Reloaded'da resmen manita bolluğu yaşanıyor. Ajan Smith bolluğu da. Lavuktan nefret etmiştim ilk filmde. Bir de ne göreyim! Onlarca, yüzlerce Ajan Smith.

Bu filmi bu kadar bekledikten sonra, olumsuz bir eleştiri alamazsınız benden. Çünkü bu filmi bekleyerek geçirdiğim zamana hakaret olur. Fakat şunu söyleyeyim bari. Film "ara film" olmaktan kur-

tulamıyor. Hiçbir soruya net cevap alamıyorsunuz. Bence en önemli an sona saklanmaz. Matrix'in yaratıcısıyla karşılaşıyoruz. Senin benim gibi biri. Yaşlı sakallı bir adam, insan istemeden de düşünüyor: "Aklımızı bu kadar karıştıran Matrix'i bu adam nasıl yaratmış? Adamlar yapıyor işte." Filme kendimi öylesine kaptırmışım ki, manitayla yapmayı planladığım hiçbir atraksiyonu gerçekleştiremedim. Başka bir güne kaldı artık.

Buna rağmen hayatımda ilk kez bir filmin jeneriğinin bitmesini bekledim. Tam sinemadan çıkarken güzel bir sürpriz oldu. 3. filmin fragmanını yayınladılar. Keyifle onu da seyrettik. Sonra Beşiktaş'a inip kız arkadaşımı dershaneye bıraktım.

Matrix'i izledim, mutluyum, huzurluyum. Daha ne diyeyim işte.

boşluğa dikkat edin, düşürmesin sizi.

boş tan cemal

sağım solum boşluk.

inanmalıyım yeryüzü kanunlarına.

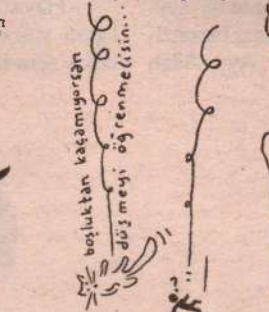
yok mu boşluktan arındırılmış güvenli bir bölge?

nereye adım atsam düşücem.

bakın kedilere, onlar biliyor düşmeyi.

şu meşhur yerçekim kanunu bütün bu kaosu nedeni!

pardon seni mi düşüncem.

öf be nereye kadar bilicem?

allam ediyor kallem ediyor boş bir anında yapıyor yere seni.

dört elle tutunmam lazım hayata.

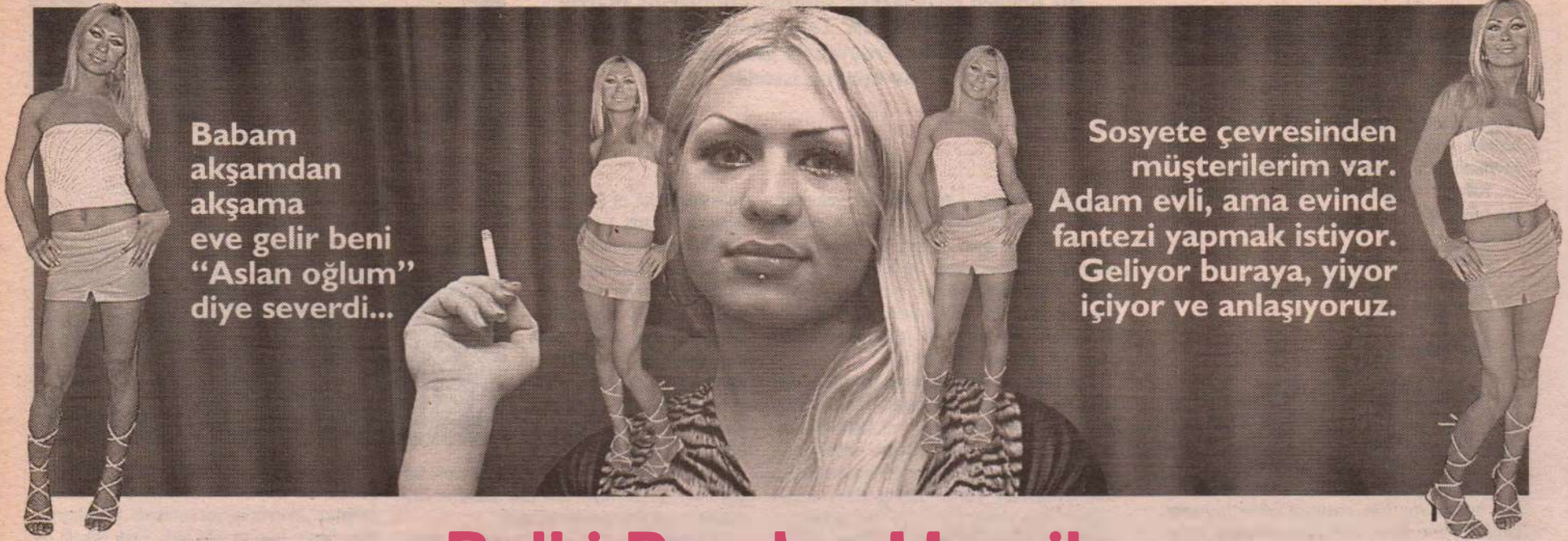
pöh be nereye kadar dikkat edicem?

değiştirilmeli bu kanun yoksa hepimiz öleceğiz!

Süper Lig puan durumu	
TAKIMLAR	O G B M A
1. Beşiktaş	26 19 7 50
2. Yalın	27 20 3 4 50
3. Akol	27 18 6 3 67
4. Aşk	27 12 10 5 40
5. Sigara	26 12 8 6 50
6. Depresyon	27 11 9 7 44
7. Evlilik	27 12 3 12 35
8. Cesaret	27 10 8 9 40
9. Zorun	27 9 5 13 30
10. Uyusturucu	26 8 7 11 27
11. İnsan	27 8 6 13 32
12. Mezar	27 8 5 14 35
13. Mazi	26 7 7 12 27

Babam
akşamdan
akşama
eve gelir beni
"Aslan oğlum"
diye severdi...

Sosyete çevresinden
müşterilerim var.
Adam evli, ama evinde
fantezi yapmak istiyor.
Geliyor buraya, yiyor
içiyor ve anlaşıyoruz.

Belki Benden Hamile Kalan Kadınlar Vardır Bilmiyorum Ama

Merhaba Özge, kendinden bahsedermisin?

- Ben Özge, 1978 Gaziantep doğumluyum. Başka, sen sor ben söyleyim...

Kaçını sınıfa kadar okudun?

- Lise mezunuyum.

Baban ne iş yapardı? Kaç kardeşsiniz?

- Babamın ne yaptığını söylemesem olmaz mı.

Mızıkçılık yapma işte. Hani her şeyi söyleyecektin?

- Ama şimdi söylersem hem babamı deşifre etmiş olurum, hem de burada arkadaşlar arasında alay konusu olurum...

Kaç kardeş olduğunuzu söyle bari.

- Dördü kız bi de ben beş kardeşiz. Ben sonuncuyum.

Maşallah babanla annen senin için bayağı uğraşmış.

- Nasıl yani.

Yani dört tane kızdan sonra bir oğlumuz olsun demişler...

- Yaa evet, babam çok istemiş bir erkek evladının olmasını, ben olmuşum... Ben de adamcağızı dumura uğrattım.

Biliyor mu senin bu durumunu?

- Biliyor canım, bilmez olur mu? Biliyor ama bütün hıncını ablalarımından çıkarıyor. Babam beni çok severdi. Ablalarımı o kadar sevmezdi; ne bileyim severdi belki onları, ama pek belli etmezdi...

Ne diye hıncını ablalarından çıkarıyor? Ne diyor onlara?

- Ne diyecek, hep onlara bağıyor. "Bu çocuğu siz bu hale getirdiniz, benden intikam alınız" diyor. Ablalarım ben küçükken benimle evcilik oynarlardı. Bazen etek falan giydirirler, kız gibi yüzüme makyaj yaparlardı. Bir gün babam yakaladı bunları. Bi güzel sopa çekti. Babam benim bir dediğimi iki etmezdi. Bana oyuncak olarak silah alırdı, araba alırdı. Ama ablalarım da hep bebek alırdı. Evcilik oynarlardı, beni de küçük kız rolünde oynatırlardı.

Peki şimdi ki aklınla düşün bakalım, ablaların bunu bilinçli mi yaparlardı?

- E biraz öyle... Çünkü beni kız gibi giydirdiklerinde çok mutlu olurlar, kikir kikir gülerlerdi. Bundan müthiş haz alırlardı. Tabii ben de ablalarımı sevindirdiğim için böyle olmaktan hoşlanırdım. Çünkü dayak yemektense yani babam akşamdan akşama eve gelir beni "Aslan oğlum" diye severdi, sonra yatağına gider yatardı. Sonraki kalan zamanda hep ablalarımıydım. Onlarla iyi geçinmek zorundaydım.

İlk ilişkini ne zaman yaşadın?

- Dokuz ya da on yaşlarımda komşumuzun oğluydu. Benden büyüktü. Nasıl yani dur bakiim, doğru, evet ben on yaşlarındaydım. Çocuk da ya orta bire ya da orta ikiye gidiyordu...

Bu anlattığın cinsel ilişki miydi, yoksa platonik bir aşk mıydı?

- Cinsel bir ilişki gibi ama tam değil. Şöyle söyliyim, sürtünme yoluyla. Bilmem anlatabildim mi?.. Ama kesinlikle bir aşk değildi... Aşkı ben lisedeyken ya onbeş, ya on altı yaşlarındayken yaşadım...

Nasıl yaşadın?

- Lise ikideyken, lise sonda okuyan birisi vardı. Maço birisiydi. Hoşlanıyordum ondan ama duygularımı söyleyemiyordum. Bu böyle bir yıl geçti, sonra o mezun oldu ben de lise sona geçtim, ilişkimiz başladı...

İlişkinizin ilk anını anlatır mısın?.. Acı hissettin mi?

- Ay olmaz olur mu. Sanki dünyam başıma yıkıldı. Hani hiç gözünün üstüne yumruk yedin mi. Yani dünyanın kararıyor ve o karanlıkta içinde şimşek çakar gibi bir şeyler oluyor, yıldızlar fırlıyor, her acı hissettiğimde bir şimşek çakıyordu. Ayy Allah

kimsenin başına vermesin, aklıma geldikçe tüylerim ürperiyor...

Madem acı hissettin de niye bir daha ki sefere devam ettirdin bu işi?

- Aaa zaten uzun zaman yapmadım bu işi, ta ki İstanbul'a gelene kadar.

Nasıl geldin İstanbul'a? İstanbul'da bir daha nasıl oldu?

- Şöyle söyliyim, kısa kısa geçiyorum. Çünkü uzun uzun anlatırsam saatler sürer. Üniversite sınavlarına girmek için İstanbul'u yazdım, çünkü benim için tek kurtuluş çaresi İstanbul'du. Burada daha rahat hareket edebilirdim. En azından İstanbul'daki insanlar bizim gibileri kanıksamışlardır, daha çağdaş, daha insani davranırlar diye... Evet sınava girmeye geldim. Sınava girdim bir daha memleketime dönmedim... O gün bu gün buradayım.

Sınayı kazandın mı?

- Hayır kazanmadım, ama cinsel özgürlüğümü az da olsa kazandım.

Şimdi özgür müsün peki?

- Hayır ama en azından içimdeki kadınlığı yaşıyorum. İstanbul'da bizlere olan bakış açısı hiç umduğum gibi değil. Kadıny-

la, erkeğiyle hepsi taşradaki insanlar gibi bakıyor. Birçok entelektüel gibi görünen insanlar bile bizlere çifte standart uyguluyor. Bizlerin sorunlarını dertlerini görmezden geliyorlar. Bizlerin böyle böyle sorunları var, insanca yaşamak istiyoruz. "Bizlere de normal arkadaşlarınız gibi bakın biz de etimizle, kemiğimizle sizin gibi insanız, düşünüyörüz, soluk alıyoruz, sizlerden tek farkımız cinsel tercihimiz" diyoruz. Bize ne diyorlar biliyor musunuz; "Eee her işin bir zorluğu var, bazı şeylere katlanacaksınız" diyorlar ve bunu da söyleyenler kim biliyor musun...

Kim?

- Bizi karısıyla birlikte koyunlarına alan erkekler...

Evet ya biraz da oraya gelelim. Hem diyorsun ki kadını, hem de kadınlarla da ilişkiye giriyorsun... Kafam karıştı şimdi?!

- Şöyle söyliyim Mehmetçğim... Şimdi bazı sosyete çevresinden müşterilerim var. Adam evli, ama evinde fantezi yapmak istiyor. Geliyor buraya, yiyor içiyor ve anlaşıyoruz. Gece iş bitiminden sonra ya da ertesi günü telefonlaşıyoruz... Adamın evine gidiyorum... Adam karısı ve ben grup seks yapıyoruz...

Eee.. Peki kim kime dum duma?..

- Adam bana, ben karısına; adam karısına ben adama...

Ooohaaa! Pardon Özge.

- Boşver.

Yani adam gidip bir sexshop'tan tırtırlı vibratör almaktansa seni tercih ediyor... Senin öyle marifetlerin de varsa niye kadınlığa özeniyorsun ki?

- Kadınlığa özenmiş olsam kestirimim bi kerem...

Ona kestirmek denmiyor bi kere... Bende eskiden öyle biliyordum... Meğerse penisin boyundaki süngersi bölümü eriterek içine gömüyorlarmış...

- Her neyse canım, oramı kadın gibi yaptırırdım... Yani ben hem erkeğin hem de kadının işlevini yapıyorum...

Böylesi çok müşterin var mı lan kız?

- Ne biçim konuşuyorsun ayol?.. Bana kız diye hitab et aaay...

"Hem kadını hem erkeği" diyorsun. Nasıl hitap edeceğimi bilmiyorum ki?

- Şu anda kadını ayol... Erkekliği yataktaki ispat ederim, ve şu an yataktaki değil de buradaysak kadını... Kadın gibi gör beni...

Peki abla.

- Hah şöyle yola gel.

Şey... Peki boşalma durumun nasıl oluyor... Yani nasıl orgazm oluyorsun?

- Sen nasıl oluyorsan öyle.

Nasıl yani?... Haa... Anladım...

- Bok anladın... Dur biraz açayım da iyi anla... Normal erkekler nasıl orgazm oluyor... Evet işte biz de nereden ilişkiye giresek girelim, herkesin orgazm olduğu yerden oluyoruz...

Baba ya da anne olamayacağını düşündükçe üzülüyor musun?

- Kim demiş baba olamam diye. Getir, on tane kadını hamile bırakmazsam ne olayım...

Peki düşünüyor musun?

- Belki benden hamile kalan kadınlar vardır bilmiyorum, ama dünyaya yani bu pis dünyaya insanın kurusu kurusu satıldığı dünyaya bir can daha getirip de acı çekirmek istemiyorum. Acı çekiyor insanlar; zengini de fakiri de herkes acı çekiyor. Herkesin kendine göre acıları ıstırapları, gizli sancıları var.

Yani diyorsun ki, tek başına geldim bu dünyaya tek başıma bir iz, bir nüve bırakmadan gideceğim, öyle mi?

- Nüve ney lan?

Tohum kızım tohum...

- Evet aynen öyle. Ama ille de bir tohum gerekliyse ağaç tohumu alırım, ağaç dikerim. Bu dünyadan da öyle giderim...

Peki sosyeteye gittiğinde uyuşturucu falan kullanıyorlar mı?

- Yok hayır... Ama alkol kullanılıyor. Kafalar hoş, ışıklar loş olunca daha güzel oluyor bu iş...

Yahu bak boyun posun yerinde. Erkekliğinin de normal erkekler kadar güçlü olduğunu söylüyorsun. Peki neden kadın gibi olmaya çalışıyorsun? Bu işi erkek görüntüsüyle de yapabilirsin... Fıstık gibisin...

- Bu işlere senin aklın ermez... Şöyle söyleyeyim, bu bir tarz meselesi. Senin dediğin biçimde çalışanlar da var, ama onlara erkekler rağbet ediyor... Bu şekildeyse hem erkekler hem kadınlar rağbet gösteriyor.

Yani benim gibilerden hoşlanan yüzlerce kadın var biliyor musun... Ve kadınlarla birçok muhabbetim esnasında hep şunu diyorlar; "Senin gibi birisini hayal ederek masturbasyon yapıyorum". Bu da gayet doğal bir şey... Bu bir cinsel tercih. İnsanlara sen bundan neden hoşlanıyorsun, diye soramazsın. Sorsan da hesap sormak gibi değil de öğrenmek için sorarsın.

Bana Haydar Dümen hocam eşcinsellik konusunu tartışırken şöyle demişti... Erkeğin ve kadının ön cinsel uzvuna giden on tane libidodan, yani zevk alma duygusundan bir tanesi de arka tarafa yani makata gidiyormuş. Bu bir tane libido ise diğer ön tarafa giden on tane libidoya bedelmış... O bir tane libidoya "uyuyan dev" diyorlarmış... O uyuyan dev de bir uyardırdın mı bir daha da uyumuyormuş ve hep uyanık kalıyormuş... Yani bir kereyle bi şey olmaz dememek lazımmış öyle mi?...

- Tabii doğru söylemiş. Bi kereyle çok şey olur evet. Baksana anlatıyorum işte; o kadar acı çekmeme rağmen yine devam ettim. Gerçi İstanbul'a gelince işi öğrendik ama...

Neyi öğrendin?

- Çok mu merak ediyorsun, gel öğreteyim...

Yok sağol ben almayayım. Ben uyan devimden memnunum.

- E hadi sor sor da kulübe gidicem daha...

Ne zamana kadar bu işi yapıcaksın? İhtiyarlığı da var bu işin...

- Daha dur ayol daha yaşıyoruz kaç, başımız kaç. Biraz para toplayıp ev mev alalım da...

Zenginlere gidiyorum dedin ya... Gecede kaç para alıyorsun?

- İki yüz, iki yüz elli dolar falan...

Aileni özlüyor musun?

- Ay özlemem miyim. Çok özliyorum. Ablalarımınla haberleşiyorum. Babamdan, annemden haber veriyorlar.

Baban ne diyormuş senin için?

- Ne diyecek, bi şey dediği yok da gençlerde ablamla görüştüm... Annemi sıkıştırıyormuş hep.

Ne diye sıkıştırıyormuş?

- Yeni bir daha çocuk yapmak için... Hatta her akşam yatağa yattıklarında anneme "Yahu hanım en son nasıl yapmıştık hatırlıyor musun" diye sormuş.

Niye soruyor o soruyu?

- Öyle yaparlarsa erkek çocuğu olurmuş ya... Zavallı annem gelmiş 47 yaşına... Bu yaştan sonra anneme çocuk doğurtmaya çalışıyor.

Peki son bir soru... Biliyorum gerçek adın Özge değil... Gerçek adının bari baş harfini söyle...

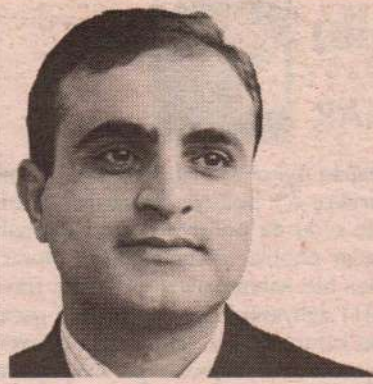
- Gerçi sen biliyorsun ama sadece "B" yaz, bir de soyadının baş harfi "K" yaz.

Çok teşekkür ederim Özge... Röportajımızı senin sözlerinle kapatalım istersen.

- İnsanlardan tek isteğim, biz yolda sokakta yürürken bizlere garip garip bakmasınlar. Bizlere alçaltıcı laflar atmasınlar. Kimseye bir zararımız yok. Bize zarar vermesinler. Bizim de bu dünyada yaşama hakkımız var. İnsanlar ikiye bölünmüşlerdir... [1]

MEHMET DURU

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Halep

S'ye.

bilmiyor ama yine inliyor, diyorlardı bana
oysa hep bana düşerdi kara kandillere üfleme
fişkiran avluları durdurup
çocuklar eve dönsün için
kindar çanağıma atılan ekmeği
hıçkırın kuğulara yedirmek bana

başka kim demir kapılara bakınır
yağmurdan sonra haritaların vakti geldiğini
kim anlatırdı yola dökülen suya
akşam azadı bir çocuktum ki
gümüş ışıklarla bölerken zamanı
yaprak kını inlerdi hırkamda

usta, derdim, kemir mezar taşlarını
mendil düşür, mil çek
ekmek ufala kardeşlerime
evlerden uzağa gitmiyor akşam
kırk mızrak sonra bak bana
nasılsa senindir açılmamaya adanmış sanduka

çünkü söz geçiremedim rüzgâra ayarlı kibrim
kuzeydeki ayna taşları istiyor ki susayım
üç avuçla avutayım halef kinimi
çünkü küçük bir bahane öğretiyor sonunda
kim sakınarak geçebiliyor suyun lekesini
ben değil, yabancı olduğum o akşam söyletiyor

solgun ev, derdim o zaman, meğer dergâh
yedi ile dördün varlığından söz etme bana
herkesin iki adı varsa var
kusuruma toprak eleyen gelmeyeydi dilime
ayak izimi kapılardan oymaz
pışmanların pışmanı dönmezdim sana

gittiydim, iyileştirdim, bir harf kadar olsun konuşmadım
sağır yılan su içmeye geldi hevesimden
marifet mührüm silindi
gönül ettim uluyan çakallara
herkesin haklı sorusuydu gitmek
gitmeyeydim, gölgeler gölgesi diyeceklerdi bana

çadırlar söküldüğünde bindiğim kan kokan at
kesilen başını şehirde gezdirirken
anladım: seni ölüm diyorlardı bana
oysa sonunu soluyan her şey kadar yalandım ben
ey çok zamanın sağ kalanı, derdim
beni kuruyacak bir kuyuya varmak diledim

cam kırığı yabancılar pencereme vurur
sis çanlarıyla giderdim ağaca bağlanan ustama
hayfa geçmiş seneler ipiydim
el ulağı leke gibi söylerken yüzünü
kin tutacak kimsem de kalmadı
vay ettim: usta kanı mecburmuş akmaya

KEMAL VAROL

Sayım'ın Kitap Bavulu

SAYIM ÇINAR

Meyhane
Emile Zola
Çeviren:
Cemal Süreya
Sosyal Yayınlar

Sosyal Yayınları, dünya klasiklerini yeni yüzle-riyle tekrar yayınlama-ya başladı. Meyhane, Paris'in kenar mahalle-lerinin kokuşmuş çevresinde bir işçi aile-sinin yaşamındaki yükselişin ve düşüşün öyküsüdür. Yazar bu eserinde içkicilik ve tembellik sonunda temiz duyguların unu-tulması ve utanç içinde yok oluşu anlatır-ken bir ahlak dersi veriyor. Meyhane, Zola'ya ün kazandıran en önemli yapıtlarından biridir. Ciddi edebiyat sevenlere duyurulur.

Lüzumsuz
Bilgiler
Ansiklopedisi 3
Tamer Korugan
Aykırı

Kitabın başlığında 'lü-zumsuz' bilgilerden söz edilmesini ciddiye ala-cak olursanız çok yanı-lırsınız! Bilginin 'lüzumsuz' olanı var mı-dır, ayrı bir tartışma konusu, ama bu ki-tapta yer alan 120 sorunun yanıtlarını merak etmeyen pek yoktur. Aşağıdaki sorulara bir göz atın bakalım, göreceksi-niz ki tümünü veya çoğunu bilmiyorsu-nuz ve de hayli merak ediyorsunuz!

Hapşırarlara niçin çok "çok yaşa" de-nilir? Niçin çocuklara bebeği leyleğin ge-tirdiği söylenir? Terimiz niçin kokar? ... Artık arkadaşlarınızla paylaşacağınız lü-zumsuz bilgi dağarcınız daha zengin ve daha keyifli.

Yıllar
Sadece Sayı
(Silsilename II)
Cahit Uçuk
Y.K.Y

Bunca yıllık emeğin so-nucunda edebiyatımıza sayısız aşk romanı, köy romanı ve çocuk kitabı kazandırdı Cahit Uçuk. "Şimdi de Cahit Uçuk, anılarında, yazma aşkının yanı sıra, yaşamöyküsünün coşkulu, dirençli sahne-lerini de anlatıyor. Serveti Fünun Matba-ası sahibi Murtaza Sadık Kağıtçı ile evliliği, birlikte çıkardıkları dergiler, o dönemde Babı-Âli'nin ünlü simaları, yaşanan grevler, ihanetler, dostluklar, yurtdışı gezile-rinde başlarına gelen acı tatlı olaylar, evin içinde ve dışında yaşanan hayat!Cumhuri-yet Türkiye'sinin ilk kadın yazarlarından biri olan ve 60. yazı yılını kutlayan, Cahit Uçuk'un anılarında anlattığı sadece onun değil, hepimizin geçmiş. Anı kitaplarını sevenlere şiddetle önerilir.

Peygamber
Cinayetleri
Mehmet M. Somer
İletişim Yayınları

Bir süre öncesine kadar polisiye roman yazılamı-yor, kimse bunu bece-remiyor deniyordu. Es-

mahan Aykol ve Mehmet Murat Somer'le birlikte bir polisiye fırtınasına tutulduk. Ne oldu da polisiye roman yazmak bu kadar popüler oldu? Mehmet Murat So-mer bizi kahramanının peşinden travesti-lerin dünyasına, parlıtlı İstanbul geceleri-nin karanlıklarına, şiddet dolu cinayetlere götürüyor... Heyecan, gerilim, hızlı tem-po... Kadın ve erkek cinselliklerini ti'ye alan özel bir mizah... Akıcı, ferah bir dil... Hop-Çiki-Yaya Polisileri, polisiye tut-kunları için gerçek bir sürpriz.

Savaşta
Ne yaptın Baba?
Can Dündar
İmge Kitabevi

Tarih kitaplarında hep savaşların krallar, impa-ratorlar ve komutanlar tarafından kazanıldığı yazar. Oysa yeneler, yenilenler, ölenler veya yaralananlar "meçhul asker" ünvanı verilen yüz binler-dir. Can Dündar yeni kitabında bize sıcak Irak Savaşı'nı anlatıyor. Avustralyalıları 1915 Gelibolu seferine asker yazılmaya çağıran bir afişin sloganıydı bu... Afişte ra-hat koltuğuna kurulmuş adama çocuğu soruyordu: "Savaşta ne yaptın baba?.."

Karşımda Buruk Acı
Mert Özmen
Om yayınları

Mert Özmen'in "Masu-miyet Üçlemesi"nin ilk kitabı "Karşımda Buruk Acı", '70'lerin siyasi or-tamında "sınıf duygusu" kazanan dört gencin hi-kâyesini, dönemin pop şarkıları eşliğinde anlatıyor. Biliyorum hiç-bir şey hayal ettiğimiz gibi olmayacak!"

Sevmek korkulu rüya
Yalnızlık büyük acı
Hangi kapıyı çalsam
Karşımda buruk acı

En Bi Öz Çok Satanlar

- 1- **Osmanlı'da Bir Papaz**
Vraçalı Sofroni - Kitap Yayınları
- 2- **Kelepir Ev**
Esmahan Aykol - Everest Yayınları
- 3- **Karşımda Buruk Acı**
Mert Özmen - Om yayınevi
- 4- **Savaşta Ne Yaptın Baba?**
Can Dündar - İmge Kitabevi
- 5- **Peygamber Cinayetleri**
M. Murat Somer - İletişim Yayınları
- 6- **Ünlü Filozofların Yaşamları ve Öğretileri**
Diogenes Laertios - Y.K.Y.
- 7- **Baudolino**
Umberto Eco - Doğan Kitapçılık
- 8- **Sevgili Doğan Kardeş**
Mine Söğüt - Y. K. Y.
- 9- **Lüzumsuz Bilgiler**
Ansiklopedisi 3
Tamer Korugan - Aykırı
- 10- **Yıllar Sadece Sayı**
Cahit Uçuk - Y.K.Y

Sayimc@superonline.com

Anne olmak isteyenler,
"Ece'nin Hamilelik Günlüğü"nü
okuduktan sonra, kendilerini
daha iyi hissedecekler.
Kendisiyle bi dolu şey
konuştum.

Maşallah Nurtopu Gibi

Hamileliği günlük haline getirmeyi
nereden aklına getirdin? Çocuk doğ-
urmak çok özel bir deneyim mi?

- Aslında hep günlük tutuyordum; ha-milelikte tuttuğum günlüğün ise Elvin'e ve-receğim ilk armağan olmasını hayal ederek başladım. Sonra da kitap projesi ortaya çıktı. Çocuk doğurmak herkesin hayatında bir dönüm noktası; bebeğinizden önce ve bebeğinizden sonra iki hayatınız var ve her anne için özel bir deneyim olduğu fikrin-deyim. Her ne kadar yaşananlar üç aşağı beş yukarı birbirine benzese de, herkesin hikayesi kendince çok özel ve anlatmaya değer...

İnternet ve inter-
netten elde edilen
bilgiler günlüğü-
nüzün çok önemli
bir parçası. İnter-
netle ilişkinizi bi-
raz anlatır mısı-
nız?

- İnternette olan ilişkim İngiltere'deki okul yıllarıma dayanıyor. Yüksek lisans için oradaydım ve ho-calarımız araştırmalarımızı internette yapmamız konusunda çok ısrarcıydılar; yaklaşık yedi yıl önce başlayan bu alışkanlık kitabımı yazarken de çok yardımcı oldu. **Ece'nin Hamilelik Günlüğü'nü,er-**
keklerin de okuması gerekiyor değil
mi?

- Baba adayları okurlarsa eğer; eşleri-nin ruh halinin neden sürekli değiştiğine dair ipuçları bulabilirler. Bunun yanı sıra; bebeklerinin hangi haftada, anne karnında ne boyutta olduğunu bilmek onların da hakkı...

Doğmamış bir ço-
cuğun adının ön-
ceden belirlenme-
si nasıl bir duygu?

- Güzel, tuhaf. El-vin ismini daha hami-le kalmadan kararlaştır-mıştık ve böylelikle kızımızı çok önce-leri var ettik ve ken-di aramızda ona is-miyle seslendik.

Yıldız Tilbe ve Modern Talking din-
lemişsin hamileliğinde.

- Modern Talking dinlemek zorunda kaldım, üstelik hiç hoşlanmam. Yıldız Til-be'nin son albümündeki şarkılar ise, benim kitabı yazdığım zaman söylediği şarkılardan daha güzel...

Annelik psikolojisi çok mu ağır? El-
vin'den sonra kendinizi nasıl hissed-
yorsunuz?

- Hamileyken bir bilinmez var, bebeği-

niz sağlıklı olacak mı çok merak ediyorsu-nuz. Doğum bu anlamda her şeyin sona ermesi gibi geliyor insana. Ancak bebek doğduktan sonra bambaşka bir hayat baş-lıyor ve hemen adapte olunması gereken bir süreç bu.

Bu kitabınızı edebi anlamda nereye
yerleştiriyorsunuz?

- Türkiye'deki iklerden biri olması önem taşıyor bence, daha önce yayınlan-mış böyle bir günlük yok.

Elvin'in günlüklerini tutuyor musun?

Evet; şu sıralar Elvin'in ilk yılını anlattı-ğım günlük bitmek üzere, o da yayınlanac-kak. Hamilelik Gün-lüğü kadar ses geti-receğine inanıyorum çünkü 0-1 yaş arası çok önemli bir dö-nem ve bu dönemde bebeğiniz için en iyi-sini yapmaya çalışır-ken çok fazla bilgiye ihtiyaç duyuyorsu-nuz, bu günlük bu açığı kapatmayı he-

defliyor.

Eşyle hamile kalmaya karar verdik-
leri gün "Hamilelik Günlüğü"nü tut-
maya başlayan Ece'yi biraz anlatır
mısın?

- 1971 Bursa doğumluyum. Marmara üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danış-manlık bölümünü bitirdim. University of Leeds'de iletişim bilimleri mastırı yaptım. 1994 yılından beri Bursa Olay Medya Center'da çalışıyorum, yaklaşık 4 yıldır Olay FM'in genel yayın yönetmeniyim ve Olay Gazetesi'ne pazarları yazıyorum. Ay-

nca www.anneyiz.biz ve www.nethaber.com internet si-telerinde annelik üzerine yazıyorum. **Kitaplarınız çıktık-tan ve bir yazar kimliğiyle yaşama-ya başladıktan sonra hayatınızda ne değişti?**

Kitabı okuyanlar

oldukça, birileri bana elektronik posta yol-layıp teşekkür ettikçe şaşıyorum ve çok se-viniyorum. Bundan sonra daha iyi şeyler yapmam gerektiğini hissediyorum bir de; değişen şey bu olmalı...

Günlük neden çok okunuyor sizce?

Çok okunuyor çünkü hamilelik insanın kendini yalnız hissettiği bir dönem; duygu-larınızı paylaşan birine ihtiyacınız varken bu kitabı alıp okuyorsanız 'yalnız değilim' duygusundan kurtuluveriyorsunuz.. Sanı-rım bu yüzden..

CİDDİ ÖNEMLİ ve DEĞERSİZ

DOG...

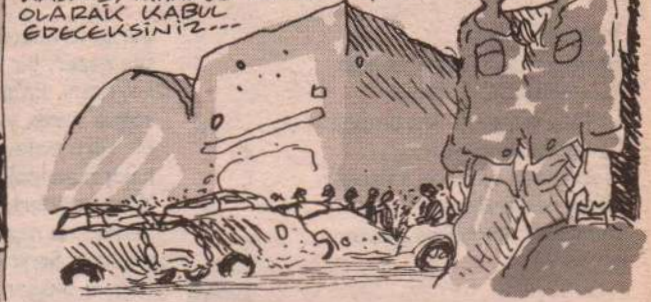

...EĞER

..YÜZLERCE BAL ARISINI KOVANLARIN
DAN ALIP BİR KAVANOZA HAPSEDERSE-
NİZ BÜYÜK BİR SPKEYİ EUNİZİN AL
TINDA TUTARSINIZ.... AMA..

KENDİMİ BÖYLE SACMA VE BOS LAFLARLA
ANLATMAK BANA BU KADAR ANLAM İFADE
ETMİŞ TÜM SEYLER HAKKINDA ARTIK
HIÇ BİR SEY SÖYLEYEMEMEK BANA
ACI VERİYOR..
BENİ BELKİ DE NORMALLİKTEN UZAK
KALMIS TUHAF VE TOPLUMDİŞİ BİRİ
OLARAK KABUL
EDECEKSİNİZ....

YETERSİZLİKLERİME KARŞIN
VAHŞİ DOĞAYA GERÇEKTEN SAYGI
GÖSTERMEMİ TAKDİR EDECEĞİNİ-
Zİ UMUYORUM..

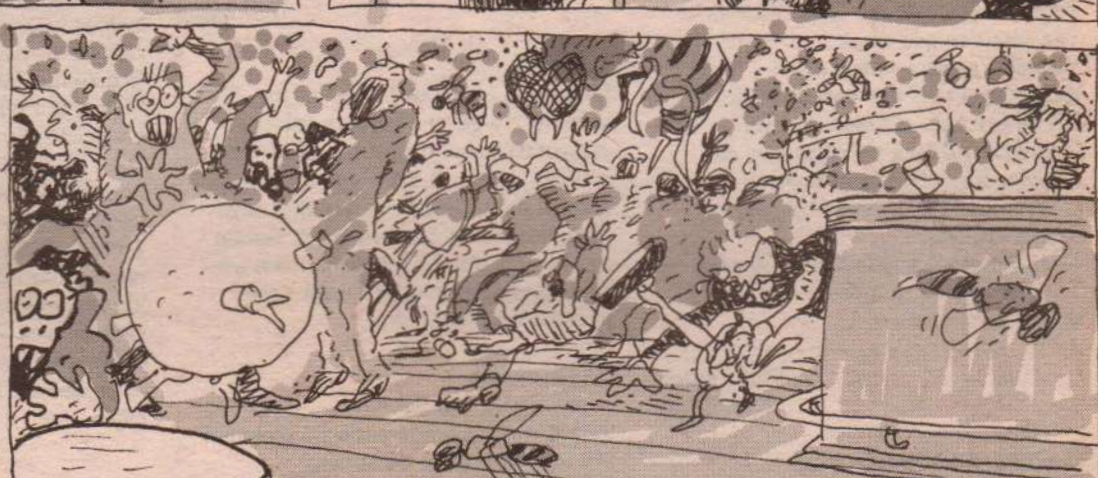
..AYRICA KENDİLERİNİ VAHŞİ DOĞA OL-
MAKSIZIN DA YAŞAYABİLECEK KADAR
MÜKEMMEL BİÇİMDE EVRİMLEŞMİŞ
SAYAN HERKEŞİN BU BİLGİSİZLİĞİNE
DE ACIYORUM..

..BU TÜR
İNSANLAR...

..YOK OLMANIN
PEŞİNDE
KOŞUYOR
GİBİDİRLER...

..GÜNÜMÜZDE
Kİ GİBİ, BU
ARADIKLARI
SEYİ DE
BULACAKLAR
DIR...

BRAAAAM

HAYVANARTBAHÇESİ

İstiklal Caddesi Turhol Han No:373 Kat:4 Daire:7 / 80800 Beyoğlu - İstanbul

Hayat İşte

Beşinde kaybetmek anneyi.
Ve yedisinde verilmek
Çocuk esirgeme kurumuna..
On dokuzundayım
Geçmişten aklımda kalanlar;
Elleri, eteğinden tutuşum ve
Yurtlarda ANNESİZ geçen
on iki yıl...

**Janya
Van**

Sayın Hayvan,

Bu can sıkıntısı, zaman öldürme, bi bok yapmama. Her şeyin sorumlusu bu. Kimsenin aslında bi şeye üzüldüğü falan yok. Öyle ahlak vicdan falan. Herkes köfteci olmuş gibime geliyor. Hayvan'ın da pek işe yaradığı yok. Duyulur duyulmaz bir tat. Zaten bir saatte bitiyor. Şey diyecektim. Ya var mı öyle duyarlı, vicdanlı insanlar hakikaten. Bi şey yapsalar ya onlar, böyle değişik, şaşırtıcı. Doğanın ve türümüzün milyonlarca yıllık emeğinin şu güzelim hediyesinin içine edilirken. Ben artık dayanamıyorum. Ruhum onarılmaz bi hale geldi. Türümden nefret eder oldum. Dünya böyle dönerken güneşin etrafında bi tane çakıp gelişine yörüngesinden çıkartasım geliyor. Bi taraftan da içimdeki hayvan dürtüyor; yapma bizlere yazık diye.

Olsa

Bir sabah uyandıgımda, olsan yanımda
Üstünde kırmızı elbise olsa
Saçların uzamış olsa, az kıvrık bir de
Yalnızca yerçekimine iyilik olsun diye
Yaz olsa denizde olsak
Yunuslar gelse arkadaş olsak
Kanatlarına tutunup derinlere gitsek
Bebeklerini gösterecek bize yanak alsak
Çocuklar yalnızca düştükleri ya da
Ellerine diken battığı için ağlasa
Göğsümüze bastırırsak onları
Saçlarını okşasak
Geri dönüşsüz kaybedişler yok olsa
Tüm bu olanlar insanların ortak
kötü rüyası olsa.

**Halil Aksay
Çanakkale**

Bahar da Boşalmış!

Bugünlerde bir ağlama ihtiyacıdır dolaşip
duruyor çevremde. Sanki içimde önüne
baraj kurulmuş bir gözyaşı ırmağı var ve
artık barajın duvarında çatlaklar
oluşmaya başlamış.
Yerli yersiz dalıyorum odamdaki duvarın
şampanya rengine. Tabii hiç tatmamışım
şampanyayı, en yakın şarap geliyor
aklıma. Onu da içmeyeli aylar oldu be
gözüm. Gözüm deyince de bak,
sabahlara kadar İzmir Kordon'da oturup
şarap içtiğim "gece körü" ev arkadaşım
geliyor.
O sevdirdi zaten karanlığı, beni
migrenliler gibi ışıktan kaçır duruma
getiren de o'dur. Her neyse..
Oysa çok mutluydum bu gelen
bahardan, çok şeyler bekliyordum.
Kemiklerime kadar bütün eskimiş,

dar gelen derilerimden sıyrılacaktım.
Ne gezer, bir haftada sürmedi onun
heyecanı. En azından kışın kar vardı,
soğuk vardı, yar yoktu, dost yoktu diye
bir sürü boktan püsürden sebeplerle
haklı bunalımlara girebiliyordum.
Yeni yeni fark ediyorum, bu bunalımın
nedeni ne mevsimler, ne de eş dost
yokluğu. Sanırım benim bunalımımın tek
nedeni oksijen, evet evet bu yüzden hiç
geçmiyor. Ama yine de bir çaresini
düşünmek lazım.
Hepinize işinizde başarılar. Kendinize
dikkat ederseniz, bana da etmiş
olursunuz. Baharın tadını çıkarın.
Eyvallah. Doğan Güneş Abi'ye..
Abi sırf senin için kendimi kalbimden
vurmak isterdim ve ölünceye kadar
geçecek olan iki üç saniyede doya doya
gülmek isterdim... (Ben sağlıklıyım!?)

**Engin Püllüm
Ağrı**

Merhaba,

Ben Tekirdağ F Tipi Cezaevinde ikamet
etmekte olan bir siyasi tutukluyum.
İki buçuk yıllık "mapus" ve on yıllık da
okurunuz. Lise yıllarında "Deli" ile
birlikte tanıştım sizlerle. Yaklaşık olarak
"Deli"nin son otuz sayısını takip
edebilmiştim ancak. Dünya güzeli
bir prenses - "Kara Murat hanginiz"
"Kitle" - "Ben, hayır ben, HAYIR BEN"
Kara Murat onların ayakları altında
çarpınarak kendini göstermeye çalışır.

**Erdinç Yücel
F Tipi Cezaevi
Tekirdağ**

2.Ders

Dersteyiz. Hoca zarfları anlatıyor. Ben
anladım. Ya gerçi o'na saygısızlık
yapıyorum, ama n'apiyim ben şiir yaz-
mak istiyorum. Bazıları gibi uyumuyo-
rum ya da walkman, radyo dinlemiyor-
um, huzuru da bozmuyorum. Bunun
için huzurumun bozulmasını istemiyor-
um. Bu gürültü ve bu rahata nasıl
kavuştum bilmiyorum.

Yağmuraltı

Dün yeni bir aya baktım
Sevgilinin yüreğinde seslerini dinledim
Ne umutsuzca, ne de aptalca
Rahat değildim, ama huzurluydum..
Bilmiyorum, belki de hiçbir zaman ola-
madığım kendimdim,
Uzun zamandır uğramadığım hayal
kahvesindeydim...

**Gökhan Turhan
Balıkesir**

Seninle,

Geçmeli bir ömür,
Her gün bahar olmalı,
Sevgimizle çiçeğe durmalı,
Zaman, meyvesi saadetimiz olmalı,
Tutunmalıyız ağaç gibi hayata

**Ali Canpolat
Neveşehir**

Bir Robot Yaşamı Sürerken

Her şeye boyun eğiyoruz, zira şarjımız
bittiğinde hiçbir işe yaramayan cep
telefonlarına benziyoruz.
Robotuz biz, hem de
civataları gevşemiş birer robot. Sanki
dokunsanız
gözümüzden devrelerimiz dökülecek,
chip chip
ağlayacağız.
Tüm olan biteni bırakıldığımız köşeden,
yarı aralık
gözlerle izlemek,
en büyük meziyetimiz.
Yazık ki, seri üretilmiş yaratıklardık ve
her birimiz bu robot yaşama
bir şekilde bulaştık.

**Çağrı Öztürk
İstanbul**

Pembe Hayal

Pembe panjur hayallerinden..
Beton kutulu gerçeklere,
Yufka yürekli insanlardan,
Taş kalpli yaşamlara,
İnce dokunuşlu sevdalardan,
Ruhusuz sevimlere,
Ölüme yaklaşıyoruz

**Mert Yüksel
Denizli**

Denemeler II

"Türkçe'de, taşradan gelmiş ve çok genç
parasız yatılıların oluşturdukları hiç bek-
lenmedik, garip bir biçimde de özgün,
çağdaş, çağcıl ve önemli bir şiir ve bir
düşünce sıçramasıdır..." Böyle diyordu
Ece Ayhan İkinci Yeni şiir akımı için.
Cemal Süreya, Sezai Karakoç, Turgut
Uyar... Parasız yatılı okulu mezunuydu-
lar. 1950'lerden sonra bu yoksul halk
çocukları, Türkçe'de "yangınlar
yarattılar" üst üste.
1 Mayıs 2003'te üç katlı bir parasız yatılı
okulu çöktü Bingöl'de.
Ve yine yangınlar çıkardılar parasız
yatılılar ama Türkçe'de değil bu sefer,
yüreklere; yangınlar, yangınlar..
Ama devlete karşı değil bu sefer; devlet
eliyle...

**Erol Çelik
Trabzon**

Sevgi'yi Nasıl Bilirdiniz?

sevgi... hatırladınız mı sevgiyi... hani
yangında ilk kurtaracaktık da kurtara-
madık... insan düşünen değil de üşenen
bir hayvan mı yoksa... gazetelerde sevgi-
leri öldürmek için kalifiye elemanlar
aranyor... tv'ler sabah programlarında
yemek tarifleri gibi, sevgiyi yok etme
tarifleri veriyorlar... kanlı yayında
evleniyoruz... nikah şahitlerimiz televole
muhabirleri... bu dünyayı güzellik kur-
taracak, televole de şık olmakla başla-
cak her şey... evlilik süremiz reytinglere
orantılı... prime time'da sevişiyoruz en
çok... çiçeklerimiz bile yapma... silikon-

larla seviştiklerimiz için erken boşalma
sorunumuz olmadığını sanıyoruz...
erken boşalmak için bile geç kaldığımızı
bilmiyoruz... kötülüğe yaslanıp şarj
oluyoruz... hadi yarışalım bakalım, en
uzağa hangimiz nefret kusacak... bizler
artık sevgisiz birer tek sayıyız ve sevgiye
kalansız ölüyoruz... kurtar ya da
kurtul... işte bütün mesele bu... içimiz
boş bir arazi nasıl olsa...

**İlker Ekiz
İstanbul**

Kissadan Hisse Traştan Şiir

Sevgililer çimenlerde yuvarlanmaya
başladı ya, oradan anladım baharın
geldiğini. Sınavlara girip çıkıyorum, saça
sakala bakacak hal kalmamış bende.
Kıyıp paraya, atıyorum kendimi berber
koltuğuna. Terapi gibi, gözler kapalı
muhabbetleri dinliyorum.
Berberin komşusu bir iki defa hacca
gidip gelmiş yaşlıca bir amca. Evlerindeki
kedi yavrulmuş, zamanla yavrular
büyüyor tabi ve doğal olarak mart ayı
kedilerin çiftleşme arzusu. Ne olduysa o
zaman olmuş: Hacı Amca erkek yavru-
lardan birini anne kedinin üzerinde
görüyor, ev içi porno durumu. Anaya
yapılır mı lan bu, kaptığı gibi pompalı
tüfeği namusunu temizliyor bir anlamda.
Olay budur ben muhabbetin yalancısıyım
valla.

Neymiş ana düşünce; hayvan doğası
hacıyı bozar, enstest ilişki kedileri üzer.
En iyisi Hayvan Dergisi.
"Gidicez mi oolum cenazeye", diyerek
yandaki esnaflardan biri daldı dükkana.
"Gitmek lazım tabi, pederin eski arka-
daşydı" gibisinden açıklama yaptı bizim
berber ama pek de niyeti yoktu hani ve
ekledi soruyu: "Nereye gömüyorlar?"
"Kütüğe göre Manisa'ya galiba" yanıtı
geldi esnaf kişiden.
"Hayydaa! nasıl kütüğe göre lann" diye
gülerek bana sordu berber; "Abi sen
nereliydin?" "Ohooo!" dedim,
"BenTrakyalı'yım beni kesin Doğu'ya
gömerler. Diğer eleman; "Yok
Manisalı'ymış, kütüğü oradaymış, öyle
istemiş..." diye anlata dursun, biz yaptık
espriyi, bitti. Oldu mu sana şiir. Bi de
harbiden öyle gömülsek ya; "Sana neresi
çıktı hacı?" "Cenneti Isparta'da yaptım,
cehennem belli değil daha" der gibi.
Neymiş şiir;
Doğum yeri: Babaeski
Kütük Trakya
Öldüğümde eğer
Cennet, cehennem olacaksa
Benimki kesin
Doğu'ya çıkar...

**Faruk Kaya
Babaeski**

Gün Aldık

Aldık
gün aldık
günleri aldık
günler bizim oldu artık
kimselere vermeyeceğiz
kimseler bizim
kimse olmayacak

çünkü,
biziz o kimseler
günler bitmeyecek bizim için
günleri aldık
günler özgürlük oldu bizim için
çünkü biz gün aldık

Erdal Eksert
İstanbul

Merhaba

Bu kadar basit bir yazı yazmak istemezdim ama kelimeleri yormak istemiyorum. Herkes kendi minderini ısıtır. Biz susalım. Postacı mektubu özleyen Hayat paylaşmaksa Paylaşılabilecek mutlaka vardır Bana yazar mısın... Kırmızı, Alitaşı Mah. Bozbeş Yolu 2002. Sok. No. 11 02030 erolciftci@yahoo.com

Mayıs

bahar gümüş tepside uzattı sensizliği
oysa mayısın bir sabahında sana karanfil verebilmeyi çok isterdim şimdi soruyorum da bazen neden hâlâ seni bekliyorum ve dünyanın en güzel şeyi olmadığını bile bile sana neden şiirler yazıyorum

Gökhan Korkusuz
İstanbul

Hörmetler

Nedir bu halimiz? Biri ödül veriyor, biri birini kovuyor, biri kim olduğunu anlamaya çalışıyor. Artık hal mi kaldı. Ben üniversiteye hazırlanıyorum, istediğim bölüme gitsem keşke! Ah be bitse de, gitsek kurtulsak. Keşke kitaplarım çıksa, durmadan yazsam diğerlerine. Birileri bana ödül vermese, beni kovmasa, ama anlasa.

Bu, neresi ürkütücü
Birisi mi bu birisinin isi mi,
Yoksa karaya kırmızı dökülüştü,
Ya yoksa böylesi bulunmayıştı,

Ahmet Özcan
Mersin

Depremde Kaybedilen Sevgililere

Ben, seni bir çam ağacının altında gördüm. Sonra yağmur yağdı, elini tutup, kaçırdım uzaklara uçarcasına... Neydi yaşadığımız anlayamadım. Ben seni bir enkazın altında gördüm, sersefil. Sonra elini tutup, çıkardım sandım... Neydi olup biten bilemedim. Ben seni bir kez gördüm... Keşke görmeseydim... Sonra bir deprem oldu, elini tutup, çıkaramadım betonlardan seni...

Neydi olup bitenler hiç anlayamadım...

Çağrı Öztürk
İstanbul

Afedersiniz

Uzun zamandır bekliyorum hani, Doğduğumdan beri yani. Bir hayatlık planım var da, Eşitlik ve Adaletle buluşacağım. Bir de Özgürlük gelecek yanlarında, Emperyalizmin oğlu olan Özgürlük değil, Aklın öz çocuğu bu. Çok beklettiler ama. Halkların kardeşliği gecikecek sonra... Şey bakar mısınız? Devrime kaç kaldı acaba?

Ali Ulubay
İzmir

23 Nisan!

artık şiş göbekli adamları dize getirmek değil ceplerini paralarla şişirmek dileğinde çocuklarınız kutlu olsun!

Sadık Okurunuz Pınar
Ankara

Kollarında

Kangren olmuş sarhoş bir kentin resmini taşıırken, hiç de zor değildir aslında karınca yuvasında mastürbasyon yapan keleşe şarkı söylemek. Çölde saklambaç oynayan çocukların kağıttan gemiye saklanması ya da pili bitmek üzere olan gri radyodan sesi boğuk çıkan kangurunun bir kordon adamı cesedi bulunduğunun haberini vermesi, algısını yitirmiş dünyayı kurtarma çabalarıdır sadece. Bir gün kaçırdığın sevgiler denize kadar koşmak için çağırırsa seni, yarış sonunda hep deniz kızının beklediğini zannedersin. Oysa mısır tarlasının ortasına dikilmiş korkuluktur gülümseyerek seni bekleyen. Sakın acele etme ağlamak için. Zamanın çok olacak kapısı dışarıdan kilitlenmiş rutubetli küçük odada. Ve altında boş bavulların bulunduğu yatağında yatarken çok uzaklardan duyulan melodinin seni sevindirmesine izin verme. Çünkü, trenler gidiyor yine ismini bilmediğin yerlere.

İbrahim Sağlam
Türkiye

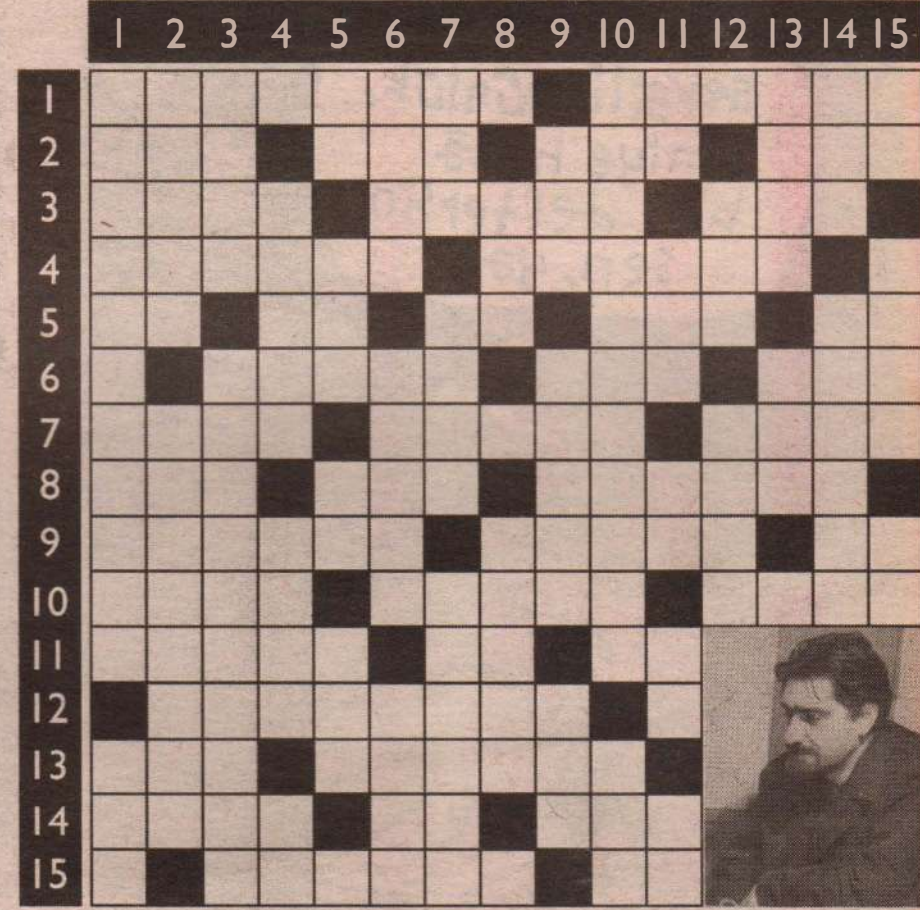
Sık Kullanılanlara Eklenecekler

- 'Fast food restoranlarında ekstra sosa para ödemeye son!' -ince avarlı, duyarlı-toplumsal hareketi (Slogan: Sosma, sostukça sıra sana gelecek!)
- Aptallar için de majör işporta org konçertosu
- James Dean Çok Programlı Asi Gençlik Islah, İstimlak ve İstibdat Lisesi

Ozan Yıldırım
İstanbul

Bulmaca Buldurmaca Paldır Kültür Doldurmaca

***** Hazırlayan: ERSİN TEZCAN *****
ersintez@xposta.com

Soldan Sağa: 1. Resimdeki şairimiz - Şu an elinizde olan derginin adı 2. Bir göz rengi - Eski dilde "mezar" - Eğlence yeri olmasına rağmen araç olarak insanı kullanan ve de fast food ilişkilerin yoğun yaşandığı alkollü eğlence yeri "... Kötü, Çirkin" (ünlü spaghetti western filmi) 3. Kişinin sevinç, güven ve her türlü etkinliklerinin normal olmayan bir biçimde arttığı ruh hastalığı - Bir mizah dergisi - Hatıra 4. Kısırlık, verimsizlik - "Ayşegül ..." (kadın şarkıcı) 5. Bir nota - Brezilya'nın plaka imi - Tok'un halinden anlamadığı ülkemizde bolca bulunan kesim - Üzme, Üzgü - Uzaklık anlatan sözcük 6. Yetişkin erkeklerde yanak ve çenede çıkan kılların tümü - "... üstünde saksıya, vur beline kazmayı" (meşhur laf) - Ortak Pazar (kısaltması) 7. "... Yaşar Oğuzcan" (romantik şairimiz) - İskambil kağıdı benzeri nesnelerle bakılan bir tür fal - Enis Batur'un vaginayı anlattığı romanı 8. Herhalde tek evcil geyik türü - At yavrusu - Kauçuktan yapılmış şey 9. Herkes, el gün - "... Ün" (Emre Kınay'la evli aktrist) - Jüpiter'in bir uydusu 10. "... Türkü" (aşk acısı çekenlere önerilebilecek bir müzik grubu) - Sağır ve dilsiz - Felsefi bir içecek 11. Balıkesir'in turistik bir beldesi - "Behiç ..." (karikatürist) - İlk benlik 12. "Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği" filminin aktristi 13. "... üst" (arife tarif gerekmez) - Hasta bakılan yer 14. "Sadiye ..." (bir manken) - Türkler'in avrat ve silah üslemesinin binek hayvanı - Bir tür taze, yumuşak ve tuzsuz beyaz peynir 15. Unutma - "Yazıklar Olsun" anlamında bir ünlem

Yukardan Aşağıya: 1. "Sevda Sözleri" kitabının ünlü şairi - Şarap 2. Gönül bağı - "... Evi" (Ömer Kavur'un bir filmi) 3. Emile Zola'nın bir romanı - "Bay E" filminin sakallı yönetmeni. 4. İzmir'in ünlü rüzgarı - Karşılıklı lanet okuma - Bir bağlaç 5. Matematikte kuvvetli gösteren sayısı - Kudret, iktidar - Bir cetvel türü - Tibet öküzü 6. Deri, ten - Tayin - Hadise, vaka 7. Arapça "ben" - Bir kimseyle eğlenme - Alaşım 8. Spor karşılaşması - "... Koray" (Türk rock müziğinin "baba" lakaplı sanatçısı) 9. Anıların büyük emek vererek topladıkları tatlı besin maddesi - Bazı sebze ve tavuk, kuzu gibi hayvanların içine piring ve başka şeyler doldurularak pişirilen yemek - "... Karabrahimgil" ("Özgür Kız" lakaplı şarkıcı) 10. "Mum Kokulu Kadınlar" filminde vücudunu cömertçe sergileyip büyük bir üne kavuşan, halen bir kaset çıkarmaya çalışan, hayatını yazmayı düşündüğünü, IQ'su da kuvvetli bir aktrist - Blue Jean'in halk dilindeki adı 11. "Müjde ..." (aktris) - Kordon'uyla tanınan Ege kentinin kısa yazılışı - Kalay'ın simgesi - Rusça'da "evet" (yanıtı içinde olan bir sorudur!!!) - Yüz, çehre 12. Onun gibi yar olmazmış - "... Tıraşı" (belden aşağı uygulanan bir tıraş biçimi) 13. Ağır yük kaldırmaya yarayan araç - "... Desidero" (MFÖ'nün ünlü şarkısı) 14. Armutsever bir hayvan - Bir işin sonunu düşünerek ölçülü, tedbirli davranma. 15. Nikel'in simgesi - Yanılgı - Argoda esrara verilen bir ad

Not: Bulmaca Buldurmaca Paldır Küldür Doldurmaca'yı doldurun, zarfın üzerine Bulmaca Buldurmaca Paldır Küldür Doldurmaca rumuzunu kondurun, künyedeki adrese gondurun, sürpriz hediyeği ondurun...

Haziran 2003 • Ayda Bir Yayınlanır • İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Metin Üstündağ

Genel Yayın Yönetmeni: Metin Üstündağ • Genel Koordinatör: Hatice Meryem • Asistan: Sinan Sülün

Grafik Tasarım: Serdar Karataş • Genel Müdür: Orhan Açar • Satış Müdürü: Cüneyt Aydın

Adres: İstiklal Cad. Turhol Han. No:373 Daire:7 Beyoğlu/İSTANBUL • Tel: 0212 293 32 77 - 78 • Fax: 0212 293 32 79

ISSN 1303 - 944X • Yayıncı: PAK Basın Yayın • Baskı: Ilıcak Matbaası (0212 880 40 75) • Genel Dağıtım: DPP (0212 622 22 22)

oynat hayatçıgım

met
üst

